

ДЖЕФРИ АРЧЪР ПО-СИЛНО ОТ МЕЧА

Част 5 от „Хрониките на Клифтън“

Превод от английски: Венцислав Божилов, 2015

chitanka.info

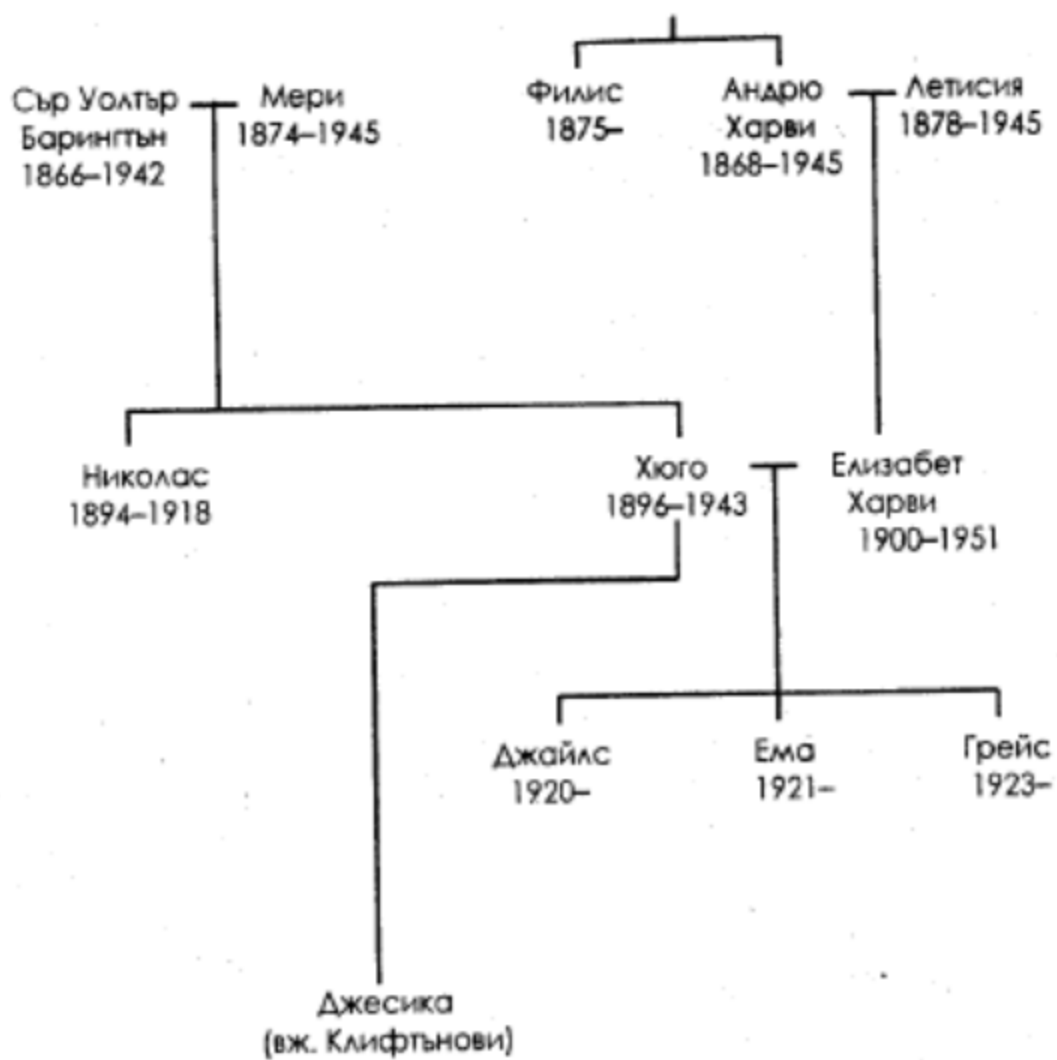
На Хари

Перото е по-силно от меча.

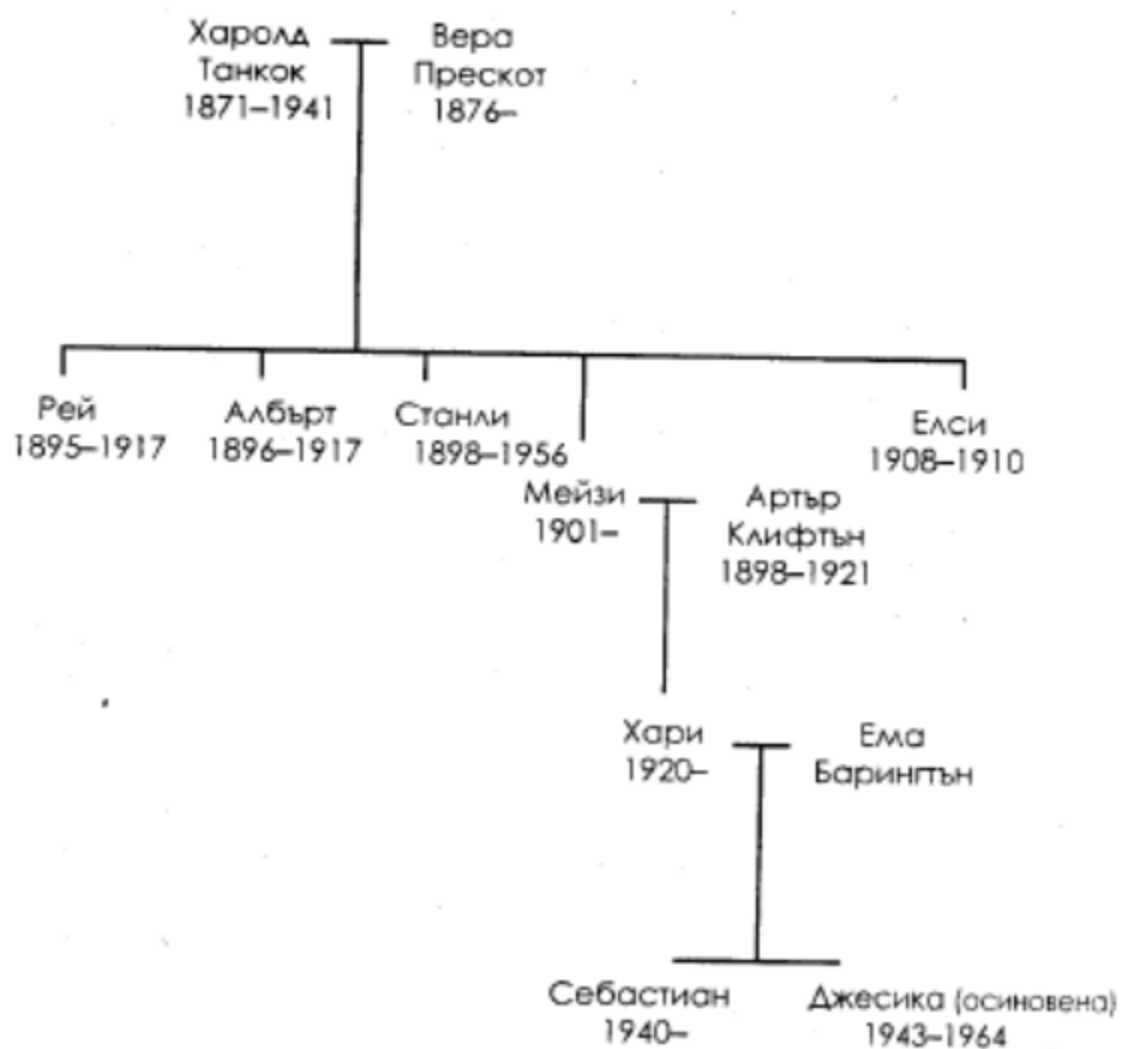
Едуард Булър-Литън
(1803 — 1873)

Моите искрени благодарности за безценните съвети и помощ на: Саймън Бейнбридж, Алън Гард, проф. Кен Хауард, Алисън Принс, Катрин Ричардс, Мари Робъртс, д-р Ник Робинс и Сюзан Уот. А също и на Саймън Сийбаг Монтефиоре, автор на „Сталин: Дворът на червения цар“ и „Младият Сталин“, за съветите и знанията му.

БАРИНГЪНОВИ

Клифънови

ПРОЛОГ

Октомври 1964

Брендан не почука на вратата. Просто я отвори и влезе, като преди това се огледа, за да се увери, че никой не го е видял. Не искаше да му се налага да обяснява какво прави един млад мъж в каютата на възрастен джентълмен в такъв час. Не че някой би коментирал.

— Има ли вероятност да ни прекъснат? — попита той, след като затвори вратата.

— Никой няма да ни безпокои преди седем сутринта, а тогава няма да има кого да безпокоят.

— Добре — каза Брендан.

После се наведе, отключи големия сандък, отвори капака и огледа сложния механизъм, за чието сглобяване им бе нужен цял месец. През следващия половин час проверяваше дали няма откачени жици, дали всичко е на мястото си и дали часовникът се задейства при завъртане на ключа. След като се увери, че устройството работи идеално, се изправи и каза:

— Всичко е готово. Кога да го активираме?

— В три след полунощ. И ще ми трябват трийсет минути да махна всичко това — добави лордът, като докосна двойната си брадичка, — и да имам достатъчно време да стигна до другата си каюта.

Брендан пак се наведе над сандъка и нагласи таймера.

— Трябва само да завъртиш ключа, преди да тръгнеш и да провериш дали секундарникът се движи.

— Какво може да се обърка?

— Ако лилиите още са в каютата на мисис Клифтън, нищо. Никой в този коридор, а може би и на долната палуба, няма да има шансове за оцеляване. В пръстта под цветята има шест фунта динамит, много повече от необходимото, но по този начин можем да сме сигурни, че ще приберем парите.

— Донесе ли ключа ми?

— Да — каза Брендан. — Каюта седемстотин и шест. Ще намериш новия си паспорт и билета под възглавницата.

— Има ли нещо друго, за което да се безпокоя?

— Не. Само провери дали секундарникът се движи, преди да излезеш.

Дохърти се усмихна.

— Ще се видим в Белфаст.

Хари отключи вратата на каютата и се дръпна, за да направи път на Ема.

Тя се наведе и помириxa лилиите, пратени ѝ от кралицата майка по случай пускането на „Бъкингам“.

— Ужасно съм уморена — каза, докато се изправяше. — Не знам как се справя кралицата майка всеки ден.

— Това ѝ е работата и я бива, но се обзалагам, че и тя ще се умори, ако опита да бъде председател на „Барингтън“ за няколко дни.

— Въпреки това предпочитам моята работа пред нейната — каза Ема, докато събличаше роклята си и я окачаше в гардероба, преди да излезе в банята.

Хари отново прочете картичката от Нейно Величество кралицата майка. Лично послание! Ема вече беше решила да сложи вазата в офиса си, когато се върнат в Бристол, и да слага в нея лилии всеки понеделник. Хари се усмихна. Всъщност защо не?

Ема излезе от банята и Хари също се изкъпа. Ема свали хавлията и си легна. Беше прекалено уморена, за да отвори „Шпионинът, който дойде от студа“ от един млад автор, който Хари ѝ бе препоръчал. Изгаси нощната лампа и каза: „Лека нощ, скъпи“, макар да знаеше, че Хари не може да я чуе.

Когато Хари излезе от банята, тя вече спеше дълбоко. Той я зави като малко дете, целуна я по челото, прошепна: „Лека нощ, скъпа“ и си легна, развеселен от лекото ѝ мъркане. Никога не би му минало през ума дори да намекне, че тя хърка.

Остана да лежи буден. Гордееше се с нея. Пускането на кораба едва ли можеше да мине по-добре. Обърна се настрани с очакването, че ще се унесе, но макар клепачите му да бяха натежали и да бе уморен, не можеше да заспи. Нещо не беше наред.

Друг мъж, вече в безопасност в каютата си втора класа, също беше буден. Макар да бе три след полунощ и да си бе свършил работата, той и не мислеше да ляга. Предстоеше му работа.

Все същото безпокойство всеки път, когато се налага да чакаш. Не си ли оставил някакви следи, които могат да доведат право до теб? Не си ли допуснал грешки, които да провалят операцията и да те превърнат в посмешище у дома? Нямаше да се отпусне, докато не се озове в спасителната лодка или още по-добре — на друг кораб, плаващ към друго пристанище.

Пет минути и четиринайсет секунди...

Знаеше, че сънародниците му, бойци за същата кауза, са нервни като него. Чакането винаги беше най-лошата част — тогава нещата са извън контрола ти и вече не можеш да направиш нищо.

Четири минути и единайсет секунди...

По-лошо от футболен мач, когато водиш с едно на нула, но знаеш, че противникът е по-силен и като нищо може да изравни и дори да поведе. Спомни си инструкциите на районния командващ — когато се вдигне тревога, гледайте да сте сред първите на палубата и в спасителните лодки, защото утре по това време ще издирват всички на възраст под трийсет и пет и с ирландски акцент, така че си дръжте устите затворени, момчета.

Три минути и четирийсет секунди... и трийсет и девет...

Впери поглед във вратата на каютата и си представи най-лошото, което би могло да се случи. Бомбата не избухва, вратата отлита разбита и десетина яки ченгета нахлуват вътре, размахвайки палки във всички посоки, без да им пука колко пъти го удрят. Но единственото, което чуваше, бе ритмичното буботене на двигателя, докато „Бъкингам“ продължаваше сънливото си плаване през Атлантика към Ню Йорк. Град, до който никога нямаше да стигне.

Две минути и трийсет и четири секунди... трийсет и три...

Започна да си представя какво ли ще бъде, когато се върне на Фолс Роуд. Хлапета по къси панталони ще го гледат със страхопочитание, когато минава покрай тях по улицата, и единствената им мечта ще е да станат като него, когато пораснат. Героят, взривил „Бъкингам“ само няколко седмици след като е бил кръстен от

кралицата майка. Без да се споменава за изгубените невинни — няма невинни, когато вярваш в кауза. Всъщност никога не се беше срещал с никой от пътниците от каютите на горните палуби. Щеше да прочете всичко за тях в утрешните вестници и ако си бе свършил работата добре, никой нямаше да спомене името му.

Минута и двацет и две секунди... двацет и една...

Какво би могло да се оплеска? Може би устройството, сглобено в спалнята на горния етаж на имението Дънганън, щеше да откаже в последния момент? Дали му предстоеше да чуе мълчанието на провала?

Шейсет секунди...

Започна да брои шепнешком.

— Петдесет и девет, петдесет и осем, петдесет и седем, петдесет и шест...

Дали пияният в креслото в салона не го беше причаквал? Дали в момента не идваха към каютата му?

— Четирийсет и девет, четирийсет и осем, четирийсет и седем, четирийсет и шест...

Дали лилиите не бяха преместени, изхвърлени или махнати? Дали мисис Клифтън не беше алергична към цветен пращец?

— Трийсет и девет, трийсет и осем, трийсет и седем, трийсет и шест...

Дали не бяха отключили каютата на лорда и не бяха намерили отворения сандък?

— Двацет и девет, двацет и осем, двацет и седем, двацет и шест...

Дали вече не претърсваха кораба за мъжа, измъкнал се от клозета в салона на първа класа?

— Деветнайсет, осемнайсет, седемнайсет, шестнайсет...

Дали... Вкопчи се в ръба на койката, затвори очи и продължи да брои на глас:

— Девет, осем, седем, шест, пет, четири, три, две, едно...

Спря и отвори очи. Нищо. Само зловещата тишина, която винаги следва провала. Наведе глава и се замоли на Бог, в който не вярваше, и в следващия момент последва такава мощна експлозия, че той отлетя към стената на каютата като подхванато от буря листо. Изправи се с

мъка и се усмихна, когато чу писъците. Можеше само да се пита колко ли са оцелелите на горната палуба.

ХАРИ И ЕМА
1964 — 1965

1.

— Височество — промърмори Хари и се сепна от дрямката си.

Рязко се надигна, запали нощната лампа, стана и бързо отиде до вазата с лилиите. Прочете за втори път картичката от кралицата майка. „Благодаря за паметния ден в Бристол. Надявам се вторият ми дом да има успешно първо плаване.“ И подпис: „Нейно Кралско Височество кралица Елизабет, кралицата майка“.

— Ама че тъпа грешка! — възкликна Хари. — Как не я забелязах?

Гребна халата си и запали лампата на тавана.

— Да не би да е време за ставане? — попита сънено Ема.

— Да — каза Хари. — Имаме проблем.

Ема примижа към часовника на нощното шкафче.

— Ама още е три... — запротестира тя, после погледна съпруга си, който продължаваше да се взира напрегнато в лилиите. — Какво е станало?

— Титлата на кралицата майка не е „Нейно Кралско Височество“.

— Да де — каза все още сънената Ема. — Всички го знаят.

— Всички, освен онзи, който е изпратил цветята. Правилното обръщение към кралицата майка е „Нейно Величество“, а не „Нейно Кралско Височество“. „Височество“ е обръщение към принцеса.

Ема стана с неохота, зашляпа по пода, застана до Хари и погледна картичката.

— Обади се на капитана и му кажи да дойде веднага — каза Хари. — Трябва да разберем какво има във вазата — добави и клекна.

— Сигурно само вода — каза Ема и посегна към вазата.

Хари сграбчи китката ѝ.

— Вгледай се по-внимателно, скъпа. Вазата е прекалено голяма за нещо така деликатно като букет лилии. Обади се на капитана — повтори той, този път по-настойтелно.

— Може просто цветарят да е сгрешил.

— Да се надяваме — каза Хари и тръгна към вратата. — Но това не е риск, който можем да си позволим.

— Къде отиваш? — попита Ема, докато вдигаше телефона.

— Да събудя Джайлс. Той има повече опит с експлозивите от мен. Две години ги е залагал под краката на настъпващите немци.

Хари излезе в коридора и зърна някакъв възрастен мъж да изчезва към централното стълбище. За миг си помисли, че човекът се движи прекалено бързо за годините си. Почука решително на вратата на Джайлс, но му се наложи да заблъска с юмрук, преди да му отговори сънен глас:

— Кой е?

— Хари.

Напрегнатият му тон накара Джайлс моментално да скочи и да отвори вратата.

— Какво има?

— Ела с мен — каза Хари без никакви обяснения.

Джайлс навлече халата си и последва зет си по коридора към голямата каюта.

— Добро утро, сестричке — каза на Ема, когато влязоха.

Хари му подаде картичката и каза само:

— Нейно Кралско Височество.

— Ясно — каза Джайлс, докато се взираше в картичката. — Значи не кралицата майка е изпратила цветята. Но ако не е тя, тогава кой? — Наведе се да огледа вазата. — Който и да го е направил, би могъл да напъха вътре доста семтекс^[1].

— Или просто вода — каза Ема. — Сигурни ли сте, че не се тревожите напразно?

— Ако е вода, тогава защо цветята вече увяхват? — попита Джайлс.

Точно тогава капитан Търнбул почука на вратата и влезе.

— Викали сте ме, госпожо председател.

Ема започна да му обяснява защо съпругът ѝ и брат ѝ клечат пред масата.

— На борда има четирима служители от САС — прекъсна я капитанът. — Те биха могли да отговорят на всички въпроси на мистър Клифтън.

— Предполагам, че не са се озовали на борда случайно — каза Джайлс. — Не мога да повярвам, че са решили да прекарат едновременно почивката си в Ню Йорк.

— Тук са по молба на секретаря на кабинета — отвърна капитанът. — Но сър Алън Редмейн ме увери, че става въпрос просто за предпазна мярка.

— Както обикновено, този човек знае нещо, което ние не знаем — рече Хари.

— Значи може би е време да разберем какво е това нещо.

Капитанът излезе и тръгна енергично по коридора към каюта 119. Полковник Скот-Хопкинс отговори на почукването много по-бързо от Джайлс.

— Имате ли експерт по обезвреждане на бомби в екипа си?

— Сержант Робъртс. Беше в сапъорското отделение в Палестина.

— Нужен ми е веднага. В каютата на председателя.

Без да губи време да пита защо, полковникът се затича по коридора към централното стълбище и едва не се сблъска с капитан Хартли, който тичаше насреща му.

— Току-що видях Лайъм Дохърти да излиза от тоалетната в салона на първа класа.

— Сигурен ли си?

— Да. Влезе като лорд и след двацет минути излезе като Лайъм Дохърти. Тръгна към втора класа.

— Това може да обясни всичко — каза Скот-Хопкинс и продължи надолу по стълбището, следван плътно от Хартли. — Коя е каютата на Робъртс? — попита той, без да забавя крачка.

— Седем четири две — отвърна Хартли, докато прескачаха червената верига, преграждаща по-тясното стълбище. Не спряха, докато не стигнаха седма палуба, където ефрейтор Кран излезе от сенките.

— Дохърти да е минавал покрай теб преди няколко минути?

— По дяволите — рече Кран. — Знаех си, че съм видял кучия син да се перчи по Фолс Роуд. Влезе в седемстотин и шеста.

— Хартли — каза полковникът, докато тръгваше по коридора, — двамата с Кран дръжте под око Дохърти. Гледайте да не излезе от каютата си. Направи ли опит, арестувайте го.

След секунди заблъска по вратата на каюта 742. Сержант Робъртс отвори на секундата и поздрави Скот-Хопкинс с „Добро утро, сър“, сякаш командирът му редовно го будеше посред нощ по пижама.

— Робъртс, грабвай инструментите и тръгвай с мен. Нямаме нито миг за губене — каза полковникът и отново забърза.

Робъртс успя да догони командира си след третата площадка. Когато стигнаха коридора на първа класа, Робъртс вече знаеше от кои негови умения има нужда. Втурна се в каютата на председателя и се вгледа внимателно във вазата, след което бавно я обиколи.

— Ако е бомба, е голяма — каза след миг. — Дори не мога да си представя колко жертви ще има, ако не я обезвредим.

— Можете ли да го направите? — с изненадващо спокоен глас попита капитанът. — Защото ако не можете, първата ми отговорност е за живота на пътниците. Не искам това пътуване да се сравнява с едно друго катастрофално първо плаване.

— Не мога да направя нищичко, без да имам достъп до контролния панел. А той трябва да е някъде на кораба — каза Робъртс. — Може би някъде съвсем наблизо.

— Обзалагам се, че е в каютата на лорда — каза полковникът. — Защото вече знаем, че той не е лорд, а атентатор от ИРА — Лайъм Дохърти.

— Някой знае ли коя е каютата? — попита капитанът.

— Трета — каза Хари и си спомни за възрастния мъж, който се движеше прекалено бързо за годините си.

Капитанът и сержантът се втурнаха навън, следвани от Скот-Хопкинс, Хари и Джайлс. Капитанът отвори вратата на каютата с ключа си и се дръпна, за да направи път на Робъртс. Сержантът бързо отиде до големия куфар в средата на помещението, вдигна предпазливо капака и надникна вътре.

— Господи, нагласена е да се взриви след осем минути и трийсет и девет секунди.

— Не можете ли просто да прекъснете някоя жица? — попита Търнбул и посочи безбройните разноцветни жици.

— Да, но коя точно... — отвърна Робъртс, без да поглежда към капитана, докато внимателно отделяше червените, черните, сините и жълтите жици. — Много пъти ми се е случвало да работя с подобни устройства. Шансът е винаги едно към четири и не съм склонен да

поема подобен риск. Бих си помислил, ако бях сам насред пустинята, но не и на кораб насред океана със стотици хора около мен.

— Тогава веднага да домъкнем тук Дохърти — предложи капитан Търнбул. — Той ще знае коя жица да се прекъсне.

— Съмнявам се — каза Робъртс. — Подозирам, че Дохърти не е основният атентатор. Със сигурност си имат специален човек, който да свърши работата, а един дявол знае къде е той.

— Времето ни изтича — напомни полковникът, загледан в неуморно движещия се секундарник. — Седем минути и три, две, една...

— Робъртс, какво предлагате? — спокойно попита капитанът.

— Няма да ви хареса, сър, но при тези обстоятелства можем да направим само едно. И дори то е много рисковано, като се има предвид, че ни остават по-малко от седем минути.

— Ами кажи го тогава — нетърпеливо каза полковникът.

— Вземаме шибаната ваза, хвърляме я зад борда и се молим.

Хари и Джайлс изтичаха в голямата каюта и заеха позиция от двете страни на вазата. Облечената вече Ема имаше някои въпроси, но като разумен председател предпочете да не си отваря устата.

— Вдигнете я внимателно — каза Робъртс. — Все едно е тенджера с вряща вода.

Хари и Джайлс приклекнаха и бавно вдигнаха вазата от масата. Щом се увериха, че я държат здраво, тръгнаха странично през каютата към отворената врата. Скот-Хопкинс и Робъртс разчистваха препятствията по пътя им.

— След мен — каза капитанът, когато двамата излязоха в коридора и бавно тръгнаха към централното стълбище.

Хари не можеше да повярва колко тежка е вазата. Спомни си гиганта, който я бе донесъл в каютата. Нищо чудно, че не се беше задържал в очакване на бакшиш. Сигурно вече пътуваше обратно за Белфаст или седеше някъде до радио и чакаше да чуе за съдбата на „Бъкингам“ и колко пътници са изгубили живота си.

Щом стигнаха стълбището, Хари започна да брои на глас всяко стъпало. На шестнайсетото спря да си поеме дъх, докато капитанът и полковникът отваряха летящата врата към откритата палуба — гордостта и радостта на Ема.

— Трябва да идем колкото се може по-близо до кърмата — каза капитанът. — Така ще имаме повече шансове да избегнем повреди по корпуса. — Хари не изглеждаше убеден. — Не се безпокойте, не е много далеч.

„Колко ли далеч не е много далеч?“, зачуди се Хари. Идеше му да запрати вазата зад борда веднага, но премълча и продължи да напредва стъпка по стъпка към кърмата.

— Много добре знам как се чувстваш — каза Джайлс, който явно му беше прочел мислите.

Продължиха да пълзят като охлюви покрай плувния басейн, тенискорта и шезлонгите, грижливо подредени в очакване на гостите, които още спяха. Хари се опита да не мисли колко време им остава преди...

— Две минути — точно тогава се обади сержант Робъртс, гледаше часовника си.

С крайчеца на окото си Хари виждаше парапета при кърмата на кораба. Намираше се съвсем близо, но той знаеше, че последните няколко крачки ще са най-бавните, също като при покоряването на Еверест.

— Петдесет секунди — каза Робъртс, когато спряха до стигация до кръста им парапет.

— Помниш ли как метнахме Фишър в реката в края на срока?

— Бих ли могъл да забравя?

— Добре, броим до три, мятане това чудо в океана и се отърваваме веднъж завинаги от него — каза Джайлс.

— Едно... — двамата залюляха вазата, но тя помръдна само няколко сантиметра, — две... — може би още няколко, — три... — Замахнаха колкото се може по-силно и запратиха вазата над парапета. Докато тя летеше надолу, Хари беше убеден, че ще падне на палубата или в най-добрия случай ще улучи парапета, но тя успя да прелети на сантиметри от него и цопна в морето. Джайлс вдигна ликуващо ръце и извика: „Успяхме!“.

В същия миг бомбата избухна и ги запрати назад през палубата.

[1] Пластичен експлозив. — Б.пр. ↑

2.

Кевин Рафърти включи надписа „Свободно“ веднага щом видя Мартинес да излиза от къщата си на Итън Скуеър. Заповедите му едва ли можеха да са по-ясни. Ако клиентът се опиташе да избяга, трябваше да приеме, че няма намерение да извърши второто плащане за атентата срещу „Бъкингъм“ и следва да бъде наказан по съответния начин.

Първоначалната заповед бе одобрена от регионалния командир на ИРА в Белфаст. Единствената промяна, на която се бе съгласил командирът, бе Кевин да си избере кой от двамата синове на дон Педро да бъде елиминиран. Но тъй като Диего и Луис вече бяха в Аржентина и явно нямаха намерение да се връщат в Англия, дон Педро оставаше единственият наличен кандидат за особената версия на руска рулетка, която му бе приготвил шофьорът.

— До летището — каза Мартинес, докато се качваше в таксито...

Рафърти излезе на Итън Скуеър и продължи по Слоун стрийт към Батърси Бридж, без да обръща внимание на шумните протести от задната седалка. Беше четири сутринта, продължаваше да вали и той се размина само с десетина коли, преди да мине по моста. След няколко минути спря пред един изоставен склад в Ламбет и след като се увери, че наоколо няма никого, изскочи навън, бързо отключи ръждивия катинар на вратата, вкара таксито вътре и го обърна, за да е готов за бързо измъкване, след като си свърши работата.

Сложи резето и включи голата, покрита с прах крушка, висеща от една греда в средата на склада. Извади от вътрешния си джоб револвер и се върна при таксито. Макар да беше на половината на годините на Мартинес и два пъти по-силен от жертвата си, не можеше да си позволи да рискува. Когато някой си мисли, че му предстои да умре, адреналинът си казва думата и може да го превърне в супермен в последните му усилия да оцелее. Освен това Рафърти подозираше, че Мартинес не за първи път се изправя пред възможна смърт. Този път обаче смъртта му нямаше да е само възможна.

Отвори задната врата и направи знак с револвера на дон Педро да слезе.

— Тъкмо ви носех парите — каза Мартинес и взе сака си.

— Несъмнено с надеждата да се срещнем на летището. — Рафърти знаеше, че ако сумата е пълна, няма да има избор, освен да пощади живота на Мартинес. — Двеста и петдесет хиляди паунда, така ли?

— Не, малко над двайсет и три хиляди. Просто капаро, нали разбирате. Останалите пари са в къщата, така че ако се върнем...

Рафърти знаеше, че къщата на Итън Скуеър, както и другите активи на Мартинес, са в ръцете на банката. Мартинес явно се беше надявал да се добере до летището преди от ИРА да открият, че няма намерение да изпълни своята част от сделката.

Взе сака и го метна на задната седалка. Реши да проточи смъртта на Мартинес повече, отколкото бе възнамерявал. В края на краищата нямаше нищо за вършене през следващия час.

Посочи с револвера дървения стол точно под електрическата крушка — той вече беше изцапан със засъхнала кръв от предишни екзекуции, бутна дон Педро да седне и върза ръцете му отзад преди той да успее да реагира. Беше правил това с други жертви вече няколко пъти. Върза и краката на Мартинес и отстъпи, за да се наслади на резултата от труда си.

Сега му оставаше само да реши колко време живот да отпусне на жертвата си. Единственото му ограничение бе, че трябваше да е на летището навреме за сутрешния полет до Белфаст. Погледна си часовника. Винаги се наслаждаваше на физиономията на жертвата, когато тя си мисли, че може би все още има шанс за оцеляване.

Върна се при таксито, отвори сака и преброи пачките нови банкноти от по пет паунда. Дръпна ципа и сложи сака в багажника. В края на краищата Мартинес вече нямаше да има нужда от него.

Заповедта на регионалния командир беше ясна — след като работата бъде свършена, Рафърти трябваше да остави тялото в склада и друг член на организацията щеше да се погрижи за премахването му. Рафърти трябваше само да се обади по телефона и да каже: „Пратката е готова“. След това трябваше да отиде на летището и да остави таксито и парите на най-горното ниво на дългосрочния паркинг. Прибирането и разпределянето на парите беше задължение на друг човек.

Върна се при дон Педро, който не откъсваше поглед от него. Ако имаше избор, Рафърти щеше да го простреля в корема, да изчака няколко минути писъците да утихнат и да стреля втори път в слабините му. Щяха да последват още писъци, може би по-силни, докато не напъха цевта в устата му. Щеше да гледа няколко секунди жертвата в очите и най-неочаквано да дръпне спусъка. Но това означаваше три изстрела. Един можеше и да остане незабелязан, но три несъмнено щяха да привлекат внимание посред нощ. Така че трябваше да изпълни заповедта на командира. Един изстрел и никакви писъци.

Усмихна се на дон Педро, който го погледна с надежда, докато не видя приближаващото се към устата му дуло.

— Отвори — каза Рафърти като някакъв дружелюбен зъболекар, който говори на дете. Стиснатите зъби бяха обща черта на всичките му жертви.

Мартинес се заинати и глътна един преден зъб в неравната схватка. Месестото му лице плувна в пот. Наложил му се да чака само няколко секунди преди дърпането на спусъка, а когато това стана, чу само щракането на ударника.

Някои припадаха, някои просто зяпваха изумено, а имаше и такива, които изпадаха в истерия, когато осъзнаеха, че са още живи. Рафърти мразеше онези, които припадаха. Трябваше да ги чака да се свестят, преди да започне играта отново. Мартинес обаче си остана послушно в съзнание.

Когато Рафърти изваждаше дулото от устата, което бе неговата представа за свирка, жертвите често се усмихваха — въобразяваха си, че най-лошото е минало. Но когато Рафърти завъртя барабана, дон Педро разбра, че ще умре. Единственият въпрос беше кога. В края на краищата мястото и начинът вече са бяха решени.

Рафърти винаги се разочароваше, ако елиминираше жертвата от първия опит. Личният му рекорд беше девет дръпвания на спусъка, но средната стойност бе между четири и пет. Не че му пукаше за статистиката. Напъха отново цевта в устата на Мартинес и се дръпна крачка назад. Не искаше да се опръска с кръв. Аржентинецът прояви достатъчно глупост отново да окаже съпротива и заради това се прости с още един зъб — този път златен. Рафърти го прибра в джоба си и дръпна спусъка за втори път, но бе възнаграден с ново щракане.

Извади цевта с надеждата да избие още един, или по-скоро половин зъб.

— Трети път стомна за вода — каза Рафърти, навря пак цевта в устата на Мартинес и дръпна спуська. Пак неуспех. Започваше да губи търпение и вече се надяваше да свърши сутрешните си задължения на четвъртия опит. Този път завъртя барабана малко по-ентусиазирано, но когато погледна Мартинес, той беше припаднал. Ама че разочарование. Обичаше жертвите му да са будни, когато куршумът влиза в мозъка им. Макар да им оставаше само още секунда, той се наслаждаваше на преживяването.

Сграбчи Мартинес за косата, отвори насила устата му и напъха цевта вътре. Тъкмо щеше да дръпне спуська, когато телефонът в ъгъла зазвъня. Настоятелното металическо ехо в студения нощен въздух стресна Рафърти. Никога досега не му се беше случвало телефонът да звъни. Беше го използвал само за да набере номер и да каже краткото съобщение.

Извади с неохота цевта от устата на Мартинес, отиде при телефона и вдигна, без да каже нито дума.

— Задачата се отменя — каза тих и спокоен глас. — Не е нужно да прибирате втората част от плащането.

Щракане, последвано от равномерно бръмчене.

Рафърти затвори. Можеше да завърти барабана още веднъж и ако успее, да доложи, че Мартинес вече е бил мъртъв преди позвъняването. Беше излъгал регионалния командир само веднъж и като доказателство можеше да покаже липсващия пръст на лявата си ръка. Винаги, когато го питаха за пръста, обясняваше, че бил отрязан от британски офицер по време на разпит, но малцина му се връзваха.

Прибра с неохота револвера и бавно тръгна към Мартинес, който се беше отпуснал, главата му беше клюмнала. Рафърти го развърза и той се свлече на пода. Рафърти го метна на рамо като чувал картофи, занесе го до таксито и го хвърли на задната седалка. За момент се надяваше, че ще срещне съпротива и тогава... Но не извади такъв късмет.

Изкара колата от склада, заключи и потегли към „Хийтроу“ сред още няколко ранни таксита.

На няколко километра от летището Мартинес се върна на този свят, а не отиде на другия. Рафърти гледаше в огледалото как пътникът

му започва да идва на себе си. Мартинес примигна няколко пъти и се загледа през прозореца към профучаващите покрай тях крайградски къщи. Когато започна да проумява положението, се наведе напред и оповръща цялата седалка. Колегата на Рафърти нямаше да е доволен.

Накрая дон Педро успя да се изправи, вкопчи се с две ръце в ръба на седалката и впери поглед в палача си. Какво го беше накарало да размисли? Може пък да не беше размислил. Може просто да бяха променили мястото на екзекуцията. Дон Педро леко се премести напред с надеждата да му се отвори поне минимален шанс за бягство, но болезнено виждаше как подозрителните очи на Рафърти на всеки няколко секунди поглеждат в огледалото.

Рафърти отби от главния път към дългосрочния паркинг, качи се на най-горното ниво и паркира в далечния ъгъл. Слезе от колата, отключи багажника и отвори сака. Отново остана доволен при вида на спретнатите пачки чисто нови банкноти от по пет паунда. Искаше му се да отнесе парите у дома за каузата, но не можеше да рискува да го пипнат с такава сума, особено при наличието на толкова много охрана, следяща всеки полет до Белфаст.

Извади аржентинския паспорт, еднопосочния билет за първа класа до Буенос Айрес и десет паунда, след което пусна револвера в сака — още нещо, което не биваше да намират у него. Заклучи багажника, отвори вратата на шофьора и остави ключовете и билета за паркинга под седалката за колегата, който щеше да прибере колата по-късно сутринта. После отвори задната врата и се дръпна, за да направи място на Мартинес, но онзи не помръдна. Може би щеше да направи опит да се измъкне? Не и ако ценеше живота си. В края на краищата той не знаеше, че Рафърти вече няма оръжие.

Рафърти хвана Мартинес за лакътя, измъкна го от колата и го поведе към най-близкия изход. Разминаха се с двама души, докато слизаха по стълбите. Рафърти изобщо не ги погледна.

Не продумаха нито дума по дългия път до терминала. Когато стигнаха голямата зала, Рафърти връчи на Мартинес паспорта, билета и двете банкноти от по пет паунда.

— А останалите? — изръмжа дон Педро. — Защото колегите ви явно не са успели да потопят „Бъкингам“.

— Смятай се за щастливец, че си жив — каза Рафърти, обърна се и изчезна в тълпата.

За момент дон Педро си помисли дали да не се върне при таксито и да си вземе парите. Но само за момент. Вместо това с неохота тръгна към южноамериканското гише на „Бритиш Еървейс“ и подаде билета на жената от другата страна.

— Добро утро, мистър Мартинес — каза тя. — Надявам се престоят ви в Англия да е бил приятен.

3.

— Как се сдоби с това насинено око, татко? — попита Себастиан, когато дойде на закуска в грил ресторанта на „Бъкингам“.

— Майка ти ме разкраси, понеже се осмелих да намекна, че хърка — отвърна Хари.

— Не хъркам — заяви Ема, докато мажеше масло върху препечена филийка.

— Откъде можеш да си сигурна дали не хъркаш, щом спиш? — подметна Хари.

— Ами ти, вуйчо Джайлс? Майка ми ли ти счупи ръката, задето си й казал, че хърка? — попита Себ.

— Не хъркам! — повтори Ема.

— Себ — твърдо каза Саманта, — не бива да задаваш въпроси, когато виждаш, че не искат да ти отговорят.

— Казано от дъщерята на дипломат — отбеляза Джайлс и се усмихна през масата на приятелката на Себ.

— Казано от политик, който не иска да отговори на въпроса ми — каза Себ. — Все пак държа да разбере...

— Добро утро, говори капитанът — изпраця глас от високоговорителя. — В момента плаваме със скорост двайсет и два възела. Температурата е двайсет градуса по Целзий и не очакваме промени във времето през следващото денонощие. Желая ви приятен ден и ви съветвам да се възползвате от всички удобства, които може да ви предложи „Бъкингам“, особено от шезлонгите и плувния басейн на горната палуба, който е уникален за този кораб. — Последва дълга пауза, след което капитанът продължи: — Някои пътници ме питаха за силния шум, който ги събудил посред нощ. Оказа се, че британският флот е провеждал нощни учения в Атлантика и макар че бяха на няколко морски мили от нас, в ясна нощ звукът се разпространява надалеч. Извинявам се на всички, които са се събудили от стрелбата, и мога да ви уверя, че в нито един момент не сме били застрашени. Благодаря и още веднъж ви желая приятен ден.

Себастиан остана с впечатлението, че капитанът чете предварително написан текст, и когато погледна през масата към майка си, на лицето му ясно личеше, че не се съмнява кой е авторът.

— Искате ли да бъдете член на борда — каза той.

— Защо? — попита Ема.

— Защото тогава може би щях да разбера какво се е случило нощес — отвърна той, без да откъсва очи от майка си.

Десетимата мъже останаха прави, докато Ема заемаше мястото си начело на масата — непознатата маса, но пък и балният салон на „Бъкингъм“ не беше пригоден за спешно заседание на борда.

Всички бяха сериозни. Бяха се сблъскали с кризи през живота си, но не и с такива размери. Дори устните на адмирал Съмърс бяха свити на тънка черта.

Ема отвори синята кожена папка, подарък от Хари по случай първото ѝ назначаване за председател. Помисли си, че именно Хари я беше предупредил за кризата и после се бе справил с нея.

— Не е нужно да ви казвам, че всичко, което ще обсъдим днес, трябва да остане строго поверително, защото едва ли ще е преувеличение, ако кажа, че бъдещето на „Барингтън Шипинг“, без да споменавам безопасността на всички на борда, е заложено на карта — започна тя.

Хвърли поглед към дневния ред, подготвен от секретаря на компанията Филип Уебстър един ден преди отплаването от Ейвънмаут. Той вече не беше актуален. Промененият дневен ред съдържаеше само една точка и тя определено щеше да е единствената, обсъждана днес.

— Като начало извън протокола ще разкажа за всичко, случило се в малките часове на нощта, след което трябва да решим как да действваме — каза Ема. — Съпругът ми ме събуди малко след три...

След двадесет минути Ема отново погледна бележките си. Чувстваше, че е покрила всичко станало, но знаеше, че няма как да предвиди бъдещето.

— Размина ли ни се? — поинтересува се адмиралът, след като Ема попита дали има въпроси.

— Повечето пътници приеха обяснението на капитана без проблем. — Тя обърна една страница. — Дотук обаче имаме

оплаквания от трийсет и четирима пътници. Всички, с изключение на един, приеха като компенсация безплатно пътуване с „Бъкингъм“ в бъдеще.

— И можете да сте сигурни, че ще има още цял куп оплаквания — каза Боб Бингам, чиято обичайна северняшка прямота подейства като студен душ на външно спокойните по-стари членове на борда.

— Какво ви кара да мислите така? — попита Ема.

— Щом другите пътници разберат, че е достатъчно само да напишат оплакване, за да си издействат безплатно пътуване, повечето ще тръгнат направо към каютите си и ще извадят листата и писалките.

— Може би не всички мислят като вас — обади се адмиралът.

— Точно затова съм в борда — отвърна Бингам, без да му мигне окото.

— Госпожо председател, казахте, че всички с изключение на един са се съгласили на безплатно пътуване — обади се Джим Нолс.

— Да — каза Ема. — За съжаление един американски пътник заплашва да съди компанията. Казва, че бил на палубата през малките часове и нито видял, нито чул военни кораби, но въпреки това успял да си счупи глезена.

Всички членове на борда заговориха едновременно. Ема ги изчака да се успокоят.

— Имам среща с мистър... — тя погледна бележките си — Хейдън Ранкин в дванайсет.

— Колко американци имаме на борда? — попита Бингам.

— Стотина. Защо питате, Боб?

— Да се надяваме, че повечето от тях не са гонещи линейки адвокати, в противен случай ще има да се съдим до края на живота си. — Около масата се разнесе нервен смях. — Ема, уверете ме, че мистър Ранкин не е адвокат.

— По-лошо — отвърна тя. — Политик е. Конгресмен от Луизиана.

— Червей, изкарал късмета да се озове в бъчва с пресни ябълки — каза Добс, който рядко изказваше мнението си на заседанията на борда.

— Не ви разбирам, друже — каза Клайв Анскот от другата страна на масата.

— Местен политик, който сигурно си мисли, че му е паднала възможност да се прочуе на националната сцена.

— Само това ни трябва — каза Нолс.

Бордът се смълча. Накрая Боб Бингам каза направо:

— Ще се наложи да го отстреляме. Единственият въпрос е кой ще дръпне спусъка.

— Май ще трябва да съм аз — обади се Джайлс. — Защото съм единственият друг червей в бъчвата. — Добс се смути подобаващо. — Ще се опитам да се натъкна на него преди срещата му с вас, госпожо председател, и ще се опитам да уредя нещо. Да се надяваме, че е демократ.

— Благодаря, Джайлс — каза Ема, която още не беше свикнала брат ѝ да се обръща към нея с „госпожо председател“.

— Какви са пораженията по кораба от експлозията? — попита Питър Мейнард, който досега си беше мълчал.

Всички погледи се обърнаха към другия край на масата, където седеше капитан Търнбул.

— Не толкова, колкото се опасявах — каза капитанът, докато ставаше. — Едно от четирите основни витла е повредено от взрива и няма да мога да го сменя, докато не се върнем в Ейвънмаут. Има и малко поражения по корпуса, но са съвсем повърхностни.

— Това ще ни забави ли? — попита Майкъл Карик.

— Не толкова, че някой да разбере, че плаваме с двайсет и два възела вместо с двайсет и четири. Другите три витла са в добро състояние и тъй като от самото начало смятах да пристигнем в Ню Йорк в ранните часове на четвърти, само най-наблюдателният пътник ще забележи, че сме закъснели с няколко часа.

— Обзалагам се, че наблюдателният пътник ще е конгресмен Ранкин — каза Нолс, с което не разведри особено обстановката. — И как обяснихте пораженията на екипажа?

— Не съм. Не им се плаща да задават въпроси.

— Ами обратното пътуване до Ейвънмаут? — попита Добс. — Ще успеем ли да се върнем навреме?

— Инженерите ни ще работят непрекъснато по повредите на кърмата през трийсет и шестте часа престой в Ню Йорк, така че когато дойде време да отплаваме, би трябвало да сме в чудесна бристолска форма.

— Добре казано — отбеляза адмиралът.

— Но това може да е най-малкият ни проблем — каза Анскот. — Не забравяйте, че на борда има клетка на ИРА. Един бог знае какво са замислили за останалата част от пътуването.

— Трима от тях вече са арестувани — каза капитанът. — Оковани са в буквалния смисъл на думата и ще бъдат предадени на властите веднага щом пристигнем в Ню Йорк.

— Но няма ли вероятност на борда да има и други членове на ИРА? — попита адмиралът.

— Според полковник Скот-Хопкинс клетките на ИРА обикновено се състоят от четирима или петима агенти. Така че да, възможно е да имаме още един-двама на борда, но те най-вероятно ще се покриват, след като трима от колегите им са арестувани. Мисията им явно се провали, което едва ли ще е повод за хвалене в Белфаст. И мога да потвърдя, че мъжът, който достави цветята в каютата на председателя, вече не е на борда: явно е слязъл, преди да отплаваме. Подозирам, че ако има други, те едва ли ще бъдат с нас на обратното плаване.

— Сещам се за нещо не по-малко опасно от конгресмен Ранкин, че и от ИРА — каза Джайлс. Като изпечен политик, представителят на Бристолското пристанище моментално привлече вниманието на аудиторията.

— Кого или какво имаш предвид? — попита Ема и погледна брат си.

— Четвъртата власт. Не забравяй, че покани журналисти с надеждата да отразят пътуването. Сега те разполагат със сензация.

— Така е, но никой извън тази стая не знае какво точно се е случило. Пък и само трима журналисти приеха поканата ни — от „Телеграф“, „Мейл“ и „Експрес“.

— Трима са предостатъчно — обади се Нолс.

— Човекът от „Експрес“ е пътуващ кореспондент — каза Ема. — Рядко е трезвен по обед, така че се погрижих в каютата му винаги да има поне две бутилки „Джони Уокър“ или „Гордънс“. „Мейл“ спонсорираха дванайсет безплатни пътувания, така че едва ли ще имат интерес да излизат с гръмки репортажи. Но Дерек Харт от „Телеграф“ вече обикаля и задава въпроси.

— Хартлес^[1], както е известен в гилдията — каза Джайлс. — Ще се наложи да му подхвърля още по-голяма история, за да отвлече вниманието му.

— Какво може да е по-голямо от възможното потапяне на „Бъкингам“ от ИРА на първото му плаване?

— Възможното потапяне на Великобритания от лейбъристко правителство. Каним се да обявим заем от милиард и половина паунда от МВФ в опит да спрем падането на британската лира. Главният редактор на „Телеграф“ с радост ще посвети няколко страници на тази новина.

— Дори да го направи, залогът е толкова голям, госпожо председател, че според мен трябва да сме готови за най-лошия възможен резултат — каза Нолс. — В края на краищата, ако нашият американски политик реши да разгласи историята или мистър Харт от „Телеграф“ се натъкне на истината, или пък, да не дава господ, ако ИРА имат втори план, това може да се окаже първото и последно плаване на „Бъкингам“.

Отново последва дълго мълчание.

— Е — каза накрая Добс, — нали обещахме на пътниците, че ги очаква пътуване, което няма да забравят до края на живота си.

Никой не се разсмя.

— Мистър Нолс е прав — каза Ема. — Ако някой от тези сценарии се осъществи, никакви безплатни пътувания и бутилки уиски и джин няма да ни спасят. Цената на акциите ни ще се срина за часове, резервите на компанията ще се изчерпат и продажбите на билети ще секнат, ако перспективните пътници решат, че съществува и най-малък шанс в съседната каюта да се спотайва атентатор от ИРА. Безопасността на нашите пътници е основната ни задача. Предвид това ви съветвам днес да събирате всякаква възможна информация, като в същото време уверявате пътниците, че всичко е наред. Аз ще съм в каютата си, така че ако попаднете на нещо, знаете къде да ме намерите.

— Идеята не е добра — твърдо рече Джайлс и Ема го погледна изненадано. — Госпожа председателят трябва да бъде видяна на горната палуба как разпуска и се наслаждава. Така е много по-вероятно да убедим пътниците, че няма причини да се безпокоят.

— Умно — отбеляза адмиралът.

Ема кимна. Канеше се да стане от мястото си, за да покаже, че срещата е приключила, когато секретарят на компанията Филип Уебстър се обади:

— Някакви други въпроси?

— Не мисля — отвърна Ема, която вече ставаше.

— Само още един въпрос, госпожо председател — каза Джайлс и Ема отново седна. — След като вече съм член на правителството, нямам друг избор, освен да се оттегля като директор на компанията, тъй като нямам право да заемам доходоносен пост, докато служа на Нейно Величество. Осъзнавам, че звучи малко помпозно, но това важи за всеки нов министър. А и в моя случай влязох в борда само за да не допуснем майор Фишър да стане негов председател.

— Слава богу, че вече не е в борда и на борда — каза адмиралът. — Ако беше, вече целият свят щеше да знае какво се е случило.

— Може би именно това е причината да не е сред нас — каза Джайлс.

— Ако е така, ще си трае, освен ако не иска да бъде арестуван за съдействие на терористи.

Ема потръпна. Не искаше да повярва, че дори Фишър е в състояние да падне толкова ниско. Но покрай опита на Джайлс в училище и в армията не би трябвало да се изненадва, че след като Фишър бе започнал да работи за лейди Вирджиния, двамата не се бяха обединили, за да помогнат на нейната кауза. Обърна се отново към брат си.

— И за да разведрия обстановката, бих искала да изкажа официално благодарността си към Джайлс, че служи като директор на компанията в такъв критичен период. Оставката му обаче ще отвори две свободни места в борда, тъй като сестра ми доктор Грейс Барингтън също се оттегли. Можете ли да ми препоръчате подходящи кандидати, които биха могли да ги заместят?

— Ако позволите, бих искал да направя предложение — каза адмиралът и всички се обърнаха към стария морски вълк. — „Барингтън“ е фирма с дълги и силни местни връзки. Председателят на борда е представител на фамилията, така че може би е време да се обърнем към следващото поколение и да поканим Себастиан Клифтън да влезе в борда, като по този начин продължи семейната традиция.

— Но той е само на дваисет и четири! — възрази Ема.

— Иначе казано, не много по-млад от любимата ни кралица, когато зае престола — напомни й адмиралът.

— Седрик Хардкасл, това прозорливо старо куче, сметна Себастиан за достатъчно добър да бъде негов личен помощник във „Фартингс Банк“ — намеси се Боб Бингам и намигна на Ема. — Освен това разбрах, че неотдавна е бил повишен като заместник-директор на отдела за недвижими имоти на банката.

— А аз пък уверено мога да кажа — добави Джайлс, — че когато трябваше да вляза в правителството, изобщо не се поколебах да натоваря Себастиан с управлението на семейните акции.

— В такъв случай ми остава само едно — каза адмиралът. — Да предложи Себастиан Клифтън да бъде поканен да влезе в борда на „Барингтън Шипинг“.

— За мен е удоволствие да подкрепя предложението — обади се Бингам.

— Признавам, че се чувствам неловко — каза Ема.

— Това определено ти се случва за първи път — каза Джайлс, с което повиши настроението.

— Да обявя ли предложението за гласуване, госпожо председател? — попита Уебстър.

Ема кимна и седна.

— Адмирал Съмърс предложи — продължи секретарят — и мистър Бингам подкрепи предложението мистър Себастиан Клифтън да бъде поканен в борда на „Барингтън“. — Замълча за момент. — Кой е за?

Всички, с изключение на Ема и Джайлс вдигнаха ръце.

— Против?

Никой не вдигна ръка. Последвалите аплодисменти изпълниха Ема с гордост.

— И така, мистър Себастиан Клифтън е избран за член на борда на „Барингтън Шипинг“.

— Да се молим да има борд, в който да влезе — прошепна Ема на брат си, след като секретарят на компанията обяви срещата за приключена.

— Винаги съм смятал, че е от порядъка на Линкълн и Джеферсън.

Мъжът на средна възраст, облечен в риза с разкопчана яка и спортно сако, вдигна очи от книгата, без да я затваря. Няколкото светли кичура рехава коса, които все още се задържаха на главата му, бяха грижливо сресани в опит да скрият преждевременното му оплешивяване. До стола му беше подпрян бастун.

— Извинете — каза Джайлс. — Не исках да ви прекъсвам.

— Няма проблем — отвърна мъжът с характерния си южняшки акцент, но пак без да затвори книгата. — Всъщност — добави той — винаги съм се срамувал от това колко малко познаваме историята на вашата страна, докато вие сте така добре осведомени за нашата.

— Защото вече не владеем половината свят, а вие, изглежда, сте на път да го направите — отвърна Джайлс. — Между другото, чудно ми е дали човек в инвалидна количка може да бъде избран за президент през втората половина на двайсети век — добави той, като погледна книгата в ръцете на мъжа.

— Съмнявам се — с въздишка отвърна американецът. — Кенеди победи Никсън благодарение на телевизионен дебат. Ако го бяхте слушали по радиото, щяхте да си помислите, че победителят е Никсън.

— По радиото никой не може да види как се потиш.

Американецът повдигна вежда.

— Откъде тази добра осведоменост за американската политика?

— Член на парламента съм. А вие?

— Щатски конгресмен от Батън Руж.

— И тъй като не може да сте на повече от четирийсет, предполагам, че сте се прицелили във Вашингтон.

Ранкин се усмихна, но запази самообладание като опитен картоиграч.

— Сега е мой ред да ви задам въпрос. Как се казва жена ми?

Джайлс знаеше кога е претърпял поражение, така че отговори:

— Розмари.

— Е, вече установихме, че тази среща не е случайна. Сър Джайлс, с какво мога да ви помогна?

— Искам да поговорим за снощи.

— Не се изненадвам, тъй като не се съмнявам, че вие сте сред шепата хора на борда, които знаят какво всъщност се случи в малките

часове.

Джайлс се огледа, за да се увери, че никой не ги подслушва.

— Корабът беше мишена на терористична атака, но за щастие успяхме да...

Американецът махна пренебрежително с ръка.

— Не е нужно да научавам подробностите. Просто ми кажете с какво мога да ви помогна.

— Опитайте се да убедите сънародниците си на борда, че Кралският военноморски флот наистина е провеждал учение. Ако успеете да го направите, познавам един човек, който ще ви бъде вечно благодарен.

— Сестра ви ли?

Джайлс кимна. Вече не се изненадваше.

— Досетих се, че проблемът трябва да е сериозен, когато я видях как седи на горната палуба и се прави, че не я е грижа за нищо. Странно поведение за уверен председател, който по моя преценка изобщо не се интересува от слънчеви бани.

— Вината е моя. Но сме изправени...

— Както казах, спестете ми подробностите. Подобно на него — каза Ранкин и посочи снимката на корицата на книгата — не се интересувам от заглавията в утрешните вестници. Смятам да остана дълго в политиката, така че ще направя онова, което ме помолите. Обаче, сър Джайлс, това означава, че сте ми длъжник. И бъдете сигурен, че ще дойде време, когато ще си поискам дълга — добави той, преди да се върне към „Животът на Рузвелт“.

— Пристанахме ли вече? — попита Себастиан, когато двамата със Саманта седнаха на масата за закуска.

— Преди повече от час — отвърна Ема. — Повечето пътници вече слезоха.

— И тъй като това е първото ти посещение в Ню Йорк — каза Сам, докато Себ сядаше до нея, — и разполагаме само с трийсет и шест часа преди да отплаваме обратно за Англия, нямаме никакво време за губене.

— Защо корабът ще остане в пристанището само трийсет и шест часа? — попита Себ.

— Можеш да изкараш пари само като превозваш пътници, пък и пристанищните такси са направо чудовищни.

— Помните ли първото си пътуване до Ню Йорк, мистър Клифтън? — попита Саманта.

— И още как — прочувствено отвърна Хари. — Арестувах ме за убийство, което не бях извършил, и прекарах следващите шест месеца в американски затвор.

— О, съжалявам — рече Саманта; помнеше историята, която ѝ беше разказал Себ. — Беше нетактично да ви напомням за такова ужасно преживяване.

— Изобщо не се притеснявай — каза Хари. — Само гледай да не арестуват Себ. Не искам това да стане поредната семейна традиция.

— Няма начин — отвърна Саманта. — Вече планирах посещения в „Метрополитън“, Сентръл Парк, „Сарди“ и „Фрик“.

— Любимите музеи на Джесика — каза Ема.

— Макар че тя така и не ги посети — добави Себ.

— Не минава нито ден, без да ми липсва — въздъхна Ема.

— А на мен ми се иска да я познавах по-добре — каза Сам.

— Аз пък бях сигурен, че ще умра преди по-малката си сестра — обади се Себ.

Последва дълго мълчание. Накрая Себ, който явно искаше да смени темата, попита:

— И какво, няма ли да посетим някой нощен клуб?

— Няма време за подобни фриволности — отвърна Саманта. — Пък и баща ми ни е взел билети за театър.

— Какво ще гледате? — попита Ема.

— „Хелоу, Доли!“.

— Това не е ли малко фриволно? — поинтересува се Хари.

— Татко смята „Пръстенът на нибелунга“ на Вагнер за доста модерен — обясни Себ. — Къде е вуйчо Джайлс?

— Той бе един от първите, които напуснаха кораба — отвърна Ема, докато един келнер ѝ наливаше кафе. — Посланикът ни го отмъкна в ООН, за да прегледат речта му преди следобедната сесия.

— Ако искаш, можем да опитаме да наместим и ООН в програмата — предложи Сам.

— Не — отвърна Себ. — Последния път, когато присъствах на реч на вуйчо, малко след това той получи инфаркт и не стана лидер на

лейбъристите.

— Това не си ми го казвал!

— Има още много неща, които не знаеш за семейството ни — призна Себ.

— Което ми напомня нещо — рече Хари. — Така и не ми се удаде възможност да те поздравя с избора в борда.

— Благодаря, татко. И след като вече прочетох протокола от последната среща, с нетърпение очаквам — Себ вдигна поглед и видя тревожното изражение на майка си — да се запозная с колегите си в борда и особено с адмирала.

— Единствен по рода си е — каза Ема, макар че все още се чудеше дали следващото заседание на борда няма да ѝ е последното, защото ако истината излезеше наяве, нямаше да има друг избор, освен да подаде оставката си. Но тъй като споменът от онази първа нощ в морето започваше да избледнява, тя вече се чувстваше малко по-уверена, още повече че „Бъкингам“ беше в пристанището на Ню Йорк. Погледна през прозореца. Доколкото можеше да види, на кея не се въртяха глутници журналисти, не се чуваше вой и викове и не святкаха светкавици. Може би се интересуваха повече от резултатите от президентските избори. Щеше обаче да въздъхне с облекчение едва когато „Бъкингам“ отплава обратно за Ейвънмаут.

— А ти как смяташ да прекараш деня, татко? — попита Себ.

— Ще обядвам с издателя си Харолд Гинзбърг. Не се съмнявам, че ще разбере какви са планове му за последната ми книга и какво мисли за нея.

— Има ли надежда за предварително копие за майка ми? — попита Саманта. — Тя ви е голям почитател.

— Разбира се — отвърна Хари.

— Девет долара и деветдесет и девет цента — каза Себ и протегна ръка. Саманта пусна в дланта му горещо варено яйце. — А ти, мамо? Може би си решила да боядисаш корпуса?

— Не ѝ давай такива идеи — каза Хари съвсем сериозно.

— Ще сляза последна от кораба и ще съм първата, която ще се върне на борда. Макар че възнамерявам да посетя Алистър и да се извиня, че не бях на погребението на баба Филис.

— Тогава Себ беше в болницата — напомни ѝ Хари.

— Е, откъде започваме? — попита Себ, докато сгъваше салфетката си.

Сам погледна навън, за да види какво е времето.

— Ще вземем такси до Сентръл Парк и ще направим една обиколка, след което отиваме в „Метрополитън“.

— В такъв случай да тръгваме — каза Себ, докато ставаше. — Приятен ден, почитаеми родители.

Ема се усмихна и двамата излязоха от салона, хванати за ръка.

— Любопитно ми е дали вече спят заедно — каза Ема.

— Ема, живеем във втората половина на двайсети век, пък и ако трябва да сме честни, едва ли е наша работа да...

— Не, не се правя на моралистка — прекъсна го Ема. — Просто си помислих, че бих могла да продам една каюта повече.

[1] Безсърдечния. — Б.пр. ↑

4.

— Благодаря, че долетяхте така бързо, полковник — каза сър Алън Редмейн, сякаш командирът от САС имаше друг избор.

Беше получил телеграмата веднага щом слезе от „Бъкингам“ в Ню Йорк. Кола го откара до летище „Кенеди“, където взе първия полет обратно до Лондон. Друга кола го чакаше пред стълбичката на самолета в „Хийтроу“.

— Секретарят на кабинета реши, че ще искате да видите днешните вестници — каза шофьорът и без нито дума повече потегли към Уайтхол.

„В сърцето си знаехте, че ще изгуби“, гласеше заглавието на първа страница в „Телеграф“. Полковникът бавно прелисти страниците, но никъде не видя да се споменава „Бъкингам“, нито пък намери статия с автор Дерек Харт — ако имаше нещо подобно, то със сигурност щеше да се появи на първа страница въпреки категоричната победа на Линдън Джонсън над Бари Голдуотър.

„Бъкингам“ все пак се появяваше на вътрешните страници на „Дейли Експрес“, където имаше блестящ репортаж от пътуващия кореспондент, който възхваляваше удоволствието да прекосиш Атлантика на най-новия луксозен лайнер. „Дейли Мейл“ беше поместил снимки на дванайсетте си читатели късметлии, позиращи пред Статуята на свободата. Други дванайсет билета, предложени за бъдеща дата, гарантираха премълчаването на всякакви евентуални неудобства, причинени от Кралския военноморски флот.

След един час, без да има възможност да се преоблече и да се обръсне, полковник Скот-Хопкинс седеше срещу секретаря на кабинета на Даунинг стрийт 10.

Полковникът започна с подробен доклад, след което отговори на въпросите на сър Алън.

— Е, поне от цялата тази работа излезе нещо добро — каза сър Алън, докато вадеше кожено куфарче изпод бюрото си и го поставяше върху плота. — Благодарение на усърдието на колегите ви от САС успяхме да разкрием склад на ИРА в Батърси. Освен това намерихме

над двайсет и три хиляди паунда в брой в багажника на таксито, откарало Мартинес до „Хийтроу“. Подозирам, че Кевин Рафърти Четирипръстия скоро ще бъде преименуван на Трипръстия, ако не успее да обясни на регионалния си командир какво е станало с парите.

— А Мартинес? Къде е сега?

— Посланикът ни в Буенос Айрес ме уверява, че често посещава обичайните си свърталища. Не мисля, че ще видим отново него или синовете му в Уимбълдън или Аскот.

— А Дохърти и сънародниците му?

— На път за Северна Ирландия, но този път не на луксозен лайнер, а на борда на кораб от Кралския флот. Щом стигнат в Белфаст, ще бъдат прехвърлени в най-близкия затвор.

— По какви обвинения?

— Това още не е решено — отвърна сър Алън.

— Мисис Клифтън ме предупреди, че на кораба душел някакъв журналист от „Телеграф“ и задавал прекалено много въпроси.

— Дерек Харт. Проклетникът не обърна внимание на историята със заема от МВФ, която му подхвърли Джайлс, а прати материала си за инцидента с флота веднага щом стъпи в Ню Йорк. В статията му обаче има прекалено много „ако“ и „вероятно“, така че не беше трудно да убедим редактора да я отхвърли — още повече че му бе много по-интересно да научи как Леонид Брежнев, един хардлайнер от старата школа, успя да измести Хрущов с изненадващ преврат.

— И как го е направил? — попита полковникът.

— Съветвам ви да прочетете утрешния „Телеграф“.

— Ами Харт?

— Разбрах, че пътува за Йоханесбург, за да се опита да вземе интервю от някакъв терорист на име Нелсън Мандела, което може да се окаже трудно, тъй като той е в затвора от повече от две години и досега до него не е бил допускан нито един журналист.

— Това означава ли, че екипът ми може да прекрати охраняването на семейство Клифтън?

— Още не — каза сър Алън. — ИРА почти сигурно ще изгубят интерес към Барингтън и Клифтън, след като дон Педро Мартинес вече не е наоколо да плаща сметките. Въпреки това трябва да убедя Хари Клифтън да ми помогне по един друг въпрос.

Полковникът повдигна вежда, но секретарят на кабинета просто стана и стисна ръката му.

— Ще поддържаме връзка — бяха единствените му думи.

— Реши ли най-сетне? — попита Себ, докато минаваха покрай „Боутхаус Кафе“ в източната част на Сентръл Парк.

— Да — каза Саманта и пусна ръката му. Себ се обърна към нея и зачака тревожно. — Вече писах в Кингс Колидж, че с радост приемам предложението им да работя върху дисертацията си в Лондонския университет.

Себ подскочи от радост и изкрещя ликуващо. Никой не им обърна внимание, но пък и се намираха в Ню Йорк.

— Това означава ли, че ще се преместиш при мен, щом намеря нов апартамент? Можем дори да го изберем заедно — добави той преди тя да успее да отговори.

— Сигурен ли си, че го искаш наистина? — тихо попита Саманта.

— Не бих могъл да съм по-сигурен — отвърна Себ и я прегърна. — И тъй като ти ще си в Странд, а аз работя в Сити, може би е най-добре да потърсим някое близко местенце като Излингтън. Какво ще кажеш?

— Сигурен ли си? — отново попита Сам.

— Толкова, колкото и че „Бристол Роувърс“ никога няма да спечелят купата.

— Кои са „Бристол Роувърс“?

— Не се познаваме достатъчно добре, за да те товаря с техните проблеми — отвърна Себ, докато излизаха от парка. — Може би след време, след много време, ще ти разкажа за единайсетте безнадеждни нещастници, които редовно ми съсипват съботните следобеди — добави, когато стигнаха Пето авеню.

На рецепцията на „Вайкинг Прес“ седеше млада жена, която Хари вече познаваше добре.

— Добро утро, мистър Клифтън — каза секретарката на Харолд Гинзбърг и излезе да го посрещне. Хари неволно се запита колко ли

автори получават подобно отношение. — Господин Гинзбърг ви очаква с нетърпение.

— Благодаря, Кърсти — отвърна Хари.

Тя го поведе към облицования с дъбова ламперия кабинет на издателя, украсен с фотографии на минали и настоящи писатели — Хемингуей, Шоу, Фицджералд и Фокнър. Хари се зачуди дали човек трябва да умре преди снимката му да бъде добавена в колекцията на Гинзбърг.

Въпреки че наближаваше седемдесетте, Гинзбърг скочи иззад бюрото си в мига, в който Хари влезе в стаята. Хари неволно се усмихна. Облечен в костюм с жилетка и джобен часовник със златен ланец, Гинзбърг изглеждаше повече англичанин от него.

— Е, как е любимият ми писател?

Хари се разсмя и двамата си стиснаха ръцете.

— Колко пъти седмично поздравяваш писатели с тези думи? — попита Хари, докато се отпусна в високото кожено кресло срещу издателя.

— Седмично ли? — отвърна Гинзбърг. — Поне три пъти на ден, а понякога и повече. Особено когато не мога да си спомня имената им. — Хари се усмихна. — В твой случай обаче мога да докажа, че е вярно, защото след като прочетох „Уилям Уоруик и разпопеният викарий“ реших първото издание да е осемдесет хиляди бройки.

Хари отвори уста, но не каза нищо. Последният му роман за Уилям Уоруик се беше продал в 72 000 бройки, така че много добре си даваше сметка за ангажимента, който поема издателят му.

— Да се надяваме, че няма да има много върнати бройки.

— Предварителните заявки показват, че осемдесет хиляди няма да са достатъчно. Извинявай — продължи Гинзбърг, — първо ми кажи как е Ема? Първото плаване триумф ли се оказа? Никъде не намерих да се споменава за него, въпреки че прегледах целия „Ню Йорк Таймс“.

— Ема е отлично и ти праща много поздравя. Няма да се изненадам, ако точно сега лъска месинга на мостика. Колкото до първото плаване, имам чувството, че ще остане много доволна, че „Ню Йорк Таймс“ не споменава нито дума за него, макар че цялото преживяване може да ми даде идея за следващия роман.

— Целият съм слух.

— Няма начин — отвърна Хари. — Просто ще се наложи да проявиш търпение, макар много добре да знам, че това не ти е най-силната страна.

— В такъв случай да се надяваме, че новите ти отговорности няма да се отразят на писателския ти график. Моите поздравления.

— Благодаря. Макар че позволих да бъде предложен за президент на Асоциацията на английските писатели само поради една причина.

Гинзбърг повдигна вежда.

— Искам един руснак, Анатолий Бабаков, да бъде незабавно освободен от затвора.

— Какви са тези силни чувства към Бабаков? — попита Гинзбърг.

— Харолд, ако и теб те бяха вкарали в затвора за престъпление, което не си извършил, и ти щеше да изпитваш силни чувства, повярвай ми. При това не забравяй, че аз бях в американски затвор, което си е направо „Холидей Ин“ в сравнение с лагерите в Сибир.

— Дори не мога да си спомня какво е направил този Бабаков.

— Написал е книга.

— Това в Русия престъпление ли е?

— Да, ако решиш да кажеш истината за работодателя си, особено ако името на въпросния работодател е Йосиф Сталин.

— А, „Чичо Джо“, сетих се — рече Гинзбърг. — Но книгата така и не е била издадена.

— Била е издадена, но Бабаков бил арестуван много преди първата бройка да стигне до книжарниците и след показан процес бил осъден на двайсет години затвор без право на обжалване.

— Което само ме кара да се питам какво толкова може да има в тази книга, че Съветите да са така твърдо решени да не позволят на никого да я прочете.

— Нямам представа — каза Хари. — Но знам, че всяка бройка на „Чичо Джо“ е била свалена от рафтовете само часове след издаването ѝ. Издателството било затворено, Бабаков бил арестуван и никой не го е виждал след процеса. Смятам да разбера дали няма оцеляла бройка, когато отида на международната писателска конференция в Москва през май.

— Ако се добереш до бройка, с радост ще я дам за превод и ще издам книгата тук, защото гарантирам, че това не само ще се превърне в абсолютен бестселър, но и най-сетне ще разкрие Сталин като не помалък злодей от Хитлер. Имай обаче предвид, че Русия е доста голяма купа сено за намиране на точно тази игла.

— Така е, но съм твърдо решен да разбера какво има да ни каже Бабаков. Не забравяй, че е бил личен преводач на Сталин цели единайсет години, така че малцина знаят повече от него за кухнята на режима — макар дори той да не е очаквал каква ще е реакцията на КГБ, когато е решил да публикува своята версия на онова, което е виждал с очите си.

— И сега, когато старите поддръжници на Сталин премахнаха Хрущов и са отново на власт, несъмнено някои от тях ще поискат някои неща да си останат покрити.

— Като истината за смъртта на Сталин — каза Хари.

— Никога не съм те виждал така нахъсан за каквото и да било — каза Гинзбърг. — Но може и да не е много умно да ръчкаш с пръчка в бърлогата на мечката. Новият режим там като че ли не зачита особено човешките права, независимо от коя страна идваш.

— Какъв е смисълът да съм президент на Асоциацията, ако не мога да изразя възгледите си?

Часовникът на лавицата зад бюрото на Гинзбърг удари дванайсет.

— Какво ще кажеш да обядваме в клуба ми и да обсъдим по-нормални неща, като например с какво се е захванал Себастиан.

— Мисля, че е на път да предложи брак на американско момиче.

— Винаги съм знаел, че е умно момче — засмя се Гинзбърг.

Докато Саманта и Себ зяпаха възхитено витрините на Пето авеню, а Хари обядваше в клуб „Харвард“ с издателя си, едно жълто такси спря пред елегантна сграда на ъгъла на 64-та и Парк авеню.

Ема слезе, понесла кутия за обувки с емблемата на „Крокет и Джоунс“ върху капака. Вътре имаше изработени по поръчка черни обувки, които със сигурност щяха да станат идеално на Алистър, който винаги поръчваше обувките си на Джърмин стрийт.

Когато погледна блестящото месингово чукче на входната врата, си спомни първия път, когато бе изкачила тези стъпала. Съвсем млада, току-що навършила двајсет, тя трепереше като листо и ѝ се искаше да избяга. Но беше похарчила всичките си пари, за да стигне до Америка, и не знаеше към кого друго да се обърне в Ню Йорк, ако искаше да открие Хари, който беше вкаран в затвора за убийство, което не бе извършил. След като срещна баба Филис, Ема не се върна в Англия повече от година — докато не откри, че Хари вече не е в Америка.

Този път изкачи стъпалата по-уверено, почука решително с чукчето, дръпна се назад и зачака. Не се беше обадила предварително, защото не се съмняваше, че Алистър ще си е у дома. Макар че неотдавна се беше оттеглил като старши съдружник в „Симпсън, Албиън и Стюарт“, той не беше любител на провинцията дори през уикендите. Беше типичен нийоркчанин. Беше роден на 64-та и Парк и несъмнено тук щеше и да умре.

Когато вратата се отвори, Ема се изненада да види човек, когото позна моментално, макар бе бяха минали повече от двајсет години, откакто го беше виждала. Беше с леко черно сако, раирани панталони, бяла риза и сива вратовръзка. Някои неща никога не се променят.

— Радвам се да ви видя, мисис Клифтън — каза той, сякаш тя се отбиваше всеки ден.

Ема се смути — не можеше да си спомни името му. Хари никога не би го забравил.

— И аз много се радвам да ви видя — каза тя накрая. — Надявах се да се видя с Алистър, ако си е вкъщи.

— Боя се, че не е, мадам — каза икономът. — Господин Стюарт отиде на погребението на господин Бенджамин Рътлидж, бивш съдружник в кантората. Ще се върне от Кънектикът едва утре вечер.

Ема не успя да скрие разочарованието си.

— Ако желаете да влезете, с удоволствие ще ви направя чай. „Ърл Грей“, ако не ме лъже паметта?

— Много мило от ваша страна, но трябва да се връщам на кораба — каза Ема.

— Разбира се. Надявам се, че първото плаване на „Бъкингам“ е било успешно?

— По-добро, отколкото се бях надявала — призна тя. — Ще бъдете ли така добър да предадете най-добрите ми пожелания на

Алистър и колко съжалявам, че не успях да го видя?

— За мен ще е удоволствие, мисис Клифтън. — Икономът леко се поклони и затвори вратата.

Ема слезе по стълбите и започна да се оглежда за такси. Изведнъж осъзна, че още държи кутията с обувките. Смутена още повече, тя се върна и пак почука на вратата, този път по-нерешително.

Вратата се отвори и икономът се появи отново.

— Мадам? — каза той, дарявайки я със същата топла усмивка.

— Ужасно съжалявам, но забравих да ви дам подаръка за Алистър.

— Колко мило от ваша страна, че помните любимия магазин за обувки на господин Стюарт — каза той, докато Ема му даваше кутията. — Сигурен съм, че ще бъде очарован.

Ема стоеше пред него и още полагаше безнадеждни опити да си спомни името му.

— Надявам се, мисис Клифтън, че обратното ви пътуване до Ейвънмаут ще бъде също така успешно.

Икономът отново се поклони и затвори тихо вратата.

— Благодаря, Паркър — каза тя.

5.

След като приключи с обличането, Боб Бингам се огледа във високото огледало от вътрешната страна на вратата на гардероба. Двуредното му вечерно сако с широки ревери надали щеше да се върне на мода в близко бъдеще, както редовно му напомняше жена му. Той й отвърщаше, че костюмът е бил достатъчно добър за баща му, когато е бил председател на борда на „Рибен пастет Бингам“, и следователно би трябвало да е достатъчно добър и за него.

Присила не беше съгласна, но пък напоследък помежду им трудно се намираше съгласие. И двамата още обвиняваха близката й приятелка лейди Вирджиния Фенуик за ненавременната смърт на Джесика Клифтън и за това, че синът им Клайв, който тогава бе сгоден с Джесика, не беше стъпвал в Мейбълторп Хол от онзи паметен ден. Жена му беше наивна и благоговееше пред Вирджиния, но Боб още живееше с надеждата, че Присила най-сетне ще дойде на себе си и ще види проклетницата такава, каквата е в действителност, което ще им позволи отново да станат семейство. Боеше се обаче, че това няма да се случи в скоро време, пък и точно сега имаше по-належащи проблеми. Тази вечер щяха да се появят пред очите на широката публика като гости на масата на председателя на борда. Боб изобщо не бе уверен, че Присила ще успее да запази добро поведение за повече от няколко минути. Надяваше се, че ще се върнат в каютата си здрави и читави.

Боб се възхищаваше на Ема Клифтън, тази Будика^[1] на Бристол, както беше известна както на приятели, така и на врагове. Подозираше, че ако научи за прякора си, Ема ще го носи като почетна значка.

По-рано през деня Ема беше пъхнала бележка под вратата на каютата им с предложение да се срещнат в Салона на кралицата около 19:30, преди да отидат на вечеря. Боб си погледна часовника. Вече беше осем без десет, а от жена му още нямаше и следа, макар да чуваше звука на течаща вода от банята. Закрачи напред-назад из помещението, като едва сдържаше раздразнението си.

Боб много добре знаеше, че лейди Вирджиния е завела дело за клевета срещу председателя — нещо, което едва ли щеше да забрави, тъй като седеше точно зад нея, когато между двете прехвърчаха искрите. Когато дойде ред на въпросите на годишната среща на акционерите, лейди Вирджиния беше попитала дали е вярно, че един от директорите на „Барингтън“ е продал всичките си акции с намерението да срине компанията. Разбира се, тя имаше предвид малкия заговор на Седрик Хардкасл да спаси компанията от агресивния опит за придобиването ѝ от дон Педро Мартинес.

Ема отговори решително и напомни на лейди Вирджиния, че майор Фишър, нейният представител в борда, е продал акциите ѝ и ги е изкупил две седмици по-късно, за да навреди на репутацията на компанията, като в същото време докара добра печалба на клиента си.

„Ще се видим в съда“ — това бе единственото, което Вирджиния можа да каже по въпроса, и седмица по-късно Ема наистина се чу с адвоката ѝ. Боб нямаше никакви съмнения на чия страна ще застане жена му, ако се стигне до съд. Сигурен беше, че ако по време на вечерята Присила чуе някаква ценна информация, която би могла да помогне на каузата на приятелката ѝ, ще я предаде на адвокатите на Вирджиния секунди след като слезе на сушата в Ейвънмаут. И двете страни отлично си даваха сметка, че ако Ема изгуби делото, ще бъде съсипана не само репутацията ѝ, но и ще ѝ се наложи да се оттегли от поста си председател на „Барингтън“.

Не беше казал на Присила нищо за ИРА и за онова, което бяха обсъждали на извънредната среща на първата сутрин от плаването; само беше повторил историята за ученията на военните и макар че определено не му вярваше, Присила научи единствено, че Себастиан е избран в борда.

След цял ден пазаруване в Ню Йорк, което излезе на Боб няколко палети рибен пастет, тя не повдигна въпроса отново. Боб обаче се боеше, че ще го направи пред Ема по време на вечерята и че ако това стане, ще му се наложи умело да смени темата. Слава богу, лейди Вирджиния не беше изпълнила заплахата си да участва в плаването, защото ако беше на борда, нямаше да миряса, докато не разбере какво точно се е случило в малките часове на първата нощ.

Присила най-сетне излезе от банята — чак в осем и десет.

— Май е по-добре да тръгваме на вечеря — каза Ема.

— Но Бингам не трябваше ли да дойдат? — попита Хари.

— Да — каза Ема и си погледна часовника. — Преди повече от половин час.

— Не се нервирай, скъпа — решително каза Хари. — Ти си председател на компанията и не бива да позволяваш Присила да види, че те е раздразнила, защото целта ѝ е точно такава. — Ема отвори уста да възрази, но той добави: — И гледай на вечерята да не казваш нищо, което Вирджиния би могла да използва в съда, защото е ясно на чия страна е Присила Бингам.

Покрай всички други проблеми, с които се беше сблъскала през изминалата седмица, Ема беше изключила от мислите си възможното дело, а тъй като адвокатите на Вирджиния не ѝ бяха досаждали от няколко месеца, дори беше започнала да се чуди дали тя тихомълком не се е отказала. Проблемът беше, че Вирджиния не правеше нищо тихомълком.

Ема тъкмо даваше поръчката си на обсеркелнера, когато Хари стана от мястото си.

— Ужасно съжалявам, че ви накарах да чакате — каза Присила, — но съвсем изгубих представа за времето.

— Няма проблем — отвърна Хари, издърпа стола ѝ и я изчака да се настани.

— Може би е време да поръчваме — каза Ема, която явно желаше да напомни на гостенката си колко дълго е трябвало да я чакат.

Без да бърза, Присила прелисти подвързаното в кожа меню и на няколко пъти промени решението си, преди най-сетне да избере. След като келнерът прие поръчката ѝ, Хари я попита дали денят ѝ в Ню Йорк е минал приятно.

— О, да, на Пето авеню има чудесни магазини! Предлагат много повече, отколкото магазините в Лондон, макар че намирам цялото изживяване за доста изтощително. Когато се върнах на кораба, направо се проснах на леглото и заспах. А вие успяхте ли да обиколите магазините, мистър Клифтън?

— Не, имах среща с издателя си, а Ема отиде да посети един свой роднина.

— О, да, съвсем забравих, че вие пишете романи. Просто не намирам време да чета книги — каза Присила, докато поставяха пред нея купа вряла доматиена супа. — Не съм поръчвала супа — каза тя на келнера през рамо. — Поръчах пушена съомга.

— Съжалявам, мадам — каза келнерът и махна супата, а Присила подметна:

— Сигурно е много трудно да се намери опитен персонал за пътнически кораб.

— Надявам се, че няма да имате нищо против, ако започнем — каза Ема и взе лъжицата си за супа.

— Намерихте ли роднината си? — попита Боб.

— За съжаление не. Заминал е за Кънектикът, така че се срещнах с Хари и изкарахме късмет да си намерим билети за един следобеден концерт в центъра „Линкълн“.

— Кой беше изпълнителят? — попита Боб, докато поставяха пред Присила блюдо пушена съомга.

— Ленард Бърнстейн. Изпълни увертюрата на „Кандид“, а след това изсвири концерт за пиано на Моцарт.

— Просто не знам как намирате време за такива неща — обади се Присила между две хапки.

Ема понечи да отговори, че не си прекарва живота в пазаруване, но погледна Хари и видя, че той я гледа намръщено.

— Веднъж слушах Бърнстейн с Лондонския симфоничен оркестър в Кралската фестивална зала — каза Боб. — Брамс. Беше направо великолепно.

— А вие с Присила ли бяхте на изтощителната обиколка из магазините на Пето авеню? — попита Ема.

— Не, отскочих до Долен Ййст Сайд да видя дали има смисъл да се опитвам да пробия на американския пазар.

— И какво е заключението ви? — попита Хари.

— Американците не са съвсем готови за пастета на Бингам.

— А кои страни са готови? — попита Хари.

— Единствено Русия и Индия, ако трябва да съм откровен. А те вървят със свои проблеми.

— Какви? — с искрен интерес попита Ема.

— Руснаците не обичат да си плащат сметките, а индийците често не могат.

— Може би проблемът е в това, че предлагате само един продукт? — предположи Ема.

— Мислех си за разнообразяване, но...

— Може ли да говорим за нещо различно от рибен пастет? — обади се Присила. — В края на краищата нали уж сме на ваканция.

— Разбира се — каза Хари и попита: — Как е Клайв? — И веднага съжали за думите си.

— Чудесно, благодаря — побърза да отвърне Боб. — А вие сигурно се гордеете с избирането на Себастиан в борда.

Ема се усмихна.

— Е, това едва ли може да се нарече изненада — каза Присила. — Да бъдем откровени, ако майка ти е начело на компанията и семейството ти държи повечето акции, можеш да сложиш в борда и кокер шпаньол, а останалите директори ще махат послушно с опашки.

Хари си помисли, че Ема ще избухне, но за щастие устата ѝ беше пълна и последва дълго мълчание.

— Това полусурово ли е? — остро попита Присила, когато пред нея сложиха стек.

Келнерът провери поръчката.

— Не, мадам, средно опечено.

— Поръчах полусуров стек. Съвсем ясно и разбираемо. Вземете го и ми донесете каквото поръчах.

Келнерът сръчно и мълчаливо взе блюдото, а Присила се обърна към Хари.

— Можете ли да си изкарвате хляба като писател?

— Трудно е — призна Хари. — Най-вече защото има много отлични писатели. Все пак...

— Все пак сте женен за богата жена, така че едва ли има кой знае какво значение, нали?

Коментарът ѝ затвори устата на Хари, но не и на Ема.

— Е, поне открихме, че имаме нещо общо, нали, Присила?

— Така е — каза Присила, без да ѝ мигне окото. — Но пък аз съм старомодна и са ме възпитали с представата, че естественият ред на нещата е мъжът да се грижи за жената. Някак не ми се струва правилно да е обратното. — Отпи глътка вино и докато Ема се канеше да каже нещо, добави с топла усмивка: — Боя се, че се усеща вкус на корк.

— На мен ми се вижда отлично — каза Боб.

— Скъпият Робърт още не може да прави разлика между кларет и бургундско. Всеки път, когато организираме парти, аз избирам виното. Келнер! — каза тя, обръщайки се към сомелиера. — Ще ни трябва друга бутилка мерло.

— Веднага, мадам.

— Предполагам, че рядко посещавате Северна Англия — каза Боб.

— Не много често — призна Ема. — Но част от рода ми е от високата част на Шотландия.

— Част от моя също — каза Присила. — Родена съм в Камбъл.

— Това е по-скоро в ниската част — каза Ема и Хари я срита под масата.

— Несъмнено сте права, както винаги — отвърна Присила. — Така че знам, че няма да имате против да ви задам един личен въпрос. — Боб остави ножа си и погледна напрегната жена си. — Какво всъщност се случи през първата нощ от плаването? Защото знам, че не е имало никакви военни кораби.

— Откъде можеш да знаеш подобно нещо, когато точно тогава спеше дълбоко? — каза Боб.

— А според вас какво е станало, Присила? — попита Ема, прибягвайки към тактиката, която брат ѝ често използваше, когато не искаше да отговаря на някой въпрос.

— Някои пътници твърдят, че една от турбините е експлодирала.

— Машинното отделение е отворено за пътници по всяко време — каза Ема. — Всъщност днес имаше обиколка там. Отидоха доста хора.

— Освен това чух, че в каютата ви е гръмнала бомба — непоколебимо рече Присила.

— Можете да посетите каютата ни по всяко време, за да коригирате зле информирания клюкар, пускащ подобни слухове.

— А един друг човек ми каза — продължи упорито Присила, — че група ирландски терористи са се качили на кораба около полунощ...

— Но са открили, че всички места са заети и тъй като няма свободни каюти, били принудени да скочат в морето и да плуват обратно до Белфаст ли?

— А чухте ли историята за марсианците, долетели от далечния космос и кацнали в единия от комините? — включи се Хари, когато келнерът се появи отново с недопечен стек.

Присила едва го удостои с поглед и стана от мястото си.

— Всички вие криете нещо — каза тя и пусна салфетката си на масата. — И възнамерявам да открия какво е, преди да стигнем Ейвънмаут.

Тримата я гледаха как се отдалечава безметежно и излиза от салона.

— Моите извинения — каза Боб. — Оказа се по-зле, отколкото се опасявах.

— Не се безпокойте — отвърна Хари. — Моята жена пък хърка.

— Не е вярно! — заяви Ема, а двамата мъже избухнаха в смях.

— Бих дал половината си състояние, за да имам връзка като вашата.

— Бих го взел — отвърна Хари и този път беше ред на Ема да го срита по кокалчетата под масата.

— Е, благодарна съм за едно, Боб — каза Ема отново с председателски тон. — Съпругата ви явно няма представа какво се е случило през първата нощ в морето. Но ако разбере...

— Бих искала да открия тази среща, като поздравя сина си Себастиан Клифтън с добре дошъл в борда.

В балния салон се разнесоха одобрителни възгласи.

— Макар да съм извънредно горда от постиженията на мистър Клифтън на такава млада възраст, смятам, че трябва да го предупредя, че членовете на борда ще наблюдават със значителен интерес приноса му към компанията.

— Благодаря, госпожо председател, за топлото посрещане и безценния ви съвет. — Думите на Себ накараха неколцина от борда да се усмихнат. Беше показал самоувереността на майка си и чара на баща си.

— Да продължим нататък — каза Ема. — Позволете да ви запозная с новостите около случката, станала известна като инцидента с Кралския военноморски флот. Макар че все още не можем да си позволим да се отпуснем, най-лошите ни опасения като че ли не се

сбъднаха. Никаква важна информация не е стигнала до пресата от двете страни на Атлантика и доколкото разбирам, значителна заслуга за това има и от номер десет. Тримата ирландци, арестувани в малките часове на първата нощ от плаването, вече не са на борда. След като пристанахме и всички пътници слязоха на сушата, те бяха дискретно прехвърлени на фрегата на Кралския флот, която в момента пътува към Белфаст.

— Повреденото витло, макар да не е напълно поправено, работи с шейсет процента от капацитета си и ще бъде сменено след завръщането ни в Ейвънмаут — продължи тя. — Екипите по поддръжката се трудиха денонощно върху пораженията по корпуса през целия ни престой в Ню Йорк и свършиха отлична работа. Само опитен моряк би могъл да забележи някакви признаци на ремонти. Понататъшната работа по корпуса също ще бъде извършена в Ейвънмаут. Очаквам, че когато „Бъкингъм“ поеме на второто си плаване до Ню Йорк осем дни след пристигането си, никой няма да подозира, че сме имали проблеми. Мисля обаче, че би било неразумно да обсъждаме инцидента извън заседателната зала и че е най-добре да се придържаме към официалната версия за случилото се, ако започнат да ни задават въпроси.

— Ще се обърнем ли към застрахователната компания? — попита Нолс.

— Не — твърдо заяви Ема. — Защото ако го направим, това несъмнено ще повдигне много въпроси, на които не искам да отговарям.

— Разбрано, госпожо председател — каза Добс. — Но колко ни струва инцидентът с Кралския флот?

— Още не разполагам с точната сума, за да я представя на борда, но ми беше казано, че е около седем хиляди паунда.

— Нищожна сума предвид обстоятелствата — обади се Бингам.

— Така е. В протокола обаче не трябва да се записва нищо за инцидента, както и не бива да се обсъжда с акционерите.

— Госпожо председател, ще трябва да включа нещо за случилото се — обади се секретарят на компанията.

— В такъв случай се придържайте към официалното обяснение, мистър Уебстър, и не разгласявайте никаква информация без моето одобрение.

— Както кажете, госпожо председател.

— А сега да продължим с по-положителни новини. — Ема погледна папката си. — Всички места на „Бъкингам“ за обратното пътуване до Ейвънмаут са заети и вече имаме седемдесет и два процента заети места за второто пътуване до Ню Йорк.

— Наистина добра новина — каза Бингам. — Не бива обаче да забравяме, че онези сто осемдесет и четири безплатни места, които обещахме като компенсация, със сигурност ще бъдат заети при някое бъдещо плаване.

— „При някое бъдещо плаване“ — точно това е важното, мистър Бингам. Ако ги разпределим равномерно през следващите две години, те няма да се отразят много върху приходите ни.

— Боя се, че има и нещо друго, което може да се отрази върху приходите ни — обади се Анскот. — И по-лошото е, че проблемът не е по наша вина.

— Какво имате предвид? — попита Ема.

— Проведох много интересен разговор с брат ви и останах с впечатлението, че е доста уверен относно последствията от заема на милиард и половина паунда от МВФ за спиране на падането на валутата ни. Освен това той спомена, че е възможно правителството да вдигне корпоративния данък на седемдесет процента, както и деветдесет процента данък върху приходите на всеки, който печели над трийсет хиляди годишно.

— Мили боже — обади се адмиралът. — Чудно ми е дали ще мога да си позволя собственото си погребение.

— А последната идея на министъра на финансите — продължи Нолс, — която за мен е почти немислима, е никой бизнесмен или турист да не може да напуска страната с повече от петдесет паунда в брой.

— Това едва ли ще стимулира хората да пътуват в чужбина — малко кисело отбеляза Добс.

— Мисля, че мога да намеря вратичка — каза Себастиан.

Членовете на борда се обърнаха към най-новия си колега.

— Провеждам малко проучване какво са намислили конкурентите ни и се оказва, че собствениците на „Ню Йорк“ и „Франция“ са намерили решение на данъчните си проблеми. — Себ вече беше грабнал вниманието на борда. — „Ню Йорк“ вече не е

регистриран като собственост на американска компания въпреки факта, че централата ѝ и повечето ѝ служители си остават в Ню Йорк. От данъчни съображения компанията е била регистрирана в Панама. Всъщност, ако погледнете тази снимка внимателно — Себ постави голяма фотография на „Ню Йорк“ в средата на масата, — ще видите малък панамски флаг на кърмата, въпреки че звездите и ивиците си остават навсякъде другаде, от чиниите в ресторантите до килимите в каютите.

— И французите ли правят същото? — попита Нолс.

— Определено, но с една тънка галска разлика. На кърмата на „Франция“ се развява алжирски флаг, което според мен е просто политически номер.

И извади друга снимка, този път на големия френски лайнер, която започна да обикаля заседателната маса.

— Това законно ли е? — попита Добс.

— Правителствата не могат да направят абсолютно нищо — каза Себ. — И двата кораба са в открито море повече от триста дни в годината и ако питате пътниците, всичко на борда е точно такова, каквото е било винаги.

— Тази идея не ми харесва — каза адмиралът. — Не ми се вижда редно.

— Първият ни дълг трябва да е към акционерите — обърна се Нолс към колегите си. — Затова предлагам Клифтън да представи доклад по темата, за да можем да го обсъдим по-подробно на следващата среща на борда.

— Добра идея — подкрепи го Добс.

— Не съм против идеята, но финансовият ни директор има алтернативно решение, което някои от вас могат да намерят за по-привлекателно. — Ема кимна към Майкъл Карик.

— Благодаря, госпожо председател. Всъщност идеята е съвсем проста. Ако искаме да построим втори кораб и се възползваме от отстъпката, предлагана от „Харланд и Волф“ в определения в договора срок, бихме избегнали плащането на какъвто и да било корпоративен данък през следващите четири години.

— Със сигурност има някаква уловка — усъмни се Нолс.

— Оказва се, че няма — каза Ема. — Всяка компания може да поиска данъчни облекчения по капиталов проект, стига да се придържа

към цената, уточнена в оригиналния договор.

— Защо правителството би се съгласило с подобно нещо, когато другите предложени от него мерки са толкова драконови? — попита Мейнард.

— Защото помага за намаляване на безработицата — отвърна Себ. — А в последния си манифест лейбъристите обещаха да работят точно в тази посока.

— В такъв случай съм за това решение — каза Добс. — Но колко време имаме, преди да решим дали да приемем, или не офертата на „Харланд и Волф“?

— Малко повече от пет месеца — каза Карик.

— Предостатъчно, за да стигнем до решение — каза Мейнард.

— Но това не решава ограничението от петдесет паунда за пътниците ни — отбеляза Анскот.

Себ не успя да сдържи усмивката си.

— Вуйчо Джайлс ми посочи, че нищо не може да попречи на пътник да плаща с чекове, докато е на борда.

— Но ние нямаме банкови клонове на „Бъкингам“ — напомни му Добс.

— „Фартингс“ с радост ще отворят клон — отвърна Себ.

— В такъв случай предлагам предложението също да бъде включено в доклада на мистър Клифтън — каза Анскот. — Както и други предложения, които да бъдат предоставени на всички членове на борда преди следващата среща.

— Съгласна — заяви Ема. — Значи ни остава само да решим кога ще е следващата среща.

Както обикновено, мина доста време преди да се определи дата, която да е удобна за всички членове на борда.

— И да се надяваме, че дотогава инцидентът с Кралския флот ще бъде само фолклор. Имам ли други въпроси за обсъждане? — попита Ема и огледа присъстващите.

— Да, госпожо председател — каза Нолс. — Поискахте да предложим възможни кандидати за вакантното място в борда.

— Имате ли някого предвид?

— Дезмънд Мелър.

— Онзи, който основа „Бристол Бъс“ ли?

— Същият. Но миналата година продаде компанията си на „Нешънъл Бъсес“. Направи доста добра печалба и сега разполага с купища свободно време.

— И значителни познания в транспортния бизнес — обади се Анскот, с което разкри, че двамата с Нолс работят в комбина.

— В такъв случай ще поканя мистър Мелър на среща следващата седмица — каза Ема преди някой от двамата да предложи кандидатурата за гласуване.

Нолс неохотно се съгласи.

Ема обяви края на срещата. Беше много доволна, когато видя колко директори отидоха при Себастиан да го поздравят с влизането му в борда. Бяха толкова много, че мина известно време преди тя да успее да поговори насаме със сина си.

— Планът ти проработи идеално, Себ.

— Да, но беше очевидно, че твоята идея е по-приемлива за мнозинството от моята. Все пак още не съм убеден, че трябва да рискуваме такъв голям капитал за построяването на нов кораб. Ако финансовите перспективи за страната са толкова лоши, колкото смята вуйчо Джайлс, на следващата Коледа може да се окажем с две издънки. И ако това стане, ще го отнесе бордът на „Барингтън“.

[1] Владетелка на келтското племе ицени от Източна Англия, вдигнала въстание срещу Римската империя през 60 г. — Б.пр. ↑

6.

— Колко мило от ваша страна, че намерихте време да се срещнем, мистър Клифтън — каза секретарят на кабинета, докато настаняваше Хари на малката овална маса в центъра на стаята. — Особено като имам предвид колко сте зает.

Хари щеше да се разсмее, ако не седеше на Даунинг стрийт 10 срещу един от най-заетите хора в страната. Появи се секретар и постави пред него чаша чай, сякаш беше редовен посетител в кварталното му кафе.

— Надявам се, че съпругата и синът ви са добре?

— Добре са, благодаря, сър Алън. — Хари би се поинтересувал как е семейството на секретаря на кабинета, но нямаше представа дали такова съществува. Затова реши да приключи празните приказки. — Предполагам, че зад атентата е стоял Мартинес? — попита той, след като отпи глътка чай.

— Наистина е бил той, но тъй като сега си е в Буенос Айрес и много добре си дава сметка, че ако той или синовете му стъпят в Англия, ще бъдат моментално арестувани, едва ли ще ви създава неприятности отново.

— А ирландските му приятели?

— Никога не са му били приятели. Интересували са се единствено от парите му и щом кранчето пресъхнало, били напълно готови да се отърват от него. Но тъй като лидерът им и двама от помощниците му сега са на сигурно място зад решетките, не вярвам да чуем новини от тях в обозримо бъдеще.

— Открихте ли дали на борда е имало други агенти на ИРА?

— Двама. Но оттогава никой не ги е виждал. Според разузнаването са се сврели някъде в Ню Йорк и едва ли ще се върнат скоро в Белфаст.

— Много съм ви благодарен, сър Алън — каза Хари. Предполагаше, че срещата е приключила.

Секретарят на кабинета кимна, но точно когато Хари понечи да стане, каза:

— Трябва да ви призная, мистър Клифтън, че това не беше единствената причина, поради която исках да се срещнем.

Хари седна отново и се съсредоточи. Ако този човек искаше нещо, най-добре щеше да е да си отваря очите и ушите.

— Вашият шурей веднъж ми каза нещо, което ми бе трудно да повярвам. Ще съм ви благодарен, ако ми помогнете да разбера дали не е преувеличил.

— Политиците по принцип често го правят.

Сър Алън не отговори, а отвори папката пред себе си, извади един-единствен лист и го плъзна по масата.

— Ще бъдете ли така добър да го прочетете внимателно?

Хари погледна резюмето, което бе дълго стотина думи и съдържаше няколко имена на места и подробности за движение на войски в страната, както и ранговете на старшите офицери. Прочете седемте абзаца, както беше инструктиран, след което вдигна очи и кимна. Секретарят на кабинета взе листа и сложи пред Хари бележник и химикалка.

— А сега ще бъдете ли така добър да запишете онова, което прочетохте току-що?

Хари реши да се включи в играта. Взе химикалката и започна да пише. Когато приключи, подаде бележника на секретаря на кабинета, който го сравни с оригинала, изхъмка и каза:

— Значи е истина. Вие сте от онези рядко срещани хора с фотографска памет. Макар че сте допуснали една грешка.

— Годманчестър вместо Годамлинг ли? — отвърна Хари. — Просто исках да се уверя, че внимавате.

Мъжът, който трудно се впечатляваше, определено бе впечатлен.

— Да не би да искате да ме включите в клубния си отбор за викторини? — попита Хари.

Сър Алън не се усмихна.

— Не. Боя се, че въпросът е малко по-сериозен, мистър Клифтън. През май ще пътувате до Москва като президент на Асоциацията на английските писатели. Сър Хъмфри Тревелиан, нашият посланик там, се е сдобил с документ, който е толкова деликатен, че не може да рискува да го изпрати дори с дипломатическа поща.

— Мога ли да попитам какво е съдържанието му?

— Подробен списък с имената и местоположението на всички руски шпиони, действащи на територията на Великобритания. Сър Хъмфри не го е показал дори на заместника си. Ако успеете да ни го доставите в главата си, ще можем да разбием цялата съветска шпионска мрежа в страната и тъй като няма да има никакви документи, вие няма да бъдете изложен на никаква опасност.

— Ще го направя с готовност — без никакво колебание каза Хари. — Само че ще очаквам нещо в замяна.

— Всичко, което е по силите ми.

— Искам външният министър да отправи официален протест срещу затварянето на Анатолий Бабаков.

— Преводачът на Сталин ли? Той не написа ли книга, която беше забранена... как се казваше...

— „Чичо Джо“ — каза Хари.

— А, да, разбира се. Е, ще направя каквото мога, но не гарантирам нищо.

— Освен това трябва да направи официално изявление пред всички национални и чуждестранни осведомителни агенции в деня преди полета ми до Русия.

— Не мога да ви обещавам това, но бъдете сигурен, че ще препоръчам външният министър да подкрепи кампанията ви за освобождаването на Бабаков.

— Не се съмнявам, че ще го направите, сър Алън. Но ако не успеете да ми помогнете — Хари направи пауза, — можете да си го заврете отзад и да потърсите някой друг да ви изпълнява ролята на куриер.

Думите на Хари имаха точно този ефект, който бе търсил. Секретарят на кабинета го гледаше като треснат, неспособен да каже нито дума.

Още докато се ръкуваха, Ема разбра, че гостът няма да ѝ хареса. Все пак го поведе към двете удобни кресла до камината.

— Много се радвам, че най-сетне се срещаме, мисис Клифтън — каза той. — През годините съм чувал и чел толкова много за вас.

— А аз в последно време чета много за вас, мистър Мелър — каза Ема, докато седеше и се вглеждаше по-внимателно в мъжа пред

себе си. От един неотдавнашен профил във „Файненшъл Таймс“ знаеше, че Дезмънд Мелър е напуснал училище на шестнайсет и е започнал да работи като продавач на билети в „Кукс Травъл“. На 23 основал собствена компания, която неотдавна бе продал за близо два милиона паунда, след като беше минал през няколко добре отразени затруднения. Но Ема приемаше, че това е присъщо на повечето успешни предприемачи. Тя бе подготвена за чара му, но остана изненадана, че той изглежда много по-млад за своите четирийсет и осем години. Определено беше в добра форма, без нито един излишен килограм, и Ема трябваше да се съгласи със секретарката си, че наистина изглежда добре, макар че вкусът му към облеклото не отговаряше много на финансовия му успех.

— Надявам се, че не само лоши неща — със смях каза той.

— Е, ако може да се съди по последната ви битка за придобиване, мистър Мелър, определено не вярвате във вземането на пленници.

— Ситуацията в момента е трудна, мисис Клифтън, както несъмнено знаете, така че понякога се налага човек да си пази задника, ако ме извините за израза.

Ема се запита дали да не намери някакво извинение да прекрати преждевременно срещата въпреки факта, че бе наредила на секретарката си да не я притеснява поне половин час.

— Следя работата на съпруга ви в защита на Бабаков — каза Мелър. — Май той също ще трябва да си пази задника — добави и се ухили.

— Хари взема много присърце положението на мистър Бабаков.

— Както и всички ние, несъмнено. Но все пак се питам дали си струва усилията? Руснаците не дават и пет пари за човешките права.

— Това не би попречило на Хари да се бори за нещо, в което вярва.

— Той често ли отсъства?

— Не толкова — отвърна Ема, като се мъчеше да скрие изненадата си от внезапната смяна на темата. — От време на време прави турне за представяне на нова книга или ходи на конференции. Но когато си начело на акционерна компания, това понякога може да е и за добро.

— Много добре знам как се чувствате — каза Мелър и се наведе напред. — Жена ми предпочита да живее в провинцията, поради което аз оставам в Бристол през седмицата.

— Имате ли деца? — попита Ема.

— Една дъщеря от първия ми брак. Секретарка е в Лондон. И още една от втория.

— На колко години е тя?

— Кели е на четири и, разбира се, зная, че вашият син Себастиан неотдавна влезе в борда на „Барингтън“.

Ема се усмихна.

— В такъв случай мога ли да ви попитам защо искате да влезете в борда, мистър Мелър?

— Дез, моля. Всичките ми приятели ме наричат Дез. Както знаете, опитът ми е предимно в транспортния бизнес, макар че след като продадох компанията, започнах от време на време да се заигравам с недвижими имоти. Но въпреки това имам много свободно време и реших, че ще е забавно да работя под ръководството на жена.

Ема подмина последните му думи.

— Ако станете член на борда, какво ще бъде отношението ви към предложение за агресивен опит за придобиване?

— Като начало ще се престоря, че не проявявам интерес, и ще видя колко ще мога да издоя от тях. Тайната е да бъдеш търпелив.

— Няма ли обстоятелства, при които бихте решили да се застъпите за компанията?

— Не и ако цената е подходяща.

— Но когато „Нешънъл Бъсес“ придоби вашата компания, не бяхте ли загрижен какво ще стане със служителите ви?

— Ако са си отваряли очите, щяха да забележат какво предстои още преди години, пък и едва ли щеше да ми се отвори друг подобен шанс.

— Но ако се вярва на „Файненшъл Таймс“, само месец след придобиването половината от хората ви, някои от които са работили за вас повече от двайсет години, са били освободени.

— С бонус в размер на шест месечни заплати. И много от тях без проблем си намериха работа другаде, включително и в „Барингтън“.

— А след още един месец „Нешънъл Бъсес“ махна името ви от компанията, а заедно с него и репутацията, която сте си изградили през

годините.

— Вие също сте се отказали от името си, когато сте се омъжили за Хари Клифтън — каза Дез. — Но това не ви попречи да станете председател на борда на „Барингтън“.

— Нямах избор, но подозирам, че дори това ще се промени в бъдеще.

— Да бъдем откровени. Когато теглим чертата, не можем да си позволим да бъдем сантиментални.

— Не е трудно да се разбере как сте станали такъв успешен бизнесмен, Дез, и защо бихте станали отличен директор за подходящата фирма.

— Радвам се, че мислите така.

— Но въпреки това трябва да говоря с колегите си, ако случайно не са съгласни с мен. Когато го направя, ще ви се обадя пак.

— Очаквам го с нетърпение, Ема.

7.

Малко преди девет на следващия ден Себастиан пристигна пред американското посолство на Гроувнър Скуеър за уговорената среща с chef de mission.

След като се представи на рецепцията, сержант от морската пехота го придружи до втория етаж и почука на една врата в дъното на коридора. Себ се изненада, когато вратата отвори мистър Съливан.

— Радвам се да те видя, Себ. Влизай.

Себ влезе в стая с изглед към Гроувнър Гардънс, но не обърна внимание на гледката.

— Кафе? — попита Съливан.

— Не, благодаря, сър — каза Себ. Беше твърде нервен, за да мисли за нещо друго, освен за встъпителните си думи.

— Е, какво мога да направя за теб? — попита Съливан, докато сядаше зад бюрото си.

Себ остана прав.

— Моля за позволението ви, сър, да поискам ръката на дъщеря ви.

— Колко чудесно и старомодно — каза мистър Съливан. — Трогнат съм, че си направи труда да ме молиш, Себ, и ако Саманта го желае, нямам абсолютно нищо против.

— Не зная дали знае, сър — призна Себ. — Защото още не съм я питал.

— Тогава ти желая успех, защото можеш да си сигурен, че нищо не би зарадвало повече мен и майка й.

— Слава богу — рече Себ.

— Казал ли си на родителите си?

— Снощи, сър.

— И те какво мислят?

— Майка ми остана много доволна, но баща ми каза, че ако Сам има малко ум в главата, ще ми откаже.

Съливан се усмихна.

— Но ако приеме, ще успееш ли да ѝ осигуриш начин на живот, с който не е свикнала? Защото нали знаеш, тя иска да се занимава с наука, а учените не са много добре платени.

— Работя по въпроса, сър. Наскоро ме повишиха в банката и сега съм заместник-директор на отдела за недвижима собственост. Освен това сигурно знаете, че неотдавна влязох в борда на „Барингтън“.

— Всичко това звучи доста обещаващо, Себ, и ако трябва да съм честен, Марион се чудеше защо се бавиш толкова.

— Това означава ли, че имам благословията ви?

— Разбира се, че означава. Но никога не забравяй, че Саманта определя правилата също като майка ти, а ние, простосмъртните, трябва да живеем според тях, освен ако не се водим по същия морален компас, подобно на баща ти. Е, след като изчистихме този въпрос, няма ли да седнеш?

Когато се върна в Сити, Себастиан намери на бюрото си бележка от Ейдриън Слоун да се яви незабавно при него.

Намръщи се. Единствената предупредителна светлинка на радара му през последните няколко месеца беше прекият му шеф. Така и не бе успял да се хареса на Слоун от момента, в който Седрик Хардкасл го беше назначил като негов заместник в отдела. Слоун винаги успяваше да остави впечатлението, че си върши работата добре, и честно казано, месечните резултати и печалбите на отдела бяха неизменно впечатляващи. Поради някаква причина обаче той сякаш нямаше доверие на Себ и не правеше опити да споделя с него — всъщност правеше всичко възможно да го държи настрана. Освен това Себ знаеше от един колега, че всеки път, когато името му се споменава в разговор, Слоун не пропуска да го омаловажи.

Беше мислил дали да не спомене за проблема пред Седрик, но майка му го беше разубедила с довода, че Слоун ще разбере и това само ще го направи още по-враждебен.

— Във всеки случай — добави Ема — трябва да се научиш да си стоиш на краката и да не очакваш Седрик да ти бърше сополите всеки път, когато се изправиш пред проблем.

— Всичко това е много добре, но какво друго бих могъл да направя? — отвърна Себ.

— Просто си върши работата, при това добре — каза Ема. — Защото това е единственото, което интересува Седрик.

— Но аз правя точно това — заинати се Себ. — Тогава защо Слоун се държи с мен по този начин?

— Мога да ти го обясня само с една дума — рече Ема. — Завист. И по-добре да свикваш, ако имаш намерението да се изкачиш по корпоративната стълбица.

— Но аз никога не съм имал този проблем, когато работех за мистър Хардкасл.

— Разбира се, че си го нямал. Защото Седрик никога не те е възприемал като заплаха.

— Искаш да кажеш, че Слоун ме възприема като заплаха ли?

— Да. Той си мисли, че си се прицелил в мястото му, и това само го прави още по-потаен, несигурен, параноичен, наречи го както искаш. Но ако ми позволиш да използвам един от любимите изрази на Дез Мелър, за всеки случай си покривай задника.

Когато Себ се яви при Слоун, шефът му започна направо по същество и като че ли изобщо не му пукаше, че секретарката му чува всяка негова дума.

— Тъй като не беше на работното си място, когато дойдох, предполагам, че си имал среща с клиент.

— Не, бях в американското посолство по личен въпрос.

Това накара Слоун да замълчи за момент.

— Е, оттук нататък решавай личните си въпроси в личното си време, а не във времето на компанията. Това е банка, а не някакъв клуб.

Себ стисна зъби.

— Ще го запомня за в бъдеще, Ейдриън.

— Предпочитам през работно време да ме наричат мистър Слоун.

— Нещо друго... мистър Слоун? — попита Себ.

— Засега не, но очаквам да видя месечния ти отчет на бюрото си в края на работния ден.

Себ се върна в кабинета си, изпълнен с облекчение, че е с една стъпка пред Слоун, тъй като беше подготвил месечния си отчет през уикенда. Резултатите му бяха нагоре вече за десети пореден месец,

макар че неотдавна му беше станало ясно, че Слоун добавя собствените си резултати към неговите и си приписва заслугите. Ако се надяваше, че с тази си тактика в крайна сметка ще го стъпче и дори ще го накара да подаде оставка, трябваше доста да почака. Себ знаеше, че докато Седрик ръководи банката, мястото му е сигурно и че докато носи приходи, не е нужно да се страхува от Слоун, защото председателя на борда много го биваше в четенето между редовете.

В един часа Себ си взе сандвич с шунка от близкото кафене и го изяде в движение — нещо, което майка му не би одобрила: за нея бе по-добре да ядеш на бюрото си, ако се налага, но не и на крак.

Докато се оглеждаше за такси, си помисли за някои от уроците, които бе научил от Седрик, когато ставаше въпрос за сключване на сделка — някои основни, други наглед маловажни, но всичките до един изпълнени със старомоден здрав разум.

— Знай колко можеш да си позволиш, никога не надхвърляй възможностите си и не забравяй, че отсрещната страна също иска да има изгода — казваше Седрик. — И създавай добри контакти, защото те са спасителният ти пояс в тежки моменти, а в банковото дело е сигурно само едно — че ще имаш тежки моменти. И освен това — добави един ден, — никога не купувай на дребно.

— Кой ви е научил на това? — попита тогава Себ.

— Джак Бени.

Въоръжен със солидните съвети на Седрик Хардкасл и Джак Бени, Себ тръгна да търси годежен пръстен. Човекът му беше предложен от стария му приятел от училище Виктор Кауфман, който сега работеше във валутния отдел на банката на баща си, само на няколко преки от „Фартингс“. Виктор бе посъветвал Себ да иде при някой си мистър Алън Гард в Хатън Гардън.

— Той ще ти намери по-голям камък на половината цена, предлагана от който и да е бижутер на главната улица.

Себ ядеше в движение и използваше такси, защото знаеше, че трябва да е на работното си място само след час, ако не иска за пореден път да си има неприятности с Ейдриън Слоун. Колата спря пред зелена врата, която Себ щеше да подмине, без да я забележи, ако номерът 47 не бе прилежно изписан на нея. Нищо не намекваше за съкровищата, криещи се зад вратата. Себ си даде сметка, че ще си има работа с потаен и предпазлив човек.

Натисна звънеца и след малко на прага се появи мъж, излязъл сякаш от роман на Дикенс — с прилепнала черна шапчица и дълги черни къдрици покрай бузите. Себ каза, че е приятел на Виктор Кауфман, и мъжът бързо го въведе в светая светих на мистър Гард.

Жилав мъж, висок не повече от метър и шейсет и облечен неофициално в риза с разкопчана яка и изтъркани джинси — стана от бюрото си и се усмихна топло на потенциалния си клиент. Щом чу името Кауфман, усмивката му се разшири още повече и той потри ръце, сякаш предусещаше печалба.

— Щом сте приятел на Сол Кауфман, сигурно очаквате да купите Кохинор за пет паунда.

— Четири — поправи го Себ.

— При това дори не сте евреин.

— Не — каза Себ. — Но съм обучаван от йоркширец.

— Това обяснява всичко. Е, с какво мога да ви помогна, младежо?

— Търся годежен пръстен.

— И коя е щастливката?

— Американка, казва се Сам.

— В такъв случай ще трябва да намерим за Сам нещо специално, нали така?

Мистър Гард отвори чекмеджето на бюрото си, извади огромна връзка ключове, отиде до голям, вграден в стената сейф, отключи тежката врата и я отвори. Вътре имаше десетина прилежно подредени подноса. След кратко колебание той избра третия отдолу, издърпа го и го сложи на бюрото.

Няколко малки диаманта намигнаха на Себ. Той ги изгледа за момент и поклати глава. Без да каже нещо, бижутерът върна подноса в сейфа и извади онзи над него.

Себ се вгледа по-внимателно в малко по-големите камъни, но отново ги отхвърли.

— Сигурен ли сте, че можете да си позволите това момиче? — попита бижутерът, докато вадеше третия поднос.

Очите на Себ грейнаха за момент при вида на сапфира, заобиколен от мънички диаманти в средата на черното кадифе.

— Този — каза той без колебание.

Гард взе от бюрото си лупа и се вгледа внимателно в пръстена.

— Този великолепен сапфир идва от Цейлон и е един и половина карата. Осемте диаманта са по половин карат и са наскоро внесени от Индия.

— Каква е цената?

Известно време Гард не отговори.

— Имам чувството, че ще бъдете дългосрочен клиент — каза най-сетне, — затова се изкушавам да ви продам този великолепен пръстен на специална цена. Да кажем, сто паунда?

— Можете да казвате каквото си искате, но аз нямам сто паунда.

— Гледайте на това като на инвестиция.

— За кого?

— Вижте какво ще направя — рече Гард, върна се при бюрото си и отвори голяма счетоводна книга. Обърна няколко страници и плъзна пръст по колона числа. — За да ви покажа колко съм убеден, че ще ми бъдете клиент и в бъдеще, ще ви продам пръстена на цената, на която го купих. Шейсет паунда.

— Ще се наложи да се върнем на най-долния поднос — с неохота рече Себ.

Гард вдигна ръце.

— Как може един беден човек да спечели нещо, когато трябва да се пазари с умник като вас? Най-ниската ми оферта е — той направи пауза — петдесет паунда.

— Но аз имам само трийсет в банковата си сметка.

Гард се замисли за няколко секунди.

— Тогава да се разберем за депозит от десет паунда и по пет паунда месечно в продължение на една година.

— Но така цената става седемдесет паунда!

— Единайсет месеца.

— Десет.

— Споразумяхме се, младежо. И се надявам, че това е само първата ни сделка от много други — добави мистър Гард, докато стискаше ръката на Себ.

Себ написа чек за десет паунда, а мистър Гард избра малка червена кожена кутийка, в която да сложи пръстена.

— За мен беше удоволствие да работя с вас, мистър Клифтън.

— Само един въпрос, мистър Гард. Кога ще мога да видя горния поднос?

— Когато застанете начело на банката.

8.

В деня преди Хари да отлети за Москва британският външен министър Майкъл Стюарт извика руския посланик в кабинета си в Уайтхол и от името на правителството на Нейно Величество протестира по най-острия възможен начин срещу безобразното отношение към Анатолий Бабаков. Стигна дотам да поиска Бабаков да бъде освободен от затвора и забраната на книгата му да бъде отменена незабавно.

Последвалото изявление на мистър Стюарт пред журналистите се появи на първите страници на всички вестници в страната, наред с изявленията на други лидери в „Таймс“ и „Гардиан“, които споменаваха кампанията, започната от популярния писател Хари Клифтън.

По време на парламентарния контрол същия следобед лидерът на опозицията Алек Дъглас-Хоум изрази загрижеността си за положението на Бабаков и призова премиера да бойкотира двустранните преговори, които трябваше да се проведат със съветския лидер Леонид Брежнев в Ленинград по-късно същия месец.

На следващия ден няколко вестника публикуваха профили на Бабаков и снимки на жена му Елена. „Дейли Мирър“ описа книгата му като бомба със закъснител, която може да разпердушини съветския режим, ако бъде публикувана. Хари се зачуди откъде биха могли да знаят това, щом не са чели книгата. Знаеше обаче, че сър Алън бе направил всичко по силите си да му помогне, и бе твърдо решен да спазва своята част от уговорката.

По време на вечерния полет до Москва Хари отново и отново препрочиташе речта си за конференцията и когато самолетът кацна на летище „Шереметиево“, беше сигурен, че кампанията му набира инерция и ще произнесе реч, с която би се гордял и Джайлс.

Отне му повече от час да мине през митническата проверка; една от причините бе, че на два пъти му разопаковаха багажа и трябваше да го опакова отново. Личеше си, че не е добре дошъл. Когато най-сетне го пуснаха, Хари и неколцина други делегати бяха качени в стар

автобус, който заскрибуца към центъра на града и след почти час спря пред хотел „Маджестик“. Хари беше изтощен.

Рецепционистката го увери, че като водач на британската делегация му е запазена една от най-добрите им стаи. Даде му ключа и тъй като асансьорът бе повреден и нямаше носачи, Хари помъкна куфара си нагоре до седмия етаж. Отключи вратата и влезе в една от най-добрите стаи на хотела.

Оскъдно обзаведената кутийка събуди спомени за ученическите му години в „Сейнт Бийд“. За мебели минаваха легло с тънък дюшек на буци и маса, покрита с изгорени следи от цигари и петна от бира. В ъгъла имаше умивалник, от чийто чучур течеше тънка струйка студена вода независимо дали си завъртял крана, или не. Една бележка му съобщаваше, че ако иска да се изкъпе, банята е в дъното на коридора: „Носете си своя кърпа, не оставайте в банята за повече от десет минути и спирайте водата“. Всичко толкова му напомняше за старото училище, че изобщо нямаше да се учуди, ако на вратата се почука и на прага се появи домакинката да провери дали си е изрязал ноктите.

Нямаше и намек за минибар или бисквити, така че Хари слезе долу да хапне с колегите си. След вечерята, състояща се от едно блюдо на самообслужване, започна да разбира защо пастетът на Бингам се смята за лукс в Съветския съюз.

Реши да си легне рано, защото според програмата за първия ден трябваше да изнесе програмната си реч пред конференцията в единайсет на следващата сутрин.

Макар да си легна, минаха няколко часа преди да успее да заспи, и то не само заради дюшека на буци, тънкото като лист одеяло и ярките неонов светлини, които проникваха до всеки ъгъл на стаята му през найлоновите завеси, които не можеха да се дръпнат напълно. Когато най-сетне се унесе, в Бристол беше единайсет вечерта, а в Москва — два след полунощ.

На следващата сутрин стана рано и реши да се разходи по Червения площад. Беше невъзможно да пропусне мавзолея на Ленин, който доминираше над площада и служеше като постоянно напомняне за основателя на съветската държава. Кремъл се пазеше от огромно бронзово оръдие, друг символ на победа над врага. Макар да носеше дебело палто по настояване на Ема и да бе вдигнал яката му, ушите и носът му бързо почервеняха от студ. Вече разбираше защо руснаците

носят такива великолепни кожени шапки, шалове и дълги палта. Местните го подминаваха на път за работа, но малцина го поглеждаха втори път, въпреки че непрекъснато пляскаше с ръце, за да се стопли.

Когато се върна в хотела (по-рано, отколкото възнамеряваше), портиерът му връчи съобщение. Председателят на конференцията Пиер Бушар го канеше на закуска в ресторанта на хотела.

— Записах ви за единайсет тази сутрин — каза Бушар, който вече се беше отказал от бърканите яйца, които никога не бяха виждали кокошка. — Това винаги е най-посещаваното време на конференции. Ще открия заседанието в десет и половина с поздрав към делегатите от седемдесет и две страни. Рекорден брой — добави той с типична галска показност. — Ще разберете, че наближавам края на речта си, когато напомня на делегатите, че има едно нещо, в което руснаците са по-добри от всички други на света. — Хари повдигна вежда. — Балетът. И че сме щастливци, че довечера ще гледаме „Лебедово езеро“ в Большой театър. След като кажа това на присъстващите, ще ви покана на сцената да изнесете откриващата реч.

— Поласкан съм — каза Хари. — И по-добре да съм нащрек.

— Не бъдете — каза Бушар. — Комисията ви избра единодушно да изнесете програмната реч. Всички се възхищаваме на кампанията ви в подкрепа на Анатолий Бабаков. Международната преса показва значителен интерес и сигурно ще ви се стори забавно, че от КГБ ме питаха дали могат да видят речта ви предварително.

Думите му за момент разтревожиха Хари. Досега не си беше давал сметка колко популярна е станала кампанията му в чужбина и колко много очакват от него. Той си погледна часовника с надежда, че ще има време да прегледа речта си още веднъж, изпи кафето си на един дъх, извини се на Бушар и бързо тръгна към стаята си. С облекчение откри, че асансьорът вече работи. Нямаше нужда от напомняне, че може би никога няма да има друга такава възможност да популяризира каузата на Бабаков, особено в задния двор на Русия.

Влезе почти тичешком в стаята си и отвори чекмеджето на малкото нощно шкафче, където беше оставил речта си. Нямаше я. Той претърси стаята и осъзна, че от КГБ вече са се сдобили предварително с речта, до която така бяха искали да се доберат.

До откриването на конференцията, на която трябваше да изнесе реч, върху която бе работил цял месец, оставаха четирийсет минути, а

речта я нямаше.

Когато часовниците на Червения площад удариха десет, Хари се тресеше като ученик пред среща с класния си ръководител, на която трябва да обсъждат есе, съществуващо единствено в главата му. Нямаше друг избор, освен да провери колко добра е всъщност паметта му.

Бавно слезе долу, като много добре си даваше сметка как се чувства актьорът малко преди вдигането на завесата, и се присъедини към върволицата делегати, които вървяха към конферентния център. Когато влезе в салона, единственото му желание бе да се върне в стаята си и да се заключи. Тълпата приказващи си писатели бе по-застрашителна и от напредващи германци.

Неколцина делегати си търсеха места във вече претъпканото помещение. Както бе инструктиран от Бушар, Хари отиде отпред и зае мястото си в края на втория ред. Огледа огромната зала и погледът му се спря върху група безизразни яки мъже с дълги черни палта, застанали с гръб към стената и пръснати равномерно из помещението. Имаха и друго общо помежду си — никой от тях не приличаше на човек, прочел и една книга през живота си.

Когато наближи края на встъпителното си обръщение, Бушар погледна Хари и му се усмихна топло.

— А сега е ред на момента, който очакваме всички — обяви той. — Реч от нашия изтъкнат колега от Англия, автора на девет изключително успешни криминални романа за детектив Уилям Уоруик. Мога само да си мечтая френският му колега, моят инспектор Беноа, да беше наполовина толкова популярен. Може би сега ще разберем защо е така?

След като смехът утихна, Бушар продължи:

— За мен е чест да поканя Хари Клифтън, президент на Асоциацията на английските писатели, да се обърне към конференцията.

Хари бавно се качи на подиума, изненадан от светкавиците на десетките журналисти около сцената; всяка негова крачка се проследяваше и от телевизионен екип.

Той стисна ръката на Бушар и зае мястото му зад катедрата. Пое дълбоко дъх и вдигна глава, сякаш се изправяше пред наказателен отряд.

— Господин председател — започна той, — позволете ми първо да ви благодаря за любезните думи, но трябва да ви предупредя, че днес няма да говоря нито за детектив сержант Уилям Уоруик, нито за инспектор Беноа, а за човек, който не е литературен герой, а от плът и кръв, подобно на всички нас в тази зала. Човек, който не може да присъства на тази конференция, защото е затворен в някакъв затънт лагер в Сибир. Защо? Защото е написал книга. Разбира се, говоря за мъченика — и използвам съвсем преднамерено тази дума — Анатолий Бабаков.

Дори Хари се изненада от бурните аплодисменти, които последваха. Писателските конференции обикновено се посещаваха от шепа умислени академици, които аплодират учтиво и вяло в края на речта. Но прекъсването поне му осигури няколко секунди, за да събере мислите си.

— Колко от присъстващите тук са чели книги за Хитлер, Чърчил или Рузвелт? Трима от четиримата лидери, определили изхода от Втората световна война. Но доскоро единствената история за Йосиф Сталин, излязла от Съветския съюз, беше официална брошура, цензурирана от комисия на КГБ. Както всички знаете, човекът, който преведе тази книга на английски, беше толкова разочарован от нея, че реши да напише своя биография, която със сигурност щеше да ни представи различна гледна точка за човека, известен на всички ни като Чичо Джо. Но веднага щом книгата му беше издадена, всяка нейна бройка бе иззета и унищожена, издателството беше закрито, а след показан процес авторът изчезна от лицето на земята. Не говоря за Германия от времето на Хитлер, а за съвременна Русия.

— Някои сигурно са любопитни какво толкова би могъл да напише Анатолий Бабаков, че властите да реагират по такъв тираничен начин — продължи Хари. — Аз също съм любопитен. В края на краищата Съветите никога не са преставали да тръбят за славните постижения на утопичната си държава, която според тях е не само пример за останалия свят, но и модел, който след време няма да имаме друг избор, освен да копираме. Ако наистина е така, господин председател, защо не можем да се запознаем с другата гледна точка и сами да си съставим мнение? Да не забравяме, че „Чичо Джо“ е написана от човек, който е бил плътно до Сталин в продължение на повече от единайсет години, довереник на най-съкровениите му мисли,

свидетел на ежедневиия му живот. Но когато Бабаков реши да напише своята версия на тези събития, всички, включително руският народ, бяха лишени от правото да се запознаят с мислите му. Питам се, защо?

Хари огледа залата.

— Няма да намерите „Чичо Джо“ в никоя книжарница в Англия, Америка, Австралия, Африка или Южна Америка; със сигурност няма да я намерите и в Съветския съюз. Възможно е книгата да е написана ужасно, да е скучна, без никакви достойнства и да не заслужава да бъде прочетена, но поне ни позволете ние сами да преценим това.

Залата отново избухна в аплодисменти. Хари потисна усмивката си, когато видя, че мъжете с дългите черни палта продължават упорито да държат ръцете си в джобовете и че израженията им не се промениха, когато преводачът преведе думите му.

Изчака ръкоплясканията да затихнат и започна заключителната част на речта си.

— На тази конференция присъстват историци, биографи, учени и дори неколцина писатели. Всички те приемат за естествено, че най-новите им трудове ще бъдат публикувани, колкото и критични да са те към правителствата, лидерите и дори към политическата им система. Защо? Защото всички ние идваме от страни, които могат да поемат критика, сатира, подигравки, дори осмиване и чиито граждани сами могат да решават дали някоя книга има достойнства. Авторите от Съветския съюз се публикуват само ако държавата одобри онова, което имат да кажат. Колко от вас в тази зала щяха да гният в затвора, ако бяха родени в Русия?

— Обръщам се към лидерите на тази велика страна — продължи той високо. — Защо лишавате народа си от правата, които на Запад се приемат за нещо напълно обичайно? Можете да започнете, като освободите Анатолий Бабаков и позволете книгата му да бъде издадена. Разбира се, стига да не се страхувате от факлата на свободата. Няма да спра кампанията си, докато не успея да си купя „Чичо Джо“ в „Хетчърдс“ на Пикадили, в „Дабълдейс“ на Пето авеню, в „Даймокс“ в Сидни и в книжарница „Джордж“ на Парк стрийт в Бристол. Но най-вече бих искал да видя бройки по рафтовете на Ленинската библиотека на улица Воздвиженска, на няколкостотин метра от тази зала.

Макар че аплодисментите бяха оглушителни, Хари остана зад катедрата, защото не беше казал последния си абзац. Изчака да се възцари пълна тишина, вдигна поглед и добави:

— Господин председател, от името на британската делегация имам честта да поканя господин Анатолий Бабаков да изнесе програмната реч на международната ни конференция в Лондон догодина.

Всички в залата, които не носеха черни палта, станаха на крака да поздравят Хари. Един старши служител на КГБ, който седеше в кабина в дъното на залата, се обърна към началника си.

— Дума по дума. Явно е имал резервно копие на речта, за което не сме разбрали.

— Господин Нолс ви търси, госпожо председател.

Ема натисна бутона за връзка.

— Добър ден, Джим.

— Добър ден, Ема. Реших да се обадя, защото Дезмънд Мелър ми каза, че се е срещал с вас и че според него срещата е минала доста добре.

— Не се съмнявам, че го е направил — каза Ема. — И трябва да призная, че останах впечатлена от мистър Мелър. Безспорно способен бизнесмен, с голям опит в своята област.

— Така е — рече Нолс. — Да приема ли, че ще препоръчате да влезе в борда?

— Не, Джим, не приемайте. Мистър Мелър има много достойни за възхищение качества, но според мен има един сериозен недостатък.

— И какъв по-точно е той?

— Интересува се от едно-единствено нещо — от самия себе си. Думата „лоялност“ за него е анатема. Докато седях и го слушах, той ми напомни за баща ми, а аз искам в борда единствено хора, които ми напомнят за дядо ми.

— Това ме поставя в много неловко положение.

— Защо, Джим?

— Защото аз издигнах кандидатурата му пред борда, а вашето решение минира становището ми.

— Съжалявам, че го приемате така, Джим. — Ема замълча за момент, после добави: — Естествено, ще ви разбера, ако решите, че трябва да подадете оставка.

Хари прекара остатъка от деня в ръкуване с хора, които не бе виждал никога преди; някои от тях се зарекоха да подемат каузата му в своите страни. За Джайлс като политик подобно изживяване бе съвсем естествено, но Хари го намираше за изтощително. Все пак бе доволен, че беше вървял по улиците на Бристол с шурей си по време на последната предизборна кампания, защото едва сега си даде сметка колко много неща е научил от него.

Когато се качи на автобуса, който щеше да откара делегатите в Болшой театър, бе толкова уморен, че се страхуваше, че може да заспи по време на представлението. Но от мига, в който завесата се вдигна, той седна на ръба на стола си, възхитен от артистичните движения на балетистите, от техните умения, грация и енергия, които приковаваха погледа му към сцената. Когато завесата най-сетне се спусна, Хари не се съмняваше, че балетът е нещо, в което Съветският съюз наистина няма равен на себе си.

В хотела рецепционистката му даде бележка, която потвърждаваше, че кола на посолството ще го вземе в осем без десет на следващата сутрин, за да го откара на закуска с посланика. Така щеше да има предостатъчно време да хване полета до Лондон в дванайсет.

Двама мъже седяха мълчаливо в ъгъла на фойето и следяха всяко негово движение. Хари знаеше, че са прочели бележката от посланика много преди него. Взе ключа си, усмихна им се широко, пожела им лека нощ, качи се на асансьора и натисна копчето за седмия етаж.

Щом се съблече, рухна в леглото и потъна в дълбок сън.

9.

— Лош ход, майко.

— Защо? — отвърна Ема. — Джим Нолс никога не ме е поддържал и честно казано, с радост ще се отърва от него.

— Помниш ли какво каза Линдън Джонсън за Дж. Едгар Хувър? Предпочитам да е в палатката и да пикае навън, отколкото да е отвън и да пикае в палатката.

— Понякога се чудя защо с баща ти пръснахме толкова пари, за да те образуваме. Какво лошо би могъл да стори Нолс?

— Разполага с информация, която може да срине компанията.

— Няма да посмее да разгласи инцидента. Направи ли го, никога няма да си намери работа в Сити.

— Не е нужно да го разгласява. Достатъчно е да обядва в клуба си с Алекс Фишър и след половин час лейди Вирджиния ще научи и най-малката подробност от онова, което се е случило в действителност онази нощ. И можеш да си сигурна, че ще запази най-сензационните моменти за съдебната зала, защото така ще срине не само теб, но и компанията. Мисля, че трябва да се смириш малко, майко, ако не искаш да прекарваш всеки ден в чудене кога бомбата най-сетне ще падне отгоре ти.

— Но Нолс вече ясно даде да се разбере, че ако Мелър не стане директор, ще напусне борда.

— В такъв случай на Мелър ще трябва да се предложи място в борда.

— Само през трупа ми.

— Ти го каза, майко, не аз.

Чук, чук, чук. Хари отвори очи. Чук, чук, чук. На вратата ли се чукаше, или беше просто някакъв шум отвън? Чук, чук, чук. Определено се чукаше на вратата. И в чукането имаше настоятелност, която намекваше, че човекът от другата страна няма намерение да се

отказва. Чук, чук, чук. Хари с неохота стъпи на студения линолеум, навлече халата и се затътри към вратата.

Макар да се изненада, когато отвори, се опита да не го покаже.

— Здравсти, Хари — каза зноен глас.

Хари се взираше невярващо в момичето, в което се беше влюбил преди двайсет години. Пред него стоеше абсолютно копие на Ема на двайсет — млада жена в палто от самур, под което май нямаше нищо друго. В едната си ръка държеше цигара, а в другата бутилка шампанско. „Хитри руснаци“, помисли си Хари.

— Аз съм Алина — измърка тя и го погали по ръката. — С нетърпение очаквах да се запознаем.

— Мисля, че сте объркали стаята — каза Хари.

— Не, не мисля — отвърна Алина и се опита да се промъкне покрай него, но Хари не помръдна от мястото си, препречвайки ѝ пътя.

— Аз съм наградата ти за великолепната ти реч, Хари. Обещах на председателя, че ще те даря с нощ, която никога няма да забравиш.

— Вече го постигнахте — каза Хари и се зачуди за кой ли точно председател работи Алина.

— Не мога ли да направя нещо за теб, Хари?

— Нищо, за което да се сещам. Все пак благодарете на господарите си и им кажете, че просто не проявявам интерес.

Алина го погледна разочаровано.

— Може би момчета?

— Не, благодаря.

— Пари? — предположи тя.

— Много мило, но си имам достатъчно.

— С нищо ли не мога да те изкуся?

— Е, след като го споменахте, има нещо, което съм искал винаги, и ако господарите ви могат да ми го осигурят, аз съм техният човек.

— И какво е то, Хари? — попита тя и в гласа ѝ за първи път се прокрадна надежда.

— Нобеловата награда за литература.

Алина го погледна объркано. Хари не се стърпя, наведе се и я целуна по бузите, сякаш е любимата му леля. После затвори вратата и се мушна под завивката.

— Проклети жени — промърмори сърдито, неспособен да мигне.

— Търси ви някой си мистър Вон, мистър Клифтън — каза телефонистката. — Казва, че трябва спешно да говори с мистър Слоун, но той е на конференция в Йорк и ще се върне едва в петък.

— Свържете се със секретарката му и я помолете тя да поеме разговора.

— Сара не вдига телефона, мистър Клифтън. Мисля, че още не се е върнала от обедна почивка.

— Добре, свържете ме — с неохота рече Себ. — Добро утро, мистър Вон, с какво мога да ви помогна?

— Аз съм старши съдружник от агенция за недвижими имоти „Савилс“ — каза Вон. — Трябва спешно да говоря с мистър Слоун.

— Не може ли да почака до петък?

— Не. Пред себе си имам две други оферти за Шифнал Фарм в Шропшър и тъй като наддаването приключва в петък, трябва да знам дали мистър Слоун все още проявява интерес.

— Ако ме запознаете с подробностите, мистър Вон, ще ги прегледам веднага — каза Себ и взе химикалката си.

— Ако обичате, предайте на мистър Слоун, че мистър Колингуд ще се радва да приеме офертата му за милион и шестстотин хиляди паунда, което означава, че трябва да имам депозит на същата сума до пет часа в петък, ако той все още се надява да спечели сделката.

— Милион и шестстотин хиляди — повтори Себ. Не беше сигурен, че е чул вярно сумата.

— Да. Разбира се, това включва всичките хиляда акра, както и къщата.

— Разбира се — каза Себ. — Ще уведомя мистър Слоун веднага щом се обади.

Себ затвори телефона. Сумата беше по-голяма от всяка сделка, в която беше участвал за лондонски имот, та какво оставаше за ферма в Шропшър. Реши да направи справка при секретарката на Слоун и отиде в кабинета ѝ. Сара тъкмо окачваше палтото си.

— Добър ден, мистър Клифтън. Какво има?

— Трябва да видя папката на Колингуд, за да запозная мистър Слоун с някои подробности, когато се обади.

Сара го погледна озадачено.

— Този клиент не ми говори нищо, но все пак ще проверя.

Отвори съответния шкаф, прегледа папките на буква К и каза:

— Той не е от клиентите на мистър Слоун. Трябва да е някаква грешка.

— Опитайте да потърсите Шифнал Фарм — подкани я Себ.

Сара отвори друг шкаф, но отново поклати глава.

— Сигурно грешката е моя — рече Себ и добави, докато тя затваряше шкафа: — По-добре не казвайте на мистър Слоун.

Върна се в кабинета си, затвори вратата и се замисли за разговора си с мистър Вон, след което вдигна телефона и се обади на „Справки“.

Когато най-сетне му отговориха, попита за мистър Колингуд от Шифнал Фарм в Шропшър. Мина известно време преди операторът да се обади отново.

— Мистър Д. Колингуд, Шифнал Фарм, Шифнал?

— Трябва да е същият. Можете ли да ми дадете номера му?

— Съжалявам, сър. Извън публичния указател е.

— Спешно е.

— Възможно е, сър, но нямам право при никакви обстоятелства да давам номера извън публичния указател.

Връзката прекъсна.

Себ се поколеба за момент, вдигна отново телефона и набра вътрешен номер.

— Кабинетът на председателя — каза познат глас.

— Рейчъл, трябва ми петнайсет минути с шефа.

— Пет и четирийсет и пет, но не повече от петнайсет минути, защото има среща със заместник-председателя в шест, а мистър Бюканан никога не закъснява.

Ролс-ройсът с британски знаменца чакаше пред хотел „Маджестик“ много преди Хари да слезе във фоайето в осем без десет. Двамата мъже от снощи стояха оклюмали в ъгъла и се преструваха, че не го забелязват. Хари се зачуди дали изобщо спят.

Хари не се сдържа и леко се поклони за сбогом на агентите, преди да излезе от хотела с гръмкото име, зад което нямаше нищо. Шофьорът му отвори задната врата. Хари се настани и се замисли за другата причина, поради която беше дошъл в Москва.

Колата потегли по шибаните от дъжда улици на столицата и мина покрай невероятно красивата катедрала „Св. Василий“ в южния край на Червения площад. Пресякоха река Москва, завиха наляво и след малко пред тях се отвори порталът на британското посолство, разделяйки кралския герб на две. Шофьорът продължи навътре и спря пред главния вход. Хари бе впечатлен. Над него се извисяваше истински палат, достоен за цар: напомняше на посетителите за миналото на Британската империя, а не за принизения статут на страната в следвоенния свят.

Следващата изненада беше, че посланикът го очакваше лично на стъпалата на посолството.

— Добро утро, мистър Клифтън — каза сър Хъмфри Тревелян, докато Хари слизаше от колата.

— Добро утро, Ваше Превъзходителство — каза Хари и двамата си стиснаха ръцете — което бе напълно подходящо, тъй като двамата бяха на път да приключат сделка.

Посланикът го въведе в огромна кръгла зала, в която имаше статуя на кралица Виктория в цял ръст, както и портрет на праправнучката ѝ.

— Тази сутрин няма да четете „Таймс“ — каза Тревелян, — но мога да ви кажа, че речта ви на конференцията май е имала желания ефект.

— Да се надяваме — отвърна Хари. — Но ще се убедя едва след като Бабаков бъде освободен.

— Това може да отнеме малко повече време — предупреди го посланикът. — Съветите не са прочути с експедитивността си, особено ако идеята не е тяхна. Няма да е зле да се подготвите за дълга игра. Все пак не се обезсърчавайте, защото в Политбюро определено са изненадани от подкрепата, която получихте от международната общност. Другата страна на тази монета обаче е, че вече се смятате за... персона нон грата.

Посланикът поведе госта си по мраморен коридор, украсен с портрети на британски монарси, които не бяха имали участта на руските си роднини. Двама прислужници отвориха високата до тавана врата още преди посланикът и Хари да я доближат и сър Хъмфри Тревелян влезе в кабинета си, настани се зад голямото си празно бюро и даде знак на Хари да седне срещу него.

— Наредих да не ни безпокоят — каза Тревелян, докато избираше ключ от ключодържател и отключваше чекмеджето на бюрото си.

Извади една папка, извади от нея един-единствен лист и го връчи на Хари.

— Не бързайте, мистър Клифтън. Не се намирайте под същите ограничения, които ви е наложил сър Алън.

Хари започна да изучава списъка с имена, адреси и телефонни номера, в които нямаше никаква последователност или логика. След като го прочете втори път, каза:

— Мисля, че съм готов, сър.

Изумената физиономия на посланика показваше, че не е убеден.

— Е, нека да проверим, а? — Той взе списъка и го замести с няколко бланки на посолството и писалка.

Хари пое дълбоко дъх и написа дванайсет имена, девет адреса и двайсет и един телефонни номера. След като приключи, даде листа на посланика за проверка. Сър Хъмфри бавно свери написаното с оригинала.

— Написали сте Пенгели с „к“ вместо с „г“.

Хари се намръщи.

— Ако обичате, повторете упражнението, мистър Клифтън — каза посланикът, облегна се назад, драсна кибритена клечка и запали първия опит на Хари.

Хари завърши втория си опит доста по-бързо.

— Браво — каза посланикът след внимателна проверка. — Мога само да си мечтая да бяхте член на екипа ми. Е, тъй като можем да сме сигурни, че руснаците са прочели бележката, която оставих в хотела ви, ще е най-добре да не ги разочароваме. — Натисна едно копче под бюрото си и след секунди вратата се отвори и в кабинета влязоха двама служители с бели ленени сака и черни панталони. Бутаха количка.

По време на закуската, състояща се от горещо кафе, черен хляб, оксфордски мармалад и яйца, снесени от кокошки, двамата си бърбеха за какво ли не — за шансовете на Англия в предстоящите предварителни мачове срещу Южна Африка (Хари смяташе, че Англия ще спечели, докато посланикът не беше сигурен), за забраната на смъртното наказание чрез обесване (Хари за, посланикът против) и за включването на Великобритания в Общия пазар — нещо, за което

успяха да постигнат съгласие. Нито веднъж не споменаха истинската причина да закусват заедно.

Накрая Тревелян каза:

— Простете, че съм такъв досадник, друже, но ще бъдете ли така добър да изпълните упражнението още веднъж?

Хари се върна на бюрото на посланика и написа списъка за трети път.

— Забележително. Сега разбирам защо сър Алън е избрал вас. — Тревелян поведе госта си към вратата. — Колата ми ще ви откара до летището и макар да си мислите, че имате предостатъчно време, имам чувството, че митническите власти ще приемат, че съм ви дал да занесете нещо в Англия и съответно ще ви подложат на старателно претърсване. Прави са, разбира се, но няма да могат да сложат ръка на онова, което ви дадох. Така че ми остава единствено да ви благодаря, мистър Клифтън, и да ви посъветвам да не пишете списъка, докато колелата на самолета не се отделят от пистата. Даже е по-разумно да изчакате, докато напуснете съветското въздушно пространство. В края на краищата на борда сто на сто ще има човек, който ще следи всяко ваше движение.

Сър Хъмфри изпрати госта си до изхода и двамата се ръкуваха отново, след което Хари се качи в ролс-ройса. Посланикът остана на стълбите, докато колата не изчезна от погледа му.

Шофьорът остави Хари пред летище „Шереметиево“ два часа преди полета. Посланикът се оказа прав — Хари прекара следващия час в митницата, където провериха на два пъти цялото съдържание на куфара му, след което бръкнаха дори под хастара на сакото и палтото му.

След като не успяха да открият нищо го отведоха в една малка стаичка и му казаха да се съблече. Когато усилията им отново се оказаха напразни, се появи доктор и го претърси на места, за които Хари не би и помислил и определено не би описал подробно в следващата си книга.

Час по-късно с неохота сложиха на куфара му тебеширено кръстче, за да се знае, че е проверен, но багажът му така и не се появи в Лондон. Хари реши да не протестира, макар че митническите служители не върнаха и палтото му, което беше коледен подарък от Ема. Трябваше да си купи същото от „Еде и Рейвънскрофт“, преди да

продължи към Бристол, тъй като не искаше жена му да научава истинската причина, поради която сър Алън бе искал да се видят.

Когато най-сетне се качи в самолета, Хари със задоволство видя, че е настанен в първа класа, както беше и миналия път, когато изпълняваше задача за секретаря на кабинета. Също толкова приятен бе фактът, че седалката до него остана незаета. Сър Алън не оставяше нищо на случайността.

Изчака цял час след излитането, преди да помоли стюардесата за два листа хартия. Но когато тя ги донесе, размисли. Двамата мъже, седящи от другата страна на пътеката, го поглеждаха прекалено често.

Свали облегалката назад, затвори очи и започна да повтаря списъка наум. Когато самолетът кацна на „Хийтроу“, беше умствено и физически изтощен. Можеше само да се радва, че не е шпионин на пълен работен ден.

Слезе от самолета пръв и не се изненада, че сър Алън го чакаше до стълбичката. Качиха се на задната седалка на чакащата кола и напуснаха летището, без никой да се опита да ги спре.

— Добро утро, Клифтън — кратко каза секретарят на кабинета и без нито дума повече му подаде неизбежния бележник и химикалка.

Хари написа имената (дванайсет), адресите (девет) и телефонните номера (двайсет и един), които се бяха запечатали в ума му през последните часове. Провери внимателно списъка, преди да го връчи на сър Алън.

— Изключително съм ви благодарен — каза секретарят на кабинета. — И смятам, че ще останете доволен да научите, че добавих два абзаца в речта на външния министър, която ще изнесе пред ООН следващата седмица. Надявам се, че те ще подпомогнат каузата на мистър Бабаков. Между другото, забелязахте ли двамата охранители, които седяха от другата страна на пътеката в първа класа? Сложих ги да ви защитят, ако случайно се появи някаква неприятност.

— Не знам за никаква сделка за милион и шестстотин хиляди — каза Седрик. — А това едва ли е нещо, което бих забравил. Няма как да не се запитам какво е намислил Слоун.

— Нямам представа — каза Себастиан. — Но съм сигурен, че има някакво просто обяснение.

— И казваш, че ще се върне чак в петък?

— Точно така. Отиде на конференция в Йорк.

— Значи имаме два дни да проучим. Сигурно си прав, че има просто обяснение. Но милион и шестстотин хиляди... И мистър Колингуд е приел офертата, така ли?

— Така каза мистър Вон от „Савилс“.

— Ралф Вон е от старата школа и не би направил подобна грешка. — Седрик помълча и добави: — По-добре утре сутринта иди в Шифнал и започни да душиш. Започни с местната кръчма. Кръчмарят винаги знае всичко, което става в селото, а милион и шестстотин хиляди със сигурност ще са тема за разговор. След като говориш с него, провери местните агенти на недвижими имоти, но внимавай да не доближаваш Колингуд. Направиш ли го, Слоун със сигурност ще научи и ще реши, че се опитваш да му извъртиш номер. Мисля, че е най-добре да запазим случая между нас, защото може да се окаже нещо съвсем невинно. Когато се върнеш в Лондон, ела направо в Кадоган Плейс, за да ме запознаеш с резултатите, докато вечеряме.

Себ реши, че моментът не е подходящ да казва на Седрик, че за утре вечер е запазил маса за двама в „Мирабел“. Часовникът удари шест, което означаваше, че Рос Бюканан чака отвън. Стана да си върви.

— Добра работа, Себ — каза Седрик. — Да се надяваме, че има просто обяснение. Но така или иначе, благодаря, че ме информира.

Себ кимна. Когато стигна до вратата и се обърна да каже довиждане, видя, че Седрик гълта хапче. Престори се, че не е забелязал.

10.

На следващата сутрин Себ стана, облече се и излезе преди Сам да се е събудила.

Седрик Хардкасл никога не пътуваше в първа класа, но винаги позволяваше на старшите си директори да го правят, когато тръгват на дълъг път. Макар че си взе „Файненшъл Таймс“ в Юстън, Себ само хвърли поглед на заглавията по време на тричасовия път до Шропшър. Умът му работеше върху това как най-добре да използва времето си, след като пристигне в Шифнал.

Влакът спря на гара Шрусбъри в единайсет и трийсет и Себ без колебание взе такси до Шифнал, вместо да чака прехвърлянето на друг влак, защото в този случай времето беше пари. Изчака градчето да остане зад тях, преди да изстреля първия си въпрос към шофьора.

— Коя е най-добрата кръчма в Шифнал?

— Зависи какво търсите, добра кльопачка или най-добрия ейл в графството.

— Винаги съм мислил, че за кръчмата може да се съди по съдържателя ѝ.

— В такъв случай трябва да е „Шифнал Армс“ на Фред и Шийла Рамзи. Те въртят не само кръчмата, но и селото. Той е президент на местния клуб по крикет и навремето отвори боулинг зала в селото. Дори игра за графството на няколко пъти. А тя е член на общинския съвет. Но имайте предвид, че храната не е стока.

— Значи ще е „Шифнал Армс“ — каза Себ, облегна се назад и започна да обмисля стратегията си, като си даваше сметка, че Слоун не бива да научава, че не е в офиса.

Няколко минути преди дванайсет таксито спря пред „Шифнал Армс“. Себ би дал на шофьора по-голям бакшиш, но не искаше да го запомнят.

Влезе в кръчмата, като се мъчеше да изглежда небрежно, което не бе лесно, когато си първият клиент за деня, и се вгледа внимателно в мъжа зад бара. Макар да бе над четирийсет, бузите и носът му показваха, че редовно употребява стоката, която предлага, а шкембето

предполагаше, че предпочита свински пай пред изтънчената храна. Човек трудно можеше да повярва, че този гигант някога е отворил боулинг в Шифнал.

— Добър ден — поздрави съдържателят. — Какво ще обичате?

— Половинка от местната ви бира ще ми дойде добре — каза Себ, който обикновено не пиеше в работно време, но днес това бе част от работата.

Кръчмарят наля половин пинта „Рикин ИПА“ и я постави на бара.

— Един шилинг и шест пенса.

Половината от цената, която би платил в Лондон. Себ отпи глътка.

— Не е зле — каза той, преди да пусне първата си дълга топка. — Не е западна бира, но си я бива.

— Значи не сте тукашен? — попита кръчмарят.

— Не, от Глостършър съм. Там съм роден и там израснах — каза Себ и отпи втора глътка.

— И какво ви води в Шифнал?

— Фирмата ми отваря клон в Шрусбъри и жена ми няма да се съгласи да се преместим, докато не намеря къща в района.

— Случайно да играете крикет?

— Първи батер съм за „Съмърсет Страгълърс“. Още една причина да не си падам по местенето.

— Имаме сравнително свестен отбор, но винаги се оглеждаме за нови таланти.

Себ посочи снимката зад бара.

— Вие ли сте онзи с купата?

— Да. Петдесет и първа. Тогава бях с петнайсетина години по-млад и с около двацет и пет кила по-лек. Спечелихме купата на графството за първи и, уви, за последен път. Макар че миналата година стигнахме до полуфиналите.

Време беше за втора дълга топка.

— Ако реша да купя къща в района, към кого бихте ми предложили да се обърна?

— В Шифнал имаме само един горе-долу свестен агент. Чарли Уоткинс, вратарят ми. Ще намерите офиса му нагоре на Хай стрийт, няма как да го пропуснете.

— Е, значи ще ида да побъбря с мистър Уоткинс, след което ще се върна да хапна нещо.

— Днешният специалитет е стек и пай с бъбреци — каза кръчмарят и се потупа по шкембето.

— До скоро — каза Себ, след като допи бирата.

Не беше трудно да открие Хай стрийт и „Имоти Уоткинс“, чиято крещяща табела се поклащаше на ветреца. Без да бърза, Себ разгледа какво се предлага на витрината. Цените варираха от няколкостотин до дванайсет хиляди паунда, така че как бе възможно нещо в района да струва милион и шестстотин хиляди?

Отвори вратата, при което зазвъня звънче, и когато влезе, младият мъж зад бюрото вдигна глава.

— Мистър Уоткинс тук ли е? — попита Себ.

— В момента е с клиент, но едва ли ще се забави — отвърна онзи. В същото време вратата зад него се отвори и от нея излязоха двама мъже.

— Документите ще са готови най-късно до понеделник, така че ако уредите депозита с адвокатата си, ще можем да задвижим нещата — каза по-възрастният мъж, докато отваряше вратата на клиента си.

— Този джентълмен иска да ви види, мистър Уоткинс — каза младият мъж зад бюрото.

— Добро утро — поздрави Уоткинс и протегна ръка. — Заповядайте в кабинета ми.

Отвори вратата и въведе потенциалния си клиент вътре.

Себ влезе в малка стаичка с двойно бюро и три стола. На стените имаше снимки на минали триумфи, всеки отбелязан с червен стикер „Продадено“. Погледът на Себ се спря върху голям имот с няколко акра земя. Искаше Уоткинс бързо да разбере от коя част от пазара се интересува. На лицето на агента се появи топла усмивка.

— От подобни имоти ли се интересувате?

— Искане ми се да намеря голяма провинциална къща с няколко акра обработваема земя около нея — каза Себ, докато се настаняваше срещу Уоткинс.

— Боя се, че подобни имоти не излизат често на пазара. Но имам едно-две неща, които биха ви заинтересували. — Посегна назад, отвори единствения шкаф и извади от него три папки. — Но трябва да ви предупредя, сър, че цените скочиха до небето след решението на

правителството да даде данъчни облекчения на всеки, който инвестира в обработваема земя.

Себ не коментира и Уоткинс отвори първата папка.

— Асгарт Фарм се намира на границата с Уелс, седемстотин акра, предимно обработваема, с великолепно викторианско имение... нуждаещо се от малко ремонт — добави неохотно той.

— И каква е цената?

— Триста и двайсет хиляди — каза Уоткинс, докато му подаваше брошурата, след което побърза да добави: — Или най-близката предложена сума.

Себ поклати глава.

— Надявах се на нещо с поне хиляда акра.

Очите на Уоткинс светнаха, сякаш е ударил джакпота.

— Има един отличен имот, който излезе наскоро на пазара, но аз съм само подагент и, за съжаление, офертите се приемат до пет часа в петък.

— Ако имотът е подходящ, това няма да ме откаже.

Уоткинс отвори чекмеджето на бюрото си и за първи път предложи Шифнал Фарм на клиент.

— Това изглежда по-интересно — каза Себ, докато прелистваше брошурата. — Колко искат?

Агентът на недвижими имоти се поколеба, сякаш не искаше да разкрива сумата. Себ зачака търпеливо.

— Знам, че в „Савилс“ имат предложение за милион и шестстотин хиляди — каза Уоткинс. Сега беше негов ред да замълчи търпеливо: очакваше клиентът да се откаже тутакси.

— Мога ли да прегледам подробностите, докато обядвам, и след това да се върна да ги обсъдим?

— Междувременно да уредя ли да видите имота?

Това бе последното, което искаше Себ, затова отговори бързо:

— Ще реша след като се запозная с подробностите.

— Времето е против нас, сър.

„Вярно“, помисли си Себ.

— Ще ви кажа решението си следобед — повтори той, този път малко по-твърдо.

— Да, сър, разбира се — каза Уоткинс и скочи да го изпрати до изхода, където отново му стисна ръката. — С нетърпение очаквам да се

видим отново.

Себ излезе и бързо се върна в кръчмата. Мистър Рамзи стоеше зад бара и лъскаше чаша. Себ седна на високия стол пред него.

— Излезе ли нещо?

— Може би — каза Себ и сложи лъскавата брошура на бара, така че съдържателят да я забележи. — Още една половинка, ако обичате. Ще ми направите ли компания?

— Благодаря, сър. Ще обядвате ли?

— Ще опитам стека и пая с бърбреци — каза Себ, докато изучаваше менюто, написано с тебешир на черната дъска зад бара.

Докато наливаше бирата, Рамзи не откъсваше поглед от брошурата. После каза:

— Мога да ви кажа това-онова за този имот.

В този момент жена му излезе от кухнята.

— Цената ми се струва малко завишена — каза Себ, хвърляйки третата си дълга топка.

— И аз бих казал същото — съгласи се Рамзи. — Само преди пет години цената на имота беше триста хиляди и дори тогава младият мистър Колингуд не успя да го пробута.

— Вероятно причината е в новата данъчна политика — предположи Себ.

— Това не обяснява цената, която чувам.

— Може собственикът да е вкарал земята в регулация и да има право да строи. Жилищни сгради или някой от онези индустриални паркове, по които правителството си пада толкова много.

— Няма начин — заяви мисис Рамзи. — Общината може и да няма никаква власт, но от Окръжния съвет ни информират, ако искат да строят каквото и да било, от барака до многоетажен паркинг. Още от Магна Харта^[1] имаме право да подадем възражение в рамките на деветдесет дни. Не че след това ни обръщат внимание.

— В такъв случай там трябва да има петрол, злато или някое изгубено съкровище на фараоните — засмя се Себ, уж за да разведри обстановката.

— Чувал съм и по-шантави предположения — каза Рамзи. — Римски монети за милиони, заровено имане. Но любимата ми история е, че Колингуд били обирджии на влакове и заравяли награбеното в Шифнал Фарм.

— Не забравяй — каза мисис Рамзи, докато носеше стека и пая с бъбреци, — че мистър Суон твърди, че знае много добре защо цената е скочила, но няма да каже на никой, освен ако не направи щедро дарение на училищния му театър.

— Мистър Суон ли? — каза Себ, докато вземаше ножа и вилицата.

— Беше директор на местното средно училище. Пенсioniра се преди няколко години и сега се е посветил на събиране на пари за училищния театър. Малко е смахнат по идеята, ако питате мен.

— Мислите ли, че ще успеем да бием южноафриканците? — попита Себ, който вече бе получил нужната му информация и чакаше удобен момент да продължи нататък.

— М. Дж. К. Смит ще се озори здравата с тях — каза барманът, — но ако питате мен...

Себ отпи от бирата и огледа внимателно кои части от стека и пая са годни за ядене. Спря се на препечената коричка и продължи да слуша възгледите на съдържателя за всичко: от това, че „Бийтълс“ са наградени с Ордена на Британската империя („Заради Харолд Уилсън^[2] и гласовете на младите“) до възможността американците да пратят човек на Луната („Какъв е смисълът?“).

Когато в кръчмата влезе шумна група клиенти и Рамзи се разсея, Себ остави половин крона на бара и се измъкна. Щом излезе на улицата, попита една жена, която водеше за ръка малко момченце, къде се намира средното училище.

— На половин миля нагоре по улицата — каза тя. — Няма как да го пропуснете.

Пътят му се стори по-скоро цяла миля, но определено нямаше как да пропусне огромната викторианска сграда от червени тухли, на която Джон Бетжеман^[3] би се възхитил.

Още преди да мине през портала, Себ видя онова, което търсеше. Голям афиш апелираше за набирането на 10 000 паунда за строежа на нов училищен театър. До него имаше голяма рисунка на термометър, но Себ забеляза, че червената линия е стигнала едва до 1766 паунда. „За да научите повече за проекта, свържете се с мистър Морис Суон, магистър (Оксън), Шифнал 2613“.

Себ записа в бележника си две числа — 8234 и 2613 — след което продължи по улицата. Видя червена телефонна будка и със

задоволство установи, че е свободна. Влезе вътре и обмисли думите си, като отново провери числата. Набра номер 2613, пусна в апарата четири пенса и почака известно време, преди да чуе глас на възрастен мъж.

— Морис Суон.

— Добър ден, мистър Суон. Казвам се Клифтън. Директор съм на отдел корпоративни дарения във „Фартингс Банк“ и обмисляме да направим дарение за театралния ви проект. Питам се дали е възможно да се срещнем. Разбира се, с удоволствие ще дойда при вас.

— Не, предпочитам да се срещнем при училището — развълнувано каза Суон. — Така ще мога да ви покажа какво сме замислили.

— Чудесна идея, но за съжаление съм в Шифнал само за малко. Довечера трябва да съм обратно в Лондон.

— Тогава ще дойда веднага. Какво ще кажете да се видим при портала след десет минути?

— Очаквам ви с нетърпение — каза Себ, затвори и бързо се върна при училището. Не му се наложи да чака дълго, преди да забележи хилав на вид джентълмен, който вървеше бавно към него, като се подпираше на бастун.

След като Себ се представи, Суон каза:

— Тъй като имате малко време, мистър Клифтън, предлагам ви да идем направо в Мемориалната зала, където ще ви покажа архитектурните планове за новия театър и ще отговоря на всичките ви въпроси.

Себ последва стареца през училищния портал и през двора в залата, където изслуша лекцията му колко е важно младежите да имат свой театър и колко благоприятно би се отразило това на местните жители.

Докато Суон продължаваше да говори ентусиазирано за проекта, Себ внимателно разгледа подробните архитектурни чертежи, окачени по стените.

— Както виждате, мистър Клифтън, макар че ще има авансцена, отзад ще разполагаме с достатъчно място за реквизита и актьорите по крилата няма да се блъскат, а ако успее да събере цялата сума, момчетата и момичетата ще си имат отделни гримьорни. — Суон отстъпи назад. — Мечтата на живота ми — призна той. — И се

надявам да я видя осъществена, преди да умра. Но мога ли да попитам защо банката ви проявява интерес към такъв малък проект в Шифнал?

— В момента купуваме имоти в района от името на клиенти, които искат да се възползват от последните данъчни инициативи на правителството. Даваме си сметка, че това едва ли ще е особено популярно в селото, затова решихме да подкрепим някои местни проекти.

— И Шифнал Фарм ли влиза в тези имоти?

Себ остана изненадан от въпроса на Суон и му трябваше известно време да се окопити.

— Не, запознахме се с имота на мистър Колингуд и в крайна сметка решихме, че цената е силно завишена.

— Как мислите, мистър Клифтън, колко деца съм изучил през живота си?

— Нямам представа — отвърна озадаченият Себ.

— Повече от три хиляди, така че много добре знам кога някой се опитва да хитрува, като разказва само половината от историята.

— Не съм сигурен, че ви разбирам, сър.

— Много добре ме разбирате, мистър Клифтън. Истината е, че сте дошли да душите и моят театър изобщо не ви интересува. Искате да разберете защо някой е готов да плати милион и шестстотин хиляди паунда за Шифнал Фарм, когато никой друг не предлага цена, доближаваща поне малко до тази. Прав ли съм?

— Да — призна Себ. — И ако знаех отговора на този въпрос, банката ми определено би дарила значителна сума за вашия нов театър.

— Когато остарееете, мистър Клифтън, а това един ден ще стане, ще откриете, че разполагате със свободно време, особено ако сте имали активен и смислен живот. Така че когато някой предложи толкова много за Шифнал Фарм, любопитството ми надделя и реших да се опитам да разбера каква е причината. Като всеки добър детектив, започнах да търся улики и мога да ви кажа, че след половин година съвестна работа и разследване дори на най-малко вероятните следи вече знаех много добре защо някой е склонен да плати исканата цена за Шифнал Фарм.

Себ усети как сърцето му заблъска в гърдите.

— И ако искате да научите какво открих, няма да направите просто значително дарение за училищния театър, а ще финансирате целия проект.

— Ами ако грешите?

— Това е риск, който ще трябва да поемете, мистър Клифтън, защото приемането на оферти приключва след два дни.

— В такъв случай вие също трябва да поемете риск — каза Себ, — защото няма да отделя над осем хиляди паунда, освен и докато не се окаже, че сте прав.

— Преди да се съглася с това, искам да ви задам един въпрос.

— Разбира се — каза Себ.

— Случайно да сте роднина на Хари Клифтън, писателя?

— Да, той ми е баща.

— Стори ми се, че видях прилика. Макар че не съм чел нито една негова книга, следя с огромен интерес кампанията му за освобождаването на Анатолий Бабаков и щом Хари Клифтън е ваш баща, това ми е достатъчно.

— Благодаря, сър — каза Себ.

— А сега сядайте, млади човече, защото времето е срещу нас.

Себ кацна на ръба на сцената и Суон бавно и подробно го запозна със съвестното разследване, което бе провел през последните шест месеца и което го бе довело до едно-единствено заключение. Заключение, в което Себ не можеше да открие недостатък. Той скочи от сцената.

— Сър, мога ли да ви задам още един въпрос, преди да си тръгна?

— Разбира се, младежо.

— Защо не казахте на Колингуд какво сте открили? В края на краищата той не би изгубил нито пени, ако не му се налага да ви плати, докато не се окажете прав.

— Дан Колингуд беше мой ученик — каза Суон. — Още от малък беше алчен и глупав, а оттогава не се е променил към добро. Но той не прояви интерес към онова, което можех да му кажа, просто ми подхвърли пет паунда и ми пожела късмет.

— Значи не сте казали на никого другиго? — попита Себ, като се мъчеше да скрие безпокойството си.

Старецът се поколеба за момент.

— Казах само на още един човек — призна той, — но оттогава не съм го чувал.

На Себ не му се налагаше да пита как се казва този човек.

Себастиан почука на Кадоган Плейс 37 малко след осем вечерта. Седрик отвори и без нито дума въведе младото си протеже в кабинета си. Погледът на Себ веднага се спря на пейзажа на Хокни над камината, след което се насочи към макета на Хенри Мур^[4] на бюфета. Нямаше съмнение, че ако Пикасо беше роден в Йоркшир, негови творби също щяха да фигурират в колекцията на Седрик.

— Ще ми направиш ли компания на чаша вино? — попита Седрик. — Шатоньоф дьо Пап, реколта петдесет и девета, която май си заслужил, ако съдя по лицето ти.

— Благодаря, сър — каза Себ, докато седнаше в първото попаднало му кресло.

Седрик му връчи чашата и седна срещу него.

— Когато дойдеш на себе си, разкажи как мина денят ти. Бавно.

Себ отпи глътка. Мистър Рамзи определено нямаше да сервира подобно вино в „Шифнал Армс“ тази вечер.

— Суон ми изглежда проникателен дъртак — отбеляза Седрик след двайсет минути, когато Себ приключи с разказа си. — Имам чувството, че ще ми хареса. Но какво научи ти от срещата? — Често беше задавал този въпрос, когато Себ му беше личен асистент.

— Това, че човек е физически слаб, не означава, че умът му също е немоощен.

— Добре. Нещо друго?

— Значението на репутацията.

— В този случай репутацията на баща ти — напомни му Седрик. — Дори да не беше научил нищо друго днес, Себ, този урок щеше да оправдае пътуването ти до Шифнал. Сега обаче трябва да се изправя пред факта, че един от старшите членове на екипа ми може би работи зад гърба ми. — Отпи глътка вино и продължи: — Разбира се, възможно е Слоун да има просто обяснение, но нещо ме кара да се съмнявам.

Себ потисна усмивката си.

— Но не трябва ли да направим нещо, след като знаем какво е намислило правителството?

— Всичко с времето си. Първо трябва да поговоря с Ралф Вон, защото няма да остане доволен, когато оттегля офертата на банката, и ще се ядоса още повече, когато му кажа каква е причината.

— Но той няма ли просто да приеме някоя от по-ниските оферти?

— Не и ако смята, че още има шанс да получи по-висока цена, ако забави нещата за още няколко дни.

— А мистър Суон?

— Изкушавам се да му дам онези осем хиляди и двеста, каквото и да се случи. Мисля, че си ги е заслужил. — Седрик отново отпи глътка вино. — Но за тази вечер няма какво повече да направим, Себ, така че те съветвам да се прибереш у дома. Всъщност, тъй като утре ще се отприщи същински ад, няма да е зле да си вземеш почивен ден и да стоиш колкото се може по-далеч от офиса. Искам обаче в понеделник сутрин веднага да дойдеш при мен, тъй като имам чувството, че пак ще пътуваш за Шропшър.

Докато излизаха от стаята и вървяха по коридора, Седрик каза:

— Надявам се, че не си имал никакви планове за вечерта?

„Нищо особено — помисли Себ. — Просто щях да заведа Саманта на вечеря и да поискам ръката ѝ“.

[1] Великата харта на свободите (Magna Carta Libertatum), подписана през 1215 г. от Джон Безземни, с която се гарантират и защитават правата и интересите на аристокрацията и гражданите от действията на кралската власт. — Б.пр. ↑

[2] Британски политик, лейбърист, премиер през 1964 — 1970 и 1974 — 1976 г. — Б.пр. ↑

[3] Джон Бетжеман (1906 — 1984) — английски поет, писател и говорител, голям почитател на викторианската архитектура. — Б.пр. ↑

[4] Дейвид Хокни (р. 1937) — британски художник, дизайнер и фотограф; Хенри Мур (1898 — 1986) — британски художник и скулптор. — Б.пр. ↑

11.

След като си даде сметка, че до понеделник сутринта е свободен, Себастиан започна да планира изненадващ уикенд за Саманта. Прекара сутринта в резервиране на места за влакове, самолети, хотели и дори провери работното време на Райксмузеум. Искаше уикендът в Амстердам да е идеален, така че когато излязоха от митническата проверка, не обърна внимание на табелите за влаковете и автобусите, а тръгна направо към такситата.

— Седрик явно е останал доволен, когато си открил какво е намислил Слоун — каза Сам, докато таксито се включваше в трафика на изхода от летището. — Какво предстои според теб?

— Предполагам, че Слоун ще бъде изхвърлен днес, някъде към пет следобед.

— Защо в пет?

— Защото се надява точно тогава да приключи сделката с фермата в Шифнал.

— В това има почти елемент на гръцка трагедия — каза Сам. — Е, значи с малко късмет Слоун няма да го има, когато се върнеш на работа в понеделник.

— Почти със сигурност, защото Седрик ми каза, че първата ми работа сутринта е да се явя в кабинета му.

— Мислиш ли, че ще получиш мястото на Слоун? — попита Сам, докато таксито излизаше на магистралата.

— Възможно е. Но по всяка вероятност ще е временно назначение, докато Седрик намери някой по-опитен.

— Но щом си успял да разплетеш историята с Шифнал, може и да не си направи труда да търси друг.

— Това също е възможно и не бих се изненадал, ако в понеделник ми се наложи отново да хващам влака за Шрусбъри. Не трябваше ли да завием наляво по колелото?

— Не, надясно — разсмя се Сам. — Не забравяй, че сме на континента. — Тя се обърна към Себ, който се беше вкопчил в

облегалката на предната седалка, и сложи ръка на коляното му. — Извинявай. Понякога забравям за онази ужасна катастрофа.

— Добре съм — каза Себ.

— Този мистър Суон ми харесва. Може би няма да е зле да го задържиш на твоя страна.

— Седрик е на същото мнение. И ако всичко се нареди, вероятно ще построи зала на училището му — каза Себ, докато влизаха в предградията.

— Предполагам, че ще отседнем в „Амстел“? — каза Сам, когато пред тях се появи луксозният петзвезден хотел край река Амстел.

— Не, това ще трябва да почака, докато не стана шеф на банката. Дотогава ще се задоволим с еднозвездния „Пансион Дьо Канал“, популярен сред многообещаващите млади бизнесмени. Ето го.

Таксито вече спираше пред малък пансион, сврян между магазин за плодове и зеленчуци и индонезийски ресторант. Сам се усмихна и каза:

— Много по-добре е от „Амстел“.

След като се регистрираха, Себ помъкна багажа им до горния етаж, тъй като пансионът нямаше нито асансьор, нито носач. Отключи вратата на стаята и запали лампата.

— Същински палат — заяви Сам.

Себ не можеше да повярва колко малка е стаята. Едва имаше място да застанат прави от двете страни на двойното легло.

— Много съжалявам — рече той. — Така ми се искаше уикендът да е перфектен.

Сам го прегърна.

— Понякога си такъв глупчо... Уикендът е перфектен. Предпочитам да сме млади и многообещаващи. Така има нещо, което да очакваме с нетърпение.

Себ се просна на леглото.

— Аз знам какво очаквам с нетърпение.

— Посещение в Райксмузеум ли? — предположи Сам.

— Искали сте да ме видите? — каза Слоун, след като влезе в кабинета на председателя. Не изчака да му предложат да седне.

Седрик погледна шефа на отдел „Недвижими имоти“, но не се усмихна.

— Току-що приключих с четенето на месечния ви отчет.

— Две цяло и два процента ръст спрямо предишния месец — напомни му Слоун.

— Много впечатляващо. Но се питам дали не бихте се справили още по-добре, ако...

— Ако какво, господин председател? — рязко попита Слоун.

— Ако в отчета ви беше включена и Шифнал Фарм — каза Седрик и взе брошурата от бюрото си.

— Шифнал Фарм ли? Сигурен ли сте, че това е някой от моите имоти, а не на Клифтън? — попита Слоун и нервно докосна възела на вратовръзката си.

— Абсолютно сигурен съм, че е от вашите, Слоун. Не съм сигурен обаче дали е на банката.

— Накъде биете? — попита Слоун, който внезапно зае отбранителна позиция.

— Току-що говорих с Ралф Вон, старши съдружник в „Савилс“. Той потвърди, че сте предложили милион и шестстотин хиляди за имота, като банката е гарант.

Слоун се размърда неспокойно.

— Напълно прав сте, господин председател, но тъй като сделката не е приключена, няма да получите всичките подробности, докато не ви пратя следващия си месечен отчет.

— Една от подробностите, която ще се наложи да ми обясните, е защо сметката е регистрирана на клиент в Цюрих.

— А, да — каза Слоун. — Съвсем прав сте, действаме от името на швейцарски клиент, който предпочита да запази анонимност, но банката взема три процента комисиона за всяка сделка, която извършваме за конкретния клиент.

— И не ми се наложи да се ровя много — каза Седрик и потупа купчината листа на бюрото пред себе си, — за да открия, че въпросният клиент е извършил други шест трансакции през последната година и си е докарал доста добра печалба.

— Но нали това е работата на отдела ми! — запротестира Слоун. — Да носим печалба на клиентите си, като в същото време прибираме добра комисиона за банката!

— Точно така — каза Седрик, като се мъчеше да запази спокойствие. — Жалко само, че сметката на швейцарския ни клиент е на ваше име.

— Как е възможно да го знаете? Клиентските сметки в Швейцария не са на име, а с номер! — изтърси Слоун.

— Не знаех. Но вие току-що потвърдихте най-лошите ми страхове, така че номерът ви не мина.

Слоун скочи от стола.

— Направих двайсет и три процента печалба за банката през последните десет месеца!

— И ако изчисленията ми са верни — отвърна Седрик, — сте направили още четирийсет и един процента за себе си през същия период. И имам чувството, че Шифнал Фарм щеше да е най-големият ви удар.

Слоун рухна на стола и на лицето му се изписа отчаяние.

— Но...

— Съжалявам, че трябва да ви съобща неприятната новина — продължи Седрик, — но тази сделка за вашия швейцарски клиент няма да се осъществи, защото преди няколко минути се обадох на мистър Вон от „Савилс“ и оттеглих офертата.

— Но можехме да изкараме огромна печалба от тази сделка — каза Слоун и погледна дръзко началника си. — Може би почти един милион паунда.

— Не мисля, че искахте да кажете „да изкараме“ — каза Седрик. — По-скоро имавте предвид „да изкарам“. Макар че рискувате пари на банката, а не свои собствени.

— Но вие знаете само половината от фактите.

— Мога да ви уверя, Слоун, че благодарение на мистър Суон знам всички факти.

Слоун бавно се надигна от стола си и изсъска:

— Вие сте един стар глупак. Нямате абсолютно никаква представа от модерно банково дело. Колкото по-скоро дадете път на някой по-млад, толкова по-добре.

— Несъмнено след време ще го направя — каза Седрик, докато се изправяше срещу противника си. — Но в едно съм сигурен. Този по-млад вече няма да сте вие.

— Ще съжалявате за това — каза Слоун, наведе се над бюрото и изгледа свирепо председателя.

— Не си губете времето да ме заплашвате, Слоун. Много поопитни хора от вас са опитвали и са претърпели неуспех — каза Седрик, като повишаваше тон с всяка следваща дума. — Остава ви да направите само едно: да разчистите бюрото си и да напуснете в рамките на следващите трийсет минути, защото ако не го направите, лично ще изхвърля всичките ви вещи на улицата.

— Чакайте обаждане от адвокатите ми — почти извика Слоун, докато се обръщаше да си тръгне.

— Не мисля, освен ако не желаете да прекарате следващите няколко години в затвора, защото можете да сте сигурен, че ако този стар глупак съобщи за поведението ви на етичната комисия на Централната банка, никога вече няма да си намерите работа в Сити.

Слоун се обърна преbledнял и подобно на комарджия, на когото му е останал само един чип, реши да опита шанса си за последен път.

— Но аз още мога да спечеля състояние за банката, ако само...

— Двайсет и пет минути — почти извика и Седрик; едва се сдържаше. Залитна напред и се хвана за ръба на бюрото.

Слоун не помръдваше. Седрик отвори чекмеджето и извади шишенце с хапчета. Помъчи се да отвърти капачката, но изпусна шишенцето на бюрото. Двамата гледаха как то се търкулна и падна на пода. Седрик се опита да си налее вода, но вече нямаше сила да вдигне гарафата.

— По... мощ... — завалено каза той и погледна Слоун.

Слоун не помръдваше и го наблюдаваше внимателно.

Седрик залитна, направи крачка назад и падна тежко, задъхваше се. Слоун бавно заобиколи бюрото, без да откъсва поглед от председателя, който лежеше и се бореше за живота си. Вдигна шишенцето и отвъртя капачката. Седрик го зяпна невярващо, когато изсипа хапчетата на пода така, че той да не може да ги достигне. После избърса празното шишенце с кърпата си и го сложи в ръката на председателя.

Наведе се и се заслуша в дишането на Седрик — то едва се долавяше. Седрик се опита да вдигне глава, но можеше само да гледа безпомощно как Слоун събира от бюрото му листата, по които беше работил през последните дваайсет и четири часа. Слоун се обърна и

бавно се отдалечи, без да поглежда назад, избягваше погледа, който сякаш прогаряше дупки в него.

Излезе в коридора. Нямаше жива душа. Затвори тихо вратата и тръгна да търси секретарката. Шапката и палтото ѝ не бяха на закачалката, така че предположи, че си е тръгнала. Опита се да запази спокойствие, докато вървеше по коридора, но на челото му беше избила пот и усещаше как сърцето му бие като лудо.

Спря за момент и се послуша като хрътка, душеща за опасност. Реши да се подсигури и извика:

— Има ли някой?

Гласът му отекна от високия таван, сякаш се намираше в концертна зала. Отговор не последва. Слоун провери кабинетите на директорите един по един — всички бяха заключени. Никой на последния етаж освен Седрик не би се задържал на работа в шест часа в петък вечер. Слоун знаеше, че в сградата все още има младши служители, които не биха се осмелили да си тръгнат преди шефовете си, но никой от тях не би и помислил да досажда на председателя, а чистачките щяха да дойдат чак в пет сутринта в понеделник. Оставаше само нощният портиер Стенли, който нямаше да помръдне от удобния си стол на рецепцията, освен ако в сградата не избухне пожар.

Слоун взе асансьора до партера и видя, че Стенли кротко е задрямал. Не го събуди.

— Райксмузеум — каза Сам, докато влизаха в Холандската национална галерия, — има една от най-добрите колекции в света. Най-популярни са картините на Рембранд, но работите на Вермеер, Де Витте и Стеен също са сред най-великолепните примери на холандската живопис, които могат да се видят.

Хванати за ръце, двамата тръгнаха бавно из огромната галерия. Сам често спираше да посочи някой персонаж или характерна особеност на определена творба, без нито веднъж да се консултира със справочника. Всеки път, когато другите посетители обръщаха глави към нея — а това ставаше често — на Себ му се искаше да извика: „И освен това е умна!“.

В другия край на галерията се беше събрала малка тълпа и се възхищаваше на някаква картина.

— „Нощна стража“ — каза Сам. — Шедьовър и може би най-известната картина на Рембранд. Уви, никога няма да разберем как е изглеждал оригиналът, защото по-късно подрязали картината, за да се побере между две колони в Градския съвет.

— Трябвало е да съборят колоните — каза Себ, който не можеше да откъсне очи от групата фигури, наобиколили изискано облечен мъж, носещ фенер.

— Жалко, че не си бил в Градския съвет — каза Сам, докато пристъпваха в следващото помещение. — А това е картина, която ще бъде включена в дисертацията ми — продължи тя, когато спряха пред едно голямо платно. — Направо да не повярваш, че Рубенс е завършил картината за един уикенд, защото в понеделник трябвало да присъства на подписването на мирния договор между англичаните и испанците. Повечето хора нямат представа, че освен художник той е бил и дипломат.

Себ имаше чувството, че трябва да си води бележки, но умът му беше зает с други неща.

— Тази е от любимите ми — каза Сам, когато спря пред „Сватбата на Арнолфини“.

— Виждал съм я някъде — каза Себ.

— А, значи се случва и да ме слушаш понякога. Видя я, когато ходихме в Националната галерия миналата година.

— Тогава какво прави тук?

— Сигурно гостува — каза Сам. — Но само за още един месец — добави тя, след като се зачете в надписа на стената до картината. — Но по-важното е дали си спомняш какво ти казах за нея тогава?

— Да, че това е сватба на богат търговец и че на Ван Ейк явно му е било поръчано да отрази събитието.

— Не е зле — каза Сам. — Иначе казано, Ван Ейк е вършил работата на съвременните сватбени фотографии.

Себ понечи да каже нещо, но тя добави:

— Само виж плата на роклята на младоженката и жичките, с които е обшита дрехата на младоженеца. Можеш едва ли не да ги усетиш.

— Булката ми се вижда доста бременна.

— Много си наблюдателен, Себ! Но всеки богат мъж по онова време е трябвало да е сигурен, че жената, която е избрал за своя

съпруга, е в състояние да роди наследник на семейното състояние.

— Холандците са били много практични — отбеляза Себ. — Ами ако не си богат?

— От по-долните класи се е очаквало да се държат по-прилично. Себ коленичи пред картината и погледна нагоре към Сам.

— Саманта Етел Съливан, обожавам те и винаги ще те обожавам и най-голямото ми желание е да станеш моя съпруга.

Сам се изчерви, наведе се и прошепна:

— Ставай, идиот такъв. Всички ни зяпат.

— Не и докато не отговориш на въпроса ми.

Посетителите бяха спрели да гледат картините и чакаха отговора.

— Разбира се, че ще се омъжа за теб — каза тя. — Обичам те от деня, в който ме арестуваха заради теб.

Неколцина от зяпачите погледнаха доста объркано и се опитаха да си преведат думите ѝ.

Себ стана, извади от джоба на самото си малка червена кожена кутийка и ѝ я подаде. Когато Сам я отвори и видя изящния син сапфир, обкръжен от диаманти, като никога остана без думи.

Себ извади пръстена и го сложи на средния пръст на лявата ѝ ръка. Когато се наведе да целуне годеницата си, бе възнаграден от аплодисменти. Докато се отдалечаваха, хванати за ръка, Саманта погледна назад към картината и се запита дали да не му каже.

12.

— Мога ли да ви попитам по кое време си тръгнахте от офиса в петък вечерта, сър?

— Трябва да е било някъде към шест, инспекторе — отвърна Слоун.

— А в колко беше срещата ви с мистър Хардкасл?

— В пет. Винаги се срещаме в пет в последния петък на месеца, за да обсъдим резултатите на отдела ми.

— И когато го оставихте, той в добро настроение ли ви изглеждаше?

— В отлично — отвърна Слоун. — Месечните ми резултати бяха с две цяло и два процента по-добри и му обясних подробностите около един нов проект, по който работех. Много се развълнува.

— Според патолога смъртта е настъпила около шест часа в петък вечер, така че вие трябва да сте последният, който го е видял жив.

— В такъв случай мога само да съжалявам, че срещата ни не продължи малко повече — каза Слоун.

— Наистина. Мистър Хардкасл взе ли някакви хапчета, докато бяхте при него?

— Не. Макар всички да знаехме, че Седрик има проблеми със сърцето, той нарочно не вземаше лекарствата си пред членове на екипа.

— Странно, че хапчетата бяха пръснати по пода на кабинета му, а празното шишенце беше в ръката му. Защо не е успял да вземе поне едно?

Слоун премълча.

— А нощният портиер Стенли Дейвис ми каза, че сте се обадили в събота сутринта да попитате дали не е пристигнала пратка за вас.

— Да, обадих се. Трябваше ми един документ за среща, която беше насрочена за понеделник сутринта.

— Беше ли пристигнал?

— Да, но едва днес сутринта.

— Мистър Дейвис каза, че никога преди не сте се обаждали в събота сутринта.

Слоун не се хвана на въдицата и си премълча.

— Патологът издаде смъртен акт, според който мистър Хардкасл е умрял от инфаркт, и не се съмнявам, че съдебният лекар ще потвърди заключението му.

Слоун пак не каза нищо.

— Мистър Слоун, мога ли да приема, че през следващите няколко дни ще бъдете на разположение, ако се наложи да ви задам още въпроси?

— Можете, макар че смятах утре да пътувам до Хъдърсфийлд, за да изкажа съболезнованията си на вдовицата на мистър Хардкасл и да видя дали мога да ѝ помогна по някакъв начин с уреждането на погребението.

— Колко мило от ваша страна. Е, мистър Слоун, остава ми да разпитам още един-двама души, след което ще ви оставя.

Слоун изчака инспектора да излезе от кабинета му и да затвори вратата, след което вдигна телефона.

— Искам документите готови за подпис до края на работния ден.

— В момента хората ми работят по тях, сър.

Второто обаждане на Слоун беше до Ралф Вон от „Савилс“, който изказа съболезнованията си, но не се впусна в подробности около разговора си със Седрик Хардкасл в петък следобед.

— Нашите мисли също са със Седрик и семейството му — каза Слоун. — Но последното, което ми каза в петък вечерта, беше да се погрижа да приключа сделката за Шифнал Фарм.

— Несъмнено знаете, че той оттегли офертата на банката в петък следобед, което беше, меко казано, смущаващо.

— Това е било преди да успея да го запозная с всички подробности и знам, че той възнамеряваше веднага да ви се обади днес сутринта.

— В такъв случай съм склонен да продължа крайния срок с още една седмица, но не повече — наблегна Вон.

— Много мило от ваша страна, Ралф. Можете да сте сигурен, че депозитът от сто и шейсет хиляди ще бъде при вас още днес и ще трябва само да чакаме дали някой няма да предложи по-висока цена.

— Не мога да си представя, че ще се намери такъв — каза Вон.
— Но трябва да попитам дали имате правомощията да правите оферта за милион и шестстотин хиляди от името на банката.

— Мой дълг е да се погрижа последното желание на Седрик да бъде изпълнено — каза Слоун и затвори телефона.

Третото и четвъртото му обаждане бяха до двамата най-големи акционери на банката, които казаха, че биха го подкрепили, но само ако мисис Хардкасл направи същото.

— Документите ще са на бюрото ви за подпис до края на работния ден утре — увери ги той.

Петото обаждане на Слоун беше до „Банка на Цюрих“ в Швейцария.

Сутринта Себ се обади на майка си от офиса и ѝ съобщи новината.

— Ужасно съжалявам — каза Ема. — Знам колко много се възхищаваше на Седрик.

— Все си мисля, че дните ми във „Фартингс“ са преброени, особено ако мястото на Седрик се заеме от Ейдриън Слоун.

— Просто недей да вириш глава и помни, че е много трудно да изхвърлиш човек, който си върши работата добре.

— Личи си, че не познаваш Слоун. Той би изхвърлил Уелингтън на сутринта преди битката при Ватерлоо, ако това му гарантира, че ще стане генерал.

— Не забравяй, че Рос Бюканан е все още заместник-председател на борда и най-вероятно също ще се кандидатира за мястото на Седрик.

— Дано да си права — каза Себ.

— Сигурна съм, че Седрик е държал Рос в течение на действията на Слоун. И ми кажи кога и къде ще е погребението — двамата с баща ти искаме да присъстваме.

— Съжалявам, че ви безпокоя в подобен момент, мисис Хардкасл, но и двамата знаем, че Седрик не би очаквал нещо друго от мен.

Берил Хардкасл се уви плътно във вълнения си шал и се облегна назад, като почти изчезна в голямото кожено кресло, и прошепна:

— Какво искате да направя?

— Нищо прекалено натоварващо — каза Слоун. — Просто да подпишете няколко документа. Зная, че преподобният Джонсън чака да ви запознае със службата. Единствената му тревога е, че църквата не е достатъчно голяма, за да побере енорияшите, както и всички приятели и колеги на Седрик, които ще дойдат от Лондон в четвъртък.

— Той не би искал да пропускат работен ден заради него — каза Берил.

— Не ми даде сърце да ги спра.

— Много мило от ваша страна.

— Той напълно го заслужава — каза Слоун. — Но остава един малък въпрос, за който трябва да се погрижим. — Извади три дебели документа от куфарчето си. — Просто ми трябва подписът ви, така че банката да продължи нормалната си работа.

— Не може ли да почака до следобед? — попита Берил. — Синът ми Арнолд пътува от Лондон. Както вероятно знаете, той е кралски юрисконсулт и обикновено ме съветва по въпросите, свързани с банката.

— Боя се, че не — каза Слоун. — Ще трябва да взема влака до Лондон в два часа, ако искам да спазя всички срещи, уговорени от мистър Хардкасл. Ако това ще ви помогне, с готовност ще пратя копия от документите в кабинета на Арнолд веднага щом се върна в банката. — Той хвана ръката ѝ. — Просто подпишете ми трябва, мисис Хардкасл. Разбира се, прочетете документите, ако имате някакви съмнения.

— Предполагам, че всичко е наред — каза Берил и взе подадената ѝ от Слоун писалка, без да се опитва да прочете гъсто изписания с малки букви текст.

Слоун излезе и помоли викария да дойде при тях. После клекна до мисис Хардкасл, обърна на последната страница на първия документ и посочи пунктираната линия. Берил подписа и трите документа в присъствието на преподобния Джонсън, който невинно стана свидетел на процедурата.

— Ще се видим в четвъртък — каза Слоун, докато се изправяше, — когато ще си спомним с възхищение и благодарност всичко, което постигна Седрик в забележителния си живот.

После излезе и остави възрастната дама в компанията на викария.

— Мистър Клифтън, бихте ли ми казали къде бяхте в пет часа вечерта в петък?

— В Амстердам с приятелката си Саманта, на посещение в Райксмузеум.

— Кога видяхте за последен път мистър Седрик Хардкасъл?

— Отидох в дома му на Кадоган Плейс малко след осем вечерта във вторник, след като се върнах от Шифнал в Шропшър.

— Мога ли да ви попитам защо мистър Хардкасъл е искал да го посетите в извънработно време, когато бихте могли да го направите на следващата сутрин в офиса?

Този път Себастиан не отговори веднага. Нищо не му пречеше да каже, че са се виждали по въпрос, засягащ единствено банката, и инспекторът щеше да продължи нататък.

— Проверяхах една сделка, за която председателят имаше причини да смята, че старши служител на банката работи зад гърба му.

— И открихте ли, че опасенията му са верни и въпросният човек наистина работи зад гърба на мистър Хардкасъл?

— Да.

— Да не би случайно да става въпрос за мистър Ейдриън Слоун?

Себ премълча.

— И как реагира мистър Хардкасъл, след като му казахте какво сте открили?

— Предупреди ме, че смята да уволни въпросния човек на следващия ден и ме посъветва да съм колкото се може по-далеч от офиса по това време.

— Защото е щял да изхвърли началника ви?

— Поради което и бях в Амстердам в петък вечер — каза Себ, подминавайки въпроса. — За което сега съжалявам.

— Защо?

— Защото ако бях отишъл в офиса през онзи ден, може би щях да спася мистър Хардкасл.

— Смятате ли, че мистър Слоун би го спасил, ако се озовеше в същото положение?

— Баща ми винаги казва, че един полицаи никога не бива да задава хипотетични въпроси.

— Не всеки от нас е в състояние да разреши престъпление със същата лекота, с която го прави инспектор Уоруик.

— Да не мислите, че Слоун е убил мистър Хардкасл? — попита Себ.

— Не, не мисля — отвърна инспекторът. — Макар че има вероятност да е бил в състояние да спаси живота му. Но дори на инспектор Уоруик би му било трудно да го докаже.

Негово Преосвещенство Ашли Тадуорт, епископ на Хъдърсфийлд, изкачи шестте стъпала и зае мястото си на амвона, докато изпълняваха последните стихове на химна „Остани с мен“.

Погледна надолу към събралото се множество и изчака всички да млъкнат. Някои, които не бяха успели да си намерят място, стояха прави между пейките, а пристигналите със закъснение се бяха скупчили в дъното на църквата. Това говореше красноречиво за човека, когото изпращаха.

— Естествено, погребенията са тъжни събития — започна епископът. — Още повече, когато починалият е водил безупречен живот, което може да направи изричането на прощалните слова трудна задача. Това не беше проблем за мен, когато подготвих речта си за живота, за образцовия живот на Седрик Артър Хардкасл.

— Ако оприличим живота на Седрик на банков отчет, когато остави този свят, всяка сметка беше в безупречно състояние. Откъде да започна невероятната история на този забележителен йоркширец?

Огледа присъстващите и продължи:

— Седрик напусна училище на петнайсетгодишна възраст и постъпи на работа при баща си във „Фартингс Банк“. Винаги се обръщаше към баща си със „сър“, както на работа, така и у дома. Всъщност баща му се оттегли точно навреме, за да не му се налага да нарича сина си „сър“.

Сред събралите се премина лек смях.

— Седрик започна кариерата си като младши стажант. Две години по-късно стана касиер, преди още да е навършил възраст да си отвори банкова сметка. По-нататък стана последователно заместник-началник и началник на клон, а после и областен инспектор, преди да стане най-младият директор в историята на банката. И никой не се учуди, когато стана председател на борда на банката на четирийсет и две годишна възраст — позиция, на която остана през последните двайсет и три години. През този период той превърна „Фартингс“ от местна банка в малко градче в Йоркшир в една от най-уважаваните финансови институции в лондонското Сити. И ще ви кажа нещо, което не би се променило дори ако Седрик беше застанал начело на Централната банка: неизменното му мото, че ако се погрижиш за пенитата, паундовете сами ще се погрижат за себе си.

— Размина ли ни се според вас? — нервно попита Слоун.

— Ако питате дали всичко, което направихте през последните четири дни, е законно и чисто, отговорът е да.

— Имаме ли кворум?

— Имаме — каза Малкълм Аткинс, главният юрисконсулт на банката. — Изпълнителният директор, секретарят на компанията и шестима изпълнителни директори ви чакат в заседателната зала. Между другото — добави той, — ще ми е много интересно да науча какво сте им казали, когато изказаха мнението, че може би ще е по-добре днес да присъстват на погребението в Хъдърсфийлд вместо на срещата на борда в Лондон.

— Казах им просто, че изборът си е техен. Че могат да гласуват за място на този свят или на онзи.

Аткинс се усмихна и си погледна часовника.

— Трябва да вървим. Почти десет е.

Двамата излязоха от кабинета на Слоун и мълчаливо тръгнаха по застлания с дебела пътека коридор. Когато Слоун влезе в заседателната зала, всички станаха, както бяха правили винаги при влизането на покойния председател.

— Господа — започна секретарят на компанията, след като всички отново заеха местата си, — тази извънредна среща бе свикана

поради една-единствена причина, а именно...

— Винаги, когато си мислим за Седрик Хардкасъл — продължи епископът, — трябва да помним най-вече едно. Той бе най-типичен йоркширец. Ако Второто пришествие станеше в Хедингли през полувреме на мач на „Розите“, той нямаше да се изненада. Седрик вярваше непоколебимо, че Йоркшир е отделна страна, а не графство. Всъщност той смяташе, че „Фартингс“ е станала международна банка не когато отвори клон в Хонконг, а в Манчестър.

Епископът изчака смехът да утихне и продължи:

— Седрик не беше суетен човек, но това не му пречеше да е горд. Горд с банката, на която служеше всеки ден, и още по-горд с това колко клиенти и служители пожънаха успехи под неговото ръководство и напътствия. Толкова много от вас, събралите се днес тук, от най-младшия стажант до президента на „Сони Интернешънъл“, са се възползвали от мъдростта и предвидливостта му. Но онова, с което ще го запомним най-много, е безусловната му репутация на честен, почтен и достоен човек. Той смяташе за добра сделка онази, в която и двете страни правят печалба и с радост ще се поздравяват всеки път, когато се разминават на улицата.

— Единствената точка от днешния дневен ред — продължи секретарят на компанията — е изборът на нов председател на борда след трагичната смърт на Седрик Хардкасъл. Беше предложена само една кандидатура, тази на мистър Ейдриън Слоун, директор на силно печелившия отдел „Недвижими имоти“. Мистър Слоун вече разполага с официалната подкрепа на шейсет и шест процента от акционерите, но смята, че назначението му следва да бъде одобрено от борда.

Малкълм Аткинс се включи незабавно:

— За мен е удоволствие да предлага Ейдриън Слоун за следващ председател на борда на „Фартингс Банк“, тъй като смятам, че и Седрик би искал същото.

— За мен пък е удоволствие да подкрепя предложението — каза Дезмънд Мелър, наскоро назначен изпълнителен директор.

— Кой е за? — попита секретарят на компанията. Осем ръце се вдигнаха във въздуха. — Обявявам предложението за единодушно прието.

Слоун бавно се изправи.

— Господа, позволете най-напред да ви благодаря за увереността, която показахте с избирането ми за следващ председател на борда на „Фартингс“. Трудно е човек да се постави на мястото на Седрик Хардкасл. Замествам човек, който ни напусна при трагични обстоятелства. Човек, за когото приемахме, че ще остане с нас още дълги години. Човек, на когото не бих могъл да се възхищавам повече. Човек, когото смятах не само за колега, но и за приятел, което ме прави само още по-горд да поема щафетата и да я нося през следващата отсечка от надпреварата. Моля всички да станем и да почетем с наведени глави паметта на един велик мъж.

— Но най-вече — продължи епископът, — Седрик Хардкасл ще бъде запомнен като семеен човек. Той обичаше Берил от деня, в който му дала една трета пинта повече мляко, докато била дежурна в началното им училище в Хъдърсфийлд, и едва ли имаше по-горд човек от него, когато синът им Арнолд стана кралски юрисконсулт. Макар че така и не успя да разбере защо момъкът предпочете да завърши образованието си в Оксфорд вместо в Лийдс.

— Позволете ми да завърша с обобщение на чувствата ми към един от най-старите ми и най-скъпи приятели с думите от епитафията на сър Томас Феърфакс^[1] от Бъкингамския херцог:

*Той не знаеше ни завист, ни омраза;
с достойнство и честност душата му бе пълна.
И с качество, тъй старомодно напоследък —
на име скромност.*

Малкълм Аткинс вдигна чаша шампанско.

— За новия председател на борда на „Фартингс“ — заяви той, когато Слоун седна за първи път на стола зад бюрото на Седрик. — Е, какво ще е първото нещо, което ще направите като главен изпълнителен директор?

— Да се погрижа да приключим сделката в Шифнал преди някой да е разбрал защо цената милион и шестстотин хиляди е толкова ниска.

— А второто? — попита Мелър.

— Да изхвърля Себастиан Клифтън наред с всички, които бяха близки с Хардкасл и споделяха остарялата му философия. Тази банка ще влезе в истинския свят, където единствената мантра ще бъде печалбата, а не хората. И ако някой клиент заплаши да премести сметката си другаде, нека го направи, особено ако е от Йоркшир. Отсега нататък мотото на банката ще бъде „Ако имате само пенита, не правете опити да работите с нас“.

Докато спускаха ковчега в гроба, Себастиан сведе глава, та никой да не види сълзите му. Рос Бюканан не се опита да скрие чувствата си. Ема и Хари се държаха за ръце. Всички те бяха изгубили добър и мъдър приятел.

Докато излизаха бавно от гробищата, към тях се присъединиха Арнолд Хардкасл и майка му.

— Защо Ейдриън Слоун го нямаше? — попита Рос. — Както и шестима от другите директори?

— Слоун едва ли би липсвал на татко — каза Арнолд. — Той се канеше да го изхвърли, преди да умре.

— Той ли ви каза? — попита Рос.

— Да. Обади ми се рано в петък сутринта, за да разбере какви са законните стъпки, ако началник на отдел е хванат да използва пари на банката за частни сделки.

— Каза ли кой началник-отдел има предвид?

— Не беше необходимо.

— Шестима директори ли казахте? — прекъсна ги Ема.

— Да — отвърна Рос. — Толкова ли е важно?

— Те образуват кворум. Ако още бе жив, Седрик щеше да се усети какво е намислил Слоун.

— Боже мой! Сега разбирам защо така настоятелно искаше да подпиша онези документи — каза Берил. — Седрик никога няма да ми прости.

— И аз съм ужасен като теб, майко, но не се безпокой, ти все още притежаваш петдесет и един процента от банката.

— Някой ще бъде ли така добър да обясни на прост английски за какво говорите? — попита Хари.

— Ейдриън Слоун току-що се е назначил за председател на борда на „Фартингс“ — каза Себастиан. — Къде е най-близкият телефон?

[1] Томас Феърфакс (1612 — 1671), един от основните пълководци на парламентарните войски по време на Английската революция. — Б.пр. ↑

13.

Себастиан си погледна часовника. Времето едва му стигаше за разговора. Изпита облекчение, когато видя, че единствената телефонна будка наблизко е празна и работи. Набра номера, който знаеше наизуст.

— Виктор Кауфман.

— Вик, Себ се обажда.

— Здравсти, Себ. Чуваш се все едно се обаждаш от другия край на света.

— Не точно. От гарата на Хъдърсфийлд. Току-що бях на погребението на Седрик Хардкасъл.

— Прочетох некролога в днешния „Файненшъл Таймс“. Шефът ти е бил невероятен човек.

— Нямах представа колко си прав. Точно затова ти се обаждам. Трябва спешно да се видя с баща ти.

— Просто се обади на секретарката му и аз ще се погрижа тя да ти уреди среща.

— Това, за което искам да говоря с него, не може да чака. Трябва да се видя с него довечера или най-късно утре сутринта.

— Някаква голяма работа ли усещам?

— Най-голямата, попадала някога на бюрото ми.

— В такъв случай ще говоря с него веднага. Кога ще се върнеш в Лондон?

— По разписание влакът ми пристига на Игън в четири и десет.

— Обади ми се от гарата и ще...

Чу се пронизително изсвирване. Себ се обърна и видя вдигнатото зелено флагче. Пусна слушалката, изтича на перона и скочи в потеглящия влак.

Седна в задния край на вагона и след като си пое дъх, се замисли как се бе запознал с Вик в „Сейнт Бийд“, когато дележа кабинет с него и Бруно Мартинес, и как те станаха най-близките му приятели — единият син на имигрант евреин, а другият на аржентински търговец на оръжие. През годините бяха станали неразделни. Приятелството им се засили още повече, когато Себ остана с насинено око, след като

защити приятеля си евреин, не че беше напълно сигурен какво означава думата евреин. Подобно на слепец, без да си дава сметка за раса или религия, той бързо откри, че предубежденията често се насаждат на масата по време на закуска.

Насочи вниманието си към мъдрия съвет, който му бе дала майка му малко преди двамата с баща му да потеглят обратно към Бристол след погребението. Знаеше, че тя е права.

Себ написа първа чернова, после втора. Когато влакът пристигна в Игън, беше завършил последния вариант. Надяваше се, че майка му и Седрик биха го одобрили.

Слоун веднага разпозна почерка. Отвори плика и извади писмото. С всяка следваща прочетена дума гневът му растеше.

Мистър Слоун,

Не мога да повярвам, че дори Вие бихте паднали толкова ниско да свикате среща на борда в деня на погребението на Седрик Хардкасъл с единствената цел да се назначите за председател. За разлика от мен, Седрик сигурно не би останал изненадан от двуличието Ви.

Сигурно си мислите, че Ви се е разминало, но мога да Ви уверя, че това не е така, защото няма да се успокоя, докато не Ви разоблича като измамника, какъвто сте, тъй като и двамата знаем, че сте последният човек, когото Седрик би искал да види на мястото си.

След като прочетохте това писмо, едва ли ще се изненадате да научите, че не искам да работя за аморален шарлатанин като Вас.

С. Клифтън

Слоун скочи от стола си, нахълта в кабинета на секретарката и извика:

— Той още ли е в сградата?

— Кой? — невинно попита Рейчъл.

— Клифтън, кой друг?

— Не съм го виждала, откакто ми донесе едно писмо и ме помоли да го оставя на бюрото ви.

Слоун излезе ядосано и забърза по коридора с надеждата, че ще заvari Клифтън на бюрото му и ще може да го изхвърли пред всички.

— Къде е Клифтън? — остро попита той, когато влезе в стаята на Себастиан. Боби Ръштън, младият асистент на Себ, погледна новия председател и така се гипсира, че не успя да произнесе нито дума. — Да не си глух? — попита Слоун. — Не чу ли какво попитах? Къде е Клифтън?

— Събра си нещата и си тръгна преди няколко минути — отвърна Ръштън. — Каза, че напуска и няма да се върне.

— Само минути преди да бъде изхвърлен — каза Слоун. Погледна младежа и добави: — А ти можеш да му правиш компания. До един час да напуснеш банката и се погрижи в стаята да не остава нищо, което дори да намеква за съществуването на Клифтън.

Върна се гневно в кабинета си и седна зад бюрото. Очакваха го още пет плика, всички с означение „Лично“.

— Срещал съм се със Седрик Хардкасл само пет-шест пъти, предимно на светски събития — каза Сол Кауфман. — Никога не сме правили бизнес заедно, но би ми се искало, защото той бе един от малцината в Сити, които все още вярваха, че сделка се сключва с ръкостискане, а не с договор.

— Дори договор едва ли ще означава сключване на сделка с новия председател на борда — каза Себ.

— Никога не съм се срещал с Ейдриън Слоун, познавам го само по репутация. Той ли е причината да искаш да ме видиш така спешно?

— Да, сър — каза Себ. — Проучвах голяма сделка, свързана със Слоун, когато председателят получи инфаркт.

— В такъв случай ме запознай подробно с нещата, без да изпускаш нищо.

Себ разказа на мистър Кауфман как бе приел обаждането от Ралф Вон от „Савилс“, от което бе разбрал какво е намислил Слоун. И как на следващата сутрин по заръка на Седрик бе отишъл до Шифнал, как се бе срещнал с мистър Суон и как беше открил защо Слоун е готов да плати такава висока цена за ферма с площ хиляда акра в Шропшър.

Когато приключи, на лицето на Кауфман се появи загадъчна усмивка.

— Възможно ли е мистър Суон да се е натъкнал случайно на нещо, което всички ние сме пропуснали? Ще разберем скоро, защото се очаква правителството да обяви решението си през следващите няколко седмици.

— Но ние не разполагаме със седмици, а само с два дни. Не забравяйте, че офертите се приемат до утре в пет.

— Значи искаш да предложи по-висока оферта от тази на Слоун въз основа на това, че е възможно мистър Суон да е надушил какво е планирало правителството?

— Седрик беше готов да поеме този риск.

— И за разлика от Слоун, Седрик Хардкасл имаше репутацията на предпазлив човек. — Кауфман събра длани като в молитва и когато молитвата му бе чута, каза: — Трябва да проведе няколко разговора, преди да взема окончателно решение, така че ела отново в кабинета ми утре следобед в пет без двацет. Ако съм убеден, ще продължим нататък.

— Но тогава ще е твърде късно.

— Не мисля — рече Кауфман.

Себ излезе от банката замаян. Изобщо не бе убеден, че Кауфман ще се съгласи на сделката. Но нямаше към кого друго да се обърне.

Бързаше да се прибере. Искаше да сподели със Саманта всичко, което се бе случило от излизането му сутринта. Тя винаги виждаше нещата от различен ъгъл и често му излизаше отляво, както звучеше един от любимите ѝ американски изрази.

Докато Сам приготвяше вечерята, Себ ѝ разказа кой е присъствал на погребението и още по-важно, кой не и какво са правили Слоун и приятелчетата му, докато той е бил в Хъдърсфийлд... и защо сега си търси работа.

Когато най-сетне спря да крачи напред-назад из кухнята и седна, Сам каза:

— Винаги си знаел, че Слоун е подлец, така че не би трябвало да те изненадва, че е свикал среща на борда, когато всички, които биха му

се противопоставили, са били извън града. Обзалагам се, че майка ти би се усетила.

— Усети се, но вече беше твърде късно. Но аз още си мисля, че можем да бием Слоун в собствената му игра.

— Не в собствената му игра — каза Сам. — Опитай се да помислиш какво би направил Седрик в тази ситуация, а не Слоун.

— Но ако искам да го бия, трябва да мисля като него.

— Възможно е, но това не означава, че трябва да действаш като него.

— Шифнал Фарм е възможност, която се появява веднъж в живота.

— Това не е достатъчна причина да пълзиш в една и съща канавка със Слоун.

— Но, Сам, може никога повече да не ми се отвори такъв шанс.

— Разбира се, че ще се отвори, Себ. Мисли дългосрочно и ще разбереш разликата между Ейдриън Слоун и Седрик Хардкасъл. Защото съм абсолютно сигурна в едно — малцина ще присъстват на погребението на Слоун.

Петъкът се оказа най-дългият ден в живота на Себастиан. Той почти не мигна през нощта и се мъчеше да налучка какво е намислил Кауфман.

Когато Сам отиде на лекции. Себ остана да се мотае в апартамента, като се преструваше, че чете сутрешния вестник, прекара необичайно много време в миене на няколкото чинии от закуска и дори излезе да потича в парка, но когато се върна, все още тъкмо минаваше единайсет.

Взе душ, обръсна се и отвори консерва печен боб. Непрекъснато поглеждаше часовника си, но секундарникът продължаваше да се движи все с една и съща скорост.

След така наречения обяд се качи в спалнята, извади от гардероба най-елегантния си костюм, облече изгладена бяла риза и си сложи старата си ученическа вратовръзка. Накрая излъска обувките си така, че и старши сержант би се гордял с тях.

В четири часа беше на спирката в очакване на автобус 4, който да го откара до Сити. Слезе при „Сейнт Пол“ и макар да вървеше бавно, в

16:25 беше пред банката на Кауфман на Чийпсайд. Не му остана нищо друго, освен да направи обиколка на преките. Минаването покрай толкова много познати институции в Сити му напомни колко много му харесваше да работи в Скуеър Майл. Опита се да не мисли, че може да остане безработен дълго време.

В 16:38 влезе в банката и застана пред рецепционистката.

— Имам среща с мистър Кауфман.

— Кой мистър Кауфман по-точно? — с топла усмивка го попита тя.

— Председателят.

— Благодаря, сър. Моля, седнете, ще му съобща, че сте тук.

Себ закрачи из фоайето, загледан в друг секундарник, който описваше по-голям кръг, но пак със същата скорост. Мислите му бяха прекъснати от потупване по рамото.

— Председателят ни чака в кабинета си. Ще те заведе.

Себ беше впечатлен, че Вик не каза „баща ми“. Усети, че дланите му се потят, и докато асансьорът пълзеше бавно към последния етаж, ги избърса в панталоните си. Когато влязоха в кабинета, завариха мистър Кауфман на телефона.

— Трябва да говоря с един колега, преди да взема решението, мистър Слоун. Ще ви се обадя отново към пет. — Себ го погледна с ужас, но Кауфман сложи пръст на устните си. — Ако е удобно.

Слоун затвори, но незабавно вдигна отново слушалката и набра номер, без да минава през секретарката.

— Ралф, Ейдриън Слоун се обажда.

— Помислих си, че сте вие — каза Вон и погледна часовника си. — Ще бъдете доволен да научите, че през целия ден никой не се е обаждал за Шифнал Фарм. Остават само още петнайсет минути и мисля, че можем да приемем, че имотът е ваш. Ще ви се обадя малко след пет, за да се разберем как ще се оправим с документацията.

— Нищо против — каза Слоун, — но не се изненадвайте, ако ви даде заето, когато ми звъннете, защото в момента работя по сделка, която е по-голяма и от Шифнал Фарм.

— Но ако някой реши да даде оферта между сега и пет...

— Това няма да се случи — заяви Слоун. — Просто се погрижете да пратите договора във „Фартингс“ в понеделник сутринта. Ще ви очаква чек.

— Пет без десет е — каза Вик.

— Търпение, дете — каза старецът. — Само едно нещо е от значение, когато се опитваш да приключиш сделка. Избирането на подходящия момент. — Облегна се назад и затвори очи, макар да бе нащрек. Беше наредил на секретарката си да не го безпокоят при никакви обстоятелства между пет без десет и пет и десет.

Нито Вик, нито Себ не казаха нито дума.

Внезапно очите на Сол се отвориха и той изправи гръб. Провери дали двата телефона на бюрото му са поставени точно там, където ги искаше. В пет без шест се наведе напред и вдигна черния телефон. Набра номера на агенция на недвижими имоти от Мейфеър и поиска да говори със старшия съдружник.

— Мистър Кауфман, какво неочаквано удоволствие — каза Вон. — С какво мога да ви помогна?

— Като начало да ми кажете колко е часът, мистър Вон.

— Според мен е пет без пет — отвърна озадачен глас. — Защо питате?

— Защото исках да съм сигурен, че още приемате оферти за Шифнал Фарм в Шропшър.

— Разбира се, че приемаме. Но трябва да ви предупредя, че вече имаме оферта за милион и шестстотин хиляди паунда от друга банка.

— В такъв случай предлагам милион шестстотин и десет хиляди.

— Благодаря, сър — каза Вон.

— А сега колко е часът?

— Пет без три.

— Моля задръжете, мистър Вон, търсят ме по другата линия. Няма да се бавя.

Кауфман остави черната слушалка на бюрото си, вдигна червената и набра номер.

— Ейдриън Слоун — отговори глас след третото позвъняване.

— Мистър Слоун, обаждам се да питам за нигерийските петролни акции, които банката ви предлага на избрани инвеститори.

Както казах по-рано, възможността ми изглежда изключително вълнуваща. Каква е максималната инвестиция, която позволявате на една институция?

— Два милиона паунда, мистър Кауфман. Бих ви предложил и повече, но повечето от акциите вече са разпродадени.

— Можете ли да задържите за момент, докато се консултирам с един колега?

— Разбира се, мистър Кауфман.

Сол остави червената слушалка на бюрото си и взе черната.

— Съжалявам, че ви накарах да чакате, мистър Вон, но трябва да ви попитам отново: колко е часът?

— Пет без една минута.

— Отлично. Ще бъдете ли така добър да отворите вратата на кабинета си?

Кауфман остави черната слушалка и вдигна червената.

— Колегата ми пита ако инвестираме цялата сума, това ще ни осигури ли място в борда на новата компания.

— Разбира се — отвърна Слоун. — Всъщност бих могъл да ви предложа две места, тъй като ще притежавате десет процента от пакета.

— Позволете да се консултирам отново с колегата. — Червената слушалка отново беше оставена на бюрото и Кауфман взе черната.

— Какво открихте, когато отворихте вратата, мистър Вон?

— Куриер, който ми връчи плик с банкова разписка за сто шейсет и една хиляди паунда.

— Десетте процента, необходими за осъществяването на трансакцията. Колко показва часовникът ви, мистър Вон?

— Пет и две минути.

— В такъв случай сделката е приключена. И стига да платя останалите деветдесет процента в рамките на трийсет дни, Шифнал Фарм е моя.

— Определено е ваша — каза Вон, който не искаше да признае с какво нетърпение очаква да каже на Слоун, че е изгубил сделката.

— Приятен уикенд — каза Кауфман, затвори черния телефон и вдигна червената слушалка.

— Мистър Слоун, искам да инвестирам два милиона в този изключително вълнуващ проект. — Искаше му се да види

физиономията на Слоун. — Но за съжаление не успях да накарам колегите ми да се съгласят с мен, така че със съжаление трябва да оттегля офертата си. След като ме уверявате, че повечето акции вече са изкупени, това едва ли ще представлява особен проблем за вас.

14.

Себастиан не каза на Саманта тактиката, която бе предприел мистър Кауфман за затваряне на сделката за Шифнал Фарм, защото знаеше, че тя не би одобрила, макар изгубилият да бе Слоун. Каза й обаче, че Кауфман му е предложил работа.

— Но аз си мислех, че неговата банка няма отдел за недвижими имоти.

— Вече има — отвърна Себ. — Предложи ми да основа свой собствен отдел. Като начало с малки трансакции, но с перспектива за растеж, ако успее да се докажа.

— Чудесна новина — възкликна Сам и го прегърна.

— И едва ли ще ми е много трудно да събера добри професионалисти, тъй като Слоун изхвърли целия ми екип, без да споменавам и неколцина други, които напуснаха, включително Рейчъл.

— Рейчъл ли?

— Беше секретарка на Седрик, но се задържа само една седмица при новия режим. Поканих я да дойде при мен. Започваме в понеделник на чисто. Е, не точно на чисто, защото Слоун изхвърли асистента ми и му наредил да махне от офиса всичко, което дори загатва за мен, така че той събрал всички материали, по които работех, дойде в Чийпсайд и ми ги връчи.

— Това законно ли е?

— На кого му пука, щом Слоун никога няма да разбере?

— „Фартингс Банк“ не е само Ейдриън Слоун и ти все още имаш задължения към нея.

— След начина, по който се отнесе Слоун с мен?

— Не, след начина, по който Седрик се отнасяше с теб.

— Но това не важи за Шифнал Фарм, защото по тази сделка Слоун действаше зад гърба на Седрик.

— А сега ти действаш зад неговия.

— И още как, щом това прави възможно да си купим апартамент в Челси.

— Не бива да мислим за купуване на каквото и да било, докато не си изплатиш всички дългове.

— Мистър Кауфман ми обеща бонус от четирийсет хиляди, когато правителството направи изявлението, така че няма да имам никакви дългове.

— Ако правителството направи изявлението — поправи го Сам. — Не започвай да харчиш парите, преди да разполагаш с тях. И дори сделката да е успешна, пак ще дължиш на мистър Суон повече от осем хиляди паунда, така че е по-добре засега да не мислим за местене.

Това бе още нещо, което Себ реши да не казва на Сам.

През следващите няколко седмици Себ работеше с енергия, която би впечатлила дори Седрик, и с помощта на Рейчъл и стария си екип от „Фартингс“ заработи на пълни обороти много по-бързо, отколкото мистър Кауфман бе смятал за възможно.

Себ не остана доволен само от привличането на старите си клиенти, а като истински мародерстващ пират започна да притиска и други клиенти на „Фартингс“, като ги убеждаваше, че Слоун напълно си е заслужил да го изоставят.

Три месеца след като Себ започна да работи в „Кауфман“, председателят на борда го извика в кабинета си и попита още преди Себ да е затворил вратата:

— Чете ли днешният „Файненшъл Таймс“?

— Само първата страница и раздела за недвижими имоти. Защо?

— Защото предстои да разберем дали предсказанието на мистър Суон е вярно. — Себ не прекъсна потока от думи на Кауфман. — Оказва се, че транспортният министър ще прави изявление в Парламента днес в три следобед. Няма да е зле двамата с Виктор да идете на място и да чуete какво има да каже, след което да ми се обадите и да ми кажете дали съм направил, или изгубил цяло състояние.

Веднага щом се върна в кабинета си, Себ се обади на Джайлс в Камарата на общините и го попита дали може да уреди два пропуска за галерията за посетители, за да може с един приятел да чуе изявлението на министъра на транспорта.

— Ще ги оставя в централното фоайе — каза Джайлс.

След като затвори, Джайлс се загледа в дневния ред и се зачуди защо Себастиан проявява интерес към решение, което щеше да засегне само шепа хора в Шропшър.

Себ и Вик седнаха на четвъртия ред в галерията за посетители много преди министърът да стане, за да направи изказването си. Вуйчо Джайлс им се усмихна от правителствените банки, все още озадачен откъде е този интерес на племенника му към изявлението.

Двамата млади банкери седяха на ръба на зелената кожена пейка, когато председателят даде думата на министъра на транспорта.

— Господин председател — започна министърът, вкопчил се в куфарчето си, — тук съм, за да съобщя на Камарата кой маршрут беше избран от министерството ми за предложеното разширяване на магистралата, която ще минава през графство Шропшър.

Ако на покритите с ламперия стени не беше изписана с големи букви думата „ТИШИНА“, Себ щеше да скочи във въздуха, когато министърът спомена покрайнините на Шифнал, включително Шифнал Фарм, като част от маршрута на новата магистрала.

След като отговори на няколко въпроса от депутатите, министърът се върна на мястото си на предната пейка, за да могат да започнат дебатите по външната политика.

Себ и Вик не се интересуваха дали правителството възнамерява да наложи икономически санкции на Южна Африка, така че се измъкнаха тихо навън, слязоха долу и излязоха на площада. Едва тогава Себ подскочи във въздуха и изкрещя:

— Успяхме!

Когато на следващата сутрин съненият Себастиан се появи на закуска, Саманта четеше „Гардиан“.

— Къде беше снощи? — попита тя. — Дори не те чух да се връщаш.

— С Вик празнувахме. Извинявай, трябваше да ти се обадя.

— Какво сте празнували? — попита Сам.

Себ не отговори, а си приготви купа корнфлейкс.

— Да не би това, че мистър Суон е познал, че новата магистрала ще минава право през Шифнал Фарм и, ако мога да цитирам „Гардиан“ — Сам погледна статията пред себе си, — „е донесла малко състояние на шепа спекуланти“? — И подаде вестника на Себ, който само погледна заглавието.

— Трябва да разбереш — каза той между лъжиците. — Това означава, че ще имаме достатъчно пари да си купим къща в Челси.

— А ще останат ли достатъчно, за да може мистър Суон да построи театъра си в Шифнал?

— Зависи...

— От какво? Ти му даде думата си, че ако информацията му се окаже вярна, ще му платиш онези осем хиляди двеста трийсет и четири паунда, които му трябва за завършване на театъра.

— Но аз изкарвам само четири хиляди на година! — запротестира Себ.

— И ще получиш бонус от четирийсет хиляди.

— Върху които трябва да платя данък общ доход.

— Не и ако направиш дарение.

— Но няма никакво записано споразумение!

— Себ, чуваш ли се какво говориш?

— Както и да е — бързо добави Себ, — мистър Кауфман ще направи малкото състояние, не аз.

— Защото мистър Кауфман пое риска, когато можеше да *изгуби* малко състояние. Докато ти нямаше нищо за губене и всичко за печелене.

— Не разбираш... — започна Себ.

— Много добре разбирам — прекъсна го тя.

Себ бутна купата настрани и стана от масата.

— Трябва да тръгвам. Вече закъснявам, а днес ме чака много работа.

— Като това да решиш как да похарчиш парите, които ти спечели мистър Суон ли?

Себ се наведе да я целуне, но тя се извърна.

— А истината е, че никога не си имал намерение да плащаш на мистър Суон, нали?

Себ не направи опит да ѝ отговаря, а се обърна и бързо тръгна към вратата.

— Не разбираш ли, че ако не платиш на мистър Суон, ще си същият като Ейдриън Слоун? — възкликна Сам.

Себ не отговори, а взе куфарчето си и забърза навън, без да каже довиждане. На улицата спря такси. Докато пътуваше по Сити Роуд, започна да се пита колко време ще мине, преди да може да си позволи собствена кола и шофьор, подобно на Сол Кауфман. Но мислите му все се връщаха към Сам и думите й: „ще си същият като Ейдриън Слоун“.

Реши да запази маса за двама в „Мирабел“ за вечерта и двамата да си говорят за всичко, само не и за банки. През обедната почивка щеше да посети мистър Гард в Хатън Гардън и да купи онази марказитена брошка. Тогава Сам щеше да започне да оценява предимствата да е сгодена за Себастиан Клифтън.

— Обичайната ви маса ли, мистър Кауфман?

Себ се запита колко ли време ще мине преди оберкелнерът да го посрещне с: „Обичайната ви маса ли, мистър Клифтън?“.

По време на обяда в „Грил Рум“ бе казал на председателя, че вече е набелязал един-два имота, чиито продавачи, изглежда, не подозират за истинската им стойност.

След обяда, на който пи малко повече от необходимото, взе такси до Хатън Гардън. Мистър Гард отвори сейфа и извади третия поднос отгоре. Себ със задоволство видя, че тя си беше все още там — викторианска брошка с марказит, заобиколен от диаманти. Сигурен бе, че Сам няма да й устои.

В таксито на връщане към Излингтън се чувстваше сигурен, че по време на вечерята в „Мирабел“ ще успее да я накара да вижда нещата по неговия начин.

Когато пхна ключа в ключалката, първата му мисъл бе, че няма да живее тук още дълго, но когато отвори вратата, със смущение забеляза, че всички лампи са угасени. Да не би Сам да имаше вечерна лекция? В мига, в който запали, усети, че нещо не е наред. Нещо липсваше, но какво? Изтрезня моментално, когато осъзна, че някои лични вещи, сред които снимката на двамата в Сентръл Парк, една от скиците на Джесика и репродукцията на „Нощна стража“ на Сам ги няма никакви.

Нахълта в спалнята и отвори шкафовете от страната на Сам. Погледна под леглото. Куфарите й вече не бяха там.

— Не, не! — извика той и изтича в кухнята.

И видя плика. Беше подпрян на малка червена кожена кутийка и адресиран до Себастиан. Отвори го и извади писмото, написано с решителния, дързък почерк на Сам.

Скъпи Себ,

Това е най-трудното писмо, което ми се е налагало да пиша през живота си, защото ти си животът ми. Но се боя, че мъжът, който дойде в галерия „Агню“, готов да похарчи и последното си пени, за да купи една от рисунките на сестра си, не е същият, с когото закусих тази сутрин.

Мъжът, който така се гордееше да работи със Седрик Хардкасл и презираше всичко, което олицетворяваше Ейдриън Слоун, не е същият, който сега смята, че няма задължения към мистър Суон, човекът, благодарение на когото си е докарал солиден бонус. Забрави ли думите на мистър Суон: „Щом Хари Клифтън е ваш баща, това ми е достатъчно“?

Ако Седрик беше жив, нищо от това нямаше да се случи, защото знаеш, че той щеше да се погрижи да спазиш своята част от уговорката и че ако не го направиш, той ще го направи вместо теб.

Не се съмнявам, че кариерата ти ще продължи да се развива все така устремно и че ще постигаш изумителен успех във всичко, с което се захванеш. Но това не е онзи вид успех, от който бих искала да съм част.

Влюбих се в сина на Хари и Ема Клифтън, брата на Джесика Клифтън, което е една от многото причини да исках да съм съпругата на Себастиан Клифтън. Но онзи човек вече не съществува. Въпреки всичко ще ценя до края на живота си краткото време, през което бяхме заедно.

Саманта

Себастиан рухна на колене. Думите на бащата на Сам отекваха в ушите му. „Саманта определя правилата също като майка ти, а ние, простосмъртните, трябва да живеем според тях, освен ако не се водим по същия морален компас.“

ЛЕЙДИ ВИРДЖИНИЯ ФЕНУИК
1966

15.

— Ще видя дали Нейна Светлост е у дома — каза икономът.

„Ама че нелепа забележка — помисли си лейди Вирджиния. — Мортън много добре знае, че съм у дома.“ Всъщност той искаше да каже: „Ще проверя дали Нейна Светлост иска да говори с вас“.

— Кой е, Мортън? — попита тя, когато икономът влезе в стаята.

— Мисис Присила Бингам, милейди.

— Разбира се, че съм у дома за мисис Бингам — каза Вирджиния и вдигна телефона до себе си. — Присила, скъпа.

— Вирджиния, скъпа.

— От много време не сме се чували.

— От страшно много време, а имам да ти казвам толкова неща.

— Защо не наминеш и не останеш в Лондон за няколко дни? Ще бъде като в добрите стари времена. Ще обикаляме магазините, ще ходим на театър, ще пробваме един-два нови ресторанта и дори ще посетим „Анабел“, където човек просто трябва да бъде видян, скъпа.

— Звучи страхотно. Ще проверя графика си и ще ти се обадя пак.

Вирджиния затвори и се замисли за приятелката си. Не се бяха виждали много след последното ѝ посещение в Мейбълторп Хол, когато съпругът на Присила Робърт се държа така отвратително. И по-лошо, оттогава Робърт бе преминал на страната на врага. Не само че беше в борда на „Барингтън Шипинг“, но и бе изиграл важна роля в освобождаването на представителя ѝ майор Фишър като директор.

И сякаш за да влоши нещата още повече, бе настоял Присила да замине с него на първото плаване на „Бъкингам“ до Ню Йорк, въпреки че Вирджиния ѝ бе споделила, че са ѝ отказали първокласна каюта.

Когато се прибра, Присила каза на Вирджиния, че през първата нощ на плаването нещо много се било объркало, но Робърт отказал да сподели с нея. Вирджиния се зарече да стигне до дъното на историята, но трябваше да чака, защото в момента бе взела на мушка не Ема Клифтън, а Боб Бингам.

Когато няколко дни по-късно се появи в апартамента ѝ, Присила изброи куп бедствия, случили се по време на пътуването, включително

една ужасна вечеря, която трябвало да изтърпи с онази кариеристка Ема Клифтън. Храната не ставала за ядене, виното имало привкус на корк, а персоналът сякаш бил взет от квартална кръчма. Присила обаче я увери, че била поставила мисис Клифтън на мястото ѝ, и то няколко пъти.

— А разбра ли какво всъщност се е случило през първата нощ?
— попита Вирджиния.

— Не, но чух Робърт да казва на един от другите директори, че ако истината някога излезе наяве, председателят на борда ще трябва да се оттегли и че дори компанията може да се изправи пред банкрут. Това със сигурност ще ти помогне за иска ти за клевета.

Вирджиния не бе казала на приятелката си, че делото е замразено, защото изключително скъпите ѝ адвокати смятаха, че шансовете ѝ да спечели не са по-добри от петдесет на петдесет, а последното ѝ банково извлечение ѝ бе напомнило, че не е достатъчно силна финансово, за да поеме този риск. Но за онова, което беше замислила на Боб Бингам, изгледите ѝ за успех бяха повече от петдесет на петдесет. Той щеше да се раздели поне с половината от състоянието си, а това не бе всичко. И след като се справеше с него, Вирджиния щеше да насочи вниманието си към Ема Клифтън и инцидента с военните. Но ако искаше планът ѝ за Боб Бингам да успее, трябваше отново да прибегне до услугите на майор Алекс Фишър, който мразеше фамилията Барингтън почти колкото нея.

Боб Бингам не остана очарован, когато Присила заяви, че ще отседне за няколко дни в къщата им в Болтънс, за да прекара известно време с Вирджиния. Усещаше, че онази жена е намислила нещо, и не беше много трудно да се досети какво точно.

Единственото добро в заминаването на Присила за цяла седмица бе, че щеше да може да покани Клайв за няколко дни в Мейбълторп Хол. Клайв наскоро бе повишен и вече не разчиташе на издръжката на Боб. Всъщност трагичната смърт на Джесика беше причината той да стане така яростно независим. Боб почти не бе виждал сина си от онази ужасна нощ, когато Джесика Клифтън бе отнела собствения си живот — а това никога нямаше да се случи, ако Присила не бе поканила онази сплетница да прекара уикенда с тях. Едва по-късно

жена му призна, че Вирджиния първоначално отклонила поканата, но размислила, когато чула, че Джесика Клифтън ще е сред гостите и че Клайв възнамерява да ѝ направи предложение през уикенда.

Боб се опита да пропъди онази противна жена от мислите си, тъй като искаше да се съсредоточи върху протоколите от последната среща на борда на „Барингтън“. Беше съгласен с младия Себастиан... ох, трябваше да престане да мисли за него така — в края на краищата той вече се беше доказал като способен директор и мнозина от борда бяха убедени, че след време ще стане следващият председател. И ако можеше да се съди по новия му начин на живот, той явно се справяше добре при Кауфман, въпреки че баща му беше намекнал, че личният му живот е пълна каша.

През последните няколко години Боб Бингам и Хари Клифтън бяха станали приятели, което беше изглеждало малко вероятно, като се имаше предвид колко малко общо имаха помежду си, освен Джесика. Хари беше ренесансов човек, човек на словото, чиято неуморна битка в защита на Анатолий Бабаков бе грабнала общественото мнение. От друга страна, Боб беше човек на бизнеса, на отчетите и балансите и четеше по някоя книга само когато беше на почивка. Може би ги беше сближила просто страстта към крикета, ако не се брояха случаите, когато Глостършър играеше срещу Йоркшир.

Боб насочи вниманието си към доклада, който трябваше да бъде изнесен от Себастиан и в който се обясняваше защо според него компанията не бива да инвестира в нов луксозен лайнер точно сега.

— Майор Фишър — напевно произнесе икономът, преди да затвори вратата.

— Алекс, радвам се да ви видя отново — каза Вирджиния, докато му наливаше двоен джин с тоник. — Надявам се всичко при вас да върви добре.

— Нагоре-надолу като Тауър Бридж — каза Алекс, докато приемаше питието си. Много добре знаеше, че лейди Вирджиния го кани на гости само когато иска нещо. Не че можеше да се оплаква — не можеше да се каже, че е в цветущо положение, откакто бе изгубил мястото си в борда на „Барингтън“.

Вирджиния мина направо по същество.

— Помните ли успешния ни малък удар с Боб Бингам преди две години?

— Бих ли могъл да забравя? — отвърна Алекс и побърза да добави: — Между другото, това е нещо, което винаги ми се иска да повторя.

— Не, нямам предвид това. Искам обаче да се поровите тук-там. Искам да знам колко струва Бингам. Компанията му, акциите, имотите, най-вече имотите, както и всички други източници на доходи, които може да има и предпочита данъчните да не знаят за тях. Поровете дълбоко и не спестявайте подробности, колкото и незначителни да изглеждат.

— И...

— Ще ви се плаща по пет паунда на час плюс разходите, както и бонус от двайсет и пет паунда, ако съм доволна от работата ви.

Алекс се усмихна. Досега Вирджиния нито веднъж не беше плащала обещания бонус, а представата ѝ за разходи включваше пътуване в трета класа и без преспиване. Но предвид сегашната ситуация той не беше в състояние да откаже пет паунда на час.

— За кога ще ви трябва докладът ми?

— След десет дни, Алекс. И тогава може би ще имам друга работа за вас, по-близка до дома.

Вирджиния бе планирала посещението на Присила Бингам в Лондон с военна точност. Нищо не бе оставено на случайността.

В понеделник двете бяха откарани до Епсъм, където се присъединиха към лорд Малмсбъри в личната му лежа при финалната линия. На Присила определено ѝ хареса да попадне в кралското крило, където няколко мъже ѝ направиха комплимент за костюма ѝ на Хартнел и шапчицата в стил Джаки Кенеди. От години не беше ставала обект на такова внимание.

Във вторник след лек обяд в „Симпсънс“ двете се отбиха на коктейл в Банкетната зала в Уайтхол, след което отидоха на галавечеря в „Савой“ в подкрепа на Червения кръст, на която гостите бяха забавлявани от Мат Монро.

В сряда бе ред на „Куинс Клъб“, където гледаха мач по поло между отбора на Уиндзор начело с младия принц на Уелс и гостуващи

аржентинци, от които Присила не можеше да откъсне поглед. Вечерта имаха запазени места за новия мюзикъл „Коса“, който накара не един или двама от зрителите да повдигнат вежди.

В четвъртък (един бог знае как Вирджиния се бе уредила с покани) присъстваха на градинско парти в Бъкингамския дворец, на което Присила беше представена на принцеса Александра. После вечеряха с херцог Бриджуотър и най-големия му син Бофи, който не можеше да откъсне поглед от Присила. Наложиха се Вирджиния да го предупреди, че малко прекалява, въпреки че именно тя го окуражаваше.

В петък Присила бе така изтощена, че прекара сутринта в леглото и стана навреме за часа си при фризьорката, след което отидоха в Ковънт Гардън да гледат постановка на „Жизел“.

В събота сутринта присъстваха на тържественото посрещане на знамето, като наблюдаваха церемонията от Скотиш Офис, гледащ към Конната гвардия. Вечеряха на спокойствие в апартамента на Вирджиния. „Никой в Лондон не би и помислил да излезе в събота вечер — обясни тя. — Улиците са пълни с чужденци и футболни хулигани.“ Но пък, от друга страна, Вирджиния от самото начало възнамеряваше да използва вечерта, за да посее първото семе на съмнението в ума на приятелката си.

— Каква седмица само — каза Присила, докато сядаха да вечерят. — Колко беше забавно. И само като си помисля, че утре трябва да се връщам в Мейбълторп.

— Не е нужно да се връщаш — каза Вирджиния.

— Но Робърт ме очаква.

— Нима? Кажи ми честно, ще забележи ли изобщо, ако прекараш още няколко дни в Лондон?

Присила остави ножа и вилицата си и явно се замисли върху предложението. В действителност Вирджиния не искаше тя да остава в Лондон и един ден повече, тъй като беше уморена и не беше планирала нищо за следващата седмица.

— Замисляла ли си се някога дали да не напуснеш Робърт? — попита тя, докато Мортън отново наливаше вино на Присила.

— Редовно. Но как бих могла да оцелея без него?

— Подозирам, че доста добре. В края на краищата имаш хубав дом в Болтън, да не говорим за...

— Но той не е мой.

— Би могъл да бъде — каза Вирджиния и се приготви за действие.

— Какво искаш да кажеш?

— Чете ли онази статия за Робърт в бизнес секцията на „Телеграф“ преди две седмици?

— Никога не чета бизнес секцията на който и да било вестник.

— Е, материалът беше изключително поучителен. Изглежда, че „Рибен пастет Бингам“ се оценява на около петнайсет милиона, без дългове и със сериозни финансови резерви.

— Но ако напусна Робърт, не бих искала да имам нищо общо с компанията.

— Не е нужно да имаш нещо общо с нея. Мейбълторп Хол, Болтън и вилата в Южна Франция, да не говорим за трите милиона в банковата сметка на компанията, пак ще са по-малко от петдесет процента от стойността ѝ. А петдесет процента са онова, което можеш да очакваш след двайсет и шест години брак и син, когото буквално си отгледала сама заради всички онези часове, които съпругът ти е прекарал извън дома в гонене на кариера.

— Откъде знаеш, че в сметката на компанията има три милиона?

— Всеки може да провери в Търговския регистър. Три милиона сто четирийсет и две хиляди и деветстотин, ако трябва да съм точна.

— Нямах представа.

— Все пак, скъпа, каквото и да решиш, винаги ще те подкрепя.

Дори Вирджиния се изненада от сълзливото обаждане от Мейбълторп Хол следващия петък.

— Толкова съм самотна — изстена Присила. — Тук просто няма какво да се прави.

— Тогава защо не дойдеш до Лондон да ми погостуваш за няколко дни, скъпа? Бофи Бриджуотър вчера ме питаше дали ще идваш отново в града.

Когато на следващия следобед Присила цъфна на прага на Вирджиния, първите ѝ думи бяха:

— Познаваш ли добър адвокат по бракоразводни дела?

— Най-добрия — отвърна Вирджиния. — В края на краищата тя ме представляваше на два пъти.

След двацет и два дни Робърт Бингам получи призовка за бракоразводно дело. Но майор Фишър така и не получи бонуса си.

Всички станаха, когато Нейна Чест съдия Хейвърс влезе в залата. Тя зае мястото си и погледна надолу към двете страни. Беше изчела внимателно заявленията им и след хиляди разводи знаеше много добре какво вижда пред себе си.

— Мисис Евърит.

Адвокатката на Присила веднага стана от мястото си.

— Милейди.

— Разбирам, че между двете страни се е стигнало до споразумение, и се питам дали ще бъдете така добра да ме запознаете с условията му.

— Разбира се, милейди. В този случай представлявам ищцата, мисис Присила Бингам, докато уважаваният ми колега мистър Брук представлява ответника, мистър Робърт Бингам. Милейди, мисис Бингам е омъжена за ответника от двацет и шест години. През цялото това време тя е била вярна, лоялна и добросъвестна съпруга. Родила е син на име Клайв, когото е трябвало да отгледа на практика сама поради заетостта на съпруга си.

— С помощта на бавачка, готвачка, прислужница и чистачка — прошепна Боб и адвокатът му си го отбеляза.

— Дори през училищните ваканции мистър Бингам рядко е прекарвал повече от седмица с жена си и детето си и винаги е копнял да се върне във фабриката си в Гримсби. Затова предлагаме — продължи известната адвокатка — мисис Бингам да запази семейния дом, в който е живяла през последните двацет и шест години, наред с къщата в Лондон и вилата при Кап Фера в Южна Франция, където тя и синът ѝ винаги са прекарвали заедно дългите летни ваканции. Мисис Бингам моли също съда за сумата от три милиона паунда, за да може да издържа трите къщи и да продължи да живее според стандарта, с който е свикнала. Следва да посоча, милейди, че това е много по-малко от петдесет процента от значителното състояние на мистър Бингам.

Мисис Евърит си седна.

— Мистър Бингам съгласен ли е с тези условия, мистър Брук?

Адвокатът на Робърт се изправи бавно и подръпна реверите си.

— Милейди, мистър Бингам ще задържи семейната компания „Рибен пастет Бингам“, основана от дядо му преди повече от сто години. Той няма други искания.

— Така да бъде — рече съдията. — Но преди да се стигне до окончателно споразумение, винаги предпочитам и двете страни да потвърдят, че са доволни от подялбата, за да няма после взаимни обвинения или твърдения, че не са разбрали напълно какво е било предложено. Мистър Бингам... — Адвокатът на Робърт го побутна и Боб скочи на крака. — Съгласен ли сте с тази подялба на семейното имущество?

— Да, милейди.

— Благодаря, мистър Бингам. — Съдийката се обърна към другата страна и зададе същия въпрос на мисис Бингам.

Присила стана, усмихна ѝ се и каза:

— Съгласна съм. Всъщност нямам нищо против бившият ми съпруг да избере едно от двете предложения.

— Колко великодушно от ваша страна — заяви съдийката.

Двамата защитници погледнаха смаяно, тъй като изобщо не бяха подготвени за подобна импровизация. Макар че със сигурност това нямаше да окаже влияние върху крайния резултат, един адвокат никога не обича да го изненадват.

— В такъв случай ще върна въпроса отново към мистър Бингам — каза съдийката. — Но тъй като предложението се нуждае от внимателно разглеждане, ще дам време на мистър Бингам да си помисли. Съдът се разпуска до утре сутринта в десет.

Боб скочи на крака.

— Много мило от ваша страна, милейди, но аз вече...

Адвокатът на Боб го дръпна да си седне, защото Нейна Чест съдия Хейвърс вече беше излязла от залата.

За Боб това бе първата изненада за деня. Втората бе, когато видя Себастиан Клифтън да седи тихо в дъното на залата и да си води бележки. Още повече се изненада, когато Себ го попита дали е свободен да вечерят заедно.

— Възнамерявах довечера да се върна в Линкълншър, но след като се налага да се появявам отново в съда утре сутринта, с

удоволствие ще приема поканата ти.

Двамата гледаха как Присила излиза от залата, облегната на ръката на Вирджиния. Тя тихо хлипаше.

— Иде ми да убия тази жена — рече Боб. — И да я излежа с чиста съвест.

— Не мисля, че ще е нужно — каза Себ. — Мисля, че намерих много по-добър начин да се справим с лейди Вирджиния.

В десет на следващата сутрин всички се бяха събрали отново. Нейна Чест съдия Хейвърс влезе в залата, отново зае мястото си и погледна надолу към двете страни.

— Остава да се реши само един въпрос: кое от двете предложения приема мистър Бингам.

Боб се изправи.

— Бих искал да ви благодаря, милейди, за дадената възможност да помисля за решението си, защото реших да избира трите имота и трите милиона паунда. Желая също да благодаря на съпругата си за този изключително великодушен жест и да ѝ пожелаем успех в управлението на компанията.

В залата настъпи пълен хаос. Като се изключи Боб Бингам, само двама души не изглеждаха изненадани — съдийката и Себастиан Клифтън.

16.

— Къде ти беше умът да направиш такава глупост? — попита Вирджиния.

— Просто исках Робърт да разбере, че смятам споразумението за напълно честно.

— Е, и се получи зрелищен провал.

— Но и през ума ми не е минало, че ще изостави любимата си компания.

— А аз не съм убедена, че го е направил — каза Вирджиния. — Онези двамата са намислили нещо.

— Онези двамата ли?

— Да. Трябваше да се сетя, че Себастиан Клифтън има скрит мотив да е в съда. Този път успя да ме изненада, но втори път няма да му се получи.

— Но той е още дете!

— Дете, което бързо си печели репутацията на факир в Сити. И не забравяй, че е син на Ема и Хари Клифтън, така че не бива да му се има доверие.

— Но каква полза има той от всичко това?

— Още не съм разбрала, но можеш да си сигурна, че цели нещо. Ние обаче можем да осуетим намеренията им, ако действаме бързо.

— Но какво мога да направя, след като вече съм бездомна и без пукнато пени?

— Стегни се, Присила. Притежаваш компания на стойност петнайсет милиона паунда, която само за миналата година е обявила печалба от над един милион.

— Но докога ще продължи да работи така, след като Робърт вече не я управлява?

— Не е нужно да се безпокоиш за това. Познавам най-подходящия човек, който да заеме мястото му. Той има значителен опит в работата с хора, бил е директор в акционерно дружество и, което е по-важното, е на разположение.

Себастиан, Боб и Клайв Бингам се срещнаха в кабинета на Себ по-късно сутринта да обсъдят как да действат по-нататък.

— Първата част от плана ни мина достатъчно гладко — каза Себ. — Вирджиния обаче бързо ще се досети какво сме намислили. Затова трябва да действаме бързо, много бързо, ако искаме да опразним навреме дъската от фигури.

— В такъв случай още следобед тръгвам за Гримсби — каза Боб.

— Не може да стане толкова бързо, защото трябва да сте в Лондон най-късно до утре вечер. Искам всички в „Бингам“, от ръководството до работниците, както и всички клиенти в страната, да си помислят, че единствената причина да посетите фабриката е да се сбогувате с персонала и да им пожелаете късмет с новото ръководство. Точно преди да си тръгнете Клайв ще излезе с изявлението за пресата, върху което работи.

Клайв отвори куфарчето си и извади два листа.

— Изявлението трябва да е кратко, недвусмислено и конкретно — каза той и подаде по един лист на баща си и на Себ. — Няма да го направя, докато не разбера, че татко пътува обратно към Лондон. Тогава ще изпратя копие до „Гримсби Ивнинг Телеграф“. Със сигурност ще се появи на първа страница. След това ще го разпратя на всеки бизнес кореспондент на Флийт стрийт.

Боб прочете бавно изявлението и остана впечатлен от постижението на сина си. Даваше си сметка обаче, че трябва да се направи много повече, ако искаха обществеността и особено лейди Вирджиния да повярва, че наистина мисли това, което казва.

— И след като се върна в Лондон какво ще правя?

— Отлитате за Ница, отивате право в къщата при Кап Фера и стоите в готовност — каза Себ.

— А след това? — попита Боб. — Никога не съм издържал повече от няколко дни в Южна Франция, преди да ми писне до подлудяване от скука и да хвана самолета обратно.

— Е, ще се наложи да се представиш много по-добре, ако искаш да убедиш света колко много се наслаждаваш на ранното си оттегляне и че нямаш абсолютно никакво намерение да се връщаш в Гримсби — каза Клайв.

— Имайте предвид, че на повечето хора ще им е трудно да го повярват — рече Себ.

— Оттегляне ли? — каза Боб, без да обръща внимание на коментара на Себ. — По-скоро бих умрял, отколкото да се оттегля. Колкото до забавленията, не съм устроен за бездействие, така че ще те попитам, Себ, как точно да си убивам дните?

— Може би ходене от време на време на голф, последвано от дълъг обяд в някой от луксозните ресторанти по Ривиерата и посещения на някои по-екзотични нощни клубове в Ница?

— И къде ще намеря пинта „Бейтмън“, треска и пържени картофи, сервирани във вестник?

— Съмнявам се, че ще намерите много заведения за риба и картопки в Кап Фера — призна Себ.

— Освен това на Ривиерата няма голямо търсене на пюре от грах — добави Клайв.

Тримата избухнаха в смях.

— Съжалявам майка ти, Клайв — каза Боб. — Тепърва ще открие колко близка приятелка ѝ е всъщност лейди Вирджиния Фенуик.

— Е, майоре, поне този път ще бъдете начело на компания, която няма борд на директорите или някой друг, пред когото да ви се налага да отговаряте. Можете да започнете с бял лист хартия и да определите свои собствени правила.

— Възможно е. Но несъмнено сте забелязали, че акциите на компанията се сринаха вчера след изявлението на Бингам за пресата.

— Какво изявление? — изненада се Вирджиния.

Фишър взе броя на „Таймс“ от масичката и отвори на водещата статия в бизнес секцията. Вирджиния впери поглед в снимката, на която Боб се ръкуваше с някакви служители от фабриката след прощалната си реч, след което внимателно прочете изявлението му: „Разбира се, мъчно ми е да напускам компанията, основана от дядо ми през 1857 г., особено след като я ръководих през последните двайсет и три години. Но аз не се страхувам за бъдещето на «Бингам», докато компанията е във вещите ръце на бившата ми съпруга Присила. Надявам се, че всички ще продължите да я подкрепяте, както винаги

сте подкрепяли мен. Време ми е обаче да се оттегля в прекрасния си дом в Южна Франция и да се отдам на напълно заслужена почивка“.

— Не вярвам на нито думичка — каза Вирджиния. — Така че колкото по-бързо потеглите за Гримсби, толкова по-добре, майоре. Ще ви потрябват всичките ви умения и опит като офицер, за да задържите тези хора на местата им.

Докато по-късно вечерта караше баща си до „Хийтроу“, Клайв не успя да изкопчи от него нито думичка.

— Какъв е проблемът, татко? — попита накрая той.

— Някои от служителите плачеха, когато си тръгнах. Хора, с които съм работил повече от двайсет години. Трябваше да напрегна цялата си воля да не запретна ръкави и да започна да товаря камионите.

— Разбирам как се чувстваш, татко, но взе правилното решение, повярвай.

— Надявам се — отвърна Боб, докато спираха пред терминала.

— И не забравяй, видиш ли фотограф, просто се усмихвай и се прави на спокоен. Не искаме пресата да си помисли, че си нещастен, защото лейди Вирджиния веднага ще се досети какво сме намислили.

— Обзалагам се, че вече се е досетила.

— Татко, можем да я бием, стига да не си изпуснеш нервите.

— Моля те, направи изгнанието ми колкото се може по-кратко — каза Боб, след като регистрира единствения си куфар и прегърна сина си.

— Ще ти се обаждам всеки ден и ще ти разказвам за всичко, което става тук — обеща Клайв.

— И дръж майка си под око. Ще изпита ужасен шок, когато за първи път се изправи пред истинската Вирджиния.

Когато стъпи на перона на гарата в Гримсби, майорът вече знаеше какво точно трябва да се направи. Планът му бе неразбиваем, а стратегията му бе изпитана до най-малката подробност.

От проучването, което бе направил за лейди Вирджиния, знаеше много за Робърт Бингам и начина, по който той бе ръководил

компанията. И в този случай тя дори не се опита да се пазари с него. Прие всичките му условия — 20 000 паунда годишно плюс разходите, в това число апартамент в хотел „Роял“ всеки път, когато се налага да остане в Гримсби.

Фишър чувстваше, че не бива да губи нито секунда, и каза на таксиметровия шофьор да го закара направо във фабриката. По пътя отново прочете подготвената си реч, която нямаше да остави у работниците никакви съмнения кой е шефът. Едва ли щеше да е особено трудно да ръководи фабрика за рибен пастет. В края на краищата беше командвал рота в Тобрук, докато немците се зъбеха насреща му.

Таксито го остави пред фабриката. Човек от охраната — с фуражка, разкопчана на врата риза и мазен комбинезон — го погледна от другата страна на заключения портал и попита:

— Какво искате?

— Аз съм майор Фишър — каза новият директор на компанията.
— Така че отваряй веднага, драги.

Мъжът докосна козирката на фуражката си и изпълни заповедта.

— Къде е директорският кабинет? — попита Фишър.

— Боб никога не е имал нещо, което може да мине за кабинет, но ръководството е нагоре по онова стълбище — каза мъжът и посочи към другата страна на двора.

Майорът тръгна натам, донякъде изненадан от липсата на дейност — знаеше, че във фабриката работят над двеста работници на пълен работен ден и още сто на половин. Качи се по железните стъпала до първия етаж и отвори вратата. Озова се в голям общ офис с десетина бюра, само две от които бяха заети.

Някакъв млад мъж скочи на крака.

— Вие трябва да сте майор Фишър — каза той, сякаш го очакваше. — Аз съм Дейв Пери, подуправителят. Казаха ми да ви разведа из фабриката и да отговоря на всички въпроси, които може да имате.

— Предпочитах да се срещна с управителния директор, за да вляза в крачка колкото се може по-скоро.

— А, не знаете ли?

— Какво да знам?

— Мистър Джоплинг вчера връчи заявлението си за напускане. Каза ми, че и без това му остават само две години до пенсия, така че е по-добре някой друг да заеме мястото му.

— И вие ли сте този друг?

— Как ли пък не — отвърна Пери. — Аз съм тук само от няколко месеца. Пък и не ми допада да поемам по-голяма отговорност.

— В такъв случай трябва да е Полък, началникът на производствения процес — каза Фишър. — Къде е той?

— Мистър Джоплинг го уволни вчера за неподчинение. Това бе едва ли не последното му решение, преди да се оттегли. Между другото, Стив Полък няма основания да се оплаква. Беше освободен с пълна заплата, докато профсъюзът не завърши разследването си. Никой не се съмнява, че ще бъде възстановен. Единственият проблем е, че на комисията обикновено ѝ трябва два месеца, преди да вземе решение.

— Поне заместник имам ли си? — попита Фишър, който вече не можеше да крие раздразнението си.

— Да, Лес Смиткинс. Но той е на курс подобряване на ефективността в Хъл Поли. Чиста загуба на време и бездействие, ако питате мен.

Фишър прекоси помещението и погледна долу към промишлената част.

— Машините защо бездействат? Фабриката не трябва ли да работи денонощно? — каза той, загледан към десетината работници, които се мотаеха с ръце в джобовете и бърбеха; един дори си свиваше цигара.

— Обикновено работим на осемчасови смени — каза Пери, — но законът изисква да има достатъчен брой квалифицирани работници, преди да се включат машините — регулации, нали разбирате. За съжаление тази седмица необичайно много момчета са болни.

Телефонът на бюрото му зазвъня. Пери вдигна и се заслуша за момент.

— Съжалявам да го чуя, сър, но новият ни директор току-що пристигна, така че ще ви го дам. — Закри микрофона с ръка. — Обажда се капитан Бортуик, началникът на пристанището. Изглежда, имаме проблем.

— Добро утро, Бортуик. Майор Фишър, директорът на компанията. С какво мога да ви помогна?

— Добро утро, майоре. Въпросът е съвсем прост. На доковете ми има стоварен тридневен запас треска, която трябва да бъде взета колкото се може по-скоро.

— Ще се заема веднага.

— Благодаря, майоре, защото ако не бъде изкарана до четири часа, няма да имам друг избор, освен да я изсипя обратно в морето.

Връзката прекъсна.

— Къде са камионите, които извозват сутрешния улов?

— Шофьорите бяха тук до обед, но тъй като никой нямаше правото да им нареди да тръгнат за пристанището, се прибраха у дома. Изпуснахте ги само с няколко минути, майоре. Ще се върнат утре в шест сутринта. Боб винаги идваше пръв. Обичаше да слиза до пристанището и да наглежда товаренето лично. По този начин се уверяваше, че никой не го мами с вчерашен улов.

Фишър се тръшна в един стол и впери поглед в купчината запечатани пликове, адресирани до мистър Бингам.

След малко попита:

— Случайно да имам секретарка?

— Вал. Няма нещо, което да не знае за това място.

Фишър успя да се усмихне измъчено.

— И къде е тя?

— В отпуската по майчинство, ще се върне след няколко месеца. Зная обаче, че е пуснала обява в „Гримсби Ивнинг Телеграф“, че търси временна работа — добави той, докато в помещението влизаше мъж с вид на боксьор тежка категория.

— Кой тука е началникът? — остро попита здравенякът.

Пери посочи майора.

— Трябва ни помощ с разтоварването, шефе — каза мъжът.

— Разтоварване на какво?

— На сто и четирийсет щайги riben пастет. Всеки вторник по едно и също време. Ако нямате хора да ги разтоварят, ще трябва да ги откараме обратно в Донкастър, а това ще ви излезе скъпо.

— Пери, може би ще слезете да им помогнете?

— Аз съм от ръководството, майоре. Профсъюзите ще се изправят на нокти дори ако погледна щайга.

Тогава Фишър осъзна, че всички пеят едни и същи ноти и че не той е диригентът.

Майорът издържа три дни, през които от фабриката не излезе нито една консерва рибен пастет „Бингам“. Накрая реши, че сраженията с германците в Северна Африка са много по-лесно нещо от опитите да работиш с нарочно неотзивчиви цехови отговорници в Хъмбърсайд.

В петък вечерта, след като работниците — всичките двеста — си прибраха заплатите и си тръгнаха, завесата най-сетне се спусна. Майорът освободи апартамента си в „Хъмбър Роял“ и взе последния влак за Лондон.

— Акциите на „Бингам“ паднаха с още десет процента — каза Себ.

— Каква е спот цената?

Себ направи справка с телеграфа в кабинета.

— Седем шилинга и шест пенса. Не, седем шилинга и четири пенса.

— Но само преди седмица струваха един паунд.

— Знам, но това беше преди майорът да подвие опашка и да се оттегли набързо в Лондон.

— Значи сега е моментът да се върна и да въведа ред — каза Боб.

— Още не. Но гледайте телефонът на някоя местна пътна агенция да ви е подръка.

— И междувременно какво се очаква да правя? — изръмжа Боб.

— Да играете канаста?

През седмицата Вирджиния и Присила почти не разговаряха и едно случайно подмятане на закуска даде началото на лавина, която се трупаше от известно време.

— Снощи Бофи Бриджуотър ми каза, че...

— Бофи Бриджуотър е безхарактерен никаквец и същинско магаре — озъби се Присила.

— Кое то си има титла и хиляди акри земя.

— Не ме интересува титлата му, а преди да се случи всичко това, аз също имах хиляди акри земя.

— И още щеше да ги имаш, ако не беше постъпила така глупаво в съда — каза Вирджиния.

— Откъде можех да знам, че Робърт ще е склонен да се откаже от компанията? Просто се опитвах да покажа за колко щедър го смятам, а сега нямам дори покрив над главата.

— Е, можеш да останеш тук още малко — каза Вирджиния, — но няма да е зле да започнеш да търсиш къде да отседнеш. В края на краищата не можеш да очакваш от мен да те издържам вечно.

— Но нали каза, че винаги мога да разчитам на подкрепата ти.

— Не помня да съм казала винаги — отвърна Вирджиния, докато пускаше в чая си резенче лимон.

Присила стана, сгъна салфетката си и я остави на масата. Излезе, без да каже нито дума, качи се в стаята за гости и започна да си събира багажа.

— Татко, можеш да вземеш следващия самолет за дома.

— Най-накрая. Но защо сега?

— На майка най-после й дойде умът. Преди час се изнесе от апартамента на лейди Вирджиния.

— Какво те кара да мислиш, че няма да се нанесе обратно?

— Това, че мъкнеше три куфара и взе такси до хотел „Мълбери“ в Пимлико.

— Тръгвам за летището — каза Боб.

Клайв затвори телефона.

— Да ида ли да взема татко от „Хийтроу“ и да го откарам до „Мълбери“?

— По-добре не — каза Себ. — Само ще се пречкаш. Изчакай той да ти се обади.

По-късно вечерта Клайв се срещна с майка си и баща си на питие в „Савой“.

— Толкова романтично — каза Присила, която държеше Боб за ръката. — Баща ти резервира същия апартамент, в който прекарахме

първата нощ от медения си месец.

— Но така ще живеете в грях — подразни я Клайв.

— Не за дълго — отвърна Присила. — Утре сутринта имаме среща със съдия Хейвърс. Адвокатът ни смята, че тя ще успее да оправя нещата.

— Имам чувството, че Нейна Чест изобщо няма да се изненада — отбеляза Клайв.

— Кога стана такъв мъдрец? — попита Боб.

— Когато не ми остави друг избор, освен да стоя на собствените си два крака.

— Някой си мистър Бингам ви търси по телефона — каза телефонистката.

— Боб, още ли сте в Лондон? — попита Себ. — Има нещо, което трябва да обсъдя с вас.

— Не, върнах се в Гримсби и в момента преназначавам повечето си хора. Май продължителната отпуската им е харесала точно толкова, колкото и на мен.

— Виждам, че цената на акциите се е покачила с два пенса.

— Да, но ще мине известно време преди всичко отново да заработи гладко. Няма да е зле да купиш няколко акции, докато цената е толкова ниска.

— Купувам ги от цял месец — каза Себ. — Вече притежавам около четири процента от „Рибен пастет Бингам“.

— Ако имах борд, щях да те сложа в него — каза Боб. — Аз обаче все още съм ти задължен, не на последно място и заради ролята ти като сватовник. Така че спокойно можеш да ми изпратиш сметката за професионалните ти услуги.

— След като вече елиминирахме лейди Вирджиния, предпочитам да потърся съвета ви по един друг проблем, пред който съм изправен.

— Вирджиния Фенуик ще бъде елиминирана, когато се озове на шест стъпки под земята. С какво мога да ти помогна?

— Искам да придобия „Фартингс Банк“ и да отстраня веднъж завинаги Ейдриън Слоун. Нямам шансове да го направя без помощта ви.

— Не можеш да спечелиш всички сражения, но както е казал Уелингтън след Ватерлоо, само последната битка има значение — каза лейди Вирджиния.

— И кой е в ролята на Наполеон на това бойно поле?

— Самата Ема Клифтън.

— А моята роля каква ще бъде? — попита Фишър.

— Искам да разберете какво всъщност се е случило през първата нощ от първото плаване на „Бъкингъм“, защото е ясно, че историята с военните е чиста проба димна завеса. Присила Бингам е дочула един от директорите да казва на съпруга ѝ, че ако истината излезе наяве, Ема Клифтън ще трябва да подаде оставка и че дори компанията може да банкрутира. Това ме устройва идеално, защото безценната ни госпожа председател няма да има друг избор, освен да се примири и да ми плати.

Фишър помълча известно време, след което каза:

— В борда има един-двама директори, които неотдавна имаха сблъсък с мисис Клифтън, и един от тях има склонността да прекалява с пиенето, особено когато не плаща сметката. Можем ли да му предложим нещо в замяна, ако реши да подаде оставка?

— Място в борда на „Фартингс Банк“.

— Това може да свърши работа, но какво ви кара да мислите, че сте в състояние да го постигнете?

— Председателят Ейдриън Слоун има всички основания да ненавижда Себастиан Клифтън и е готов на всичко, за да се разправи с него.

— Откъде знаете?

— Направо е изумително какви неща можеш да научиш на парти, особено когато домакинът ти смята, че жените изобщо не могат да разберат какво става в Сити.

ДЖАЙЛС БАРИНГТЪН
1970

17.

Джайлс изобщо не се бе замислял как иска да посрещне петдесетия си рожден ден, но Гуинет беше.

Всеки път, когато се замисляше за брака си — а го правеше често — Джайлс все не можеше да посочи откъде точно нещата бяха тръгнали надолу. Трагичната смърт на сина им Уолтър на тригодишна възраст и осъзнаването, че Гуинет не може да има друго дете, я бе откъснало от яркия дух, който озаряваше живота на всички, и я бе накарало да се затвори в някакъв свой свят, изпълнен със сенките на меланхолията. Джайлс откри, че вместо да ги сближи, трагедията бавно ги разделя. За това допринасяше и напрегнатият му график първо в Парламента, а после и в правителството.

Джайлс се беше надявал, че времето ще се прояви в ролята си на лечител, но в действителност двамата започнаха да живеят отделно, сякаш не бяха двойка. Вече не можеше да си спомни кога за последен път се бяха любили. Въпреки това той бе твърдо решен да остане верен на Гуинет, тъй като не искаше втори развод и все още се надяваше, че нещата могат да тръгнат на добре.

Всеки път, когато бяха заедно в обществото, двамата се опитваха да скрият истината с надеждата, че избирателите и колегите на Джайлс и дори роднините им няма да се досетят, че бракът им е празна черупка. Но всеки път, когато виждаше Хари и Ема заедно, Джайлс им завиждаше.

Вече беше приел, че на рождения си ден ще пътува или ще се връща от някоя чужда страна като представител на правителството на Нейно Величество. Гуинет обаче настояваше юбилеят да бъде отпразнуван както подобава.

— Какво си намислила? — попита Джайлс.

— Вечеря, само роднините и неколцина близки приятели?

— И къде ще се проведе?

— В Камарата на общините. Можем да резервираме някой от закритите салони.

— Това е последното място, на което искам да ми се напомня, че съм на петдесет.

— Джайлс, опитай се да си спомниш, че за повечето от нас, които не ходят всеки ден в Уестминстърския дворец, мястото е доста специално.

Джайлс разбираше кога е претърпял поражение и на следващия ден поканите бяха разпратени. Когато след три седмици огледа масата, му стана ясно, че Гуинет е била права, защото всички явно се забавляваха.

Ема, която седеше от дясната му страна, и сестра им Грейс отляво бърбеха със съседите си. Джайлс използва времето да помисли за речта си, като от време на време си записваше по нещо на гърба на менюто.

— Знам, че не бива да говорим за работа на подобни събития — каза Ема на Рос Бюканан, — но нали знаете колко високо ценя съвета ви.

— А един старец — отвърна Рос — винаги е поласкан, когато млада жена потърси съвета му.

— Догодина ще стана на петдесет — напомни му Ема, — а вие сте един стар ласкател.

— Който догодина ще стане на седемдесет — отвърна Рос. — Може би дотогава ще гледам тревата откъм корените, така че с какво мога да ви помогна, докато съм на шейсет и девет?

— Имам неприятности с Дезмънд Мелър.

— Така и не разбрах защо изобщо го допуснахте в борда.

— Форсмажорни обстоятелства — прошепна Ема. — Но сега той се натиска за мястото на заместник-председател.

— За нищо на света не го допускате. Той гледа на поста само като на стъпало към онова, което наистина желае.

— Още една причина да се държа, докато не сметна, че Себастиан е готов да заеме мястото ми.

— Себ смята, че е готов да ви замести още сега — каза Рос. — Но ако Мелър стане ваш заместник, през остатъка от живота си непрекъснато ще се оглеждате през рамо. Златно правило за всеки председател е винаги да назначава заместник, който или не се цели в мястото му, или е бил несъмнено прекалено рекламиран, или е твърде стар, за да поеме поста на председател.

— Умно — отбеляза Ема. — Но едва ли мога да направя много, ако той успее да убеди мнозинството от борда да го подкрепи. Има и нещо по-лошо. Себ смята, че Мелър може би поддържа връзки с първата жена на Джайлс.

— С лейди Вирджиния Фенуик? — Рос буквално процеди думите.

— И вероятно с майор Алекс Фишър.

— В такъв случай се оглеждайте и през двете си рамене.

— Кажи ми, почитаема лелю, стана ли вече ректор на университета? — попита Себ.

— Много добре знаеш, че ректор ни е херцогът на Единбург — отвърна Грейс.

— Тогава може би заместник-ректор?

— Не всички са така амбициозни като теб, Себ. За някои от нас вършенето на работа, която си заслужава, колкото и скромна да е, е само по себе си награда.

— В такъв случай замисляла ли си се дали да не станеш директор на колежа? В края на краищата всичките ти колеги ти се възхищават.

— Много мило от твоя страна, Себастиан. Ще ти кажа откровено, че когато дама^[1] Елизабет се оттегли неотдавна, един-двама души ми направиха подобно предложение. Аз обаче ясно дадох да се разбере, че не съм родена за администратор, а за преподавател, и съм щастлива от жребия, който ми се е паднал.

— Не мога да възразя — каза Себ.

— Кажи ми, Себ, след като си сам тази вечер, да приемам ли, че все още нямаш сериозна приятелка?

— Не. И не съм имал, откакто направих глупостта да изгубя Саманта.

— Съгласна съм, че не беше най-славният ти час. Още първия път, когато я видях, разбрах, че тя е изключителна млада жена, а точно по тази тема мога да говоря с известен авторитет.

— Права си. Никога не съм срещал друга, която може дори малко да се доближи до нея.

— Съжалявам, Себ, беше нетактично да повдигам темата, но съм сигурна, че след време ще си намериш някого.

— Искане ми се да е така.

— Поддържаш ли контакт със Саманта? Има ли поне съвсем малък шанс...?

— Абсолютно никакъв. Писах ѝ на няколко пъти през годините, но не ми отговаря.

— Мислил ли си дали да не отидеш до Америка и да ѝ признаеш, че си сгрешил?

— Всеки ден.

— Как върви кампанията ви за освобождаването на Анатолий Бабаков? — попита Присила.

— Боя се, че „върви“ е неточната дума — каза Хари, който седеше срещу Джайлс. — Все пак с руснаците човек никога не може да е сигурен. Един ден си мислиш, че всеки момент ще го пуснат, а на следващия си убеден, че са го заключили някъде и са изхвърлили ключа.

— Възможно ли е да се случи нещо, което да промени това?

— Промяна на ръководството в Кремъл би могла да помогне. Ако начело застане някой, който иска светът да научи какъв е бил Сталин в действителност. Но докато Брежнев е на власт, шансовете за това не са големи.

— Но той несъмнено знае, че ние знаем какво знае той.

— Знае, но просто не е склонен да го признае на целия свят.

— Бабаков има ли семейство?

— Жена му избяга от Русия малко преди да го арестуват. Сега живее в Питсбърг. Поддържам връзка с нея и се надявам да я посетя при следващото ми ходене до Щатите.

— Дано да успеете — каза Присила. — Не помисляйте нито за момент, че ние, външните хора, сме забравили за кампанията ви. Тъкмо обратното, примерът ви ни вдъхновява.

— Благодаря — каза Хари. — Вие с Боб ми оказахте голяма подкрепа през годините.

— Робърт е огромен почитател на жена ви, както несъмнено знаете. На мен просто ми отне малко повече време да разбера защо.

— Какво прави Боб, след като компанията отново процъфтява?

— Наумил си е да строи нова фабрика. Смята, че почти цялото му оборудване е от каменната ера.

— Това няма да му излезе евтино.

— Да, но едва ли има много избор, след като по всичко изглежда, че ще влезем в Общия пазар.

— Видях го да вечеря в Бристол със Себ и Рос Бюканан.

— Да, кроят нещо, но не успях да науча почти нищо. Ако бях детектив сержант Уоруик...

— Детектив *инспектор* Уоруик — с усмивка я поправи Хари.

— Да, разбира се. Помня, че беше повишен в последната ви книга. Несъмнено инспектор Уоруик щеше да открие какво замислят.

— Аз също мога да добавя едно-друго — прошепна Хари.

— Тогава да обменим знания.

— Да не забравяме, че Себ така и не прости на Ейдриън Слоун, че се е назначил за председател в деня на погребението на Седрик Хардкасл.

— В Хъдърсфийлд — каза Присила.

— Да, но какво общо има това?

— Защото знам, че Боб взема ферибота през Хъмбър през последните два месеца.

— Да не би да посещава друга жена, която по случайност притежава петдесет и един процента от „Фартингс“?

— Възможно е. Защото Арнолд Хардкасл неотдавна остана при нас с преспиване и като се изключи времето за хранене, двамата с Боб така и не излязоха от кабинета.

— Значи няма да е зле Ейдриън Слоун да си отваря очите на четири, защото ако Боб, Себ и Арнолд работят в екип, господ да му е на помощ — каза Хари и хвърли поглед през масата към съпруга на Присила.

— Напоследък „Рибен пастет Бингам“ не се появява в заглавията на вестниците — каза Гуинет.

— И в това няма нищо лошо — отвърна Боб. — Сега можем да се заемем с храненето на страната, вместо да даваме на журналистите материал за клюки.

Гуинет се разсмя.

— Трябва да ви призная нещо. В къщата ни никога не е влизала нито една кутия от рибния ви пастет.

— А аз трябва да ви призная, че никога не съм гласувал за лейбъристите, макар че сигурно щях да го направя, ако живеех в Бристол.

Гуинет се усмихна.

— Каква според вас е вероятността Джайлс да си запази мястото? — попита Боб.

— Най-вероятният резултат ще е задържане на косъм — каза Гуинет. — Бристолското пристанище винаги е било спорно място за кандидатура, но социологическите проучвания показват, че този път силите са на практика изравнени. Така че много ще зависи от кандидата, издигнат от местните консерватори.

— Но Джайлс е популярен министър и се ползва с възхищението и на двете страни в Парламента. Това не се ли брои?

— Това ще му осигури около хиляда гласа според Гриф Хаскинс. Но избирателният му агент непрекъснато ми повтаря, че ако в национален мащаб настроенията са против теб, няма какво да направиш.

— Предполагам, че доста често идвате в Камарата на общините — каза Джийн Бюканан.

— Всъщност не чак толкова често — отвърна Гриф. — Застъпниците обикновено оставаме на фронта и се грижим избирателите все още да обичат представителя си.

В този момент вратата на салона се отвори и всички разговори спряха.

— Не, не, моля ви, не ставайте. Не исках да ви прекъсвам — каза той със силен йоркширски акцент, който не се беше повлиял от няколкото години преподаване в Оксфорд.

— Много мило от ваша страна, че дойдохте, господин премиер — каза Джайлс, скачайки на крака.

— За мен е удоволствие — отвърна Харолд Уилсън. — Намерих повод да се измъкна за няколко минути от вечеря с председателя на Националния профсъюз на миньорите. Между другото, Джайлс —

добави той, като се огледа, — няма да се изненадам, ако в този салон торите имат числено превъзходство. Но нямай грижи, Гриф ще се оправи с тях. — Премиерът се наведе през масата и стисна ръката на избирателния агент на Джайлс. — А кои са тези две възхитителни дами?

— Сестрите ми Ема и Грейс — каза Джайлс.

— Покланям се и пред двете ви — каза премиерът. — Първата жена начело на акционерно дружество и виден английски учен. — Грейс се изчерви. — И ако не греша — добави той, като посочи с пръст през масата, — това е Боб Бингам, кралят на рибения пастет. Майка ми винаги слагаше от него на масата за тържествения чай, както го наричаше.

— А на Даунинг стрийт? — поинтересува се Боб.

— На Даунинг стрийт нямаме тържествен чай — отвърна премиерът, докато бавно обикаляше масата, за да се ръкува с гостите и да подписва менюта.

Джайлс беше трогнат, че премиерът остана толкова дълго и си тръгна едва когато личният му секретар му напомни, че е почетен гост на вечерята на миньорите, на която предстои да изнесе реч. На излизане той дръпна Хари настрани и прошепна:

— Благодаря за помощта ви в Москва, мистър Клифтън. Не си мислете, че сме забравили. И не се отказвайте от борбата за Бабаков, защото ние не сме.

— Благодаря, сър — отвърна Хари.

Всички станаха отново, докато премиерът напускаше салона.

След като седнаха пак, Джийн Бюканан отново се обърна към Гриф.

— Сигурно е много забавно да си стар приятел с премиера.

— Виждал съм го само веднъж преди — призна Гриф. — Но той помни като слон.

В същия момент Хари стана, почука с лъжица по чашата си за вино и зачака да настъпи тишина.

— Скъпи гости, каня ви да пием за моя най-стар и най-скъп приятел. За човека, който ме запозна със сестра си и който е кръстник на сина ни Себастиан. Моля да станем и да почетем сър Джайлс Барингтън, министър по европейските въпроси от правителството на

Нейно Величество и човек, който още вярва, че е трябвало да стане капитан на националния отбор по крикет.

Изчака смехът да утихне и добави:

— И ние всички се надяваме, че Джайлс ще запази мястото си на следващите избори и може би дори ще осъществи амбицията на живота си и ще стане външен министър.

В салона отекнаха аплодисменти и възгласи: „Браво, браво!“. Джайлс стана да отговори.

— Благодаря, Хари. Чудесно е, че съм не само със семейството си, но и с най-близките си и скъпи приятели, които са се събрали с единствената цел да ми напомнят колко съм остарял. Благословен съм с фантастично семейство и истински приятели, а нито един здравомислещ човек не би могъл да си мечтае за нещо повече. Много от вас обаче бяха така добри да ме питат какво искам за рождения си ден. — Джайлс огледа бавно масата. — Да бъда премиер, външен министър и финансов министър едновременно. — Думите му бяха посрещнати със спонтанен смях и аплодисменти. — Но точно в този момент бих се задоволил да запазя мястото си на представител на Бристолското пристанище на следващите избори.

Отново аплодисменти, но този път без смях.

— Не, онова, което искам наистина за всички вас тази вечер, е да сте щастливи и проспериращи... — Джайлс направи пауза — при едно бъдещо лейбъристко правителство.

Подигравките заглушиха одобрителните викове, с което доказаха подозренията на премиера, че торите имат числено превъзходство и на рождения ден на Джайлс.

— Така че ми позволете накрая да кажа, че ако не спечеля, ще се цупя. — Смехът се завърна. — Навремето един мъдър човек ми каза, че тайната на добрата реч е в уцелването на времето...

Джайлс се усмихна и седна, а всички станаха и го приветстваха с овации.

— Къде заминаваш този път? — попита Ема, докато сервитьорите поднасяха на гостите кафе и шоколадчета „Афър Ейт“.

— За Източен Берлин, на среща на външните министри — отвърна брат й.

— Мислиш ли, че някога ще съборят онази варварска стена? — попита Грейс.

— Не и докато онази кукла на конци Валтер Улбрихт е на власт и просто изпълнява заповедите на господарите си в Кремъл.

— А у нас? Кога според теб ще са следващите общи избори? — попита Ема.

— Харолд иска да се проведат през май, тъй като е уверен, че тогава ще можем да спечелим.

— Сигурна съм, че ще успееш в Бристол, освен ако не се случи нещо непредвидено — каза Ема. — Но въпреки това си мисля, че торите ще излязат начело, макар и с малко мнозинство.

— Ще останеш ли лоялна на лейбъристите? — попита Джайлс по-малката си сестра.

— Разбира се — потвърди Грейс.

— А ти, Ема?

— Няма начин.

— Е, някои неща никога не се променят — засмя се Джайлс.

[1] Титла на жена с Ордена на Британската империя. — Б.пр. ↑

18.

Когато будилникът иззвъня, Гуинет изстена и изобщо не си направи труда да погледне колко е часът. Беше станала майстор в заспиването минути след като Джайлс излезе от спалнята. Той винаги се къпеше преди лягане и приготвяше дрехите си в гардеробната, за да не се налага да пали лампата и да я разсънва.

Джайлс надзърна през прозореца към Смит Скуеър. Колата му вече беше паркирана пред главния вход. Не му се искаше да мисли в колко часа е трябвало да стане шофьорът му, за да е сигурен, че няма да закъснее.

След като се избърсна и облече, Джайлс слезе в кухнята, направи си кафе и излапа купа корнфлейкс и един плод. След пет минути взе куфара и тръгна към вратата. Гуинет му задаваше само един въпрос, когато заминаваше някъде — за колко дни? Два, беше й казал този път и тя бе приготвила багажа му. Дори не му се налагаше да го проверява, преди да го разопакова в Берлин, защото знаеше, че всичко необходимо ще е на мястото си.

Първата му жена беше курва... а втората му се оказа девица. Джайлс се мъчеше да не признае дори пред себе си, че някаква тънка комбинация между двете би му харесала. Вирджиния в спалнята и Гуинет навсякъде другаде. Често се питаше дали и другите мъже имат подобни фантазии. Със сигурност не и Хари, който беше още по-влюбен в Ема, отколкото в деня на сватбата им. Джайлс им завиждаше, макар че и това не би признал за нищо на света, дори на най-близкия си приятел.

— Добро утро, Алф — каза Джайлс, докато седаше на задната седалка.

— Добро утро, господин министър — жизнерадостно отвърна шофьорът.

Алф караше Джайлс откакто той бе станал министър и често бе по-добър източник на информация за случващото се в реалния свят, отколкото повечето му колеги в кабинета.

— Накъде пътуваме днес, сър?

— Източен Берлин.

— Предпочитам вие, отколкото аз.

— Разбирам как се чувстваш. Е, какво ново?

— Изборите ще са през юни, най-вероятно на осемнайсети.

— Но вестниците продължават да предсказват, че ще са през май.

Откъде се сдоби с тази информация?

— От Кларънс, шофьора на премиера.

— Значи трябва веднага да кажа на Гриф. Нещо друго?

— Външният министър днес сутринта ще обяви, че ще се оттегли от кабинета след изборите, независимо от резултата.

Джайлс не отговори, а се замисли върху небрежно пуснатата бомба на Алф. Ако успееше да задържи мястото си от Бристолското пристанище и ако лейбъристите спечелеха общите избори, щеше да има шанс да му предложат външното министерство. Единственият проблем бяха двете „ако“. Усмихна се иронично.

— Не е зле, Алф, никак не е зле — каза той и започна да преглежда документите, които бе взел за срещата.

Винаги предпочиташе да се среща с колегите си от Европа, да разменя мнения по коридори, асансьори и барове, където се правеше реалната политика, вместо да седи на безкрайните официални събирания, за които служителите пишеха протоколите много преди началото на самата среща.

Алф мина през необозначен портал, насочи се към трета писта на „Хийтроу“ и спря пред стълбата на самолета. Ако Джайлс не запазеше мястото си в кабинета след изборите, всичко това щеше да му липсва. Никак не му допадаше идеята да се връща към опашките за багаж, обработка на билети, проверка на паспорти, дълго вървене до портала и безкрайното чакане, преди най-сетне да ти кажат, че можеш да се качиш.

Алф отвори задната врата и Джайлс се качи по стълбата на чакащия самолет. Не свиквай с това, беше го предупредил веднъж Харолд Уилсън. Може да си го позволи единствено кралицата.

Джайлс беше последният качил се на борда и докато вратата се затваряше, той седна на първия ред до постоянния си секретар.

— Добро утро, господин министър — каза секретарят. Не си падаше по празните приказки и продължи направо: — Макар че

конференцията не изглежда никак обещаваща, може би има някои възможности, от които да се възползваме.

— Например?

— Премиерът иска да научи дали предстои Улбрихт да бъде сменен като генерален секретар. Ако това стане, ще пускат димни сигнали и ще трябва да разберем кой е избран за негов заместник.

— Ще има ли изобщо някакво значение? — попита Джайлс. — Който и да заеме мястото му, пак ще звъни в Москва за сметка на руснаците, преди да вземе каквото и да било решение.

— Външният министър пък — продължи секретарят, подминавайки забележката му, — иска да откриете дали моментът не е подходящ страната ни отново да кандидатства за ЕИО.

— Да не би Дьо Гол да е умрял, докато съм се бил заяпал?

— Не, но влиянието му отслабна значително след оттеглянето му миналата година и Помпиду може да сметне, че е дошло време да покаже мускули.

През остатъка от полета двамата преглеждаха официалния дневен ред и какво се надява да изкопчи правителството от конференцията — побутване тук, смигване там, само и само да се стигне до разбирателство.

Самолетът кацна на летище „Тегел“. Британският посланик ги чакаше пред стълбата. Съпровождан от полицейски ескорт, ролс-ройсът мина през Западен Берлин, но внезапно спря, когато стигна Чекпойнт Чарли, както западните съюзници бяха кръстили най-известния пропускателен пункт в стената.

Джайлс погледна грозната покрита с графити преграда с бодлива тел отгоре. Берлинската стена беше издигната през 1961 г., буквално за една нощ, за да спре хората, които бягаха на запад, и Източен Берлин се бе превърнал в един огромен затвор, което не бе особено добра реклама за комунизма. Ако режимът наистина беше утопията, за каквато го представяха комунистите, западните германци щяха да строят стени, за да попречат на нещастните си граждани да избягат на изток.

— Ако имах кирка... — промърмори Джайлс.

— Щях да ви спра — отвърна посланикът. — Разбира се, освен ако не искате да предизвикате дипломатически скандал.

— Ще е нужно нещо повече от дипломатически скандал, за да накарате зет ми да престане да се бори за онова, в което вярва — каза Джайлс.

След проверката на паспортите напуснаха западния сектор, но шофьорът измина само още двеста метра, преди да спре в ничия земя. Джайлс погледна нагоре към кулите и въоръжените стражи, които се взираха мрачно в британските си гости.

Останаха между двете граници, докато не провериха ролс-ройса от предната броня до багажника, сякаш беше някакъв танк „Шърман“. Накрая им позволиха да влязат в Източен Берлин, но без помощта на полицейски ескорт им отне цял час да стигнат до хотела в другия край на града.

След като се регистрираха и получиха ключовете си, златното правило беше министърът да смени стаята си с тази на секретаря, за да не бъде притесняван от проститутки или да внимава за всяка своя дума, защото неговата стая със сигурност се подслушваше. От Щази обаче знаеха за този номер и вече просто подслушваха и двете стаи.

— Ако искате да проведете разговор насаме, най-сигурното място е в банята, на течаща вода — каза посланикът.

Джайлс разопакова багажа си, взе душ и слезе долу за късен обяд с датски и шведски колеги. Макар да му бяха стари приятели, това не им попречи да крънкат информация един от друг.

— Кажете, Джайлс, лейбъристите ще спечелят ли изборите? — попита шведският външен министър Стелен Кристерсон.

— Официално не можем да изгубим. Неофициално се очертава много оспорвана борба.

— А ако спечелите, мистър Уилсън ще ви направи ли външен министър?

— Неофициално, би трябвало да имам шанса.

— А официално? — попита датският министър Ян Хилберт.

— Ще служа в правителството на Нейно Величество на всеки пост, който премиерът сметне за подходящ за мен.

— Аз пък ще спечеля следващото рали „Монте Карло“ — каза Хилберт.

— А аз ще се върна в стаята си да прегледам документите — каза Джайлс, който много добре знаеше, че само новациите се задържат да пият, а на следващия ден се прозяват. Трябва да си съвсем буден, ако

искаш да доловиш някое непредпазливо подмятане, което често оправдава часове преговори.

На следващата сутрин конференцията започна с реч на източногерманския генерален секретар Валтер Улбрихт, който поздрави делегатите. Ясно беше, че съдържанието на речта е написано в Москва, а думите се изричат от съветската кукла в Източен Берлин.

Джайлс се облегна назад, затвори очи и се престори, че слуша превода на реч, която вече бе чувал няколко пъти, но умът му скоро започна да блуждае.

— Нещо с превода ми ли не е наред, сър Джайлс? — попита разтревожен глас.

Джайлс отвори очи. От Външно министерство ги бяха предупредили недвусмислено, че всички министри трябва да внимават с преводачите си. Повечето от тях работеха за Щази и всяка непредпазлива дума или грешка в поведението несъмнено се докладваше на господарите им в източногерманското Политбюро.

Джайлс се изненада не толкова от загрижения тон на младата жена, а от факта, че беше готов да се закълне, че е доловил лек западноанглийски акцент.

— Преводът ви е чудесен — каза той, като се вгледа в нея по-внимателно. — Просто съм чувал тази реч вече няколко пъти, с леки вариации.

Тя беше със сива безформена рокля, която се спускаше почти до глезените и вероятно можеше да се купи във всеки универсален магазин. Но притежаваше нещо, което човек не би могъл да си купи и в „Хародс“ — разкошна кестенява коса, сплетена на плитка и стегната в строг кок, за да скрие всякакъв намек за женственост. Сякаш не искаше никой да я забележи, но големите ѝ кафяви очи и пленителната ѝ усмивка биха накарали всеки мъж, включително и Джайлс, да я погледне отново. Тя бе като едно от онези грозни патета във филм, за които знаеш, че в последната сцена ще се превърнат в лебеди.

Миришеше на постановка. Джайлс веднага прие, че тя работи за Щази, и се запита дали ще успее да я разобличи.

— Имате лек западноанглийски акцент, ако не се лъжа — прошепна ѝ той.

Тя кимна и го дари със същата безоръжаваща усмивка.

— Баща ми е от Труро.

— Тогава какво правите тук?

— Родена съм в Източен Берлин. Баща ми, офицер от британската армия, се запознал с майка ми през четирийсет и седма.

— Това не може да е било прието с всеобщо одобрение — предположи Джайлс.

— Наложило се да подаде оставка и си намерил работа в Германия, за да е с нея.

— Истински романтик.

— За жалост историята не завършва романтично. Повече в стил Джон Голсуърти, отколкото Шарлот Бронте, защото по време на издигането на стената през шейсет и първа баща ми беше на гости при родителите си в Корнуол и така и не го видяхме повече.

Джайлс реши да е още по-предпазлив.

— Но щом баща ви е британски гражданин, вие и майка ви бихте могли да пуснете молба и да посетите Великобритания по всяко време.

— През последните девет години пуснахме трийсет и четири молби и онези, на които бе отговорено, се върнаха с един и същи червен печат — отхвърлена.

— Съжалявам — каза Джайлс, след което се обърна, нагласи слушалките си и заслуша остатъка от приветствената реч.

Когато след час и двайсет минути генералният секретар най-сетне си седна, Джайлс бе един от малкото, които все още бяха будни.

Излезе от конферентната зала и се присъедини към подкомисията, която обсъждаше възможното вдигане на някои санкции между двете страни. Направи кратко изявление, подобно на колегата си, но по време на срещата имаше ясното впечатление, че преводачката му вмъква тук-там по някое наблюдение, което е дошло от Щази, а не от министъра. Оставаше скептичен и предпазлив, но когато я провери в документите, видя, че името ѝ е Карин Пенгели. Изглежда, беше казала истината за произхода си.

Докато обикаляше от среща на среща, Джайлс скоро свикна със следващата го навсякъде Карин. Тя превеждаше всичко без изражението ѝ изобщо да се промени. Отговорите на Джайлс пък винаги бяха внимателно формулирани.

В края на първия ден Джайлс имаше усещането, че конференцията е постигнала някои положителни резултати, при това не без заслугата на преводачката му. А може би тя просто му казваше онова, което те искаха да чуе?

На официалната вечеря Карин седна точно зад него и превеждаше всяка дума на безкрайните еднакви речи, докато Джайлс най-сетне омекна.

— Ако напишете писмо до баща си, ще му го пусна, когато се върна в Англия. Ще поговоря и с един колега от имиграционната служба.

— Благодаря ви, сър Джайлс.

Джайлс насочи вниманието си към италианския си колега от дясната си страна, който побутваше храната си в чинията и мърмореше, че за една година бил сменил трима премиери.

— Защо сам не се кандидатира за поста, Умберто? — попита го Джайлс.

— В никакъв случай — отвърна италианецът. — Не искам да прекратя кариерата си преждевременно.

Когато и последното блюдо от безкрайната вечеря най-сетне беше поднесено и на гостите им бе позволено да си тръгнат, Джайлс изпита облекчение. Пожела лека нощ на някои от делегатите, докато излизаше от салона, след което посланикът го откара обратно в хотела.

Взе ключа си и се прибра в стаята си малко след единайсет. Спеше от около час, когато на вратата се почука. Някой явно беше готов да не обръща внимание на табелката „НЕ БЕЗПОКОЙТЕ“, но това не бе изненадващо — в инструктажа на Външно министерство не беше пропусната дори тази възможност. Затова Джайлс знаеше много добре какво да очаква и, което бе по-важно, как да се справи със ситуацията.

Стана с неохота от леглото, наметна халата си и отиде до вратата. Бяха го предупредили, че ще се опитат да намерят жена, която да прилича на неговата, но да е с двайсет години по-млада.

Отвори и за момент остана поразен. Пред него стоеше най-прекрасната блондинка, с високи скули, тъмносини очи и най-късата кожена пола, която бе виждал.

— Погрешната съпруга — каза Джайлс, след като дойде на себе си, макар че си припомни защо се бе влюбил така безнадеждно във Вирджиния преди толкова много години. — Но все пак ви благодаря, мадам — продължи той, докато вземаше бутилката шампанско. Погледна етикета. — „Въов Клико“ четирийсет и седма. Моля, предайте комплиментите ми на когото там трябва. Отлична реколта — каза Джайлс и затвори.

Усмихна се, докато си лягаше. Хари щеше да се гордее с него.

Вторият ден на конференцията ставаше все по-френетичен — делегатите се опитваха да приключат сделки, за да не им се налага да се върнат у дома с празни ръце. Джайлс остана доста доволен, когато източногерманците се съгласиха да махнат вносните мита върху британските лекарства, и бе възхитен, макар че се опита да не го покаже, когато френският му колега намекна, че ако британското правителство прати официална покана на френския президент да посети Великобритания, предложението ще бъде разгледано сериозно. Записа си думите „разгледано сериозно“, за да няма неразбирателства.

Както винаги се случваше на подобни събития, срещите започнаха да се проточват и да продължават до вечерта, така че на Джайлс му се наложи да си определи среща с източногерманския министър на търговията преди вечеря, една по време на самата вечеря с холандския си колега и една след вечеря със западногерманския външен министър Валтер Шел в апартамента в хотела. Покани Карин да присъства на вечерята — беше решил, че ако наистина работи за Щази, тя е по-добра актриса и от Пеги Ашкрофт. А и се надяваше, че може да реши да пусне косата си.

Карин му напомни, че холандският министър знае английски много добре, и предположи, че сигурно ще предпочетат да вечерят сами. Но Джайлс настоя, че няма да е зле да присъства и тя, просто за по-сигурно.

Неволно се запита дали по време на следобедната среща с търговския министър някои от делегатите не са забелязали колко често се обръща назад да поглежда внимателно преводачката си, като се преструва, че слуша внимателно превода, докато всъщност се надяваше да бъде възнаграден с усмивка. А когато тя се появи на

вечерята със зашеметяваща червена копринена рокля с голи рамене, която определено не беше купена от универсален магазин, и с разпусната по раменете коса, Джайлс не бе в състояние да откъсне поглед от нея, макар че продължаваше да се преструва, че не я забелязва.

Шел предпочете да не си губи времето, а да кара по същество.

— Вносните ви мита за БМВ, „Фолксваген“ и „Мерцедес“ удрят тежко автомобилната ни индустрия. Ако не можете да ги премахнете, няма ли поне да ги намалите?

— Боя се, че това е просто невъзможно, Валтер, тъй като общите избори са само след няколко седмици, а лейбъристката партия се надява на големи дарения от „Форд“, Би Ем Си и „Воксхол“.

— Няма да имате избор, когато станете член на Европейската икономическа общност — усмихна се германецът.

— Дай боже — отвърна Джайлс.

— Поне съм благодарен за откровения отговор. — Двамата си стиснаха ръцете и докато Шел се обръщаше да си тръгне, Джайлс му даде знак да мълчи и го последва навън. Огледа коридора и попита: — Кой ще смени Улбрихт като генерален секретар?

— Руснаците застават зад Хонекер — каза Шел. — Честно казано, не виждам как някой може да го победи.

— Но той е подлизурко, който през целия си живот не е бил спохождан от оригинална мисъл, и в крайна сметка ще е кукла на конци, точно като Улбрихт — каза Джайлс.

— Именно това е причината Политбюро да го подкрепя.

Джайлс вдигна ръце. Шел се усмихна иронично.

— Ще се видим в Лондон след изборите. — И тръгна към асансьора.

— Да се надяваме — промърмори Джайлс.

Върна се в апартамента. Карин — беше права — отвори чантата си, извади плик и му го подаде.

— Благодаря, сър Джайлс.

Джайлс погледна името и адреса и прибра писмото във вътрешния си джоб.

— Ще го пусна веднага щом се върна в Англия.

— Майка ми ще ви е много благодарна.

— Това е най-малкото, което мога да направя — каза Джайлс, отиде до масичката, взе бутилката шампанско и ѝ я подаде. — Малък знак на благодарност за целия ви усилен труд. Надявам се да му се насладите с майка ви.

— Много мило от ваша страна, сър Джайлс — прошепна тя, докато му връщаше бутилката. — Но няма да успея да направя и две крачки навън, преди Щази да ми я вземат — добави и посочи полилея.

— Тогава нека поне пийнем по чашка.

— Сигурен ли сте, че е разумно, сър Джайлс, като се има предвид...

— След като вече сме сами, можете да ме наричате просто Джайлс — каза той, докато отваряше бутилката и пълнеше две чаши. Вдигна своята. — Да се надяваме, че скоро ще се съберете отново с баща си.

Карин отпи глътка и остави чашата си на масата.

— Трябва да тръгвам — каза и протегна ръка.

Джайлс я пое и я придърпа нежно към себе си. Тя го отблъсна.

— Това не бива да се случва, Джайлс, защото ще ме вземете за...

Той я целуна, преди да е довършила. Докато се целуваха, свали ципа на гърба ѝ и когато роклята се свлече на пода, направи крачка назад. Искаше му се да докосне всяка част от тялото ѝ едновременно. Прегърна я отново и когато се целунаха, устните ѝ се разтвориха и двамата паднаха на леглото. Джайлс погледна кафявите ѝ очи и прошепна:

— Ако работиш за Щази, не ми казвай, докато не свършим.

19.

Докато Джайлс седеше на първия ред в Камарата на общините и слушаше изявлението на външния министър за решението на Комитета по крикет за отменяне на турнето в Южна Африка, му връчиха бележка от главния организатор на парламентарната група. „Може ли да поговорим след изявлението?“

Джайлс винаги имаше чувството, че повикване от главния организатор на парламентарната група е като повикване в кабинета на училищния директор — свързано повече с мъмрене и наказания, отколкото с похвали. Макар че ръководителят на групата не влизаше в кабинета, влиянието му бе невероятно голямо. Той бе като старшината на ротата, който се грижи войниците да са стегнати и дисциплинирани, така че животът на офицерите да върви гладко.

Щом външният министър отговори и на последния въпрос на представителя на Лаут за засилване на правителствените санкции против режима на апартейд в Южна Африка, Джайлс се измъкна от залата и тръгна към кабинета на организатора.

Секретарката явно го очакваше, защото веднага го въведе в светая светих.

Щом влезе, от изражението на домакина Джайлс разбра, че го очаква наказание, а не хвалебствия.

— Боя се, че новината не е добра — каза Боб Мелиш, извади от едно чекмедже на бюрото си голям светлобежов плик и му го подаде.

С треперещи пръсти Джайлс отвори плика и извади няколко черно-бели снимки. Прегледа ги една по една и каза:

— Това просто няма смисъл.

— Не съм сигурен, че те разбирам.

— Просто не вярвам, че Карин е работила за Щази.

— Тогава за кого? — отвърна главният организатор. — Дори да не е на щат при тях, бог знае какъв натиск са й оказали.

— Трябва да ми повярваш, Боб. Карин просто не е такава. Признавам, че постъпих като пълен глупак и съм злепоставил

сериозно правителството и семейството си. Но в едно съм сигурен — Карин не е виновницата.

— Трябва да призная, че Щази използват снимки за пръв път. Преди пращаха само записи. Трябва незабавно да уведомя Външно министерство.

— Уверявам те, не сме говорили по никакви държавни въпроси — каза Джайлс. — И между другото, тя беше по-уплашена и от мен, че могат да я хванат.

Главният организатор повдигна вежда.

— Сериозно? Все пак трябва да се справя с проблема тук и сега. Предполагам, че снимките вече са в ръцете на някой таблоид, така че по-добре се пригответе за неприятно обаждане по телефона. И мога да ти дам само един съвет, Джайлс — кажи на Гуинет преди пресата да е гръмнала.

— Трябва ли да подам оставка? — попита Джайлс. Беше се вкопчил в ръба на бюрото, та да не личи, че ръцете му треперят.

— Това не го решавам аз. Но все пак не прави нищо прибързано. Поне изчакай, докато не се срещнеш с премиера. И ми кажи веднага щом пресата се свърже с теб.

Джайлс пак погледна снимките и пак отказа да повярва.

— Как можа, Джайлс? Да се хванеш на такъв очевиден капан? — попита Гуинет. — Особено след като Хари ти разказа за онази случка в Москва.

— Знам, знам. Едва ли бих могъл да направя по-голяма глупост. Ужасно съжалявам, че ти причинявам такава болка.

— Не помисли ли поне веднъж за мен или за семейството си, докато онази курва те е съблазнявала?

— Не е курва — тихо каза Джайлс.

Гуинет помълча, след което попита:

— Да не искаш да кажеш, че си я познавал преди да се случи всичко това?

— Тя ми беше преводачка.

— Значи ти си съблазнил нея, а не обратното, така ли?

Джайлс не опита да възрази. Това щеше да е една лъжа повече.

— Ако са ти скроили номер, ако си бил пиан или просто си се показал като глупак, Джайлс, сигурно щях да го понеса. Но явно си мислил, преди... — Тя млъкна и стана. — Заминавам за Уелс. Не се опитвай да се свържеш с мен.

Здрачът се спускаше над Смит Скуеър. Джайлс седеше сам и обмисляше последиците от това, че е казал на Гуинет истината. Нямаше да има особено значение, ако Карин беше просто курва на Щази. Колко лесно щеше да му е да каже на жена си, че Карин е проститутка, увлечение за една нощ, че дори не знае името ѝ. И защо не го беше направил? Защото никога досега не беше срещал друга като нея. Нежна, с чувство за хумор, емоционална, мила и умна. Толкова умна. И ако тя не изпитваше същите чувства към него, защо бе заспала в обятията му? И защо му се отдаде отново, когато се събудиха на сутринта, след като можеше с лекота да се измъкне посред нощ — нали си беше свършила работата? Вместо това бе избрала да поеме точно толкова голям риск като него и вероятно в момента също търпеше последствията.

Всеки път, когато телефонът звъннеше, Джайлс очакваше обаждане от журналист. „Сър Джайлс, разполагаме с едни снимки и питаме дали бихте коментирали...“

Телефонът извъня и той с неохота вдигна.

— Търси ви някой си мистър Пенгели — каза секретарката му.

Пенгели. Трябваше да е бащата на Карин. Дали и той не участваше в постановката?

— Свържи ме — каза Джайлс.

— Добър ден, сър Джайлс. Казвам се Джон Пенгели. Обаждам се да ви благодаря, че сте помогнали на дъщеря ми при посещението си в Източен Берлин. — Същият лек западноанглийски акцент. — Току-що прочетох писмото, което сте били така любезен да препратите. Първото, което получавам от нея от месеци. Почти бях изгубил надежда.

Джайлс не искаше да му казва защо тази надежда най-вероятно ще се окаже недълговечна.

— Пиша на Карин и майка ѝ всяка седмица, но нямам представа дали писмата ми стигат до тях. След като сте се срещнали с нея, се чувствам по-уверен и ще се свържа отново с министерството.

— Вече говорих с имиграционния отдел на министерството. Обаче...

— Много мило от ваша страна, сър Джайлс. Семейството ми и аз сме ви длъжници, а вие дори не сте мой представител в парламента.

— Мога ли да ви задам един личен въпрос, мистър Пенгели?

— Разбира се, сър Джайлс.

— Възможно ли е според вас Карин да работи за Щази?

— Не, в никакъв случай. Ненавижда ги повече и от мен. Всъщност я предупреждавах, че тъкмо нежеланието ѝ да сътрудничи на властите може да е причина да не ѝ дават виза.

— Но са я назначили за преводачка на международна конференция.

— Само защото не са имали избор. Карин пише, че е имало над седемдесет делегати от повече от двайсет страни и че е извадила голям късмет, че са я прикрепили към вас.

— Не е толкова голям късмет, защото трябва да ви предупредя, че пресата може би разполага с някои снимки, на които сме заедно и които могат да се опишат в най-добрия случай като интимни, а в най-лошия...

— Не мога да повярвам — промълви мистър Пенгели след дълго мълчание. — Карин обикновено е много предпазлива, никога не поема рискове. Какво ѝ е станало?

— Вината в никакъв случай не е нейна, мистър Пенгели — каза Джайлс. — Всичко е заради мен и трябва да ви се извиня лично, защото ако пресата разбере, че сте баща на Карин, ще превърне живота ви в ад.

— Направиха го, когато се ожених за майка ѝ — каза Пенгели. — Но не съжалих нито за миг.

Сега беше ред на Джайлс да замълчи. Чудеше се как да отговори.

— Истината е съвсем проста, мистър Пенгели, а аз не успях да я споделя дори с жена си. — Той отново замълча. — Влюбих се в дъщеря ви. Ако можех да го избегна, със сигурност щях да го направя и искам да ви уверя, че съм готов да мина през същата болка, която несъмнено сте изпитали вие. По-лошото е, че дори нямам представа какво изпитва тя към мен.

— Аз имам — каза Пенгели.

Обаждането дойде в събота следобед, малко след четири. Бързо стана ясно, че „Сънди Пийпъл“ има изключителни права върху материалите, макар че Джайлс прие, че до полунощ повечето редактори ще променят първите си страници.

— Предполагам, че сте виждали снимките, с които разполагаме, господин министър?

— Да, видях ги.

— Желаете ли да направите изявление?

— Не, не желая.

— Ще подадете ли оставка от правителството?

— Не коментирам.

— Как реагира съпругата ви на новината? Научихме, че е заминала при родителите си в Уелс.

— Не коментирам.

— Вярно ли е, че се развеждате?

Джайлс тресна слушалката. Не можеше да спре да трепери, докато набираше домашния телефон на главния организатор.

— Боб, Джайлс е. Историята ще гръмне в утрешния брой на „Сънди Пийпъл“.

— Много съжалявам, Джайлс. Мога само да кажа, че беше адски добър министър и страшно ще липсваш.

Джайлс затвори. В ушите му отекваше една-единствена дума — беше. Беше адски добър министър. Взе бланка на Камарата на общините от купчината пред себе си и започна да пише.

Уважаеми г-н Премиер,
С огромно съжаление...

Джайлс влезе в Личния съвет на краля в Уайтхол, за да избегне драскачите от Флийт стрийт, които го дебнеха на Даунинг стрийт, или поне онези от тях, които не знаеха за задния вход към №10.

Един от спомените, който щеше да разправя с удоволствие на внуците си, беше как Харолд Уилсън прави неуспешни опити да

запали лулата си.

— Джайлс, много мило, че се отбихте, като се има предвид какво ви се е струпало на главата. Повярвайте, казвам го от известен личен опит, нещата ще се уталожат.

— Може би, господин премиер. Но въпреки това с кариерата ми като сериозен политик е свършено, а това е единствената работа, която наистина искам.

— Не мисля, че съм съгласен с вас — каза Уилсън. — Помислете. Ако успеете да задържите Бристолското пристанище на следващите избори, а аз още съм убеден, че можете да го направите, избирателите ще са изразили мнението си с бюлетините си, а кой съм аз, че да противореча на преценката им? И ако се върна отново на Даунинг стрийт, не бих се поколебал да ви покана да се върнете в кабинета.

— Две „ако“, господин премиер.

— Джайлс, помогнете ми с едното, а аз ще видя какво мога да направя с другото.

— Но след онези заглавия...

— Вярно, не са много приятни. Още повече че бяхте министър по европейските връзки... — Джайлс се усмихна за първи път от дни. — Но някои от коментарите — продължи Уилсън, — както и един-двама лидери, посочват, че бяхте изключително добър министър. Не друг, а „Телеграф“ напомня на читателите си, че сте награден с Военния кръст след Тобрук. Оцелели сте някак в онази ужасна битка, така че какво ви кара да мислите, че няма да оцелеете и в тази?

— Защото мисля, че Гуинет ще се разведе с мен, а честно казано, тя има основателни причини да го направи.

— Съжалявам да го чуя — каза Уилсън и отново се опита да си запали лулата. — Но въпреки това си мисля, че не е зле да идете до Бристол и да се опитате да водите. И слушайте добре Гриф Хаскинс, защото когато му се обадох сутринта, той твърдо ми даде да разбера, че още държи кандидатурата да сте вие.

* * *

— Моите поздравления, майоре — каза Вирджиния. — Успяхте да довършите решително Джайлс Барингтън.

— Точно тук е иронията — отвърна Фишър. — Не съм аз. Не нашето момиче прекара нощта с него.

— Не ви разбирам.

— Отидох в Берлин според инструкциите ви и без особени трудности намерих агенция за компаньонки с офиси от двете страни на стената. Едната беше особено подходяща. Беше ѝ платено добре и ѝ бе обещан бонус, ако успее да осигури снимки на двамата в леглото.

— Ето ги и тях — каза Вирджиния и посочи купчина вестници, които обикновено не биха попаднали в апартамента на Кадоган Гардънс.

— Но на снимките не е тя. На следващата сутрин тя ми се обади и ми каза, че Барингтън е взел бутилката шампанско и е затръшнал вратата в лицето ѝ.

— Тогава коя е била?

— Нямам представа. От агенцията твърдят, че не познават това момиче, и предположиха, че работи за Щази. Всички стаи на делегатите на конференцията са били подслушвани.

— Но защо е отхвърлил вашето момиче, а после е позволил да бъде сниман с това?

— Не мога да обясня това — каза Фишър. — Знам само, че бившият ви съпруг не може да се нарече довършен.

— Но днес сутринта той подаде оставка. Това е основната новина в медиите.

— Като министър да, но не и като депутат. И ако успее да запази мястото си на следващите избори...

— В такъв случай просто трябва да се погрижим да не го запази.

— Как можем да го направим?

— Много се радвам, че зададохте правилния въпрос, майоре.

* * *

— Боя се, че нямам друг избор, освен да се оттегля като твой кандидат за депутат — каза Джайлс.

— Само защото си спал с някаква курва ли? — попита Гриф.

— Не е курва — отвърна Джайлс, както отвърщаше на всеки, който правеше подобно предположение.

— Ако се оттеглиш, като едното нищо ще подарим мястото на торите. Премиерът няма да ти благодари за това.

— Но ако се вярва на социологическите прогнози, торите така или иначе ще победят.

— И преди се е случвало да опровергавахме социологическите прогнози — каза Гриф. — Пък и торите още не са посочили своя кандидат.

— Нищо не може да ме убеди да размисля — каза Джайлс.

— Но ти си единственият, който може да спечели мястото — каза Гриф.

В същия момент телефонът на бюрото му иззвъня. Той вдигна и отсече:

— Който и да е, кажи му да се пръждосва.

— Издателят на „Бристол Ивнинг Нюз“ е — каза секретарката му.

— За него важи същото.

— Но той казва, че има новина, която ще искате да чуете незабавно. Ще е водеща новина в утрешния брой.

— Свържи ме. — Гриф се заслуша за известно време, след което затръшна телефона. — Само това ми трябваше!

— И какви са тия новини, които не могат да чакат?

— Торите са обявили кандидата си.

— Познаваме ли го?

— Майор Алекс Фишър.

Джайлс избухна в смях.

— Не мога да повярвам докъде си готов да стигнеш, за да ме накараш да се кандидатирам, Гриф!

20.

— Добро утро, аз съм Джайлс Барингтън и съм кандидат на лейбъристите за Бристолското пристанище на общите избори в четвъртък, осемнайсети юни. Гласувайте за лейбъристите. Гласувайте за Барингтън на осемнайсети юни. Добро утро, аз съм...

През последните двацет и пет години Джайлс беше участвал в седем изборни кампании и бе спечелил седем пъти, като постепенно бе увеличил преднината си до 2166 гласа. Последните две надпревари бяха довели до съставянето на лейбъристски правителства, когато консерваторите не бяха очаквали да спечелят Бристолското пристанище, а либералите знаеха, че няма да го направят.

Последния път, когато се беше стигнало до ново преброяване на бюлетините, бе, когато се състезаваше с майор Алекс Фишър, и тогава Джайлс успя да спечели само с четири гласа, при това след три преброявания. Беше мръсна лична кампания от началото до края, като бившата жена на Джайлс лейди Вирджиния се включи в борбата и дойде в Бристол да подкрепи майора, когото описа като „честен и почтен човек“.

Сега, петнайсет години по-късно, Джайлс беше изправен пред сблъсък със същия противник и приказки за пореден развод. Слава богу, Гуинет ясно беше заявила, че ще се обърне към съда след изборите, и макар че нямаше намерение да посещава избиращия му район, не би подтикнала никого да гласува за Фишър.

— Слава богу и за това — бе всичко, което имаше да каже Гриф Хаскинс. И повече не повдигна въпроса.

Когато премиерът се обърна към кралицата с молба да разпусне парламента на 29 май 1970 г., Джайлс се върна в Бристол, за да започне триседмичната си предизборна кампания. Когато тръгна по улиците и започна да хлопа на вратите на хората, остана приятно изненадан от топлото посрещане и от това, че малцина повдигаха темата за Берлин и се интересуваха къде е жена му. Британците не били чак толкова злопааметни, отбеляза Гриф, макар че Джайлс не призна на агента си, че Карин рядко излиза от мислите му. Пишеше ѝ всяка вечер преди да

си легне и като влюбен ученик проверяваше пощенската кутия на сутринта. Нито веднъж обаче не откри в нея плик с източногермански печат.

Ема, Хари, Себ и вдъхващата страхопочитание заклета поддръжница на лейбъристите мис Париш, която си бе взела три седмици отпуска, както правеше при всяка кампания, редовно съпровождана Джайлс на обиколките му. Ема се справяше с жените, които изразяваха колебанието си към Джайлс след оставката му от кабинета, а Себ пое осемнайсетгодишните, които щяха да гласуват за първи път.

Голямата изненада обаче бе Хари, който се оказа популярен на няколко нива. Имаше избиратели, които се интересуваха как върви кампанията му за освобождаването на Анатолий Бабаков, а други се чудеха какви ли ще са следващите приключения на детектив инспектор Уоруик. Всеки път, когато го питаха за кого ще гласува, Хари неизменно отвърщаше: „Като всеки здравомислещ жител на Бристол, ще гласувам за шурей си“.

— Не, не — решително се намеси Гриф. — Казвайте за Джайлс Барингтън, а не за шурей си. В бюлетината не фигурира никакъв шурей.

Имаше и трета група, която смяташе Хари за бристолски аналог на Кари Грант, и му казваха, че със сигурност щели да гласуват за него, ако той бил кандидатът.

— Предпочитам да вървя бос по живи въглени — отговаряше Хари и вдигаше ужасено ръце.

— Ревнуваш ли, мамо? — попита Себ.

— Разбира се, че не — отвърна Ема. — Повечето от тези жени са на средна възраст и просто искат да го дундуркат.

— Стига да гласуват за лейбъристите, не ми пука какво искат да го правят — обади се Гриф.

— *Добро утро, аз съм Джайлс Барингтън и съм кандидат на лейбъристите за Бристолското пристанище на общите избори в четвъртък, осемнайсети юни. Гласувайте за лейбъристите...*

Всяка сутрин се събираха в кабинета на Гриф на „молитвена среща“, на която агентът запознаваше кандидата и основните членове

на предизборния му щаб с последните събития, след което им раздаваше задачите за деня.

Още първия понеделник Гриф наруши едно от златните си правила, като каза:

— Мисля, че трябва да предизвикаш Фишър на дебат.

— Но досега винаги си казвал, че избран депутат никога не бива да признава съществуването на опонентите си, защото така само им дава трибуна да изкажат възгледите си и да се представят като възможни кандидати.

— Фишър е възможен кандидат — отвърна Гриф. — И има три процента преднина, с които да го докаже, а ние отчаяно се нуждаем от някакъв начин да стопим тази разлика.

— Но той ще използва случая да започне лична атака срещу мен и да си спечели евтина слава във вестниците.

— Да се надяваме — рече Гриф, — защото частните ни проучвания показват, че случката в Берлин не е от първостепенна важност за повечето избиратели, и всеки ден писмата им го потвърждават. Хората се интересуват много повече от здравеопазването, безработицата, пенсиите и имиграцията. Всъщност избирателите ги е грижа повече за забраните за паркиране, отколкото за нощните ти похождения, когато не си у дома. Ако искаш доказателство — каза той и взе едно писмо от купчината на бюрото си, — чуй това: „Скъпи сър Джайлс, ако всеки, който е преспивал с проститутка или е изневерявал, гласува за вас, ще смажете всеки противник. Успех“.

— А, разбирам — каза Джайлс. — Гласувайте за Барингтън, ако сте кръшкали.

Ема го изглежда намръщено. Явно не одобряваше и отношението на Гриф към поведението на Джайлс.

— Ето и още едно — продължи Гриф, без да обръща внимание на коментара на Джайлс. — „Скъпи сър Джайлс, никога досега не съм подкрепял лейбъристите, но предпочитам да дам гласа си за грешник, отколкото за някой като Алекс Фишър, който се представя за светец. С неохота, ваш...“ и така нататък. А това ми е любимото: „Скъпи сър Джайлс, трябва да кажа, че се възхищавам на вкуса ви към жените. Следващата седмица пътувам за Берлин и се питам дали бихте ми дали телефонния й номер“.

„Де да имах телефонния й номер“, помисли си Джайлс.

— Направи първата си грешка — каза Гриф и обърна вестника, за да могат всички да прочетат заглавието на първата страница.

ФИШЪР ОТКАЗВА ПОКАНАТА ЗА ДЕБАТ

— Да, но той е кандидатът с три процента преднина според проучванията — посочи Джайлс. — Това не е грешка, а просто здрав разум.

— Напълно съм съгласен — каза Гриф. — Но грешката му е в причината да откаже дебата. Цитирам: „Не бих искал да ме виждат в едно и също помещение с такъв човек“. Глупава грешка. Хората не обичат личните нападки, така че трябва да се възползваме от това. Ясно дай да се разбере, че ще се явиш, и ако той не го направи, избирателите могат сами да си направят изводите. — Гриф продължи да чете статията и след малко се усмихна за втори път. — Рядко се случва либералите да ни се притичват на помощ, но Саймън Флечър казал на „Нюз“, че с радост ще участва в дебата. Но пък от друга страна, той няма нищо за губене. Веднага ще дам изявление за пресата. А ти се захващай за работа. Няма да спечелиш гласове, като се мотаеш в кабинета ми.

— *Добро утро, аз съм Джайлс Барингтън и съм кандидат на лейбъристите за Бристолското пристанище на общите избори в четвъртък, осемнайсети юни...*

Точно когато Джайлс започна да се чувства малко по-уверен в изхода, проучване на „Галъп“ в „Дейли Мейл“ предсказа, че Едуард Хийт и торите са на път да спечелят изборите с трийсет места мнозинство.

— Ние сме трийсет и петото в списъка на местата, които торите ще трябва да вземат, ако се надяват да получат пълно мнозинство —

каза Джайлс.

— Чети дребния текст — отвърна Гриф. — В същото проучване се казва, че борбата за Бристолското пристанище е твърде оспорвана, за да се предскаже победител. И между другото, видя ли днешния „Ивнинг Нюз“? — И подаде първото издание на кандидата.

Джайлс за пореден път се възхити на неутралната позиция, която „Нюз“ винаги заемаше по време на предизборните кампании и винаги се изказваше в полза на конкретен кандидат в деня преди самите избори, като досега винаги подкрепяше него. Но днес вестникът нарушаваше правилата си две седмици по-рано и показваше ясно позицията си на първа страница с острото заглавие:

ОТ КАКВО СЕ СТРАХУВА ТОЙ?

По-нататък се казваше, че ако майор Фишър не се яви на обявления за следващия четвъртък дебат, редакцията ще препоръча на читателите си да гласуват за лейбъристите и да върнат Джайлс Барингтън в Уестминстър.

— Да се молим да не се появи — каза Джайлс.

— Ще се появи, и още как — отвърна Гриф. — Защото ако не го направи, ще изгуби изборите. Така че проблемът ни е как ще се справим с него.

— Мисля, че Фишър е този, който трябва да се тревожи — рече Ема. — В края на краищата Джайлс е много по-умел в дебатите и има повече от двайсет години парламентарен опит.

— Това няма да има абсолютно никакво значение, ако не намерим начин да дебатираме със слона в стаята — обади се мис Париш.

Гриф кимна и каза:

— Май ще трябва да използваме тайното си оръжие.

— Какво имаш предвид? — попита Джайлс.

— Хари. Ще го сложим на първия ред, с лице към публиката, и ще го накараме да прочете първата глава от следващата си книга. След това никой няма да обърне внимание какво става на сцената.

Всички, с изключение на Хари се разсмяха.

— Какво намекваш? — попита той.

— *Добро утро, аз съм Джайлс Барингтън и съм кандидат на лейбъристите за Бристолското пристанище на общите избори в...*

„ЩЕ ОТИДА“ — крещеше заглавието на първата страница на „Бристол Ивнинг Нюз“ на следващия ден.

Джайлс прочете статията и сподели, че дебатът спокойно може да реши кой ще е следващият представител на Бристолското пристанище в Парламента.

Гриф се съгласи и го посъветва да се подготви добре, ако бъде подложен на кръстосан разпит от политическия коментатор на Би Би Си Робин Дей. Освен това каза на Себ да играе ролята на Алекс Фишър.

— Смятате ли, че човек без морал като вас следва да се кандидатира за Парламента? — почна младежът.

— На чия страна си, Себ?

— На твоя страна е — отвърна Гриф. — И по-добре да имаш отговор на този въпрос до следващия четвъртък.

— Мога ли да попитам защо не сме виждали жена ви в избирателния район по време на кампанията?

— Тя гостува на родителите си в Уелс.

— С този отговор поне хиляда гласа отиват на кино — каза Гриф.

— Кажете ми, сър Джайлс, смятате ли да пътувате до Берлин в близко бъдеще?

— Това е удар под кръста, Себ.

— Именно там ще се цели Фишър повечето пъти — каза Гриф. — Така че внимавай с гарда.

— Прав е, Себ. Продължавай да удряш.

— *Добро утро, аз съм Джайлс Барингтън и съм кандидат на лейбъристите за Бристолското пристанище...*

— Сменят мястото — каза Гриф на сутрешната „молитвена среща“.

— Защо? — попита Джайлс.

— Желаящите да присъстват са толкова много, че са преместили дебата от „Гилдхол“ в „Хиподрум“.

— Но той побира две хиляди души! — възкликна Джайлс.

— Искане ми се да побираше десет хиляди — отвърна Гриф. — Никога няма да ти се удаде по-добра възможност да говориш пряко на избирателите.

— И в същото време да покажеш какъв мошеник е Фишър — добави Себ.

— Колко места са ни отделени? — обърна се Гриф към мис Париш.

— По триста за всеки кандидат.

— Някакви проблеми да запълним нашите със сигурни хора?

— Абсолютно никакви. През последната седмица телефонът не е спрял да звъни. Все едно ще има концерт на „Ролинг Стоунс“. Дори се наложи да се обади на колегата от либералите, за да питам дали не им се намират свободни билети.

— Не може да са толкова глупави, за да ти ги отстъпят.

— Това няма нищо общо с глупостта — каза мис Париш. — Имам чувството, че е нещо съвсем друго.

— Какво? — попита Гриф.

— Нямам представа, но ще разбера преди следващия четвъртък.

— А останалите билети? — попита Гриф. — Кой ще ги вземе?

— Който успее — отвърна мис Париш. — Ще осигуря сто души на опашката един час преди вдигането на завесата.

— Същото ще направят и торите — каза Гриф. — Нека по-добре да са двеста, два часа преди началото.

— *Добро утро, аз съм Джайлс Барингтън и съм кандидат на лейбъристите...*

През следващата седмица Джайлс не спря нито за минута, дори през уикенда. Обикаляше, посещаваше пубове, участваше във вечерни срещи и присъстваше на всяко събиране, на което имаше вероятност да се появят повече от десет души.

В събота сложи официалната вратовръзка на графството и отиде да гледа срещата между Глостършър и Мидълсекс в Невил Роуд, но остана само около час — след като обиколи бавно периметъра и се увери, че всички пет хиляди зрители са го видели, се върна в избирателния щаб на Парк стрийт.

В неделя отиде на утринна молитва, причастие и вечерня в три различни църкви, но по време на всяка проповед мислите му често се насочваха към дебата и той преценяваше аргументи, фрази, дори паузи...

— В името на Отца...

В сряда проучванията на Гриф показваха, че Джайлс все още изостава с два пункта, но Себ му напомни, че същото е било и с Кенеди преди дебата му с Никсън.

Всяка подробност от сблъсъка беше анализирана надълго и нашироко. Как трябва да е облечен, кога да се подстриже, да се избърсне един час преди да се качи на сцената и ако му се даде възможност да избира, да говори последен.

— Кой ще води дебата? — попита Себ.

— Анди Наш, главният редактор на „Ивнинг Нюз“. Ние искаме да печелим избиратели, а той да продава вестника си. Всеки търси изгода — каза Гриф.

— И гледай да си легнеш преди полунощ — каза Ема. — Трябва да се наспиш добре.

Джайлс наистина си легна преди полунощ, но не заспа, а отново и отново преглеждаше речта си и репетираше отговорите на всички въпроси на Себ. Карин редовно нахълтваше в мислите му и му пречеше да се съсредоточи. Стана в шест и след половин час отново беше пред гара Темпъл Мийдс с мегафон в ръка, готов да посрещне отиващите на работа.

— *Добро утро, аз съм Джайлс Барингтън...*

— Успех довечера, сър Джайлс. Ще дойда там, за да ви подкрепя.

— Съжалявам, не живея в избирателния ви окръг.

— Какво е мнението ви за бичуването?

— Мисля, че този път ще подкрепя либералите.

— Шефе, да ти се намира цигара?

— *Добро утро...*

21.

Гриф взе Джайлс от Барингтън Хол малко преди шест. Това беше среща, за която не можеше да си позволи да закъснее.

Джайлс носеше тъмносив еднореден костюм и вратовръзка на Бристолската гимназия. Подозираше, че Фишър ще носи обичайния си син двуреден костюм на райета, бяла риза с колосана яка и вратовръзката на полка си.

Джайлс бе толкова сериозен, че по пътя до „Хиподром“ почти не проговори. Гриф също мълчеше. Много добре знаеше, че кандидатът репетира речта си наум.

След половин час спряха пред служебния вход, където Джайлс се беше спотайвал навремето след представление на „Кратка среща“, за да вземе автограф от Селия Джонсън. Гриф отиде с кандидата при гримьорните, където ги посрещна Анди Наш, който щеше да води дебата. Изглежда, изпита облекчение, когато ги видя.

Джайлс закрачи напред-назад зад кулисите — чакаше с нетърпение вдигането на завесата. Макар да оставаше половин час преди водещият да удари с чукчето и да обяви началото на дебата, Джайлс вече чуваше възбуденото мърморене на публиката, от което се почувства като атлет във върхова форма, чакащ да заеме позиция на старта.

След няколко минути се появи Алекс Фишър, заобиколен от антуража си. Всички говореха на висок глас. Когато си нервен, помисли си Джайлс, това си личи по множество различни начини. Фишър мина покрай него, без да направи опит да завърже разговор и без да обърне внимание на протегнатата му ръка.

Минута по-късно се появи и Саймън Флечър, кандидатът на либералите. Колко по-лесно е да си спокоен, когато нямаш какво да губиш. Той веднага се ръкува с Джайлс и каза:

— Искah да ви благодаря.

— За какво? — попита истински озадаченият Джайлс.

— За това, че не напомняте непрекъснато на всеки, че не съм женен. Фишър не пропуска възможност да го направи.

— Добре, господа — каза Наш. — Съберете се, ако обичате, защото е време да определим реда, по който ще говорите.

Той вдигна юмрук, в който държеше три сламки с различна дължина. Фишър изтегли най-късата, а Флечър — най-дългата.

— Вие избирате пръв, мистър Флечър — каза водещият.

Кандидатът на либералите наклони глава настрани и прошепна на Джайлс:

— Кое място искате да заема?

— Второто — отвърна Джайлс.

— Аз ще говоря втори — заяви Флечър.

Фишър като че ли се изненада.

— А вие, сър Джайлс? Пръв или последен?

— Последен, благодаря, господин водещ.

— Добре, решено е. Майор Фишър, вие ще говорите пръв. А сега да се покажем на хората.

Той повеле тримата съперници на сцената и това бе единственият момент от вечерта, когато цялата публика аплодираше. Джайлс погледна към салона, където светлините нямаше да бъдат угасени, както ставаше при театрално представление. Две хиляди лъва чакаха търпеливо появата на християните.

Прииска му се да си беше останал у дома и да вечеря на табла пред телевизора, да е навсякъде другаде, само не и тук. Но той винаги се чувстваше по подобен начин, дори когато говореше само пред няколко души. Погледна Фишър и видя как на челото му избива капчица пот, която той бързо попи с носната си кърпа. Обърна се отново към публиката и видя Ема и Хари да му се усмихват от втория ред.

— Добър вечер, дами и господа. Аз съм Анди Наш, главен редактор на „Бристол Ивнинг Нюз“. Имам привилегията да водя днешната среща, която е единственото събитие, на което на една и съща платформа се появяват и тримата кандидати. Позволете да обясня как ще се проведе дебатът. Всеки кандидат ще започне с встъпително обръщение, траещо до шест минути. След това ще има трийсет минути за въпроси от публиката. Накрая всеки кандидат ще има две минути да обобщи становището си. А сега давам думата на кандидата на консерваторите майор Алекс Фишър.

Фишър излезе целенасочено в средата на сцената и беше посрещнат с аплодисменти от част от публиката. Постави речта си на катедрата и веднага започна да я чете дума по дума, като само понякога вдигаше глава.

Джайлс седеше нервно на стола си, слушаше внимателно и чакаше да чуе някой саркастичен коментар или внушение, но такива нямаше. Вместо това Фишър се съсредоточи върху законите, които ще бъдат приоритет, ако торите формират следващото правителство. Все едно четеше списък на покупки, украсяван на равни интервали с думите „Време е за промяна“. Нито веднъж не спомена опонентите си. И тогава Джайлс разбра какво е намислил Фишър. Той нямаше да предприема лични атаки — те бяха оставени за помагачите му, разпръснати равномерно из аудиторията. Когато Фишър се върна на мястото си, не беше трудно да се види кои са поддръжниците му по ентусиазираните им аплодисменти.

Кандидатът на либералите започна речта си, като благодари на многобройната публика, че се е отказала от поредната серия на „Коронейшън стрийт“, за да дойде да го чуе, и това бе посрещнато със смях и топли ръкопляскания. През следващите шест минути той се спря най-вече върху местната политика, от дупките по улиците до цените на билетите за извънградските автобуси. Когато се върна на мястото си, друга част от аудиторията го изпрати с овации.

След като Флечър си седна, Джайлс излезе в средата на сцената, макар че не бе толкова спокоен, колкото се надяваше, че изглежда. Постави на катедрата картичка, върху която бяха изписани седем теми: образование, безработица, профсъюзи, здравна система, Европа, отбрана и Бристол.

Почти не поглеждаше картичката, докато говореше по всяка тема с увереност и авторитет, обърнат непрекъснато към слушателите. Когато се върна на мястото си, поддръжниците му станаха като един и мнозина от колебаещите се в залата се присъединиха към тях. Ако дебатът приключеше сега, победителят щеше да е безспорен, но веднага щом Джайлс си седна, водещият се обърна към публиката за въпроси, като добави:

— Надявам се, че въпросите ви ще бъдат достойни за един така важен дебат и че никой няма да разчита на лични нападки с надеждата

да си спечели евтина слава в утрешния ни брой, защото като главен редактор ви уверявам, че това няма да стане.

Думите му предизвикаха толкова силни спонтанни аплодисменти, че Джайлс започна да се отпуска за първи път от началото на вечерта.

— Да, госпожо. Дамата от четвърти ред.

— Предвид застаряването на населението, могат ли кандидатите да ни кажат какви са дългосрочните им планове за държавните пенсии?

Джайлс беше скочил на крака още преди водещият да реши кой кандидат да отговори пръв на въпроса.

— Държавната пенсия расте с всяка година, откакто лейбъристите са на власт — заяви той, — защото лейбъристкото правителство смята, че цивилизовано е онова общество, което се грижи както за младите, така и за старите.

Фишър повтори партийните възгледи, очертани в програмата на консерваторите, след което кандидатът на либералите заговори за майка си, която била в дом за възрастни хора.

— Да чуем въпроса ви, сър — каза Наш и посочи мъж от първия балкон, който трябваше да изчака, докато микрофонът стигне до него.

— Всички кандидати ли смятат, че Обединеното кралство следва да влезе в Общия пазар?

Фишър беше добре подготвен за този въпрос. Той напомни на аудиторията за твърдо проевропейските позиции на Тед Хийт и добави, че ако спечелят изборите, торите ще направят всичко по силите си Великобритания да стане член на Европейската икономическа общност.

Саймън Флечър напомни на публиката, че именно неговата партия първа е издигнала идеята за присъединяване към Общия пазар и че се радва, че двете други партии започват да споделят възгледите на либералите.

Джайлс се изправи и се обърна към публиката. Страшно му се искаше да сподели как в Берлин френският външен министър ясно му бе казал, че Франция е открита за диалог между двете страни. Но всяко споменаване на Берлин щеше да е като червено флагче за онази част от аудиторията, която очакваше удобен момент да се нахвърли върху него. Затова каза просто:

— Относно влизането в Общия пазар спокойно мога да кажа, че и трите партии са на една и съща позиция, така че единственият въпрос е кой премиер най-сетне ще подпише Римския договор.

Последваха още няколко въпроса по местни, национални и международни теми; удари под кръста нямаше и Джайлс започна да мисли, че ще му се размине.

— Има време за още два въпроса — каза Наш, като погледна часовника си. — Да, госпожо. Дамата в дъното на залата.

Джайлс я позна на мига.

— Могат ли тримата кандидати да ни кажат какво е семейното им положение и дали тази вечер съпругите им са с тях? — Добре заучен въпрос, зададен от една на пръв поглед невинна възрастна госпожа, която Джайлс много добре помнеше от времето ѝ като съветник на торите.

Този път Фишър пръв скочи на крака и даде също така добре заучен отговор.

— За съжаление, аз съм разведен от няколко години, но това не ме отказва от надеждата, че някой ден ще открия подходящата за мен партньорка. Но независимо от семейното ми положение мога да ви уверя, че никога няма и да помисля да се вълвека в случайни сексуални връзки.

Публиката ахна и една част от присъстващите заръкопляскаха ентусиазирано.

Следващ бе Флечър.

— Толкова ми е трудно да си намеря приятелка, колкото и хора, които да гласуват за мен, но също като майора, още не се отказвам.

Думите му бяха посрещнати със смях и аплодисменти.

На Джайлс му стана мъчно, че Флечър не можеше да говори открито за своята сексуалност: знаеше, че очаква с нетърпение деня, когато ще може да признае открито, че партньорът му седи на първия ред и че двамата имат многогодишна и щастлива връзка.

Когато дойде ред на Джайлс, той застана до катедрата, погледна аудиторията и се усмихна.

— Не съм светец.

— Самата истина! — извика някакъв поддръжник на консерваторите, но възгласът му беше посрещнат само със смутено мълчание.

— Признавам, че съм се отбивал от правия път и, както всички знаете, това е причината Гуинет да не е тук тази вечер, за което дълбоко съжалявам. Тя бе вярна и предана съпруга, която изигра важна роля в избирателния район. — Замълча за момент и добави: — Но когато дойде време да пуснете гласа си, надявам се, че ще поставите на везните на човешката слабост двацет и пет години служба на жителите на този славен град срещу една глупава простъпка, защото бих желал да ми се падне честта и привилегията да продължа да служа на всички вас още години наред.

Потисна усмивката си, когато аудиторията започна да ръкопляска, и се канеше да се върне на мястото си, когато някой извика:

— Не мислите ли, че е време да ни разкажете повече за Берлин?

В залата се надигна мърморене и председателят моментално скочи на крака, но Джайлс вече се беше върнал на катедрата. Сграбчи краищата ѝ, за да не може никой да види колко е нервен. Две хиляди души го гледаха в очакване. Джайлс се обърна към инквизитора си, който още стоеше изправен, и изчака да се възцари пълна тишина.

— С удоволствие ще го направя, сър. Намирам Берлин за трагичен град, разделен от висока дванайсет стъпки бетонна стена, увенчана с бодлива тел. Целта ѝ не е да не допуска западногерманците вътре, а да не позволява на източногерманците да излязат навън, създавайки по този начин най-големия затвор на света. Тази стена едва ли може да послужи като убедителен довод за предимствата на комунизма. Но аз се моля да доживея деня, в който тя ще бъде срината до основи. Надявам се, че и двамата сме на едно мнение, сър.

Мъжът неуверено си седна, а Джайлс се върна на мястото си под гръмки аплодисменти.

Последният въпрос бе за влиянието на профсъюзите. Отговорите както на Джайлс, така и на Фишър бяха неубедителни — на Джайлс, защото беше изгубил концентрация, докато Фишър още не бе дошъл на себе си от бързината, с която поддръжникът му бе повален.

Джайлс се бе окопитил, когато дойде време за обобщителното му обръщение, и му бе нужно известно време, за да напусне залата, защото му се наложи да стисне безброй протегнати ръце. Гриф беше онзи, който обобщи най-добре вечерта.

— Отново сме в надпреварата.

22.

„Бристол Ивнинг Нюз“ направи доблестен опит да отрази балансирано дебата, провел се предишната вечер в театър „Хиподром“, но не беше нужно човек да чете между редовете, за да разбере кой е победителят. Макар да имаше известни резерви, вестникът препоръчваше на читателите си да върнат сър Джайлс Барингтън в Камарата на общините.

— Все още не сме победили — каза Гриф и пусна вестника в най-близкото кошче за боклук. — Така че да се захващаме за работа. Има още шест дни, девет часа и четиринайсет минути до затварянето на изборителните секции следващия четвъртък.

Всички тръгнаха по раздадените им задачи — сверяване на списъците на твърдите изборители, подготовка на бюлетини за изборния ден, проверка кой се нуждае от превоз до изборителната секция, отговори на запитвания от изборителите, разпространяване на листовки и грижи кандидатът да е нахранен и напоен.

— За предпочитане в движение — каза Гриф и се върна в офиса си, за да продължи да работи върху предизборното послание, което щеше да попадне в пощенската кутия на всеки регистриран поддръжник на лейбъристите вечерта преди изборите.

В 5:45 сутринта на изборния ден Джайлс отново стоеше пред Темпъл Мийдс и напомняше на всички, с които се ръкуваше, да гласуват „за Барингтън — днес!“.

Гриф бе разработил график, който заемаше всяка минута от изборния ден до затварянето на секциите в 22:00. Бе отделил на Джайлс десет минути за свински пай, сандвич със сирене и половин пинта сайдер в най-популярния пуб в изборителния район.

В 18:30 вдигна глава към небето и изруга — започваше да вали. Нима боговете не знаеха, че между осем и десет сутринта и пет и седем вечерта лейбъристите са най-активни? Торите винаги получаваха гласовете си между десет и пет. От седем до десет вечерта,

когато секциите се затваряха, никой не можеше да познае как се гласува. Боговете явно чува молитвите му, защото дъждът продължи само двацет минути.

Джайлс завърши шестнайсетчасовия ден пред портала на пристанището, за да се увери, че идващите за нощната смяна вече са гласували. Пропусналите биваха незабавно пращани в изборната секция от другата страна на улицата.

— Но ще закъснея за работа.

— Познавам председателя — казваше Джайлс. А на онези, които излизаха и се запътваха към пъбовете, непрекъснато повтаряше: — И гледайте да гласувате преди да поръчате първата си пинта.

Гриф и екипът му непрекъснато проверяваха списъците, за да могат да „сритат“ онези, които още не са пуснали гласа си, и да им напомнят, че изборните секции са отворени до десет.

В десет и една минута Джайлс стисна последната ръка и изгарящ от желание за пиене, тръгна по улицата да се присъедини към пристанищните работници в „Лорд Нелсън“.

— Една пинта — каза той, докато се облягаше на бара.

— Съжалявам, сър Джайлс. Мина десет и знам, че не бихте искали да изгубя разрешителното си.

Двама от мъжете на бара взеха една празна чаша и я напълниха от собствените си халби.

— Благодаря — каза Джайлс и вдигна чашата.

— И двамата се чувстваме малко виновни — призна единият. — Излязохме по време на дъжда, така че не гласувахме.

Джайлс с удоволствие би излял бирата на главите им. Огледа се и се запита колко ли още гласове е изгубил заради дъжда.

След няколко минути в заведението влезе Хари.

— Съжалявам, че трябва да те измъкна, но Гриф ми нареди да те откарам у дома — каза той.

— А никой не смее да не се подчини на Гриф — каза Джайлс и изпи бирата на един дъх.

— Какво следва? — попита Хари, докато подкарваше колата си към Барингтън Хол.

— Нищо ново. Местната полиция ще събере урните от целия изборителен район и ще ги откара в „Гилдхол“. Печатите ще бъдат счупени в присъствието на секретаря на общината мистър Харди и

след проверката на протоколите ще започне броенето. Така че няма смисъл да ходим в Градския съвет веднага — първите резултати ще излязат най-рано в три. Гриф ще ме вземе около полунощ.

Когато на вратата се позвъни, Джайлс дремеше във ваната. Той бавно излезе, навлече халата и отвори прозореца на банята. Гриф стоеше на прага долу.

— Извинявай, Гриф, заспах във ваната. Влез и си налей нещо. След малко слизам.

Джайлс облече костюма и вратовръзката, които носеше на всяко преброяване, макар че трябваше да признае, че вече не може да закопчае средното копче на сакото. След няколко минути слезе долу.

— Не ме питай, защото не знам — каза Гриф, докато излизаша през портала. — Мога само да ти кажа, че ако може да се вярва на екзитполовете, торите са спечелили с около четирийсет места.

— Значи пак сме опозиция — рече Джайлс.

— Може и да спечелиш — проучванията показват, че нещата са на кантар. Все едно се повтаря петдесет и първа.

Гриф не каза нито дума повече, докато не спряха на паркинга пред Градския съвет. Тогава трите седмици потискано раздразнение и недоспиване внезапно се отприщиха и той възкликна:

— Мога да понеса мисълта за загуба! Но не и мисълта, че шибаният Фишър може да победи.

Джайлс понякога забравяше колко всеотдайно работи Гриф за каузата и какъв щастливец е, че има такъв агент.

— Е — каза Гриф, — след като вече си го казах, да действаме.

Слезе от колата, оправи връзката си и тръгна към сградата. Докато се качваха по стъпалата, каза на Джайлс:

— Опитай се да изглеждаш така, сякаш очакваш да спечелиш.

— А ако не спечеля?

— Тогава ще трябва да изнесеш реч, каквато не си изнасял досега и която ще бъде ново изживяване за теб.

Джайлс се разсмя и двамата влязоха в препълненото шумно помещение, където се извършваше преброяването.

Около дълги маси бяха насядали служители на общината и подбрани партийни представители и брояха усърдно или наблюдаваха.

Всеки път, когато на масите се изсипваше поредната черна урна, гора от ръце посягаше и бързо разпределяше имената на кандидатите на три купчини преди да започне самото броене. Малките купчинки от по десет бюлетини скоро се превърнаха в купчини по сто, увиваха ги с червена, синя или жълта лента и ги подреждаха като пехотинци в края на масата.

Гриф следеше внимателно процеса. Достатъчна бе една проста грешка и сто бюлетини можеха да се окажат в неправилната купчина.

— Какво се иска от нас? — попита Себ, когато двамата с мис Париш се присъединиха към тях.

— Поемете по една маса и ми докладвайте, ако забележите нещо, което не ви харесва — каза Гриф.

— А ти какво ще правиш? — попита го Джайлс.

— Онова, което правя винаги — отвърна Гриф. — Ще прегледам гласовете от Удбайн и Аркадия авеню. След като приключа, ще мога да ти кажа кой ще победи.

Хората на Гриф поеха по една маса; макар че бе бавен, процесът протичаше гладко. След като направи пълна обиколка на помещението, като умело избягваше Фишър, Джайлс се върна при Гриф, който му каза:

— Губиш с двеста гласа на Аркадия авеню и печелиш с около двеста на Удбайн, така че всичко е възможно.

След като Джайлс направи още една обиколка, бе сигурно само едно — Саймън Флечър щеше да е трети.

След няколко минути мистър Харди почука микрофона в средата на сцената. Залата се смълча и всички се обърнаха към общинския секретар.

— Ще помоля кандидатите да бъдат така добри да се качат при мен, за да проверим невалидните бюлетини. — Това бе малка церемония, на която Гриф винаги се наслаждаваше.

След като тримата кандидати и агентите им прегледаха четирийсет и двете спорни бюлетини, всички се съгласиха, че двайсет и две от тях са валидни — 10 за Джайлс, 9 за Фишър и 3 за Флечър.

— Да се надяваме, че това е добра поличба — каза Гриф. — Защото и един е достатъчен, както е казал Чърчил.

— Някакви изненади? — попита Себ, когато слязоха от сцената.

— Не — каза Гриф, — но не ми хареса една от бюлетините, която беше отхвърлена. „Приятелката ти от Източен Берлин по пощата ли ще гласува?“ — Джайлс успя да се усмихне. — А сега на работа. Не можем да си позволим нито една грешка и да не забравяме петдесет и първа, когато Себ спаси положението.

Тук-там из залата започнаха да се вдигат ръце, за да покажат, че преброяването на една или друга маса е приключило. Служител на общината проверяваше резултатите и ги предаваше на секретаря, който ги вкарваше в сметачната машина. Джайлс още помнеше дните, когато покойният мистър Уейнрайт записваше всяко число в книга, след което тримата му заместници проверяваха всеки запис, преди той да обяви резултата.

В 2:49 общинският секретар се върна при микрофона и го почука отново. Моментално настъпилата тишина бе нарушена единствено от молив, който падна от една маса и се търкулна по пода. Мистър Харди изчака да го вдигнат.

— Аз, Ленард Дерек Харди, отговарящ за изборите в избирателен район Бристолско пристанище, обявявам крайния брой гласове, подадени за всеки кандидат, както следва:

Сър Джайлс Барингтън — 18 971

Мистър Саймън Флечър — 3 586

Майор Александър Фишър — 18...

Веднага щом чу осемнайсет, а не деветнайсет, Джайлс се изпълни с увереност, че е спечелил.

— ... 994.

Лагерът на торите избухна. Гриф надвика шума и поиска от мистър Харди повторно преброяване и моментално получи съгласие. Целият процес започна отново, на всяка маса провериха и преброиха първо десетиците, после стотиците и накрая хилядите, преди да съобщят резултата си на общинския съветник.

В 3:27 мистър Харди отново призова за тишина.

— Аз, Ленард Дерек Харди, отговарящ за изборите...

Хората навеждаха глави и затваряха очи, някои дори се извърщаха, неспособни да гледат сцената, стискаха палци и чакаха обявяването на резултата.

— ... за всеки кандидат, както следва:

Сър Джайлс Барингтън — 18 972

Мистър Саймън Флечър — 3 586

Майор Александър Фишър — 18 993.

Джайлс знаеше, че след такава малка разлика може да настоява за трето преброяване, но не го направи. Вместо това с неохота кимна на общинския секретар, че приема резултата.

— И тъй, обявявам майор Алекс Фишър за законно избран парламентарен представител на Бристолското пристанище.

Половината присъстващи закрепяха ентусиазирано, когато новоизбраният депутат бе вдигнат на ръце от съпартийците си и понесен тържествено из залата. Джайлс отиде при Фишър и му стисна ръката за първи път от началото на кампанията.

След речите, по време на които Фишър ликуваше от победата си, Джайлс призна благородно поражението, а Саймън Флечър посочи, че е получил най-много гласове, откакто се кандидатира, новоизбраният депутат и поддръжниците му тръгнаха да празнуват, а победените започнаха да се разотиват по двама и по трима. Гриф и Джайлс бяха сред последните, които си тръгнаха.

— Щяхме да успеем, ако всеобщото настроение в страната не беше срещу нас — каза Гриф, докато караше бившия депутат към дома му.

— Само двайсет и един гласа — рече Джайлс.

— Единайсет — поправи го Гриф.

— Единайсет ли?

— Ако единайсет гласоподаватели бяха размислили.

— И ако не беше валяло двайсет минути в шест и половина.

— Да, това беше годината на „ако“.

23.

Джайлс си легна малко преди пет сутринта. Изключи нощната лампа, положи глава на възглавницата, затвори очи... и будилникът зазвъня. Той изстана и отново включи лампата. Вече не трябваше да стои пред Темпъл Мийдс в шест сутринта, за да посреща отиващите на работа.

„Аз съм Джайлс Барингтън и съм кандидат на лейбъристите на вчерашните избори...“ Спря будилника и заспа дълбоко. Събуди се чак в одинайсет.

След късна закуска или по-скоро обяд и закуска взе душ, облече се, събра малък куфар с багаж и малко след пладне излезе от Барингтън Хол. Не бързаше, тъй като самолетът му излиташе от „Хийтроу“ чак в 16:15.

Ако — поредното ако — беше останал у дома още няколко минути, щеше да получи обаждане от Харолд Уилсън, който съставяше почетния си списък преди подаването на оставка. Новият лидер на опозицията смяташе да предложи на Джайлс да влезе в Камарата на лордовете и да седне на първия ред на опозицията като говорител по външните работи.

Мистър Уилсън опита да се свърже отново и вечерта, но по това време самолетът на Джайлс вече кацаше в Берлин.

Само няколко месеца по-рано сър Джайлс Барингтън, член на Парламента, бе откаран със служебна кола до пистата на „Хийтроу“ и самолетът отлетя едва след като беше закопчал колана си в първа класа.

Сега, притиснат между жена, която така и не престана да приказва с приятелката си от другата страна на пътеката, и мъж, на когото явно му харесваше да му пречи да разгръща страниците на „Таймс“, Джайлс се замисли върху онова, което не беше изгубил. Двата часа и половина във въздуха му се сториха цяла вечност и когато най-

сетне кацнаха, той трябваше да тича под дъжда, за да стигне до терминала.

Макар да беше след първите слезли, Джайлс бе едва ли не последният, който си взе багажа. Беше забравил колко време минава, докато куфарът ти се появи на лентата. Когато най-сетне го взе, мина през проверката и се нареди на опашката за таксита, вече беше изтощен.

— Чекпойнт Чарли — каза той, докато се качваше на задната седалка.

Шофьорът го изглежда, реши, че е с ума си, но го остави на стотина метра от граничния пост. Дъждът продължаваше да вали.

Докато тичаше към митницата с куфара в едната ръка и „Таймс“ в ролята на чадър, Джайлс си спомни за предишното си идване в Берлин.

Влезе вътре и се нареди на къса опашка, но въпреки това мина много време, преди да му дойде ред.

— Добър вечер, сър — каза негов сънародник, докато Джайлс му подаваше паспорта и визата си.

— Добър вечер.

— Мога ли да ви попитам защо посещавате източния сектор, сър Джайлс? — любезно попита служителят, докато преглеждаше документите му.

— Да се видя с приятел.

— И колко време възнамерявате да останете там?

— Седем дни.

— Това е максималният период, който позволява временната ви виза — напомни му служителят.

Джайлс кимна с надеждата, че за една седмица ще получи отговор на всичките си въпроси и поне ще знае дали Карин изпитва към него същото, което той към нея. Служителят се усмихна, удари печат в паспорта и му пожела успех, сякаш наистина го имаше предвид.

Поне дъждът беше спрял, когато Джайлс излезе от сградата. Той пое на дългата разходка през ничията земя между двата гранични пункта. Този път не беше в ролс-ройса на британското посолство в компанията на посланика, а като обикновен гражданин, представляващ единствено себе си.

Когато видя поста на пропускателния пункт, ясно си припомни, че източногерманците не се радват особено на туристи. Влезе в постройка, която не беше виждала боя от построяването на стената и където никой не беше помислил за възрастните, уморени или немощни посетители, имащи нужда да седнат. Нова опашка и ново чакане, този път по-дълго. Най-сетне връчи паспорта си на млад митнически служител, който не го поздрави с „добро утро, сър“ на никакъв език.

Служителят бавно запрелиства паспорта, явно озадачен от броя на страните, посетени от този чужденец през последните четири години. След като обърна на последната страница, той вдигна дясната си ръка като регулировчик, каза „Стой“ — явно единствената дума на английски, която знаеше — отиде в дъното на помещението, почука на врата с надпис „КОМЕНДАНТ“ и изчезна вътре.

Мина известно време преди вратата да се отвори отново и когато това се случи, от стаята излезе дребен плешив мъж. Изглеждаше горедолу на възрастта на Джайлс, но беше трудно да се прецени, защото лъскавият му двуреден костюм беше толкова демоден, че като нищо можеше да е принадлежал на баща му. Сивеещата риза бе с разръфана яка и маншети, а червената вратовръзка изглеждаше така, сякаш е била гладена прекалено много пъти. Изненадата обаче беше перфектният му английски.

— Ако обичате, елате с мен, мистър Барингтън — бяха встъпителните му думи.

„Ако обичате“ се оказа заповед, защото мъжът веднага направи кръгом и тръгна към кабинета си, без да поглежда назад. Младият митничар вдигна плота, за да може Джайлс да го последва.

Служителят седна зад бюрото си, ако масата с чекмедже можеше да се нарече така. Джайлс седна срещу него на неудобен дървен стол, несъмнено произведен в същия завод като бюрото.

— Каква е целта на посещението ви в Източен Берлин, мистър Барингтън?

— Идвам на гости на приятел.

— И как се казва този приятел?

Джайлс се поколеба. Мъжът не сваляше поглед от него.

— Карин Пенгели.

— Тя роднина ли ви е?

— Не. Както казах, приятел.

— И колко възнамерявате да останете в Източен Берлин?

— Както виждате, визата ми е за една седмица.

Служителят заразглежда дълго визата, сякаш се надяваше да види нещо нередно, но Джайлс бе дал документа да бъде проверен от един приятел от Външно министерство, който потвърди, че всичко е попълнено съвсем вярно.

— Каква е професията ви? — попита служителят.

— Политик съм.

— Какво означава това?

— Бях депутат в Парламента и министър по европейските въпроси, което обяснява многобройните ми пътувания през последните години.

— Но вече не сте нито министър, нито депутат.

— Да, не съм.

— Един момент, моля. — Служителят вдигна телефона, набра трицифрен номер и зачака. Когато му отговориха, започна дълъг разговор, от който Джайлс не разбра нито дума, но от почтителния тон на мъжа нямаше съмнение, че от другата страна има някакъв началник. Прииска му се Карин да беше тук, за да му превежда.

Служителят започна да си води бележки, често съпровождани с едно кратко „Ja“. Изрече думата няколко пъти, преди най-сетне да затвори.

— Преди да подпечатам визата ви, мистър Барингтън, трябва да ми отговорите на още един-два въпроса.

Джайлс се помъчи да се усмихне, докато служителят поглеждаше бележника си.

— Роднина ли сте на мистър Хари Клифтън?

— Да, той ми е зет. Женен е за сестра ми.

— Подкрепяте ли кампанията му за освобождаването на престъпника Анатолий Бабаков от затвора?

Джайлс знаеше, че ако отговори честно на въпроса, визата ще му бъде отнета. Не можеше ли този човек да разбере, че през последния месец е броял оставащите часове, преди да види отново Карин? Сигурен беше, че Хари ще оцени дилемата, пред която се намираше.

— Повтарям, мистър Барингтън, подкрепяте ли кампанията на зет ви за освобождаването на престъпника Анатолий Бабаков?

— Да — каза Джайлс. — Хари Клифтън е един от най-чудесните хора, които познавам, и напълно подкрепям кампанията му за освобождаването на писателя Анатолий Бабаков.

Служителят върна паспорта на Джайлс, отвори чекмеджето на бюрото и постави визата вътре.

Джайлс стана и без нито дума се обърна и излезе от сградата. Отново беше заваляло. Той пое по дългия път обратно към Западен Берлин, като се питаше дали някога ще види Карин отново.

СЕБАСТИАН КЛИФТЪН
1970

24.

— Случвало ли ви се е да се представите като пълен глупак, когато сте били на моята възраст? — попита Себастиан, докато пиеха на верандата.

— Не повече от веднъж седмично, ако не ме лъже паметта — отвърна Рос Бюканан. — Имай предвид, че през годините се подобрих, но не особено.

— Но правили ли сте такава огромна грешка, за която да съжалявате през целия си живот? — попита Себ, без да докосва брендито си.

Рос не отговори веднага, защото много добре знаеше какво има предвид Себ.

— Нищо, което да не мога да поправя. — Отпи глътка уиски и добави: — Абсолютно ли си сигурен, че не можеш да си я върнеш?

— Писах й няколко пъти, но тя така и не отговаря. Накрая реших, че трябва да замина за Америка и да разбера дали изобщо обмисля да ми даде втори шанс.

— А не е ли имало други? — попита Рос.

— Не по този начин — отвърна Себастиан. — По някоя и друга забегка, случайно преспиване, но Сам е единствената жена, която обичам. Не би й пукало дори ако нямам пукнато пени. А на мен с цялата ми глупост ми пукаше. Имали ли сте някога този проблем, Рос?

— Не мога да кажа, че съм го имал. Когато се ожених за Джийн, имах двайсет и седем паунда, два шилинга и четири пенса в личната си сметка, а по онова време не ти отпускаха овърдрафт, ако работиш като чиновник в „Абърдийн Шипинг“. Така че Джийн определено не се омъжи за мен заради парите.

— Щастливец. Защо не се поучих от Седрик Хардкасъл? Едно ръкостискане би трябвало винаги да е достатъчно за сключване на сделка.

— А, предполагам, че сега говорим за Морис Суон.

— Нима знаете за мистър Суон?

— Само онова, което ми разказа Седрик. Той бе убеден, че ако осъществиш сделката с Шифнал Фарм, ще изпълниш своята част от уговорката. Да приемам ли, че не е така?

Себ сведе глава.

— Точно затова Сам ме напусна. Изгубих я, защото исках да живея в Челси и не осъзнавах, че на нея изобщо не ѝ пука къде живеем, стига да сме заедно.

— Никога не е късно да признаеш, че си сгрешил — каза Рос. — Само се моли мистър Суон да е още жив. Ако е, можеш да си сигурен, че все още отчаяно иска да построи театъра си. А работата за Кауфман достатъчна ли ти е? — попита той, рязко сменяйки темата.

— В какъв смисъл дали ми е достатъчна? — попита Себ и взе чашата си.

— Просто ти си най-амбициозният млад мъж, когото съм срещал, и не съм сигурен, че ще си доволен, докато не застанеш начело на банката.

— На коя банка?

Рос се разсмя.

— Винаги съм смятал, че се целиш във „Фартингс“.

— Прав сте. И не стоя със скръстени ръце. По съвет на Боб Бингам през последните пет години купувам акции. Винаги инвестирам половината от комисионата, която печеля на всяка сделка. Вече притежавам повече от три процента от акциите на „Фартингс“. Щом придобия шест процента, което ще стане скоро, смятам да заема мястото си в борда и да всея истински хаос.

— На твое място нямаше да съм толкова уверен, защото можеш да си сигурен, че Ейдриън Слоун ще те засече на радара си и ще атакува, когато го очакваш най-малко, точно като подводница.

— Но как би могъл да ме спре? Уставът на банката ясно казва, че всяка компания или индивид, притежаващ шест процента от акциите, автоматично получава място в борда.

— След като придобиеш своите шест процента, той просто ще пренапише устава.

— Може ли да го направи?

— Защо не? Назначи сам себе си за председател на борда, докато погребвахме Седрик, така че какво му пречи да промени устава на банката, ако това означава, че ще ти попречи да влезеш в борда? Това,

че е негодник, не означава, че не е умен. Но ако трябва да съм честен, Себ, по мое мнение имаш много по-голям проблем на домашния фронт.

— В „Кауфман“ ли?

— Не, в „Барингтън“. Предупредих майка ти, че ако позволи на Дезмънд Мелър да стане директор, това ще завърши плачевно. Той е в борда само от две години и несъмнено знаеш, че вече иска да стане заместник-председател.

— Едва ли би могъл да го покаже по по-очевиден начин — каза Себ. — Но докато майка ми е председател, ще има да се надява.

— Така е, докато майка ти е председател. Но нали си забелязал, че вече е започнал да нарежда танковете си в предния ви двор?

— Какво имате предвид?

— Ако прочетеш днешния „Файненшъл Таймс“, сред кратките новини ще откриеш и съобщението, че Ейдриън Слоун е поканил Мелър да влезе в борда на „Фартингс“. А сега ми кажи — какво общо имат тези двамата?

Думите му накараха Себ да замълчи.

— Силна неприязън към семейството ти. Но не се отчайвай — продължи Рос. — Все още криеш в ръкава си коз, който той трудно ще успее да бие.

— И какъв е този коз?

— Не какъв, а кой. Берил Хардкасл и нейните петдесет и един процента от акциите на „Фартингс“. Берил вече няма и да помисли да подпише документи, пратени ѝ от Слоун, без те да са внимателно прегледани от сина ѝ.

— И какъв е съветът ви?

— Щом придобиеш шест процента от акциите, можеш да паркираш своя танк в предния двор на Слоун и да всееш хаос.

— Но ако успея да се добера до петдесетте и един процента на Берил, бих могъл да паркирам в предния му двор цяла армия и той няма да има друг избор, освен да се омете набързо.

— Добра идея, стига да познаваш човек, който има излишни двайсет милиона за харчене.

— Може би Боб Бингам? — предположи Себ.

— Боб е богат човек, но мисля, че сумата е прекалено голяма за него, за да може дори да си помисли за подобно нещо.

— Сол Кауфман?

— Подозирам, че при сегашното му здравословно състояние не е нито продавач, нито купувач.

Себ се разочарова.

— Опитай засега да не мислиш за банката, Себ. Съсредоточи се върху това да влезеш в борда и да превърнеш живота на Слоун в ад.

Себ кимна и каза:

— Ще го навестя веднага щом се върна от Щатите.

— Мисля, че трябва да навестиш един друг човек, преди да заминеш за Америка.

* * *

— Трябва да разбереш, Сара, че макар Макбет да е амбициозен мъж, лейди Макбет е ключът, чрез който той да се добере до короната. По онова време неща като права на жените не са съществували и единствената ѝ надежда да има някакво реално влияние в Шотландия е било да убеди слабия си колеблив съпруг да убие краля, докато им гостува в собствения им дом. Така че искам да повториш сцената, Сара. Не забравяй, че си гадна, подла, зла жена, която се опитва да накара мъжа си да извърши убийство. И този път гледай да ме убедиш, защото успееш ли да го направиш, ще убедиш и публиката.

Себастиан седеше в дъното на залата и гледаше как групата ентусиазирани младежи репетира под зоркото око на мистър Суон. Жалко, че сцената беше толкова малка и сбутана.

— Сега беше много по-добре — каза Суон, когато стигнаха до края на действието. — За днес достатъчно. Утре искам да започнем със сцената с духа на Банко. Рик, не забравяй, че Макбет е единственият човек в помещението, който може да види духа. Гостите ти на вечерята се плашат от онова, което те тормози, някои дори си мислят, че губиш ума си. А ти, Сара, се опитваш да убедиш същите тези гости, че всичко е наред и че въпреки странното поведение на съпруга ти няма никакви причини за безпокойство. И каквото и да става, в никакъв случай не поглеждай към призрака, защото ако го направиш, магията ще бъде развалена. Ще се видим утре по същото време и гледайте да си научите репликите. След понеделник започваме да работим без текстове.

Актьорите нададоха стон, докато слизаха от сцената и се превърнаха отново в ученици, които вземаха чантите и книгите си и излизаха от залата. Себ се развесели, като видя как лейди Макбет хваща Банко за ръка. Нищо чудно, че мистър Суон предупреждаваше Сара да не го гледа по време на сцената с духа. Проницателен човек.

Мистър Суон не изключи осветлението, докато не подготви декорите за банкетa. След това взе опърпания сценарий, прибра го в старата си кожена чанта и бавно тръгна към изхода. Отначало не забеляза, че някой седи в дъното на залата, и не успя да скрие изненадата си, когато видя кой е той.

— Тази година не поставяме „Отело“ — каза той. — Но ако го поставяхме, нямаше да ми се налага да търся кой да играе Яго.

— Не, мистър Суон. Пред вас е принц Хал, дошъл да коленичи и да моли краля за прошка, че е направил ужасна грешка, от която може никога да не се възстанови.

Старецът замръзна, когато Себастиан извади портфейла си, измъкна от него чек и го връчи на някогашния директор.

— Но това е много повече от онова, за което се бяхме разбрали — промълви той с треперещ глас.

— Не и ако все още искате онези гримьорни, сваятна завеса и нови костюми.

— Както и отделна съблекалня за момичетата — рече Суон. — Но мога ли да попитам какво искахте да кажете със споменаването за ужасна грешка, от която може и да не се възстановите, мистър Клифтън?

— Дълга история — каза Себ. — И няма да ви отегчавам...

— Аз съм стар човек с много свободно време — каза Суон и седна срещу Себ.

Себастиан му разказа как за първи път бе срещнал Саманта на церемонията по случай завършването на Джесика и как е бил зашеметен от нея.

— Не ми се вярва подобно нещо да се случва много често — с усмивка рече Суон.

— Успях да се окопая достатъчно, за да я покана на вечеря. Не след дълго осъзнах, че искам да прекарам остатъка от живота си с нея. — Старецът знаеше кога да запази мълчание. — Но когато откри, че нямам намерение да изпълня обещанието си към вас, тя ме напусна и

се върна в Америка. — Себ замълча за момент. — И оттогава не съм я виждал.

— В такъв случай ви моля да не правите същата грешка, която направих аз на вашата възраст.

— Нима сте направили същата грешка?

— В известен смисъл даже по-лоша. Малко след като завърших университета ми предложиха работа като учител по английски в една гимназия в Устършър. Никога не съм бил по-щастлив, докато не се влюбих в най-голямата дъщеря на директора, но не намерих смелост да ѝ го кажа.

— Защо?

— Винаги съм бил стеснителен, особено с жените, пък и се страхувах, че директорът няма да одобри. Сега може да изглежда и глупаво, но по онова време светът беше различен. Преместих се в друго училище и по-късно научих, че тя така и не се омъжила. Сигурно щях да го понеса, но миналата година, когато отидох на погребението ѝ, по-малката ѝ сестра ми каза, че съм бил нейната първа и единствена любов, но баща ѝ казал, че не бива да прави нищо, докато не разкрия чувствата си. Какъв глупак съм бил само. Един пропуснат момент и цял живот съжаление. Млади човече, за нищо на света не правете същата грешка. Сърцето слабо не печели хубаво момиче.

— Робърт Бърнс? — попита Себ.

— За вас все още има надежда — каза Суон, изправи се с помощта на бастуна си и хвана Себ под ръка. — Благодаря за щедростта ви. С нетърпение очаквам честта да се запозная с мис Съливан. — Обърна се към Себ. — Мистър Клифтън, ще бъдете ли така добър да я попитате дали ще се съгласи да открие новия театър „Саманта Съливан“?

25.

— Здравсти, почитаема родителко, смятам да ходя до Америка по работа и се питах дали...

— Да не плаваш с „Бъкингам“ ли? Разбира се, но не забравяй правилото на Боб Бингам, че членовете на семейството трябва да си плащат пътуването. Ако можеш да заминеш следващата седмица, ще пътуваш с баща си. Той отива в Ню Йорк на среща с издателя си.

Себастиан си погледна бележника.

— Ще трябва да променя няколко срещи, но иначе изглежда чудесно.

— И какво те кара да заминеш за Щатите?

— Бизнес възможност, която трябва да проуча по искане на мистър Кауфман.

Веднага щом затвори, Себ се почувства виновен, че не бе казал на майка си истинската причина за пътуването, тъй като се страхуваше, че ще се представи като пълен глупак — за пореден път.

Но той нямаше представа къде живее Сам и как би могъл да я намери. Обмисляше проблема, когато Вик Кауфман влезе в кабинета му и го изненада.

— Забеляза ли какво повтаря баща ми напоследък?

— Не, не съм — отвърна Себ. — Сол понякога забравя, но пък вече е минал седемдесетте.

— Когато избягал от Полша, не е донесъл удостоверението си за раждане, но веднъж спомена, че си спомня погребението на кралица Виктория, така че по-скоро приближава осемдесетте. Да си призная, малко съм разтревожен, защото ако със стареца стане нещо, ти все още не си готов да поемеш банката, а аз просто не съм достатъчно добър.

На Себ и през ум не му беше минавало, че Сол Кауфман няма да е вечно председател на борда, и преди Вик да повдигне въпроса определено не беше мислил, че той може да поеме банката.

В момента Себ имаше четиринайсет подчинени, повечето от които по-възрастни от него; отделът му беше третият най-печеливш за банката, малко след обмяната на валута и потребителските стоки.

— Не се безпокой за това, Вик — опита се да го окуражи Себ. — Сигурен съм, че баща ти има още много време пред себе си.

Но на седмичната му среща с председателя мистър Кауфман попита на няколко пъти за името на клиента, когото представляваха в една сделка с развитие на земя, макар Себ да знаеше, че са правили бизнес с него поне два пъти преди.

През свободното си време Себ толкова много бе мислил какво става в една друга банка през няколко улици, че и през ум не му бе минало, че бъдещето му в „Кауфман“ не е гарантирано. Опита се да не мисли за най-лошия възможен сценарий — старецът се оттегля по здравословни причини, „Фартингс“ придобиват „Кауфман“ и Себ пише втора оставка до новия председател на двете банки.

Дори се замисли дали да не отмени пътуването си до Щатите, но знаеше, че ако не замине с отлива в петък вечер, никога няма да намери куража да го направи.

През петдневното плаване до Ню Йорк Себ определено се наслади на компанията на баща си, не на последно място поради факта, че за разлика от майка му, Хари задаваше безкрайни въпроси, на които Себ не искаше да отговаря.

Двамата винаги вечеряха, а понякога и обядваха заедно. През деня баща му се заключваше в каютата си, като слагаше на вратата си табелка „НЕ БЕЗПОКОЙТЕ“. Трудеше се дълго и неуморно по последната чернова на най-новия си ръкопис, който щеше да връчи на Харолд Гинзбърг час след като корабът влезе в пристанището.

Затова Себ остана изненадан, когато при енергичната си сутрешна разходка по горната палуба завари баща си излегнат на един шезлонг да чете любимия си писател.

— Това да не означава, че си приключил с книгата? — попита той, докато седнаше на съседния шезлонг.

— Да — каза Хари и остави „Нетърпеливо сърце“^[1] настрана. — Сега остава само да дам ръкописа на Харолд и да чакам мнението му.

— Искаш ли моето?

— За моята книга ли? Не, но за една друга да.

— За коя книга говорим?

— „Чичо Джо“ — каза Хари. — Харолд е предложил на госпожа Бабакова сто хиляди долара аванс за правата в цял свят срещу петнайсет процента хонорар и аз не съм сигурен какво да я посъветвам.

— Но има ли изобщо шанс някой да намери копие на книгата?

— Преди мислех, че е безнадеждно, но Харолд ми каза, че госпожа Бабакова знае къде може да се открие бройка. Единственият проблем е, че мястото е в Съветския съюз.

— А казала ли му е къде по-точно в Съветския съюз?

— Не. Щяла да каже единствено на мен, което е и причината да замина за Питсбърг веднага щом се видя с Харолд в Ню Йорк.

Хари остана изненадан от следващия въпрос на сина си.

— Сто хиляди долара голяма сума ли ще е за госпожа Бабакова, или тя е задоволена?

— Избягала е от Русия без пукнат грош, така че подобни пари биха променили целия ѝ живот.

— Тогава ако смяташ, че предложението на господин Гинзбърг е справедливо, бих я посъветвал да приеме. Всеки път, когато искам да приключя сделка, се опитвам да разбера доколко другата страна се нуждае от парите, защото това винаги влияе на начина ми на мислене. Ако парите им трябват отчаяно, аз съм зад волана. Ако ли не...

Хари кимна.

— В този случай обаче има риск — продължи Себ. — Защото ако ти си единственият човек, на когото тя е готова да каже къде е скрита книгата, можеш да си сигурен, че тя се надява, че ти ще си онзи, който ще иде да я вземе.

— Но книгата е в Съветския съюз.

— Където ти си персона нон грата. Така че каквото и да става, не давай обещания.

— Не ми се иска да я разочаровам.

— Татко, знам, че сигурно е забавно да сринеш сам съветската империя, но Джеймс Бонд е единственият, който триумфира над КГБ. Така че по-добре да се върнем в истинския свят, защото аз също се нуждаю от съвет.

— От мен?

— Не. От детектив инспектор Уоруик.

— Защо, да не си намислил да убиеш някого?

— Не, просто търся един липсващ човек.

— Кое е и причината да пътуваш за Щатите.

— Да. Само че нямам представа къде живее въпросният човек, нито как да науча.

— Мисля, че ще откриеш домашния ѝ адрес в бордовата книга на този кораб.

— Как е възможно това?

— Тя пътува с нас на първото плаване и е трябвало да даде паспорта си на домакина. Така че е почти сигурно, че той има адреса ѝ в папките си. Вярно, минали са няколко години, но поне е някаква отправна точка. Подозирам, че при нормални обстоятелства той едва ли ще е склонен да разкрива лична информация за друг пътник, но тъй като ти си директор от борда на компанията и следователно тя е била твой гост по време на плаването, едва ли ще имаш проблеми.

— Откъде знаеш, че липсващият човек е Саманта?

— Майка ти ми каза.

— Но аз не съм ѝ казвал нищо.

— Не с много думи. Но през годините научих, че тази жена никога не бива да бъде подценявана. Макар че когато въпросът е личен, дори тя може да прави грешки.

— Като Дезмънд Мелър ли?

— Никога не съм си помислял, че е възможно заместилият Алекс Фишър да се окаже още по-голям проблем от него.

— А между Мелър и Фишър има една голяма разлика — каза Себ. — Мелър е умен, което го прави много по-опасен.

— Мислиш ли, че има шансове да стане заместник-председател на борда?

— Не мислех, докато Рос Бюканан не ме убеди в обратното.

— Може би затова Ема обмисля дали да не прибегне до ядрената опция и да принуди Мелър да свали картите си на масата.

— На коя маса?

— Масата на борда. Ще го остави да се кандидатира за неин заместник, но ще му се противопостави и ще предложи свой кандидат. Ако той изгуби, няма да има друг избор, освен да се оттегли.

— А ако тя изгуби?

— Ще трябва да се научи да живее с това.

— Кой е кандидатът ѝ?

— Предполагам, че трябва да си ти.

— Няма начин. Бордът задължително ще подкрепи Мелър пред мен, до голяма степен заради възрастта ми, а това означава, че майка ми в крайна сметка ще се принуди да подаде оставка. Кое то, като се замисля, може дори да е част от плана на Мелър. Ще се наложи да я накарам да размисли. Пък и точно сега това не е единствената ѝ грижа.

— Ако имаш предвид лейди Вирджиния и делото ѝ за клевета, не мисля, че това вече е проблем.

— Защо си толкова сигурен?

— Не съм, но от доста време не съм чувал за нищо ново на този фронт. След още година майка ти ще може да поиска от съда да извади иска от списъка, но аз я посъветвах да не го прави.

— Защо?

— Когато попаднеш на спяща змия, не я ръчкай с пръчка с надеждата да я накараш да избяга, защото е по-вероятно да те ухапе.

— А онази жена е отровна — рече Себ. — Между другото, дори нямам представа защо съди майка ми.

— Ще ти разкажа на вечеря.

Домакинът на кораба се оказа изключително полезен. Успя да намери адреса на мис Саманта Съливан — Кейбъл стрийт 2043, Джорджтаун, Вашингтон, окръг Колумбия, макар че не можеше да е сигурен дали тя все още живее там, тъй като не била пътувала с кораба от онова първо плаване. Себ се надяваше, че номер 2043 ще се окаже малък апартамент, в който тя живее сама или с някоя от колежките си от „Смитсониън“.

Благодари на домакиня, изкачи стъпалата до грил ресторанта и седна на масата при баща си. Едва след като стюардът отсервира основното ястие, Себ повдигна темата за съдебния иск на Вирджиния.

— Много драматична история, или поне тогава си мислехме така — каза Хари и си запали хаванска пура, каквато не би могъл да си купи на американски кораб. — Майка ти говореше на годишната среща на акционерите и когато дойде време за въпроси, Вирджиния попита дали един от директорите на „Барингтън“ не е продал всичките си акции с намерението да сrine компанията.

— И как се справи майка ми с този въпрос?

— Превърна го в преимущество, като попита дали Вирджиния има предвид трите случая, в които Алекс Фишър като неин представител в борда беше продал и после изкупил обратно собствените ѝ акции, като в същото време си докара добра печалба.

— Но това си е самата истина — каза Себ. — Не може да се нарече клевета.

— Съгласен съм, но майка ти не се стърпя и смушка змията с много остра пръчка, като добави... — Хари остави пурата, облегна се назад и затвори очи. — „Ако намерението ви е било да поставите компанията на колене, лейди Вирджиния, значи сте се провалили. И провалът ви е достоен за оплакване, защото бяхте победена от обикновени почтени хора, които искат компанията да успее...“ Не, не — поправи се Хари. — Точните ѝ думи бяха „да се развива успешно“. Публиката избухна в овации, а Вирджиния се изнесе, като викаше: „Ще се видим в съда“. И наистина, не след дълго се обади адвокатът ѝ. Но това беше преди доста време, така че да се надяваме, че са я посъветвали да изостави иска и да се скрие в храсталаците.

— Ако го е направила, значи просто се е навила на кълбо в очакване да удари отново.

Сутринта на последния ден от пътуването Себ седна да закуси с баща си, но Хари почти не проговори. Винаги беше такъв преди да предаде ръкопис на издателите си. Веднъж бе споделил със Себ, че най-дългите три дни в живота му били, докато чакал да чуе мнението на Харолд Гинзбърг за последната му творба.

— Но как можеш да си сигурен, че е напълно честен, когато последното, което би искал, е да те изгуби като автор?

— Не го слушам какво казва за книгата — призна Хари. — Интересува ме само първият тираж с твърди корици. За това не може да блъфира. Защото ако тиражът е над сто хиляди, значи смята, че разполага с бестселър, който ще заеме първо място в класацията.

— А ако е под сто хиляди? — попита Себ.

— Значи не е толкова уверен.

След малко повече от час баща и син слязоха заедно по мостчето. Единият пое към издателството в Манхатън с ръкопис в ръка, а

другият взе такси до Гранд Сентръл, въоръжен само с адрес в Джорджтаун.

[\[1\]](#) Роман на Стефан Цвайг. — Б.пр. ↑

26.

Себастиан стоеше от другата страна на улицата, стиснал голям букет червени рози. Взираше се в предната врата на малка едноетажна тухлена къща. Отпред имаше малък двор, чиято трева вероятно бе подстригана с ножица и заобиколена от бегонии. Пътека водеше до наскоро боядисаната врата с месингово чукче, което сияеше на късното утринно слънце. Толкова спретнато, толкова подредено и така типично за Саманта.

Защо беше безстрашен всеки път, когато се изправяше срещу Ейдриън Слоун или кръстосваше сабя с някого при сделка за милион паунда, щом дори почукването на вратата, която можеше дори да не е на Сам, го изпълваше с опасения? Пое дълбоко дъх, пресече улицата, мина бавно по пътеката и почука колебливо. Когато вратата се отвори, първата му реакция бе да се обърне и да побегне. Явно беше попаднал на съпруга на Сам.

— Да? — каза мъжът, като поглеждаше подозрително розите.

— Саманта тук ли е? — попита Себ, като се чудеше дали подозрението няма да премине в гняв.

— Тя не живее тук от повече от година.

— Знаете ли къде се е преместила?

— Нямам представа. Съжалявам.

— Но тя трябва да е оставила някакъв адрес — отчаяно рече Себ.

— „Смитсониън“ — отвърна мъжът. — Работи там.

— Благодаря — каза Себ, но вратата вече се беше затворила.

Срещата го изпълни с малко повече смелост и той бързо се върна на улицата и спря първото попаднало му такси. По пътя към „Смитсониън“ си повтори поне десет пъти да престане да е такъв слабак и да действа. Най-лошото, което можеше да направи тя, беше...

Слезе от таксито и се озова пред съвсем различна врата — масивен стъклен панел, който сякаш не оставаше затворен за повече от няколко секунди. Влезе в преддверието. Зад рецепцията стояха три млади жени с елегантни сини униформи и отговаряха на въпросите на посетителите.

Себ отиде при едната от тях, която му се усмихна, когато видя розите.

— Мога ли да ви помогна?

— Търся Саманта Съливан.

— Съжалявам, не познавам това име, но пък и започнах работа тук преди седмица — каза тя и се обърна към колежката си, която тъкмо затваряше телефона.

— Саманта Съливан? — повтори тя. — Разминахте се за секунди. Отиде да вземе дъщеря си от училище. Ще се върне утре в десет.

Дъщеря, дъщеря, дъщеря. Думата отекваше в ушите на Себ като гърмеж. Ако знаеше, нямаше да...

— Желаете ли да й оставите съобщение?

— Не, благодаря — отвърна той, обърна се и тръгна към изхода.

— Може да успеете да я настигнете при начално училище „Джеферсън“ — каза жената зад него. — Пускат децата в четири.

— Благодаря — повтори Себ, докато отваряше вратата, но не погледна назад. Излезе от сградата и затърси друго такси. Едно веднага спря пред него. Той се качи и щеше да каже „Юниън Стейшън“, но езикът му изневери и произнесе: Начално училище „Джеферсън“.

Шофьорът потегли и се вля в дългата върволица коли.

— Ще ви платя двойно, ако успеете да ме закарате там преди четири.

Шофьорът мина в съседното платно, пресече на червено и се понесе през такива тесни пролуки между колите, че Себ затвори очи. Три минути преди четири спряха пред голяма сграда. Себ погледна брояча и даде на шофьора десетдоларова банкнота. Слезе от таксито и бързо изчезна зад няколкото групички майки, които бърбеха и чакаха появата на децата си. Скрит зад едно дърво, той ги огледа една по една, като търсеше познато лице. Но не я видя.

В четири часа зазвъня звънец, вратите се отвориха и от тях се изсипа ято шумни момичета с бели ризи, алени сака и сиви плисирани поли, с ученически чанти на рамо. Те се затичаха по стъпалата право към майките си сякаш привлечени от магнити.

Сам внимателно се вгледа в момичетата. Бяха на около пет, но как бе възможно това, щом Сам беше в Англия преди по-малко от шест години? И тогава видя малката си сестра да тича по стъпалата. Същата

вълниста черна коса, същите тъмни очи, същата усмивка, която никога нямаше да забрави. Идеше му да изтича при нея и да я грабне в обятията си, но остана замръзнал на мястото си. Момичето внезапно се усмихна, смени посоката и се затича към майка си.

Себ впери поглед в жената, която го бе оставила като треснат при първата им среща. Отново му се прииска да извика, но и този път не го направи. Просто стоеше и гледаше как двете се качват в една кола и също като другите майки и деца поемат към дома. Миг по-късно изчезнаха от погледа му.

Себ стоеше зашеметен. Защо не му беше казала? Никога през живота си не се беше чувствал по-тъжен и по-щастлив. Трябваше да спечели сърцата и на двете, защото бе готов да жертва всичко, за да е с тях.

Тълпата се пръсна, последните деца отидоха при майките си и накрая Себ остана сам, все още стиснал букета червени рози. Пресече поредната улица и влезе през поредната врата с надеждата да открие някой, който може да му каже къде живеят те.

Тръгна по дълъг коридор, покрай класни стаи от двете страни, украсени с ученически графики и картини. Точно преди да стигне вратата с надпис „Д-р Розмари Улф, директор“, спря да се възхити на портрет на дете, изобразяващ майка му. Спокойно можеше да е картина на Джесика отпреди двайсет години. Същите уверени движения на четката, същата оригиналност. Творбата беше съвсем друга класа от всички други изложени картини. Себ си спомни как бе вървял по друг коридор, когато бе десетгодишен, и бе обхванат от същото възхищение и желание да разбере кой е художникът.

— Какво обичате? — разнесе се строг глас.

Себ се обърна и видя висока, елегантно облечена жена, която вървеше към него. Смътно му напомняше за леля му Грейс.

— Просто се възхищавах на картините — малко смутено каза той. Надяваше се, че английският му акцент ще я изненада, макар тя да не изглеждаше като жена, която може да бъде изненадана лесно. — А тази — добави Себ и посочи „Мама“ — е невероятна.

— Така е — рече жената, — но пък Джесика е рядък талант... Какво ви е? — попита тя, когато Себ пребледня като платно, залитна и се опря на стената, за да запази равновесие.

— Добре съм, нищо ми няма — каза той, след като се овладя. — Джесика ли казахте?

— Да, Джесика Бруър. Най-талантливата художничка, която е виждало училището, откакто съм директор, а дори не осъзнава колко е надарена.

— Точно като Джесика.

— Приятел на семейството ли сте?

— Не, познавах майка ѝ, когато учеше в Англия.

— Ако ми кажете името си, ще ѝ предам, че...

— Предпочитам да не го правя, госпожо директор, но имам една необичайна молба. — Строгийт поглед се появи отново. — Бих искал да купя тази картина и да я взема със себе си в Англия, за да ми напомня за майката и дъщеря ѝ.

— Съжалявам, но не се продава — твърдо заяви д-р Улф. — Но съм сигурна, че ако говорите с госпожа Бруър...

— Това е невъзможно — каза Себ и наведе глава.

Лицето на директорката омекна и тя се вгледа по-внимателно в него.

— По-добре да тръгвам — каза Себ. — Ще изпусна влака.

Идеше му да побегне, но краката му бяха така омекнали, че едва можеше да ходи. Когато вдигна глава да се сбогува, директорката още се взираше в него.

— Вие сте бащата на Джесика.

Себ кимна и очите му се напълниха със сълзи. Д-р Улф пристъпи напред, свали картината от стената и му я подаде.

— Моля ви, не им казвайте, че съм идвал — замоли се той. — Така ще е по-добре.

— Няма да кажа нито дума — отвърна д-р Улф и му протегна ръка.

Седрик Хардкасл би могъл да прави бизнес с тази жена, на която не ѝ трябваше да подписва договор, за да спази думата си.

— Благодаря ви — каза Себ и ѝ даде цветята.

Тръгна си бързо, стиснал картината под мишница. Излезе навън и тръгна пеша. Какъв тъпак бе да я изгуби! Двоен тъпак. Знаеше, че трябва да се махне по-скоро от града, подобно на някакъв лош каубой от второкласен уестърн. Само шерифът щеше да знае, че е идвал.

— Юниън Стейшън — каза той, докато се качваше в поредното такси. Не можеше да откъсне поглед от „Мама“ и щеше да пропусне неоновия знак, ако не бе вдигнал случайно глава за момент.

— Спрете! — извика той.

Таксито отби при тротоара и спря.

— Нали казахте, че сте до Юниън Стейшън. Дотам има още десет преки.

— Извинете, размислих. — Себ плати на шофьора, слезе и се загледа в знака. Този път без никакво колебание влезе в сградата и тръгна право към рецепцията с надеждата, че инстинктът му не го е подвел.

— Кой отдел ви трябва, сър? — попита жената зад бюрото.

— Искам да купя снимка на сватба, която вестникът ви със сигурност е отразил.

— Фотографският отдел е на втория етаж — каза тя и посочи стълбището. — Но по-добре да побързате, защото след няколко минути затварят.

Себ се понесе нагоре, вземайки по три стъпала наведнъж, и се втурна през летящата врата с надпис „Фотографии“ върху стъклото. Този път попадна на млад мъж, който поглеждаше часовника си. Себ не изчака да го заговорят.

— Вестникът ви отразил ли е сватбата на Бруър и Съливан?

— Нищо не ми говори, но ще проверя.

Себ закрачи нервно напред-назад, изпълнен с надежда и очакване. Накрая младият мъж се появи отново с дебела папка в ръце.

— Изглежда, сме я отразили — каза той и стовари папката на тезгяха.

Себ отвори бежовата корица и видя десетки снимки и няколко вестникарски изрезки, описващи радостното събитие — младоженец и булка, Джесика, родители, шаферки, приятели, дори епископ на сватбата, на която той трябваше да е младоженецът.

— Ако искате да изберете някоя снимка — каза младият мъж, — струват по пет долара едната и ще можете да ги вземете след два дни.

— Ами ако поискам да купя всички снимки в папката? Колко ще струва?

Мъжът бавно преброи снимките и каза:

— Двеста и десет долара.

Себ отвори портфейла си, извади три банкноти от по сто долара и ги сложи на тезгяха.

— Искам да взема папката още сега.

— Боя се, че е невъзможно, сър. Но както казах, ако дойдете след два дни...

Себ извади още една стодоларова банкнота и на лицето на младия мъж се изписа отчаяние. Себ разбра, че сделката е почти приключена. Оставаше да се договорят на каква цена.

— Но аз нямам право... — прошепна младежът.

Преди да завърши изречението, Себ постави още една банкнота върху предишните четири. Младият мъж се огледа и видя, че повечето му колеги се готвят да си тръгнат. Бързо взе петте банкноти, напъха ги в джоба си и се усмихна измъчено на Себ.

Себ грабна папката, излезе от фотографския отдел, спусна се бързо по стълбите, мина през летящите врати и излезе навън. Чувстваше се като крадец от магазин и продължи да тича, докато не се увери, че се е измъкнал. Накрая забави крачка, пое си дъх и продължи, като следваше знаците до гарата, пъхнал под едната си мишница картината, а под другата папката. Купи си билет за експреса до Ню Йорк и след няколко минути се качи в чакащия влак.

Не отвори папката, докато влакът не излезе от гарата. Когато пристигна на Пен Стейшън, се питаше дали няма да съжалява като мистър Суон до края на живота си, че не ѝ е казал, защото г-жа Бруър се бе омъжила само преди три месеца.

Харолд Гинзбърг сложи ръкописа на бюрото пред себе си. Хари седеше срещу него и чакаше присъдата.

Гинзбърг се намръщи, когато секретарката му влезе и остави две чаши димящо кафе и чиния бисквити, и запази мълчание, докато тя не излезе. Явно му харесваше да кара Хари да страда няколко секунди повече. Когато вратата най-сетне се затвори, Хари си мислеше, че е на път да се взриви.

На лицето на Гинзбърг се появи някакъв намек за усмивка.

— Несъмнено се чудиш какво е мнението ми за последната ти работа — каза той, очевидно за да нагнети обстановката още повече.

Хари едва се сдържаше да не го удуши.

— Какво ще кажеш като за начало да пуснем една улика на детектив инспектор Уоруик?

И тогава го закопа.

— Сто и двайсет хиляди бройки. Според мен това е най-доброто, което си писал някога, и съм горд, че съм твой издател.

Хари беше така смаян, че избухна в сълзи, и тъй като никой от двамата нямаше кърпа, и двамата се разсмяха. След като дойдоха на себе си, Гинзбърг започна да му обяснява защо „Уилям Уоруик и бомбата със закъснител“ толкова му е харесала. Хари бързо забрави, че е прекарал предишните два дни в безкрайно ходене по улиците на Ню Йорк, измъчван от страхове как ще реагира издателят му. Отпи глътка кафе, но то вече беше изстинало.

— А сега бих искал да насоча вниманието ти към един друг автор — каза Гинзбърг. — И по-точно към Анатолий Бабаков и неговата биография на Йосиф Сталин.

Хари остави чашата в чинийката.

— Госпожа Бабакова ми каза, че е скрила една книга на място, на което никой няма да я намери. Историята е достойна за роман на Хари Клифтън — добави Гинзбърг. — Но както знаеш, тя казва само, че книгата е някъде в Съветския съюз и че ти си единственият, на когото би казала точното място.

Хари премълча.

— Лично според мен — продължи Гинзбърг — не бива да се замесваш, тъй като комунистите съвсем не те смятат за национално съкровище. Така че ако откриеш къде е скрита книгата, може някой друг да отиде и да я вземе.

— Ако не съм склонен да поема подобен риск, какъв е смисълът от всички години усилия Бабаков да бъде освободен? — възрази Хари. — Но преди да реша, искам да те попитам нещо. Ако успея да се добера до бройка от „Чичо Джо“, какъв ще е първият ти тираж?

— Един милион — каза Гинзбърг.

— И си мислиш, че аз съм онзи, който рискува!

— Не забравяй, че книгата на дъщерята на Сталин Светлана Алилуева „Двайсет писма до един приятел“ остана в списъка на бестселърите повече от година, а за разлика от Бабаков, тя нито веднъж не е стъпвала в Кремъл по времето, когато баща ѝ е бил на власт. — Гинзбърг отвори едно чекмедже, извади чек за 100 000 долара на името на г-жа Елена Бабакова и го подаде на Хари. — Ако намериш книгата, тя ще живее в лукс до края на живота си.

— Но ако не успея или ако изобщо я няма? Ще си пръснал сто хиляди долара на вятъра.

— Това е риск, който съм склонен да поема — каза Гинзбърг. — Но пък, от друга страна, всеки наполовина почтен издател си е комарджия по душа. А сега да поговорим за по-приятни неща. Например за любимата ми Ема и за Себастиан. Да не забравяме и лейди Вирджиния Фенуик. С нетърпение очаквам да чуя какво е намислила.

Обядът с издателя се проточи повече от очакваното и Хари едва успя да стигне навреме на Пен Стейшън, за да хване „Пенсилвания Флайър“. През първата част от пътуването до Питсбърг преговори всеки въпрос, на който Гинзбърг искаше отговор, преди да се раздели със своите 100 000 долара.

След това задряма и мислите му се отнесоха към последния разговор със Себастиан. Надяваше се синът му да успее да си върне Саманта, и не само защото винаги я беше харесвал. Имаше чувството,

че Себ най-сетне е пораснал и че Сам ще преоткрие мъжа, в когото се беше влюбила преди години.

Когато влакът влезе в гарата, Хари си спомни онова, което винаги бе искал да направи, ако му се случи да посети Питсбърг. Нямаше обаче време да посети музея за изобразително изкуство „Карнеги“, за който Джесика му бе казала веднъж, че притежава едни от най-добрите картини на Мери Касат в Америка.

Качи се в едно жълто такси и помоли шофьора да го закара до Брънзуик Меншънс в северната част на града. Адресът имаше атмосферата на място на средната класа, но когато пристигнаха, се оказа, че всъщност е бедняшки квартал. Таксито потегли веднага щом шофьорът си получи парите.

Хари се качи по изронените стъпала на една покрита с графити сграда. Надписът „Не работи“ на вратата на асансьора май си стоеше от години. Той бавно се качи по стълбите до осмия етаж и затърси апартамент 86, който се оказа в другия край на блока. Обитателите го поглеждаха от вратите, изпълнени с подозрение към елегантно облечения мъж, който сигурно бе някакъв държавен служител.

Почука леко на вратата и тя се отвори така бързо, сякаш го бяха очаквали. Хари се усмихна на възрастната жена с тъжни уморени очи и покрито с дълбоки бръчки лице. Можеше да си представи колко болезнена е била раздялата ѝ със съпруга ѝ от факта, че макар двамата да бяха горе-долу връстници, тя изглеждаше с двайсет години по-стара от него.

— Добър ден, господин Клифтън — каза тя без никаква следа от акцент. — Заповядайте, влезте.

Поведе го по тесен гол коридор към дневната. Единствената украса на иначе празните стени бе голяма снимка на съпруга ѝ, окачена над лавица оръфани книги с меки корици.

— Моля, седнете — каза тя и посочи двата стола, които бяха единствените мебели в помещението. — Много мило от ваша страна да изминете толкова път, за да ме видите. И трябва да ви благодаря за доблестните ви усилия за освобождаването на скъпия ми Анатолий. Оказахте се неуморим съюзник.

Г-жа Бабакова говореше за съпруга си така, сякаш той закъснява от работа и ще се появи всеки момент, а не изтърпява двайсетгодишна присъда на повече от единайсет хиляди километра оттук.

— Как се запознахте с Анатолий? — попита Хари.

— Учихме в Московския институт за чужди езици. Аз станах учителка по английски в едно местно училище, а Анатолий постъпи в Кремъл малко след като спечели Ленински медал за завършването си с пълно отличие. Когато се оженихме, си мислех, че имаме всичко и че сме големи късметлии, и според стандарта на повечето хора в Русия наистина беше така. Но това се промени за миг, когато Анатолий беше избран да преведе речите на Сталин, за да се използват с пропагандни цели на запад. После официалният преводач се разболя и Анатолий зае мястото му. Казаха му, че назначението е временно, и на него много му се искаше наистина да е така. Но Анатолий искаше да впечатли вождата на страната и явно го е направил, защото бързо беше издигнат до главен преводач на Сталин. Ще разберете защо, ако някога се срещнете с него.

— Погрешна конструкция — каза Хари. — Искате да кажете: когато се срещна с него.

Тя се усмихна.

— Когато се срещнете с него. И тогава започнаха проблемите — продължи тя. — Той стана твърде приближен на Сталин и макар да бе само апаратчик, ставаше свидетел на неща, които го накараха да осъзнае що за чудовище е той. Представяният на народа образ на мил и добродушен чичко нямаше нищо общо с истината. Анатолий ми разказваше най-ужасни истории, когато се връщаше от работа, но никога пред други хора, не споменаваха дори пред най-близките ни приятели. Ако се разприказваше, наказанието нямаше да е само понижение, а просто щеше да изчезне, подобно на хиляди други. Да, хиляди, при това само защото са се осмелили да повдигнат вежда в знак на протест.

— Единствената му утеха бе в писането, макар да знаеше, че работата му няма да бъде издадена преди смъртта на Сталин, а вероятно и след това. Но Анатолий искаше светът да научи, че Сталин е точно такова зло като Хитлер. Единствената разлика бе, че остана безнаказан. И после Сталин умря.

Тя замълча за момент.

— Анатолий изгаряше от нетърпение да сподели със света какво знае. Трябваше да изчака повече, но когато откри издател, който споделя идеите му, не успя да се сдържи. В деня на издаването, още

преди „Чичо Джо“ да стигне до книжарниците, целият тираж бе унищожен. Толкова голям бе страхът на КГБ от разкриването на истината, че дори пресите, които бяха отпечатали думите на Анатолий, бяха натрошени. На следващия ден го арестуваха и седмица по-късно го съдиха и го осъдиха на двайсет години тежък физически труд в лагер за написването на книга, която никой не е чел. Ако беше американец, написал биография на Рузвелт или Чърчил, щеше да се появява по телевизията и радиото, а книгата му щеше да е бестселър.

— Но вие успяхте да избягате.

— Да, Анатолий усещаше какво предстои. Няколко седмици преди излизането на книгата ме прати при майка ми в Ленинград и ми даде всичките ни спестени пари и предварително копие на книгата. Успях да пресека границата с Полша, но трябваше да подкупя един граничар с повечето пари. Пристигнах в Америка без пукнат грош.

— А взехте ли книгата с вас?

— Не, не можех да рискувам. Ако ме хванеха и я конфискуваха, целият живот на Анатолий щеше да изгуби смисъл. Оставих я на място, където никога няма да я открият.

Когато лейди Вирджиния влезе, тримата чакащи я мъже станаха. Срещата най-сетне можеше да започне.

Дезмънд Мелър — с кафяв кариран костюм, по-подходящ за състезание по надбягване с кучета — седна срещу нея. От лявата му страна седеше майор Фишър, облечен в традиционния си двуреден тъмносин костюм на райета, но не от магазин за конфекция — в края на краищата той вече бе депутат. Срещу него седеше мъжът, който бе причина четиримата да се съберат.

— Извиках ви в последния момент, защото се появи нещо, което би могло да осуети дългосрочния ни план — каза Ейдриън Слоун. Никой не го прекъсна. — Миналия петък следобед, точно преди да отплава за Ню Йорк с „Бъкингам“, Себастиан Клифтън купи още двайсет и пет хиляди акции на банката, с което общият му дял стана малко повече от пет процента. Както ви предупредих преди време, всеки притежател на шест процента от акциите на компанията автоматично получава място в борда и ако това ще се случи, няма да

мине много време преди той да открие какво планираме от половин година.

— С колко време разполагаме според вас? — попита лейди Вирджиния.

— Ден, месец, година, кой знае? — отвърна Слоун. — Едно е ясно със сигурност — трябва му само още един процент, за да влезе в борда, така че трябва да приемем, че това ще стане в близко бъдеще.

— Как стои въпросът с придобиването на акциите на старата дама? — попита майорът. — Те биха решили всичките ни проблеми.

— Имам насрочена среща със сина й Арнолд за следващия вторник — каза Дез Мелър. — Официалният повод е да потърся съвета му по юридически въпрос, но няма да му кажа истинската цел на срещата, докато не подпише декларация за конфиденциалност.

— Защо не му направите предложението? — попита Вирджиния, обръщайки се към Слоун. — В края на краищата вие сте председателят на борда.

— Той никога не би се съгласил да работи с мен, след като изиграх мисис Хардкасл да се откаже от правото си на глас в деня на погребението на съпруга й. Но пък досега не е попадал на Дезмънд.

— И след като подпише декларацията за конфиденциалност — каза Мелър, — ще му предложи цена от три паунда и двайсет шилинга за акция от пакета на майка му, което е трийсет процента над пазарната им стойност.

— Няма ли да заподозре нещо? В края на краищата той знае, че сте член на борда на директорите.

— Така е — съгласи се Слоун, — но като единствен попечител на състоянието на баща си главната му отговорност е да направи възможно най-добрата сделка за майка си, а в момента тя живее от дивидентите, които държа максимално ниски през последните две години.

— След като му напомня това — каза Мелър, — ще нанесе решителния удар и ще му кажа, че първото, което възнамерявам да направя, е да сваля Ейдриън от председателския му пост.

— Това би трябвало да реши въпроса — каза майорът.

— Но какво му пречи да се свърже с Клифтън и просто да поиска по-добра цена?

— Това е хубавото на декларацията за конфиденциалност. Той няма да може да обсъжда темата с никого, освен с майка си, освен ако не иска Адвокатският съвет да научи. А той едва ли би поел с лекота подобен риск.

— А другият ни купувач още ли е на линия? — попита майорът.

— Мистър Бишара е не само на линия — каза Слоун, — но и потвърди писмено офертата си от пет паунда за акция и депозира два милиона при адвоката си, за да покаже, че е сериозен.

— Защо е склонен да плати такава висока цена? — попита лейди Вирджиния.

— Защото Централната банка неотдавна отхвърли искането му за лиценз да работи като банкер в Сити и той толкова отчаяно иска да се добере до английска банка с безупречна репутация, че не се интересува колко ще трябва да плати за „Фартингс“.

— Но Централната банка няма ли да се намеси при такова очевидно придобиване? — попита Фишър.

— Не и ако той запази борда в сегашния му вид през следващите две години и ако аз остана председател. Именно затова е толкова важно Клифтън да не научава какво сме намислили.

— А какво ще стане, ако Клифтън се сдобие с шест процента?

— Ще предложи и на него три паунда и двайсет шилинга за акция — каза Слоун. — И имам чувството, че няма да устои на офертата.

— Не съм толкова сигурен — каза Мелър. — Напоследък забелязвам промяна у него. Имам чувството, че той работи по някакъв напълно различен дневен ред.

— В такъв случай ще се наложи да пренапиша дневния му ред.

— Книгата е там, където е мястото на една книга — каза г-жа Бабакова.

— В книжарница? — предположи Хари.

Г-жа Бабакова се усмихна.

— Но не обикновена книжарница.

— Ако искате да запазите това в тайна, ще ви разбера, особено ако откриването й ще доведе до още по-сурово наказание за съпруга ви.

— Какво по-сурово наказание може да има? Последните му думи, докато ми даваше книгата, бяха: „Рискувах живота си заради нея и бих го жертвал с готовност, ако знам, че ще бъде публикувана и светът и най-вече руският народ най-сетне ще научи истината“. Така че ми остана само една цел в живота, мистър Клифтън — да видя книгата на Анатолий издадена, независимо от последиците. В противен случай ще се окаже, че всичките му жертви са били напразни. — Тя хвана ръката му. — Ще я намерите в антикварна книжарница за преводна литература на ъгъла на Невски проспект и Большая Морская в Ленинград — каза тя, като продължаваше да държи ръката на Хари като самотна вдовица, вкопчила се в единствения си син. — На горния рафт в най-далечния ъгъл, между испанското издание на „Война и мир“ и френското издание на „Тес от рода Д’Ърбървил“. Но не търсете „Чичо Джо“, защото я скрих в обложката на португалското издание на „Повест за два града“. Не мисля, че много португалци посещават книжарницата.

Хари се усмихна.

— И ако е все още там и успея да я взема, ще имате ли нещо против господин Гинзбърг да я издаде?

— Анатолий би се гордял, ако... — Тя млъкна, усмихна се и се поправи: — Анатолий ще се гордее, ако книгата му излезе в издателската къща, която издава Хари Клифтън.

Хари извади плик от вътрешния джоб на самото си и ѝ го подаде. Тя го отвори бавно и извади чека. Хари зачака да види реакцията ѝ, но тя просто пхна чека обратно в плика и му го върна.

— Но Анатолий би искал вие да...

— Да, би — тихо каза тя. — Но аз не искам това. Можете ли да си представите болката, която изпитва той всеки ден? Докато не бъде освободен, не ме интересува при какви условия живея. Вие би трябвало да ме разберете най-добре.

Двамата седяха тихо в малката стая, хванати за ръце. Когато започна да притъмнява, Хари осъзна, че в жилището няма осветление. Тя беше твърдо решена да сподели затвора на съпруга си. Показваше такова достойнство, че Хари се смути. Накрая г-жа Бабакова стана.

— Твърде много ви задържах, мистър Клифтън. Ще ви разбера, ако решите да не отидете в Русия, тъй като имате много за губене. И

ако не го направите, имам само една молба — не казвайте нищо, докато не намеря някой, който е готов да изпълни задачата.

— Госпожо Бабакова, ако книгата е все още там, ще я намеря — каза Хари. — Ще я взема и тя ще бъде издадена.

Тя го прегърна.

— Разбира се, ще разбере, ако размислите.

Докато слизаше от осмия етаж до вече опустелия тротоар, Хари се чувстваше едновременно тъжен и въодушевен. Наложил се да измине няколко пресечки, докато успее да хване такси, и не забелязал мъжа, който го следеше, като се промъквал в сенките и от време на време правеше потайно снимки.

— По дяволите — промърмори Хари, докато влакът потегляше от гарата на дългия си път обратно към Ню Йорк. Срещата с г-жа Бабакова така го беше погълнала, че напълно бе забравил за „Карнеги“. Джесика щеше да го скастри хубаво. Погрешно време. Джесика би го скастрила.

ЛЕЙДИ ВИРДЖИНИЯ ФЕНУИК
1970

28.

— Позволете да открия тази среща — каза Ейдриън Слоун, — като изкажа сърдечните си поздравления на майор Фишър за избирането му в Парламента.

— Браво, браво — обади се Дезмънд Мелър и потупа новоизбрания депутат по гърба.

— Благодаря — каза Фишър. — Ще си позволя да добавя, че за мен е бонус, че победих не друг, а Джайлс Барингтън.

— И ако зависи от мен — каза Слоун, — той няма да е единственият Барингтън, който е изгубил. Но първо ще помоля Дезмънд да ни разкаже как е минала срещата му с Арнолд Хардкасъл.

— Отначало не особено добре, защото той явно не проявяваше интерес да продава акциите на майка си дори на раздутата цена от три паунда и дваисет шилинга. Но когато му казах, че първата ми работа като мажоритарен акционер ще бъде да изхвърля Ейдриън от борда, цялата му нагласа се промени.

— Хвана ли се на въдицата? — попита Фишър.

— Разбира се, че се е хванал — отвърна Слоун. — Той ме мрази толкова, колкото вие мразите Ема Клифтън и Джайлс Барингтън, ако не и повече.

— Това не е възможно — каза лейди Вирджиния.

— Но решаващият момент бе, когато му казах кого възнамерявам да поставя начело на „Фартингс“ вместо Ейдриън. — Мелър не се съдържа и направи дълга драматична пауза. — Рос Бюканан.

— Но едно обаждане на Бюканан и той ще разбере...

— Забравяте, майоре, че Хардкасъл подписа декларация за конфиденциалност, така че няма да се обажда на никого. И много ми се иска да видя физиономията му, когато открие, че променяме името на банката от „Фартингс“ на „Слоун“.

— И все пак не би ли размислил, ако някой му предложи по-добра цена за акциите? — попита лейди Вирджиния.

— Късно е — каза Мелър. — Той вече подписа документите за прехвърляне, така че ако платя в рамките на дваисет и един ден,

акциите са мои.

— И ще сте на загуба за съвсем кратко време, преди Хаким Бишара да купи акциите, като ви донесе добра печалба — каза Слоун.

— Но ако Бишара не плати, всички ще останем с празни ръце — напомни им Вирджиния.

— Обажда ми се по телефона два пъти на ден и иска да е в течение с всичко ставащо. Дори отложи посещение в Бейрут, за среща с президента на Ливан. Всъщност си мисля да вдигна цената от пет на шест паунда, но в последния момент.

— Това не е ли малко рисковано? — попита Фишър.

— Повярвайте ми, така отчаяно иска да сложи ръка на „Фартингс“, че е готов да се съгласи на почти всичко. А сега да минем към втората част от плана, която включва вас, лейди Вирджиния, и избирането на времето за делото, което е от жизнена важност.

— Ема Клифтън ще получи писмено изложение следващата седмица и адвокатите ми казаха, че очакват делото да започне някъде през ноември.

— Идеално — каза Мелър и провери в бележника си. — Следващата среща на борда на „Барингтън“ е след три седмици и ще настоя мисис Клифтън да се оттегли от поста си за доброто на компанията, поне докато делото не приключи.

— И няма да има награда за позналите кой ще я замества през това време — каза Слоун.

— Щом заема поста — каза Мелър, — ще реша, че е мой дълг да разкрия на акционерите какво всъщност се е случило през първата нощ от плаването на „Бъкингъм“.

— Но това винаги е било забулено в мистерия — каза Фишър, който изглеждаше малко неспокоен.

— Но няма да остане така още дълго. Когато влязох в борда на „Барингтън“, Джим Нолс намекна, че първото плаване не е минало съвсем по мед и масло, но отказа да се впусне в подробности въпреки настойчивостта ми. Разбира се, проверих протокола от заседанието на борда, проведено на кораба онази сутрин, но намерих единствено извинение от капитана за експлозия, станала в малките часове. Виновни били военните, които правели нощни учения в Северния Атлантис. Бърза справка в Адмиралтейството е достатъчна, за да откриете, че по онова време корабите са били на котва в Гибралтар.

— Тогава какво всъщност е станало? — попита Слоун. — Защото аз също се опитах да изкопча истината от Нолс, но дори след няколко пътиета той продължи да си държи езика зад зъбите.

— Единственото, което успях да открия, бе, че той и другите членове на борда са подписали декларация за конфиденциалност — каза Мелър. — Мислех си, че съм се озовал в задънена улица до срещата на борда миналия месец, когато мисис Клифтън взе прибързано решение, без да осъзнава евентуалните последици.

Никой не зададе очевидния въпрос.

— Капитанът на „Бъкингам“ каза пред борда, че при последното плаване третият офицер, някой си мистър Джесъл, бил открит пиян на мостика и поставен под арест в каютата си до края на пътуването. Адмирал Съмърс настоя Джесъл да бъде уволнен незабавно, без обезщетения и препоръки. Подкрепих го, защото като всички други членове на борда той бе забравил, че Джесъл е бил на вахта през първата нощ на първото плаване и е видял всичко, което се е случило.

Фишър попи с кърпа избилата на челото му пот.

— Не беше трудно да открия Джесъл — продължи Мелър. — Не само че беше останал без работа, но и призна, че закъснява с три месеца с наема си. Заведох го в местната кръчма и бързо разбрах, че още е ядосан и огорчен заради уволнението. Твърдеше, че знае неща, които могат да сринат компанията, и след няколко пътиета започна да обяснява какви точно са тези неща, тъй като беше приел, че съм изпратен да се уверя, че си държи устата затворена, което само го накара да я отвори още повече. Каза ми, че видял Хари Клифтън и Джайлс Барингтън да изнасят голяма ваза с цветя от една първокласна каюта на горната палуба. Успели да я изхвърлят зад борда миг преди вазата да експлодира. На следващата сутрин трима ирландци били арестувани и капитанът се извинил на пътниците, като им поднесъл историята с учението. В действителност били само на секунди от катастрофа, която можела да убие дявол знае колко хора и буквално да потопи компанията.

— Но защо от ИРА не са оповестили какво е станало в действителност? — нервно попита Фишър.

— Джесъл ми каза, че тримата ирландци били арестувани покъсно сутринта и откарани в Белфаст от кораб на Кралския флот, след което били хвърлени в затвора по други обвинения. Неотдавна били

освободени и едно от условията за предсрочното им пускане било да не казват нито дума за „Бъкингъм“, ако не искат още същия ден да се озоват в изолатора. Пък и ИРА не обича да говори много за провалите си.

— Но ако ИРА не желае да потвърди историята и единственият ни свидетел е пияница, изгубил работата си заради чашката, кой ще прояви интерес шест години по-късно? — попита Фишър. — И колко често четем във вестниците, че ИРА планира атентат срещу Бъкингъмския дворец, Централната банка или Парламента?

— Съгласен съм с вас, майоре — каза Мелър, — но нагласата на пресата може сериозно да се промени, когато в качеството си на нов председател на борда на „Барингтън“ реша да извадя истината на бял свят седмици преди пускането на „Балморъл“ на вода и обявяването на датата на първото му плаване.

— Но акциите на компанията ще се сринат за една нощ.

— И ще ги купим почти без пари с печалбата от банковата сделка. С нов борд и смяна на името скоро ще върнем компанията до предишното ѝ положение.

— Промяна на името ли? — попита лейди Вирджиния.

Дезмънд се усмихна.

— „Мелър Шипинг“. Ейдриън получава банката, а аз корабната компания.

— А аз какво ще получа? — попита Вирджиния.

— Точно това, което сте искали винаги, Вирджиния. Удоволствието да поставите фамилия Барингтън на колене. И имате да изиграете жизненоважна роля, защото всичко ще зависи от точно избраното време. На последната среща на борда научих също, че Хари и Ема Клифтън ще бъдат в Ню Йорк следващия месец. Като директор на борда тя прави такива посещения всяка година. Това ще е идеалният момент да уведомите приятелите си от пресата какво да очакват на процеса. Важно е да разкажете своята версия на историята, докато тя е наред Атлантика. Така че когато се върне, мисис Клифтън ще трябва да се защитава на два фронта — акционерите ще искат да знаят защо като председател на публична компания не им е казала какво всъщност се е случило онази нощ и в същото време ще си има неприятности с делото за клевета. Предричам, че няма да мине много

време преди тя да се превърне в бележка под линия в историята на компанията, също като баща си.

— Има една пречка — каза Вирджиния. — Според адвокатите ми шансът да спечеля делото е петдесет на петдесет.

— Когато делото започне, Ема Клифтън вече ще е изгубила всичкото доверие, което е имала — отвърна Слоун. — Съдебните заседатели ще са на ваша страна от момента, в който заемете мястото на свидетеля.

— Но ако не спечеля, ще понеса огромни разходи — упорстваше Вирджиния.

— След като мисис Клифтън се оттегли като председател на „Барингтън“, не виждам как можете да изгубите делото. Но ако това все пак се случи, колкото и малко вероятно да е, банката с готовност ще покрие всичките ви разходи. Жалки пенита на фона на цялостната картина.

— Това не решава проблема със Себастиан Клифтън и неговите шест процента — обади се майор Фишър. — Защото ако получи място в борда, ще научи всичко, което...

— Аз поемам това — каза Слоун. — Ще се обадя на Клифтън и ще му предложа да се срещнем.

— Може да откаже да се срещне с вас.

— Няма да устои, а когато му предложа пет паунда за акция, което е сто процента печалба, ще се предаде. Доколкото го познавам, ще забрави всичките си задължения в мига, в който види шанс да направи удар.

— А ако все пак отхвърли предложението ви? — попита Фишър.

— Тогава има план Б — каза Слоун. — Не ми пука кой от двата ще свърши работа.

— Както обясних на първата ни среща, лейди Вирджиния, според мнението ми като професионалист шансовете ви за спечелване на делото са в най-добрия случай петдесет на петдесет, така че може би ще е по-разумно да не го завеждате.

— Благодаря за съвета ви, сър Едуард, но това е риск, който съм готова да поема.

— Така да бъде — отвърна адвокатът й. — Но смятам за нужно мнението ми да бъде отразено в протокола, за да няма неразбирателство в бъдеще.

— Изказахте становището си повече от ясно, сър Едуард.

— Тогава да започнем с колкото се може по-обективен преглед на фактите по делото. Вие или сте, или не сте продали и после изкупили обратно голям брой акции на „Барингтън“ с цел преднамерено да навредите на компанията.

— Защо ми е да причинявам вреда на компанията?

— Наистина, защо. Тук следва да спомена, че другата страна трябва да докаже, че сте го направили, а не вие да доказвате, че не сте. И все пак на три пъти, когато компанията е трябвало да обяви лошата новина, вие сте продавали акции на най-високата им цена и десет дни по-късно сте ги изкупували обратно, когато цената им е падала. Това вярно твърдение ли е?

— Да. Но го направих едва след като се посъветвах с майор Фишър.

— Мисля, че следва да не споменавате майор Фишър, докато сте на свидетелската банка.

— Но той е член на Парламента.

— Може би е време да ви напомня, лейди Вирджиния, че мнението на повечето съдебни заседатели за адвокатите, агентите на недвижими имоти и депутатите почти не се различава от мнението им за данъчните.

— Но защо да не го споменавам, щом това е самата истина?

— Защото по времето, когато сте продавали и изкупували акциите, майор Фишър е бил директор в борда на „Барингтън“ и тъй като е бил ваш представител, за журито ще е повече от ясно откъде сте получавали нужната ви информация. Предвид това ви съветвам да не призовавате майор Фишър, макар че не би било зле да го предупредите, че има вероятност да бъде призован от другата страна. Ако бях на тяхно място, щях да му пратя призовка.

За първи път Вирджиния показва признаци на безпокойство.

— А след това, на по-късна дата — продължи сър Едуард, — вие сте купили голям дял от „Барингтън“, за да получите място в борда по време, когато компанията е избирала нов председател.

— Да. Майор Фишър беше моят избор за председател на борда.

— Това също е нещо, което трябва да ви посъветвам да не споменавате пред съда.

— Но защо? Смятах, че майор Фишър ще бъде по-добър като председател.

— Възможно е, но журито от дванайсет обикновени граждани, избрани на случаен принцип, може да реши, че целите вендета срещу мисис Клифтън, което наемква, че първоначалната ви цел за купуването и продаването на акциите наистина е била да навредите на нея и на компанията.

— Просто исках председател да стане най-подходящият човек. А и не мисля, че една жена е способна да се справи с такава работа.

— Лейди Вирджиния, опитайте се да не забравяте, че е много вероятно половината от съдебните заседатели да са жени и че с подобно наблюдение едва ли ще си спечелите симпатиите им.

— Това започва да ми прилича повече на конкурс по красота, отколкото на дело.

— По този въпрос не сте много далеч от истината, лейди Вирджиния. Трябва също да приемем, че другата страна ще призове бившия ви съпруг сър Джайлс Барингтън като свидетел.

— Защо? Той няма нищо общо.

— С изключение на това, че всички трансакции са станали след развода ви с него и че по една случайност сте избрали за кандидат за председател на борда човек, който два пъти се е изправял срещу него на общи избори, което според журито може да се окаже повече от съвпадение.

— Но дори да призоват Джайлс, как той би могъл да помогне на каузата им? Той е бивш съпруг, бивш депутат и бивш министър. Не бих казала, че това го поставя в добра светлина.

— Всичко това може и да е вярно — рече сър Едуард, — но имам чувството, че той все пак ще успее да впечатли съдебните заседатели.

— Какво ви кара да смятате така?

— Той има огромен опит като оратор, а публичните речи подготвят много добре човек за свидетелското място. Така че не можем да си позволим да го подценяваме.

— Но той е загубеняк — изтърси Вирджиния, изгубила способност да контролира чувствата си.

— Трябва да подчертая, че всяка лична нападка срещу другата страна ще се обърне срещу вас, така че ви моля да не забравяте да запазите спокойствие, докато давате показания, и да използвате силните си качества. Вие сте засегнатата страна, човек, който не разбира механизмите на Сити и няма никаква представа как да срине компания.

— Но така ще се покажа като слаба.

— Не — твърдо заяви сър Едуард. — Така ще се покажете като ранима, което ще ви бъде от полза, когато журито види, че сте изправена пред хитроумна и корава бизнес дама.

— На чия страна сте?

— На ваша, лейди Вирджиния, но мое задължение е да съм абсолютно сигурен, че знаете с какво се заемате. Предвид това трябва да ви попитам още веднъж: сигурна ли сте, че искате да заведете делото?

— Да, напълно съм сигурна, защото има нещо, което не съм ви казала, сър Едуард, а когато то се разчуе, не мисля, че случаят ще стигне до съдебната зала.

29.

— Мистър Слоун се обади, докато бяхте на обед — каза Рейчъл.

— Каза ли какво иска? — попита Себ.

— Не, каза само, че било по личен въпрос.

— Не се и съмнявам. Усетил се е, че притежавам близо шест процента от акциите на „Фартингс“, и това изведнъж става много личен въпрос.

— Предложи да се срещнете в кабинета му утре в единайсет. Графикът ви го позволява.

— Забрави. Ако иска да ме види, да заповяда тук.

— Ще се обадя да попитам дали му е удобно.

— Имам чувството, че ще му бъде, защото този път аз съм зад кормилото.

Рейчъл не коментира, а се обърна и тръгна към вратата.

— Не си убедена, нали, Рейчъл? — попита Себ. Тя се обърна, но преди да успее да каже нещо, той попита: — Какво би направил Седрик?

— Щеше да остави у Слоун впечатлението, че се е вързал на плана му, за да го накара да свали гарда си.

— Така ли? Тогава кажи на Слоун, че ще бъде при него утре в единайсет, и добави, че с нетърпение очаквам да се срещна с него.

— Не, това ще е преиграване. Но не закъснявайте.

— Защо?

— Така ще му дадете предимство.

За първи път, откакто бе изгубил мястото си, Джайлс не очакваше с нетърпение да се върне в Камарата на общините. Полицаят на входа откъм Сейнт Стивън му отдаде чест.

— Радвам се да ви видя, сър. Надявам се скоро да се върнете.

— Благодаря — каза Джайлс.

Влезе в сградата, мина през Уестминстър Хол и продължи по коридора, където граждани чакаха търпеливо с надеждата да ги пуснат

в галерията за посетители, за да следят заседанията. Джайлс мина покрай тях и влезе в централното фоайе. Вървеше бързо, за да не бъде задържан от бивши колеги и да слуша съболезнованията им, които рядко бяха искрени.

Мина покрай друг полицаи и стъпи на дебелия зелен килим, по който бе минавал толкова много години. Погледна телеграфа, който запознаваше депутатите с всичко ставащо по света, но не спря да провери последните новини. Продължи покрай библиотеката, като изпитваше ужас при мисълта, че може да се натъкне на един конкретен депутат, когото не искаше да вижда. Когато стигна кабинета на водача на управляващата партия, зави наляво и спря пред стая, в която не бе влизал от години. Почука на вратата на лидера на опозицията и влезе. Видя зад бюрата същите две секретарки, които бяха служили на бившия премиер на Даунинг стрийт.

— Радвам се да ви видя, сър Джайлс. Влизайте направо, мистър Уилсън ви очаква.

Поредно чукане на поредна врата и Джайлс влезе в стаята, и видя позната картина — човек, който се опитва да си запали лулата. Отказа се, когато видя Джайлс.

— Джайлс, цял ден те очаквам с нетърпение. Радвам се да те видя.

— И аз се радвам да те видя, Харолд — отвърна Джайлс, без да стиска ръката на колегата си в Уестминстърския дворец: спазваше следвана от векове традиция.

— Ама че лош късмет, да изгубиш само с дваисет и един гласа — каза Уилсън. — Няма да се преструвам, че ми пука особено за заместника ти.

— Това място ще го разкрие какъв е — каза Джайлс.

— Винаги става така.

— Как се справяш със следизборната меланхолия?

— Не особено добре. Признавам, че мястото ми липсва.

— Съжалявам за станалото с теб и Гуинет. Надявам се, че ще успеете да останете приятели.

— И аз също, защото вината е моя. Боя се, че започнахме да се отдалечаваме един от друг от известно време.

— А това място не помага за заздравяването на една връзка — каза Харолд. — Трябва ти жена, която много те разбира, когато рядко

се връщаш преди десет.

— А ти, Харолд? Как се чувстваш, след като отново стана лидер на опозицията?

— Подобно на теб, не особено добре. Кажи, как е в истинския свят?

— Не ми харесва особено и няма да се преструвам, че не е така. След като си бил в политиката четвърт век, не си особено годен за друга работа.

— Тогава ти предлагам да направим нещо по въпроса — каза Уилсън и най-сетне успя да запали лулата си. — Трябва ми говорител по външните работи в Камарата на лордовете и не мога да се сетя за по-подходящ човек от теб.

— Поласкан съм, Харолд, и си помислих, че това може да е причината да поискаш да ме видиш. Мислих много и се питам дали мога да ти задам един въпрос, преди да взема решение.

— Разбира се.

— Не смятам, че Тед Хийт се представя по-добре в управлението, отколкото в опозиция. Мнението на гласоподавателите за него като бакалин е показателно. И съм сигурен, че още имаме отлични шансове да спечелим следващите избори.

— Както биха казали приятелите ми евреи, от твоите уста в Божиите уши.

— И ако съм прав, няма да мине много време преди да се върнеш на номер десет.

— Дай боже.

— И двамата знаем, че реалната власт е в Камарата на общините, а не на лордовете. Честно казано, горната камара е просто луксозен старчески дом, награда за партийните активисти с дълга служба и добро поведение.

— С възможното изключение в лицето на онези, които стоят на първия ред и разискват законите — подчерта Уилсън.

— Но аз съм само на петдесет, Харолд. Не съм сигурен, че искам да прекарам остатъка от живота си в чакане да бъда поканен на още по-високо място.

— Ще ти дам работа — каза Уилсън. — И ще имаш място в кабинета в сянка.

— Не съм сигурен, че това е достатъчно, Харолд. Така че трябва да те попитам направо. Ако на следващите избори се кандидатирам за мястото в Бристолското пристанище, както настоява местната асоциация, ще имам ли шанс да стана външен министър?

Известно време Уилсън пуфтеше с лулата, както правеше често, когато му трябваше време да обмисли отговора си.

— Не веднага, Джайлс. Няма да е честно спрямо Денис, който в момента заема този пост в кабинета в сянка, както ти е известно. Но мога да гарантирам, че ще ти бъде предложено важно място в кабинета и ако се справиш, ще си сред основните кандидати, ако постът се освободи. Независимо дали ще приемеш предложението ми, поне ще се върнеш в Парламента. И ако си прав и наистина спечелим изборите, не е тайна, че ще потърся водач в Камарата на лордовете.

— Аз съм човек от Камарата на общините, Харолд, и не мисля, че съм готов да бъда погребан. Така че това е риск, който съм склонен да поема.

— Поздравявам те за решимостта ти — каза Уилсън. — И сега е мой ред да ти благодаря, защото знам, че няма да си склонен да поемеш този риск, ако не вярваш не само че можеш да си върнеш мястото, но и че имам добри шансове да се върна на номер десет. Но все пак, ако размислиш, просто ми кажи и също като дядо си ще седиш на червените пейки като лорд Барингтън от...

— Бристолското пристанище — довърши Джайлс.

Себастиан влезе във „Фартингс Банк“ за първи път, откакто бе подал оставка преди пет години. Отиде на рецепцията и каза името си на дежурния.

— А, да, мистър Клифтън — каза мъжът, докато проверяваше списъка. — Председателят ви очаква.

Когато чу „председателят“, Себ си помисли за Седрик Хардкасл, а не за узурпатора, който беше причина да подаде оставката си.

— Ще бъдете ли така любезен да се подпишете в книгата за посетители?

Себ извади писалка от вътрешния джоб на самото си и бавно развъртя капачката — даваше си малко време да прегледа списъка на

хората, посетили неотдавна председателя. Погледът му бързо се плъзна по двете колони имена, повечето от които не му говореха нищо. Но две изпъкнаха така, сякаш до тях бяха поставени неонов светлини. Слоун беше назначил Дезмънд Мелър за изпълнителен директор само месеци след влизането му в борда на „Барингтън“, така че в появата му в списъка нямаше нищо чудно, но какво общо имаше майор Алекс Фишър с председателя на „Фартингс“? Едно беше сигурно — Слоун нямаше да му каже. Единственото друго име, което привлече вниманието му, беше това на Хаким Бишара. Себ беше сигурен, че е чел наскоро нещо за мистър Бишара във „Файненшъл Таймс“, но не можеше да си спомни какво.

— Председателят ще ви приеме веднага, сър. Кабинетът му е на...

— Най-горния етаж — довърши Себ. — Благодаря.

След като излезе от асансьора на последния етаж, Себ бавно тръгна по коридора към стария кабинет на Седрик. Не разпозна никого и никой не позна него, в което нямаше нищо чудно, тъй като Слоун не си беше губил времето, а веднага се бе заел да прочисти „Фартингс“ от хората на Седрик.

Не му се наложи да чука на вратата, защото тя се отвори още докато беше на две крачки от нея.

— Радвам се да те видя, Себ — каза Слоун. — Доста време мина — добави той и го въведе в кабинета си, но не рискува да протегне ръка.

Първото нещо, с което кабинетът порази Себ, бе пълното отсъствие на следи от Седрик. Никакъв знак за трийсетгодишната му служба на банката. Никакъв портрет, снимка или табелка, които да напомнят на следващото поколение за постиженията му. Слоун не само го беше изместил напълно, но и го бе заличил като някакъв изпаднал в немилост съветски политик.

— Сядай — каза Слоун, сякаш се обръщаше към някой от младшите си служители.

Себ се вгледа внимателно в противника си. Беше наддал от последната им среща, но килограмите бяха ловко прикрити от добре ушития двуреден костюм. Едно нещо обаче си оставаше същото — неискрената усмивка на човек, с когото повечето хора от Сити не изпитваха особено желание да работят.

Слоун се настани зад председателското бюро и започна направо по същество, вместо да си губи времето с баналности.

— Себ, интелигентен човек като теб несъмнено вече се е досетил защо поисках да се видим.

— Предполагам, че смяташ да ми предложиш място в борда на „Фартингс“.

— Нямах предвид точно това. — Последва фалшив смях, който идеално си пасваше с неискрената усмивка. — Все пак от известно време беше ясно, че купуваш наши акции на борсата и вече ти трябва само още двайсет и две хиляди, за да прекрачиш прага, който автоматично ти дава право да влезеш в борда или да посочиш някой, който да те представлява.

— Бъди сигурен, че ще се представлявам сам.

— Което е и причината да поискам да разговаряме. Не е тайна, че не се погаждахме, докато работеше при мен...

— Което е и причината да напусна.

— Както и причината да смятам, че е неуместно да участваш в ежедневно управление на банката.

— Не проявявам абсолютно никакъв интерес към ежедневно управление на банката. Предполагам, че имаш способни хора, които да поемат тази работа. Никога не съм имал подобно намерение.

— Тогава какво е намерението ти? — настоятелно попита Слоун, който едва успяваше да скрие раздразнението си.

— Да се уверя, че тази банка ще се върне към високите стандарти, на които се радваше по време на предшественика си, и че акционерите са наясно какво се прави от тяхно име. — Себ реши да търкулне малка ръчна граната по бюрото и да види дали ще гръмне, когато стигне другата страна. — Защото прочетох протоколите от предишните срещи на борда и от тях е ясно, че не казваш на акционерите цялата история.

— Какво искаш да кажеш? — малко прибързано попита Слоун.

— Мисля, че много добре знаеш какво искам да кажа.

— Може би ще успеем да се споразумеем. В края на краищата винаги си бил отличен търговец.

От грубо притискане към ласкателства само за един миг. Морис Суон би могъл да даде на този човек ролята на Ричард III и той щеше да я изиграе без сценарий.

— Каква сделка имаш предвид? — попита Себ.

— През последните пет години би трябвало да си плащал средно около два паунда и десет шилинга за акция. Готов съм да удвоя сумата и да ти предложа пет паунда за акция. Несъмнено ще се съгласиш, че това е щедра оферта.

Прекалено щедра, помисли си Себ. Лично той би започнал с три паунда и би приключил с четири. Защо Слоун така силно искаше да го държи извън борда?

— Повече от щедра — отвърна Себ. — Но въпреки това възнамерявам да заема мястото си в борда. Нали разбираш, приемам нещата лично.

— В такъв случай ще се наложи да направя официална жалба до Централната банка и да посоча, че нямаш интерес в подкрепянето на дългосрочните цели на банката.

— Честно казано, интересно ми е да разбера какви са дългосрочните цели на „Фартингс“. Поради което миналата седмица посетих Централната банка и си поговорих надълго и нашироко с мистър Крейг, главния отговорник по съответствието. Той бе така добър да провери устава на банката и потвърди писмено, че щом притежавам шест процента от акциите, имам право на място в борда. Но моля, обади му се.

Ако Слоун беше дракон, в момента от ноздрите му щяха да бъдат пламъци.

— Ами ако ти бях предложил десет паунда за акция?

Слоун явно не се контролираше, така че Себ реши да метне втора граната.

— Тогава щях да започна да си мисля, че слуховете са верни.

— Какви слухове? — остро попита Слоун.

Дали да не рискува с още една граната?

— Защо не питаш Дезмънд Мелър и Алекс Фишър какви са ги замислили под прикритието на банката ти?

— Откъде знаеш...

Гранатата беше гръмнала в лицето на Слоун, но Себ не се сдържа и метна още една.

— Имаш много врагове на Скуеър Майл и дори един-двама в собствения си кабинет.

— Време е да си тръгваш, Клифтън.

— Да, определено си прав. Но очаквам с нетърпение да видя теб и колегите ти на срещата на борда следващия месец. Имам много въпроси към тях и особено към мистър Мелър, който, изглежда, няма нищо против да открие играта и за двата отбора.

Слоун не помръдна, но зачервените му бузи показваха, че поредната граната е гръмнала.

Себ се усмихна за първи път, стана и понечи да си тръгне, когато Слоун също метна граната.

— Боя се, че известно време няма да се виждаме, Себастиан.

— Защо? — попита Себ и се обърна.

— Защото на последната среща приехме резолюция, според която всеки, който иска да влезе в борда, трябва да притежава десет процента от акциите на компанията.

— Не можеш да го направиш — решително рече Себ.

— Мога и го направих — отвърна Слоун. — И съм сигурен, че ще останеш доволен да научиш, че мистър Крейг, главният отговорник по съответствието в Централната банка, даде благословията си на единодушната ни резолюция. Така че ще се видим след около пет години. Но не тръпни в очакване, Себ, защото ако се сдобиеш с десет процента, можем просто да приемем нова резолюция.

30.

— Колко време възнамеряваш да прекараш в Русия? — попита Джайлс, когато Хари стана от масата и поведе гостите си към кабинета за кафе.

— Само няколко часа, най-много с едно преспиване.

— Защо ще ходиш отново там? Никой не ходи там за втори път, освен ако няма адски основателна причина.

— Отивам да пазарувам.

— Париж, Рим, Нью Йорк... — каза Джайлс. — Но никой не ходи да пазарува в Русия, ако не се броят местните.

— Освен ако в Русия няма нещо, което не можеш да си купиш в Париж, Рим или Нью Йорк? — предположи Ема, докато наливаше кафе на брат си.

— О, колко съм несъобразителен. Трябваше да се сетя, че Хари току-що се върна от Щатите и че Харолд Гинзбърг не е единственият, с когото се е срещал. Инспектор Уоруик не би пропуснал подобна улика.

— Бих предпочел да пътувам след делото на Ема — каза Хари, без да обръща внимание на дедукцията на Джайлс, — но визата ми изтича след две седмици, а от руското посолство ме предупредиха, че може да има шестмесечно забавяне преди да ми издадат нова.

— Само внимавай — каза Джайлс. — Възможно е руснаците да си имат свой инспектор Уоруик, който да седи и да те чака. — След собствения му опит в Източен Берлин Джайлс се съмняваше, че Хари ще стигне по-далеч от митницата, но отдавна беше приел, че няма надежда да разубеди зет си, щом си е наумил нещо.

— Ще вляза и ще изляза преди да са се усетили — каза Хари. — Така че няма за какво да се безпокоиш. Всъщност много повече се тревожа за проблемите, пред които е изправена Ема.

— Да не искаш да ми кажеш, че онзи шарлатан е намерил двама директори, които са склонни да го предложат и подкрепят? — попита Джайлс.

— Да. Старото му приятелче Джим Нолс и още по-старото му приятелче Клайв Анскот.

— Но ако не успеят да го изберат, няма ли да бъдат принудени да подадат оставка? — попита Джайлс. — Това може да се окаже капан.

— Едва ли, ако успеят да го изберат — отвърна Хари.

— Защо? Какво е най-лошото, което може да направи Мелър, та дори да стане заместник-председател? — попита Джайлс.

— Може да предложи да се оттегля, докато не приключи делото — каза Ема. — За доброто на компанията.

— И така заместник-председателят ще стане действащ председател.

— Но само за няколко седмици — каза Хари. — Ти ще се върнеш на поста си, след като делото приключи.

— Не можеш да си позволиш да даваш поле за действие на Мелър — отсече Джайлс. — Щом престанеш да посещаваш срещите на борда, той ще намери начин да превърне временното положение в постоянно, можеш да си сигурна.

— Но би могла да откажеш да се оттеглиш дори ако той стане заместник — предложи Хари.

— Няма да имам избор, понеже ще ми се наложи през по-голямата част от месеца да се защитавам в съда.

— Но след като спечелиш...

— Ако спечеля.

— С нетърпение очаквам да застана на свидетелското място и да разкажа на журито някои домашни истини за Вирджиния.

— Няма да те призоваваме, Джайлс — тихо каза Ема.

— Но аз знам за Вирджиния повече от...

— Точно от това се тревожи адвокатът ми. Че след няколко добре подбрани думи от бившия ѝ съпруг заседателите могат да я съжалят. Адвокатът ми мистър Трелфорд твърди, че нейният адвокат сър Едуард Мейкпийс няма да се посвени да повдигне въпроса за втория ти развод и какво е довело до него.

— Тогава кого ще призовеш?

— Майор Алекс Фишър.

— Но той няма ли да е свидетел на противната страна?

— Мистър Трелфорд не мисли така. Фишър би могъл да е толкова проблем за тях, колкото и за нас.

— Тогава може би ще ме призове другата страна? — с надежда предположи Джайлс.

— Да се надяваме, че няма да го направи.

— Бих платил солидна сума да видя Фишър на мястото на свидетеля — каза Джайлс, подминавайки подмятането на Ема. — Напомни на мистър Трелфорд, че той има много къс фитил, особено ако не получава уважението, което си мисли, че заслужава. И това е още повече в сила сега, след като влезе в Парламента.

— Същото може да се каже за Вирджиния — каза Хари. — Тя няма да се сдържи да напомни на всички, че е дъщеря на граф. А сред съдебните заседатели няма да има много графове.

— Само че би било също толкова глупаво да подценяваме сър Едуард — каза Джайлс. — Ако позволите да цитирам описанието на Тролъп на друг адвокат, той е „блестящ като диамант и също толкова режещ и твърд“.

— И на мен ще са ми нужни същите качества на срещата на борда следващия месец, когато ще изляза на ринга с Мелър.

— Имам чувството, че Мелър и Вирджиния работят заедно — каза Джайлс. — Двете събития съвпадат по особено удобен начин.

— Да не забравяме и Фишър — добави Хари.

— Реши ли дали ще се изправиш срещу него на следващите избори? — попита Ема.

— Може би е време да ви кажа, че Харолд Уилсън ми предложи място в Камарата на лордовете.

— Поздравления! — възкликна Ема, скочи от стола и прегърна брат си. — Най-сетне и малко добри новини.

— И аз отказах.

— Какво си направил?

— Отказах. Казах му, че искам да направя още един удар в Бристолското пристанище.

— И още един удар по Фишър, естествено — рече Хари.

— Това може и да е част от причината — призна Джайлс. — Но ако ме победи отново, ще съм дотам.

— Мисля, че си се побъркал — рече Ема.

— Същото ми го каза и преди двацет и пет години, когато обявих, че смятам да се кандидатирам за Парламента.

— Като социалист — напомни му Ема.

— Ако това ще те накара да се почувстваш по-добре, Себастиан е съгласен с теб — засмя се Джайлс.

— Това означава ли, че си го виждал след като се върна от Ню Йорк? — попита Хари.

— Да. И преди да попиташ, той млъкна в мига, в който повдигнах темата.

— Жалко — каза Хари. — Такова чудесно момиче.

— Но мога да ти кажа също, че когато се отбих в кабинета му да го взема да обядваме, зърнах на стената зад бюрото му детска рисунка, която не бях виждал преди. Беше озаглавена „Мама“ и бих могъл да се закълна, че е нарисувана от ръката на Джесика.

— Мой портрет ли? — попита Ема.

— Не, точно това е странното — рече Джайлс. — Не твой, а на Саманта.

— Слоун ти е предложил десет паунда на акция? — изненада се Рос Бюканан. — Но в това няма никакъв смисъл. Тази сутрин акциите на „Фартингс“ вървят за два паунда и осем шилинга.

— Просто се опитваше да открие какъв е лимитът ми — каза Себ. — Щом разбра, че не проявявам интерес, се призна за победен и изгуби самообладание.

— Това едва ли е изненада. Но защо така отчаяно е искал да сложи ръка на твоите шест процента?

— И как точно пасват Мелър и Фишър?

— Долен съюз, който е замислил нещо лошо, това е сигурно.

— В книгата за посетители имаше и едно друго име, което би могло да ни даде отговора. Да сте попадали някога на човек, наречен Хаким Бишара?

— Не съм се срещал лично с него — отвърна Рос. — Но бях на една негова лекция в Лондонското училище по икономика и бях много впечатлен. Турчин, но е учил в Бейрут. Получил най-високите оценки на приемните изпити за Оксфорд, но не му предложили място.

— Защо?

— Решили, че е мамил. В края на краищата как може момче на име Хаким Бишара, син на турски търговец на килими и сирийска проститутка, да бие каймака на английската образователна система? Затова вместо в Оксфорд отишъл в Йейл и след като завършил,

спечелил стипендия в Харвардското бизнес училище, където сега е хоноруван преподавател.

— Значи е учен?

— О, не! Бишара практикува онова, което проповядва. На двайсет и две предприел дързък опит да придобие Бейрутската търговска банка, една от най-уважаваните финансови институции в Близкия изток.

— И какво прави в Англия?

— От известно време се опитва да накара Централната банка да му даде лиценз за клон на Бейрутската банка в Лондон, но засега все му отказват.

— Защо?

— Централната банка не е длъжна да посочва причини, а и не забравяй, че в комисията влизат безхарактерни типове от същата порода, които са попречили на Бишара да влезе в Оксфорд. Но той не е от хората, които се отказват лесно. Наскоро четох в „Телеграф“, че възнамерява да заобиколи комисията и да придобие английска банка. А коя банка е по-подходяща за придобиване от „Фартингс“?

— Ясно като бял ден, а да не го забележа.

— Когато събереш две и две, обикновено получаващ четири — каза Рос. — Но пак не намирам логика във всичко това, защото Бишара е щастливо женен, набожен мюсюлманин, който години наред си е градил репутация с безупречно честните си сделки, също като Седрик. Тогава защо да има вземане-даване със Слоун, който се слави като безскрупулен и нечестен и раздава от долната част на тестето?

— Има само един начин да разбере — каза Себ. — Като се срещна с него. Някакви идеи?

— Не, освен ако не си табладжия от световна величина. Таблата му е хоби.

— Знам как да изиграя шест и едно в началото на играта, но с това познанията ми в общи линии се изчерпват.

— Е, всеки път, когато е в Лондон, той посещава редовно клуб „Клеърмонт“. Част е от така наречената Клеърмонтска група — Голдсмит, Аспинал и Лукан. Саможивци като него, които не се вписват лесно в лондонското общество. Но не се захващай с него, Себ, освен ако не искаш да изгубиш и ризата от гърба си. Честно казано, нямаш много изгледи за успех с Бишара.

— Освен един — рече Себ. — Двамата имаме нещо общо.

— Ако си падах по залаганията, мисис Клифтън, отговорът на въпроса ви щеше да е равни изгледи за успех, но никой не може да каже как ще се представи човек, когато застане на мястото на свидетеля.

— Да се представи? Не би ли трябвало да е просто себе си и да каже истината?

— Да, разбира се — съгласи се мистър Трелфорд. — Не искам обаче съдебните заседатели да останат с чувството, че са членове на комисия, оглавявана от вас.

— Но аз се занимавам точно с това — каза Ема.

— Не и когато сте на мястото на свидетеля. Искам всички мъже в журито да се влюбят във вас. Съдията също, ако е възможно.

— А жените?

— Да решат, че е трябвало да се борите здравата, за да постигнете изумителния си успех.

— Е, поне това е вярно. Мислите ли, че сър Едуард ще посъветва Вирджиния същото?

— Несъмнено. Ще иска да я представи като изпаднала в беда девойка, изгубена в жестокия свят на търговията и финансите и тормозена от мъжкарана, която е свикнала да постига своето.

— Но това няма абсолютно нищо общо с истината.

— Мисля, че ще трябва да оставим заседателите да решат каква е истината, мисис Клифтън. Но засега да погледнем фактите на студената светлина на деня. Ще посочим като оправдание първата част от отговора ви на въпроса на лейди Вирджиния, даден на обща среща и записан в протокола. Ще посочим, че майор Фишър е бил не само избраникът на лейди Вирджиния в борда, но и че като директор на компанията е имал вътрешна информация, която ѝ е позволила да купува и продава акции за свое облагодетелстване. На сър Едуард няма да му е лесно да обори това твърдение и ще го подмине колкото се може по-бързо, за да се съсредоточи върху онова, което сте добавили, докато тя е излизала от залата: „Ако намерението ви е било да поставите компанията на колене, лейди Вирджиния, значи сте се провалили. И провалът ви е достоен за оплакване, защото бяхте

победена от обикновени почтени хора, които искат компанията да се развива успешно“. „Обикновени почтени хора“ е проблем, защото заседателите възприемат себе си по този начин и сър Едуард ще заяви, че клиентката му е не само обикновена почтена личност, но че причината да продължи да купува акциите на „Барингтън“ е била вярата ѝ в компанията и че сриването ѝ е последното нещо, което би поискала.

— Но всеки път, когато продаваше акциите си, Вирджиния правеше огромни печалби и излагаше на риск стабилността на компанията.

— Напълно е възможно и се надявам, че лейди Вирджиния ще се опита да се представи като пълна невежа по бизнес въпроси и ще се помъчи да убеди журито, че през цялото време е разчитала на експертизата и професионализма на своя съветник майор Александър Фишър.

— Но те работеха като екип, за да сринат компанията.

— Напълно възможно, но когато тя се изправи пред съда, сър Едуард ще ѝ зададе въпроса, чийто отговор сте избегнали. Кого имате предвид, лейди Вирджиния, когато казахте... — мистър Трелфорд побутна полукръглите си очила и прочете точните думи, — „вярно ли е, че един от директорите ви е продал огромния си дял през уикенда в опит да постави компанията на колене?“.

— Но Седрик Хардкасъл не се опитваше да постави компанията на колене. Точно обратното. Той се опитваше да я спаси, както би обяснил лично, ако можеше да застане на мястото на свидетеля.

— Ще го кажа колкото се може по-деликатно предвид обстоятелствата, мисис Клифтън, но изпитвам облекчение, че другата страна не може да призове мистър Хардкасъл, защото ние определено не бихме го направили.

— Но защо? Той беше изключително почтен и честен човек.

— В това няма съмнение. Но сър Едуард ще посочи, че мистър Хардкасъл е правил абсолютно същото, в което вие обвинявате лейди Вирджиния.

— С намерението да спаси компанията, а не да я постави на колене.

— Възможно е, но вече ще сте изгубили както спора, така и делото.

— И все пак ми се иска да беше жив — въздъхна Ема.

— А сега трябва да запомните начина, по който казахте тези думи, мисис Клифтън, защото искам заседателите да мислят за вас точно така, докато обмислят решението си.

— Не очаквам с нетърпение това дело — каза Ема.

— В такъв случай може би ще е по-разумно да помислите за извънсъдебно уреждане.

— Защо да го правя?

— За да избегнете процеса и целия шум, който ще се вдигне около него, и да се върнете към нормалния си начин на живот.

— Но това означава да призная, че тя е права.

— Изявлението ви ще бъде съставено внимателно — „разгорещен, може би малко безразсъден момент, за което поднасяме искрените си извинения“.

— А финансовата страна на въпроса?

— Ще трябва да платите нейните разходи, моя хонорар и малко дарение на благотворителна организация по ваш избор.

— Повярвайте, ако тръгна по този път, Вирджиния ще го приеме като знак за слабост и ще бъде още по-твърдо решена да отнесе иска в съда — каза Ема. — Тя не иска случаят да приключи тихо, а да бъде оправдана в съда и в пресата, за предпочитане със заглавия, които да ме унижават дни наред.

— Възможно е, но професионално задължение на сър Едуард ще бъде да й постави алтернативата — ако изгуби делото, тя ще трябва да плати вашите разходи, както и неговия хонорар. А ви уверявам, че при сър Едуард Мейкпийс няма нищо евтино.

— Вирджиния няма да се вслуша в съвета му. Тя не вярва, че е възможно да изгуби, и мога да го докажа.

Мистър Трелфорд се облегна и заслуша внимателно клиентката си. Когато тя приключи, той за първи път повярва, че може би наистина имат шанс за успех.

31.

Себастиан слезе от колата и даде на портиера ключовете и банкнота от един паунд. Докато изкачваше стъпалата към входа на „Клеърмонт“, му отвори вратата и той се раздели с втора банкнота.

— Член ли сте, сър? — попита елегантно облеченият мъж зад рецепцията.

— Не — отвърна Себ и този път подаде тайно банкнота от пет паунда.

— Просто подпишете тук, сър — каза мъжът и завъртя някакъв формуляр към него.

Себ се подписа там, където сочеше пръстът му, и получи временна членска карта.

— Главната игрална зала е горе отляво, сър.

Себ тръгна по широкото мраморно стълбище, като се възхищаваше на ослепителния полилей, маслените картини и дебелия мек килим. Милионерите трябваше да бъдат накарани да се чувстват като у дома, в противен случай не биха били склонни да се разделят с парите си.

Влезе в игралната зала, но не се огледа, тъй като искаше присъстващите да си помислят, че това е обичайното му свърталище. Тръгна към бара и седна на един висок кожен стол.

— Какво ще желаете, сър? — попита барманът.

— Кампари и сода — каза Себ, тъй като в този клуб със сигурност не предлагаха наливна бира.

Когато питието се появи пред него, той извади портфейла си и постави един паунд на бара.

— Не е необходимо, сър.

Заведения, в които не плащаш за питието си, трябва да покрият загубите си по никакви други начини, помисли си Себ и остави банкнотата на бара.

— Благодаря, сър — каза барманът, а Себ се обърна и бавно огледа „другите начини“.

В дъното на помещението имаше две маси за рулетка; ако се съдеше по големите купчини чипове и безизразните лица, играчите бяха редовни посетители. Никой ли не им беше обяснил, че така всъщност плащат за мраморното стълбище, маслените картини, полилея и безплатните питиета? Погледът му се премести върху масите за блекджек. Поне там шансовете бяха малко по-добри, защото ако можеш да броиш свалените карти, можеш дори да победиш — но само веднъж, защото след това никога няма да ти позволят да стъпиш в клуба. Казината обичат победителите, но не и онези, които печелят непрекъснато.

Погледът му продължи към двама мъже, които играеха табла. Единият отпиваше кафе, а другият бренди. Себ се обърна към бармана.

— Човекът, който играе табла, Хаким Бишара ли е?

Барманът погледна.

— Да, сър.

Себ се вгледа по-внимателно в дребния пълен червенобузест мъж, който май трябваше да посещава по-редовно шивача си. Беше плешив, а двойната му брадичка показваше, че проявява повече интерес към храната и питиетата, отколкото към вдигането на тежести и кросовете. До него стоеше висока гъвкава блондинка, поставила ръка на рамото му. Себ предположи, че е привлечена не от дълбоките бръчки на челото му, а от дебелия портфейл във вътрешния му джоб. Нищо чудно, че английското висше общество продължаваше да го отхвърля. По-младият му противник приличаше на агне, което всеки момент ще бъде погълнато от питон.

Себ отново се обърна към бармана.

— Как мога да си уредя игра с Бишара?

— Не е толкова трудно, ако имате сто паунда за пилеене.

— За пари ли играе?

— Не, за удоволствие.

— А стоте паунда?

— Сума, която дарявате на любимото му благотворително дружество.

— Някакви съвети?

— Да, сър. По-добре ми дайте петдесетачка и си вървете у дома.

— А ако го бия?

— Тогава аз ще ви дам петдесетачка и ще си ида у дома. Между другото, през няколкото минути на играта компанията му ще ви хареса. И ако победите, той ще дари хиляда паунда на благотворително дружество по ваш избор. Истински джентълмен е.

„Въпреки външния си вид“, помисли Себ, докато си поръчваше второ питие. От време на време хвърляше поглед към масата за табла, но минаха цели двацет минути, преди барманът да прошепне:

— Сър, вече е свободен за следващата си жертва.

Себ се обърна. Дебелакът бе станал и се отдалечаваше в компанията на младата жена.

— Но аз си помислих... — Той се вгледа в агнето, което бе погълнало питона. Направо можеше да чуе Седрик да казва: „Какво научи от това, млади човече?“. Бишара изглеждаше на около четирийсет, може би малко повече, но приятното му загоряло лице и атлетичното телосложение показваха, че едва ли му е нужно непрекъснато да опразва портфейла си, за да привлича красиви жени. Имаше гъста вълниста черна коса и пронизващи тъмни очи. Ако беше без пукната пара, човек можеше да го вземе за останал без работа актьор.

Себ се смъкна от стола и бавно тръгна към него с надеждата, че изглежда спокоен, защото не беше.

— Добър вечер, мистър Бишара. Чудех се дали сте свободен за една игра?

— Не е безплатно — отвърна Бишара и му се усмихна топло. — Всъщност е доста скъпо.

— Да, барманът ме предупреди за условията ви. Но въпреки това искам да играя с вас.

— Добре, тогава сядайте. — Бишара хвърли единия зар в таблата.

След първите шест хвърляния Себ болезнено осъзна, че противникът му просто е от друга класа. Минаха само няколко минути преди Бишара да започне да взема пуловете му.

— Кажете, мистър...

— Клифтън. Себастиан Клифтън.

Бишара нареди отново таблата.

— Тъй като е ясно, че не сте дори сносен играч, явно имате основателна причина да искате да се разделите със сто паунда.

— Да, така е — каза Себ, докато вадеше чековата си книжка. — Трябваше ми повод да се срещна с вас.

— И защо, ако мога да попитам?

— Защото имаме няколко общи неща, особено едно.

— Очевидно не е таблата.

— Очевидно — каза Себ. — На чие име да напиша чека?

— На общество „Полио“. Не отговорихте на въпроса ми.

— Помислих си, че можем да разменим информация.

— Какво ви кара да смятате, че имате информация, която би ме заинтересувала?

— Това, че видях името ви в една книга за посетители и си помислих, че бихте искали да знаете, че притежавам шест процента от „Фартингс“.

Изречението на Бишара остана абсолютно безизразно.

— Колко платихте за акциите си, мистър Клифтън?

— Купувам ги редовно през последните пет години и цената върви около два паунда.

— Значи инвестицията си е струвала, мистър Клифтън. Да приема ли, че сега искате да ги продадете?

— Не. Мистър Слоун вече ми предложи по пет паунда за акция, но аз отказах.

— Но сте могли да направите много добра печалба.

— Само в краткосрочен план.

— А ако ви предложи повече?

— Пак не бих проявил интерес. Възнамерявам да заема мястото си в борда.

— Защо?

— Защото започнах кариерата си във „Фартингс“ като личен асистент на Седрик Хардкасл. След смъртта му напуснах и започнах работа в „Кауфман“.

— Проницателен дърт негодник е Сол Кауфман. И много умен банкер. Защо напуснахте „Фартингс“?

— Да кажем, че имаше разминаване в мнението кой би следвало да присъства на погребение.

— Значи Слоун не би се зарадвал да ви види в борда, така ли?

— Ако убийството беше нещо законно, вече да съм мъртвец.

Бишара извади своята чекова книжка.

— Кое е любимото ви благотворително дружество?

Себ не беше подготвен за подобен въпрос.

— Бойскаутите.

— Защо ли не се учудвам — с усмивка рече Бишара, докато написваше чек не за сто, а за хиляда паунда. — За мен беше удоволствие да се запозная с вас, мистър Клифтън — каза той, докато му го връчваше. — Имам чувството, че ще се срещнем отново.

Себ стисна протегнатата ръка и се канеше да си тръгне, когато Бишара попита:

— Кое е особеното нещо, което е общо помежду ни?

— Най-древната професия. Само че в моя случай е била баба ми, а не майка ми.

— Какво мисли сър Едуард за шансовете ви да спечелите делото? — попита майорът, докато Вирджиния му наливаше втори джин с тоник.

— Стопроцентово е сигурен, че не можем да изгубим. Точните му думи бяха, че делото ни е в кърпа вързано и е убеден, че журито ще ми отсъди значително обезщетение, вероятно около петдесет хиляди.

— Добра новина — каза Фишър. — Ще ме призовава ли като свидетел?

— Не, каза, че няма нужда от вас, макар да смята, че има вероятност другата страна да ви призове. Но вероятността е малка.

— Подобно нещо може да се окаже смущаващо.

— Не и ако се придържате към простото твърдение, че сте били мой професионален съветник, когато става дума за борси и акции, и че не съм проявявала особен интерес към подробностите, тъй като съм се доверявала на преценката ви.

— Но ако го направя, някой може да предположи, че аз съм се опитвал да срина компанията.

— Ако са толкова глупави да започнат да задават въпроси в тази посока, сър Едуард ще напомни на съдията, че не сте страна по делото, и тъй като сте член на Парламента, мистър Трелфорд бързо ще даде задна.

— И казвате, че сър Едуард е сигурен, че не можете да изгубите? — с известно съмнение попита Фишър.

— Твърди, че ако всички следваме партийната линия, ще се приберем живи и здрави.

— И не смята за много вероятно да ме призоват?

— Би се изненадал, ако го направят. Аз обаче смятам — продължи Вирджиния, — че ако получа петдесет хиляди, както предполага сър Едуард, следва да разделим сумата. Помолих адвокатите си да напишат споразумение в този смисъл.

— Много щедро от ваша страна, Вирджиния.

— Не повече от онова, което заслужавате, Алекс.

32.

Когато телефонът иззвъня, Себастиан беше във ваната. Само един човек би го потърсил толкова рано сутрин. Дали да изскочи от банята и да изтича в хола, като остави мокра диря след себе си, или да се изкъпе на спокойствие, тъй като майка му със сигурност щеше да се обади отново след няколко минути? Остана.

Оказа се прав — телефонът иззвъня отново, докато се бръснеше. Този път Себастиан излезе в хола и вдигна.

— Добро утро, майко — каза той, преди тя да е успяла да каже нещо.

— Съжалявам за ранното обаждане, Себ, но се нуждая от съвета ти. Как според теб да гласувам, когато Дезмънд Мелър се кандидатира за заместник-председател?

— Не съм размислил, откакто обсъдихме въпроса снощи, майко. Ако гласуваш срещу Мелър и той спечели, това ще подкопае позицията ти. Ако се въздържиш и резултатът излезе равен, ще имаш решаващ глас. Но ако гласуваш за него...

— Никога не бих го направила.

— В такъв случай имаш два избора. Лично аз бих гласувал против, така че ако изгуби, да няма друг избор, освен да подаде оставка. Между другото, Рос Бюканан не е съгласен с мен. Той мисли, че трябва да се въздържиш и да си запазиш възможни ходове. Но едва ли е нужно да ти напомням какво стана миналия път, когато постъпи така по времето, когато Фишър се кандидатира за председател.

— Сега е различно. Мелър ми даде думата си, че няма да гласува за себе си.

— Писмено ли?

— Не — призна Ема.

— В такъв случай не бих разчитал на думата му.

— Да, но ако...

— Мамо, ако не се дообръсна, няма да получиш дори моя глас.

— Да, извинявай. Ще си помисля върху това, което ми каза. Ще се видим на срещата на борда.

Докато затваряше, Себ се усмихна. Разговорът беше пълна загуба на време, тъй като той знаеше, че тя вече е решила да се въздържа. Погледна си часовника. Оставаше му време колкото да излапа една купа мюсли и да си свари яйце.

— Какво каза той? — попита Хари, докато подаваше на жена си чаша чай.

— Че трябва да гласувам против, но че Рос смята, че е по-добре да се въздържа. Така че не знам.

— Но снощи ми каза, че си сигурна, че ще победиш.

— С шест гласа срещу четири, дори ако се въздържа.

— В такъв случай мисля, че е по-добре да се въздържиш.

— Защо?

— Защото съм съгласен с Рос. Ако гласуваш срещу Мелър и изгубиш, това ще направи позицията ти неустойчива. Започвам обаче да си мисля, че трябва да отложи пътуването си до Ленинград, докато не разберем резултата.

— Но ако не заминеш днес, ще трябва да чакаш поне половин година, преди да си извадиш нова виза — каза Ема. — А ако отидеш сега, ще се върнеш навреме за делото.

— Но ако изгубиш гласуването...

— Няма да изгубя, Хари. Шестима директори ми дадоха думата си, така че няма защо да се безпокоиш. А ти си дал дума на госпожа Бабакова, така че трябва да я спазиш. Пък и ще е личен триумф, когато се прибереш с „Чичо Джо“ под мишница. Така че започвай да си събираш багажа.

Себастиан тъкмо облече сако си и вървеше към вратата, когато телефонът иззвъня за трети път. Той си погледна часовника — 7:56 — и помисли дали да не го остави да звъни, но все пак се върна и вдигна.

— Нямам време, майко.

— Не е майка ви — каза Рейчъл. — Реших, че трябва да знаете, че вчера получих обаждане малко след като си тръгнахте и нямаше да ви безпокоя, ако тя не беше казала, че е спешно. Вече ви звънях няколко пъти, но даваше заето.

— Тя?

— Жена, която се представи като доктор Розмари Улф. Обаждаше се от Щатите. Каза, че знаете коя е.

— Да, зная. Остави ли някакво съобщение?

— Не, само номер. Двеста и две, три петици, нула три деветнайсет. Но не забравяйте, че те са с пет часа назад от нас, така че сега във Вашингтон е три след полунощ.

— Благодаря, Рейчъл. Трябва да затварям, защото закъснявам за срещата на борда на „Барингтън“.

Джим Нолс отиде да закуси с Дезмънд Мелър в хотел „Ейвън Гордж“.

— Ще е на косъм — каза Нолс, докато сядаше срещу Мелър, който спря да говори, докато сервитьорката му наливаше кафе. — Последните ми изчисления са пет на пет гласа.

— Кой е размислил от вчера? — попита Мелър.

— Карик. Убедих го, че е важно да имаме заместник-председател, докато мисис Клифтън е заета с дело, което може да се проточи цял месец, ако не и повече.

— Нейният глас включен ли е в петте?

— Не, защото съм сигурен, че ще се въздържи.

— Аз не бих го направил, ако бях на нейно място. И ако спечелим първото гласуване, какво ще правим с второто?

— Второто би трябвало да е по-лесно, стига да се придържаш към твърдението, че положението ще е такова за не повече от месец. Дори колебаещите се биха се съгласили с това.

— Един месец ще е повече от достатъчен да се погрижим тя никога да не се върне.

— Но ако изгуби делото, въпросът става теоретичен, защото тогава тя ще трябва да се оттегли. Така или иначе, според мен ще бъдете председател в рамките на следващите трийсет дни.

— А вие, Джим, ще бъдете мой заместник.

— Някакви новини от Вирджиния за хода на нещата при, нея? — попита Нолс.

— Обади ми се снощи. Адвокатът й я уверявал, че нямало начин да изгуби.

— Никога не съм чувал адвокат да казва подобни неща — каза Нолс. — Особено когато Алекс Фишър може да бъде призован като свидетел. От личен опит знам, че не го бива, когато е изложен на огън.

— Вирджиния каза, че сър Едуард няма намерение да го призовава.

— С което доказва мнението ми. Но щом тя спечели делото, всичко би трябвало да си дойде на мястото. Разбира се, ако сте платили на Арнолд Хардкасл за акциите на майка му.

— Още не съм. И нямам намерение да се изръся преди последния възможен момент. Дори аз не мога да си позволя подобни харчове за по-дълго от необходимото.

— Защо не помолите Слоун да ви отпусне някакъв краткосрочен заем, който да ги покрие?

— Искане ми се да можех, но е незаконно банка да отпуска заем за купуване на собствените ѝ акции. Не, ще си върна всички пари и ще направя добра печалба, след като Бишара изпълни своята част от сделката. Ако Слоун избере подходящия момент, ударът ще е двоен, защото той ще си остане начело на банката, а аз ще съм новият председател на „Барингтън“.

— Стига да спечелим днес — каза Нолс.

* * *

След като се измъкна от натоварения трафик и излезе на А40, Себастиан погледна часовника на таблото. Все още имаше два часа, но не му трябваша още задръжки. Точно тогава на таблото блесна червена светлина и индикаторът за гориво започна да мига, което означаваше, че му остават по-малко от четири литра бензин. Един пътен знак го уведоми, че до следващата бензиностанция има 33 километра. Знаеше си, че трябваше да напълни резервоара снощи.

Мина във вътрешното платно и продължи с постоянни 80 км/ч, за да използва пълноценно и последната капка в резервоара. Започна да се моли. Нали боговете не бяха на страната на Мелър?

— На кого се обаждаш? — попита Хари, докато дърпаше ципа на сака си.

— На Джайлс. Искам да видя дали е съгласен с Рос и Себ. В края на краищата той си остава най-големият акционер в компанията.

Хари се запита дали да не започне да разопакова багажа си.

— И не си забравяй палтото — каза Ема.

— Кабинетът на сър Джайлс Барингтън — чу се в слушалката.

— Добро утро, Поли. Обажда се Ема Клифтън. Мога ли да говоря с брат си?

— Боя се, че не, мисис Клифтън. В момента е в чужбина.

— На някое чудесно място, надявам се?

— Не точно — отвърна Поли. — В Източен Берлин.

Когато излезе от магистралата и влезе в бензиностанцията, Себ започна да се отпуска — нямаше да закъса наред пътя. Подаде банкнота от десет паунда за седемдесет и петте литра и зачака рестото.

В девет и трийсет и шест отново беше на магистралата. Първият знак показваше, че до Бристол остават сто километра. Значи щеше да стигне дори по-рано.

Излезе на външното платно, доволен от ширналия се открит път. Мислите му се понесоха към д-р Улф и какво ли е било толкова спешно, че да го търси, към майка му и как ще гласува, към Дезмънд Мелър и какви трикове е приготвил за последния момент, а после отново към Саманта. Възможно ли бе...

Чу сирена и бързо мина във вътрешното платно. Предполагаше, че го настига линейка, но когато погледна в огледалото, видя полицейска кола с включени светлини. Намали скоростта с надеждата, че ще го задмине, но тя се изравни с него и шофьорът му даде знак да отбие и да спре. Себ се подчини с неохота.

Полицейската кола спря пред него и двамата полицаи слязоха. Единият носеше дебел кожен бележник, а вторият нещо като куфарче. Себ свали прозореца и се усмихна.

— Добро утро.

— Добро утро, сър. Давате ли си сметка, че пътувахте с близо сто и четирийсет километра в час?

— Не — призна Себ. — Много съжалявам.

— Мога ли да видя книжката ви, сър?

Себ отвори жабката, извади книжката и я даде на полицаия, който я изучи подробно, след което каза:

— Ако обичате, слезте от колата, сър.

Себ слезе. Вторият полицаи отвори куфарчето и извади някакъв голям жълт балон, закрепен към маркуч.

— Това е уред за измерване на алкохол в дъха, сър, и трябва да ви попитам дали сте съгласен да проверим дали не сте употребили повече от допустимото.

— В десет сутринта?

— Стандартна процедура при каране с превишена скорост. Ако решите да не се тествате, ще трябва да ви помоля да дойдете с мен до най-близкото полицейско управление.

— Няма да е необходимо, полицаи, нямам нищо против теста.

Изпълни инструкциите буквално, като много добре си даваше сметка, че предишната вечер е изпил само две кампарита със сода. След като духна два пъти в маркуча (явно не беше духал достатъчно силно първия път), полицаите се вгледаха за известно време в оранжевия индикатор.

— Няма проблем, сър — каза накрая единият. — Много под лимита сте.

— Слава богу — каза Себ и тръгна да се качва в колата.

— Момент, сър, още не сме приключили. Трябва да попълним някои формуляри. Името ви, ако обичате?

— Но аз бързам — каза Себ и моментално съжали за думите си.

— Досетихме се, сър.

— Себастиан Клифтън.

— Домашен адрес?

Когато най-сетне попълни отговора на последния въпрос, полицаят връчи на Себ акт за превишена скорост и отдаде чест.

— Приятен ден, сър, и моля да карате по-внимателно в бъдеще.

Себастиан погледна отчаяно малкия часовник на таблото, но той продължаваше да показва точното време. След четирийсет минути майка му щеше да открие срещата на борда, а първата точка от дневния ред бе избор на нов заместник-председател.

Лейди Вирджиния разказа подробно на сър Едуард какво всъщност е станало през първата нощ от първото плаване на „Бъкингам“.

— Изумително — каза той. — Но не е нещо, което можем да използваме като доказателство.

— Защо? Мисис Клифтън няма да може да го отрече, ще трябва да се оттегли като председател на борда на „Барингтън“, а ние не бихме могли да изгубим делото.

— Може би, но съдията ще обяви доказателството за недопустимо. И това не е единствената причина да не можем да го използваме.

— От какво друго имате нужда? — попита Вирджиния.

— От свидетел, който не е бил уволнен заради пиянство на пост и определено има зъб на компанията, както и от член на борда, готов да даде показания под клетва.

— Но това е самата истина.

— Напълно е възможно, но кажете, лейди Вирджиния, четохте ли последния роман на Хари Клифтън?

— Разбира се, че не.

— Тогава бъдете благодарна, че аз го прочетох, защото в „Инспектор Уоруик и бомбата със закъснител“ ще откриете почти дословно историята, която току-що ми разказахте. И можете да сте сигурна, че поне един или двама от съдебните заседатели също са чели книгата.

— Но нима това няма да подкрепи каузата ни?

— По-скоро ще ни направи за посмешище в съда.

Ема бавно огледа масата. Всички директори с изключение на Себастиан бяха налице. Никога през единайсетте години като председател на „Барингтън“ не ѝ се бе случвало да не открие срещата навреме.

Секретарят на компанията Филип Уебстър започна с прочитането на протокола от предишната среща. Правеше го твърде бързо според мнението на Ема.

— Някакви въпроси по протоколите? — с надежда попита тя.
Нямаше.

— Тогава да продължим към точка първа, избор на заместник-председател. Дезмънд Мелър бе предложен от Джим Нолс и подкрепен от Клайв Анскот. Преди да призова към гласуване, има ли въпроси?

Мелър поклати глава; Нолс също не каза нищо. И двамата много добре осъзнаваха, че Себастиан Клифтън може да се появи всеки момент. Ема погледна с надежда адмирала, но той като че ли беше задрямал.

— Мисля, че всички имахме предостатъчно време да обмислим позицията си — каза Анскот.

— Съгласен — обади се Нолс. — Да продължим с гласуването.

— Преди това — рече Ема, — може би мистър Мелър ще поиска да каже на борда защо смята, че е подходящият човек за заместник-председател на „Барингтън“.

— Не мисля, че е необходимо — каза Мелър, който бе посветил значително време на подготовката на реч, която сега нямаше намерение да произнася. — Оставям делата си да говорят сами за себе си.

Ема остана без поводи за забавяне и нямаше избор, освен да каже на секретаря да обяви гласуването.

Уебстър стана от мястото си и зачете имената на всеки директор, като започна с председателя, мисис Клифтън.

— Аз ще се въздържа — каза Ема.

— Мистър Мейнард?

— За.

— Мистър Диксън?

— Против.

— Мистър Анскот?

— За.

— Мистър Нолс?

— За.

— Мистър Добс?

— Против.

Той също бе спазил думата си. Ема не откъсваше поглед от вратата.

— Мистър Карик?

— За.

Ема го погледна изненадано. При последния им разговор Карик я бе уверил, че няма да подкрепи Мелър. Запита се кой ли е бил последният, който е говорил с него.

— Адмирал Съмърс?

— Против.

Човек, който не би изоставил приятелите си.

— Мистър Клифтън?

Уебстър огледа масата и след като се увери, че Себастиан го няма, записа срещу името му „Отсъстващ“.

— Мистър Бингам?

— Против.

Нищо чудно. Не харесваше Мелър също като нея.

Ема се усмихна. Четири на четири. Като председател тя нямаше да се поколебае да използва решителния си глас и да попречи на Мелър да стане заместник-председател.

— И накрая, мистър Мелър? — попита секретарят на компанията.

— За — твърдо каза той.

За момент Ема остана зашеметена, но накрая се окопити и се обърна към Мелър.

— Вчера ми казахте, че ще се въздържите, поради което аз направих същото. Ако знаех за тази промяна в решението ви...

— След като разговаряхме вчера вечерта — каза Мелър — един-двама колеги посочиха, че уставът на компанията позволява на член на борда да гласува за себе си, когато се кандидатира за пост. С неохота позволих да ме убедят, че трябва да го направя.

— Но вие ми дадохте думата си.

— Звънях ви на няколко пъти сутринта, госпожо председател, но линията все беше заета.

Нещо, което Ема не можеше да отрече. Тя се облегна в стола си.

Мистър Уебстър внимателно провери отново списъка, но Ема вече знаеше резултата и последиците от него.

— С пет гласа за и четири против мистър Мелър е избран за заместник-председател на борда.

Някои около масата се усмихнаха и казаха: „Браво“. Други останаха смълчани.

Себ беше прав. Трябваше да гласува против Мелър от самото начало, след което да го победи с решаващия си глас. Но къде беше Себ, чийто глас щеше да направи това ненужно? Как бе могъл да я изостави точно когато имаше най-много нужда от него? И тогава тя замръзна и от председател на публична компания отново се превърна в майка. Възможно ли бе синът ѝ да е попаднал отново в някаква ужасна катастрофа? Не можеше да понесе мисълта да преживее отново всичко това. По-добре да изгуби гласуването, отколкото...

— Минаваме към втора точка — каза секретарят на компанията. — Избор на дата за пускане на вода на „Балморъл“ и откриване на резервации за първото му плаване до Ню Йорк.

— Преди да минем към втора точка — каза Мелър, докато се изправяше да произнесе друга добре подготвена реч, — смятам за свой дълг да напомня на борда, че на мисис Клифтън ѝ предстои изключително неприятно дело, което вече привлече значителен медиен интерес. Разбира се, всички се надяваме и очакваме нашата госпожа председател да обори сериозните обвинения, повдигнати срещу нея. Ако обаче лейди Вирджиния Фенуик успее да докаже обвиненията си, ясно е, че мисис Клифтън ще трябва да обмисли положението си. Предвид това смятам, че би било подходящо тя временно — повтарям, временно — да се оттегли от поста председател, докато делото не приключи. — Направи дълга пауза и изгледа поред всеки от директорите, след което добави: — Надявам се, че няма да е нужно да призовавам за гласуване по този въпрос.

Ема усещаше, че ако се стигне до гласуване, бордът ще се съгласи с предложението на новия заместник, може би с едно или две изключения. Така че си събра нещата и мълчаливо напусна помещението.

Мелър се канеше да седне на мястото ѝ, когато адмирал Съмърс се изправи, изгледа го като командир на немска подводница и заяви:

— Това не е бордът, в който влязох преди двайсет години, и вече не искам да бъда част от него.

И излезе. Боб Бингам и Дейвид Диксън го последваха.

След като вратата се затвори, Мелър се обърна към Нолс и каза:

— Не бях предвидил този бонус.

СЕБАСТИАН КЛИФТЪН
1970

33.

— Какво да кажа на баща ти, когато се обади да ме пита как е минала срещата на борда?

— Истината. Ще очаква точно това.

— Но ако го направя, ще зареже всичко и ще тръгне направо насам.

— Защо, къде е той?

— На „Хийтроу“, чака полета си до Ленинград.

— Нетипично за него да заминава, когато...

— Аз съм виновна. Казах му, че е невъзможно да изгубим гласуването, и той ми повярва.

— И нямаше да изгубим, ако бях дошъл навреме.

— Така е. Може би щеше да е по-разумно да дойдеш още снощи — каза Ема.

— А ако ти беше послушала съвета ми, нямаше да се стигне дотук — озъби се Себ.

За известно време замълчаха.

— Важно ли е това пътуване на татко до Ленинград?

— Точно толкова важно, колкото беше гласуването за мен. Готви се за него от седмици и ако не замине сега, няма да има друг шанс дълго време, ако изобщо има. Както и да е, ще отсъства само два дни. — Ема погледна сина си. — Може би е по-добре ти да вдигнеш, когато позвъни.

— И какво да му кажа? — попита Себ. — Ако попита как е минала срещата, ще трябва да му кажа истината, иначе никога повече няма да ми има доверие. — Той спря колата пред Имението. — По кое време каза, че е най-вероятно да позвъни?

— Самолетът му излита в четири, така че предполагам, че ще звънне някъде към три.

Себ си погледна часовника.

— Не се безпокой. Дотогава ще измисля нещо.

Не беше нужно да регистрира багажа си, защото бе взел само малък сак. Знаеше точно какво трябва да направи от момента на кацането и щеше да има предостатъчно време да изпипа подробностите на плана си по време на дългия полет. Ако се беше случило невъзможното и Ема бе изгубила гласуването, това нямаше да има значение, защото щеше да вземе следващия влак обратно за Бристол.

— Първо повикване за пътниците на Полет 726 до Ленинград. Моля отидете на изход номер три.

Хари тръгна към най-близкия телефон. Набра домашния си номер и пхна достатъчно монети, за да може да разговаря три минути.

— Бристол 4313 — каза глас, който Хари позна веднага.

— Себ, здрасти. Какво правиш у дома?

— Помагам на мама да празнува. Ще ида да я извикам, за да ти каже сама добрата новина.

— Второ повикване за пътниците на Полет...

— Здравсти, скъпи — рече Ема. — Толкова се радвам, че се обади, защото...

Връзката прекъсна.

— Ема, чуваш ли ме?

Нямаше отговор.

— Ема? — отново опита Хари, но пак не получи отговор, а нямаше достатъчно монети за второ обаждане.

— Трето и последно повикване за пътниците на Полет 726 до Ленинград.

Хари окачи слушалката, като се мъчеше да си спомни точните думи на Себ. „Помагам на мама да празнува. Ще ида да я извикам, за да ти каже сама добрата новина.“ А гласът на Ема беше радостен. Явно бе спечелила гласуването, реши Хари. Въпреки това се поколеба за момент.

— Последно повикване. Мистър Хари Клифтън да бъде така добър да се яви на трети изход.

— Какво празнуваме? — попита Ема.

— Не знам — каза Себ. — Но ще измисля нещо, докато татко се върне от Русия. А сега трябва да се съсредоточим върху по-належащите проблеми.

— Не можем да направим нищо, преди делото да е приключило.

— Майко, трябва да престанеш да действаш като гърлскаут и да започнеш да мислиш като Мелър и Нолс.

— И какво си мислят те в момента?

— Че планът им не би могъл да се осъществи по-добре от това. Отървали са се не само от теб, но и от трима от най-доверените ти поддръжници.

— От трима почтени мъже — отсече Ема.

— Също като Брут, а виж какво е станало с него.

— Искане ми се да бях останала в залата, когато адмирал Съмърс...

— Пак облече скаутската униформа, майко. А сега я разкарай и слушай внимателно. Първата ти работа е да се обадиш на адмирал Съмърс, Боб Бингам и мистър Диксън и да им кажеш в никакъв случай да не напускат борда.

— Но те си излязоха, Себ. На Нолс и Мелър изобщо не им пука защо са го направили.

— Но на мен ми пука, защото това са три гласа, които ще жертваме заради един безсмислен жест. Ако останат в борда, с теб, мен и Добс ще имаме шест гласа срещу техните пет.

— Но аз няма да се върна на председателското място до края на делото. Забрави ли, че се оттеглих?

— Не, не си. Просто си излязла от срещата. Така че можеш да се върнеш, защото ако не го направиш, няма да си председател след делото, независимо от изхода му.

— Ти си коварен тип, Себастиан Клифтън.

— И докато Мелър и Нолс не се усетят, още имаме шанс. Но първо имаш да проведеш четири разговора. Защото Мелър и Нолс ще приемат поражението само ако спечелим всеки глас, повярвай ми.

— Може би ти трябва да станеш председател — каза Ема.

— Всяко нещо с времето си, майко. А сега искам веднага да се обадиш на адмирал Съмърс, защото той сигурно вече е написал оставката си. Да се надяваме да не я е пратил.

Ема вдигна телефона и започна да прелиства указателя на буквата С.

— И ако не ти трябва, ще съм в библиотеката, защото имам международен разговор.

В единайсет без пет Ейдриън Слоун стоеше в лобито на „Фартингс Банк“. Никой не помнеше досега председателят да е слизал да посрещне гост.

Бентлито на мистър Бишара спря пред банката четири минути по-късно и портиерът се втурна да отвори задната врата на колата. Докато Бишара и двамата му колеги влизаха в сградата, Слоун пристъпи напред да го посрещне.

— Добро утро, мистър Бишара — каза той, докато се ръкуваха.
— Добре дошли във вашата банка.

— Благодаря, мистър Слоун. Сигурен съм, че помните адвоката ми мистър Морленд и главния ми счетоводител мистър Пири.

— Разбира се — каза Слоун и стисна ръцете на двамата. После поведе гостите към чакация ги асансьор, а служителите послушно заръкопляскаха, за да приветстват новия президент.

Бишара отвърна с лек поклон и се усмихна на тримата млади портиери зад рецепцията.

— Точно там започнах банковата си кариера — каза той на Слоун, докато влизаха в кабината.

— А сега ще станете собственик на една от най-уважаваните финансови институции в Сити.

— Ден, който очаквам с нетърпение от много години — призна Бишара. Изявление, което изпълни Слоун с още по-силна увереност, че може да продължи с промяната на плана.

— Ще отидем в заседателната зала. Документите по офертата са готови и очакват подписа ви.

— Благодаря — каза Бишара, докато излизаше в коридора.

Когато влезе в заседателната зала, директорите на борда станаха като един и го изчакаха да заеме мястото си начело на масата, след което седнаха отново. Иконом му поднесе чаша от любимото му турско кафе, черно и вряло, с две бисквити „Маквити“, които също му бяха любими. Нищо не беше оставено на случайността.

Слоун седна в другия край на масата.

— Мистър Бишара, позволете от името на борда да ви посрещна с добре дошъл във „Фартингс Банк“. С ваше позволение ще ви запозная с процедурата за размяна на собствеността.

Бишара се усмихна, извади писалката си и я сложи на масата.

— Пред вас има копия от офертата, одобрени от адвокатите ви. Двете страни направиха малки поправки, но нищо съществено.

Мистър Морленд кимна в знак на съгласие.

— Реших, че няма да е зле — продължи Слоун — да посоча най-важните въпроси, по които постигнахме съгласие. Вие ще станете президент на „Фартингс Банк“ и можете да посочите трима директори, които да ви представляват в борда, като единият от тях ще бъде заместник-председател.

Бишара се усмихна. Нямаше да им хареса кого си беше наумил за заместник-председател.

— Аз ще остана председател за пет години, като осемте члена на борда, които присъстват в момента, ще подновят договорите си за още пет години. И накрая, сумата, за която уговорихме придобиването, е двайсет и девет милиона и осемстотин хиляди паунда, или по пет паунда за всяка акция.

Бишара се обърна към адвоката си, който му връчи банкова полица за пълната сума. Сложи я на масата пред себе си. Видът ѝ едва не накара Слоун да промени решението си.

— Обаче — каза той — през последните двайсет и четири часа изникна нещо, което наложи малка промяна в договора.

Изражението на Слоун издаваше всичко, сякаш Бишара беше седнал да играе табла с него в „Клеърмонт“.

— Вчера сутринта — продължи Слоун — ни се обадиха от една утвърдена институция в Сити с предложение от шест паунда за акция. За да докажат сериозността на намерението си, те внесоха цялата сума в доверителна сметка на адвокатите си. Тази оферта постави мен и борда в доста неудобна позиция, тъй като ние сме само служители на нашите акционери. Днес сутринта обаче проведохме среща на борда, на която решихме единодушно, че ако предложите шест паунда за акция, ще отхвърлим офертата на другата страна и ще изпълним първоначалното си съглашение. Затова променихме офертата според тази промяна и вписахме новата сума от трийсет и пет милиона седемстотин и шейсет хиляди паунда. — Слоун дари Бишара с

подкупваща усмивка. — Предвид обстоятелствата се надявам, че ще сметнете това за приемливо решение.

Бишара се усмихна.

— Първо, мистър Слоун, позволете да благодаря за любезността, че ми давате тази възможност да отвърна на залога, направен от трета страна. — Слоун се усмихна. — Само че трябва да посоча, че се разбрахме за сумата от пет паунда на акция преди почти месец и тъй като направих депозит с добра вяра, този обрат ми идва донякъде като изненада.

— Да, трябва да се извиня за това — каза Слоун. — Но несъмнено разбирате дилемата, пред която съм изправен, и ще си спомните, че имам дълг към акционерите ни.

— Не зная с какво е изкарвал хляба си баща ви, мистър Слоун — каза Бишара, — но моят беше търговец на килими в Истанбул и едно от многото неща, на които ме научи като малък, е, че след като цената е уговорена, се сервира кафе и двамата седате заедно за известно време, като се преструвате, че се харесвате. Това е еквивалент на английското ръкостискане, следвано от обяд в клуба. Така че моята оферта от пет паунда за акция си остава на масата и ако решите да я приемете, с радост ще подпиша договора.

Осемте члена на борда се обърнаха към председателя с надеждата, че ще приеме офертата на Бишара. Слоун обаче само се усмихна, убеден, че синът на килимаря блъфира.

— Ако това е окончателната оферта, мистър Бишара, боя се, че ще се наложи да приема другото предложение. Надявам се, че ще се разделим като приятели.

Осемте директори обърнаха глави към другия край на масата. Един от тях се потеше обилно.

— Явно нравите на bankerите от Сити не са същите, на които се научих, докато седях в краката на баща си по истанбулските пазари. Затова, мистър Слоун, не ме оставяте с друг избор, освен да оттегля офертата си.

Устните на Слоун затрепериха, когато Бишара върна полицата на адвокатата си, стана бавно и каза:

— Приятен ден, господа. Желая ви дълги и успешни отношения с новия ви собственик, който и да е той.

И излезе от залата заедно с двамата си съветници. Заговори едва след като се настани на задната седалка на бентлитото.

— Промяна в плана, Фред — каза на шофьора. — Трябва да посетя „Кауфман“.

— Мога ли да говоря с доктор Улф, моля? — каза Себ.

— Кой се обажда?

— Себастиан Клифтън.

— Мистър Клифтън, колко мило от ваша страна, че се обаждате. Искане ми се да беше по-радостен повод.

Краката на Себ се подгънаха и той се тръшна в стола зад бюрото на баща си. Какво се беше случило?

— За съжаление — продължи д-р Улф, — Майкъл, съпругът на Саманта, неотдавна получи удар по време на полет от Чикаго за Вашингтон.

— Много съжалявам да го чуя.

— Докато закарат горкия човек в болница, той изпаднал в кома. Нещата можеха да се развият по съвсем различен начин, ако това бе станало час по-рано или по-късно. Всичко това стана преди няколко седмици и докторите не са оптимисти, че ще се възстанови. Дори не могат да кажат колко време ще остане в сегашното си състояние. Но не това е причината да ви потърся.

— Предполагам, че сте ме търсили заради Джесика, а не заради пастрока ѝ.

— Прав сте. Истината е, че медицинските сметки в САЩ са ужасни и макар че господин Бруър заемаше висок пост в Държавния департамент и има добра здравна застраховка, разходите за денонощните грижи, необходими за състоянието му, принудиха Саманта да реши да отпише Джесика от училище „Джеферсън“ в края на тази година, тъй като вече не може да си позволи таксите.

— Аз ще ги поема.

— Изключително щедро от ваша страна, мистър Клифтън. Трябва обаче да ви кажа, че таксите ни са хиляда и петстотин долара на семестър, а извънкласните работи на Джесика през миналия семестър струват още триста и два долара.

— Ще ви изпратя незабавно запис за две хиляди долара и ще ви помоля да бъдете така добра да ми пращате сметките в края на всеки семестър. Само че при едно условие. Нито Саманта, нито Джесика не бива да научават, че това има нещо общо с мен.

— Имах чувството, че ще го кажете, мистър Клифтън, и мисля, че измислих стратегия, която да запази анонимността ви. Ако отпуснете на училището стипендия в годишен размер на, да кажем, пет хиляди долара, от мен ще зависи да определя кой ученик да я получава.

— Хубаво решение — каза Себ.

— Сигурна съм, че учителят ви по английски би одобрил правилното използване на думата хубаво.

— Баща ми, ако трябва да съм точен — каза Себ. — Което ми напомня, че всеки път, когато сестра ми се нуждаеше от платна, бои, листа, четки и дори моливи, баща ми винаги се грижеше да са от най-добро качество. Казваше, че не бива да е наша вината, ако тя не успее. Искam същото за моята дъщеря. Така че ако пет хиляди не са достатъчни, доктор Улф, спокойно й осигурявайте всичко необходимо и аз ще покрия допълнителните разходи. Но пак повтарям, нито майката, нито дъщерята не бива да научават кой стои зад всичко това.

— Това няма да е първата ви тайна, която пазя, мистър Клифтън.

— Извинявайте — каза Себ. — И се извинявам за следващия си въпрос. Кога се пенсионира, доктор Улф?

— След като дъщеря ви спечели специалната стипендия „Хънтър“ в Американския колеж за изкуства, което ще е първият подобен успех за училище „Джеферсън“.

34.

Стюардесата започна последното си минаване, за да се увери, че пътуващите в първа класа са закопчали коланите си, докато самолетът се спуска към Ленинград.

— Извинете — каза Хари. — Знаете ли кога е следващият полет обратно до Лондон?

— Този самолет има четиричасов престой и трябва да отлети за Лондон в девет и десет вечерта.

— Не ви ли е малко тежичко?

— Не — отвърна тя с усмивка. — Винаги оставаме с преспиване в Ленинград. Ако се връщате с вечерния полет, ще ви обслужва друг екипаж.

— Благодаря — каза Хари. — Много ми помогнахте.

Обърна се към прозореца и загледа как любимият град на Толстой става все по-голям и по-голям, макар да подозираше, че великият писател би останал ужасен от смяната на името му. Когато чу как хидравличните механизми спускат колесниците, се запита дали ще има достатъчно време да приключи с пазаруването и да се качи на борда преди вратата да се заключи.

Когато колелата докоснаха пистата, усети прилив на адреналин, какъвто бе имал само когато се озоваваше зад вражеските линии през войната. Понякога забравяше, че това беше преди почти трийсет години, когато бе с десетина килограма по-лек и много по-пъргав. Е, поне този път нямаше да очаква германски полк да настъпва срещу него.

Беше запомнил всичко, което му бе казала г-жа Бабакова. Не беше записал нищо от страх някой да не открие какво е замислил. Не каза на никого, освен на Ема истинската причина за посещението си в Ленинград, макар че Джайлс се беше досетил, че отива там, за да прибере книгата — макар че „да прибере“ не беше правилната дума.

Докато самолетът се друсаше по неравната писта, Хари прецени, че ще му трябва най-малко час да мине през митницата и да успее да размени няколко паунда срещу местната валута. Всъщност му отне час

и четиринайсет минути, въпреки че имаше само ръчен багаж и обмени десет паунда срещу двайсет и пет рубли. След това трябваше да се нареди на дългата опашка за таксите, защото руснаците така и не бяха схванали принципите на свободното предприемачество.

— До ъгъла на Невски проспект и Большая Морская — каза той на шофьора на родния му език с надеждата, че ще знае адреса. Часове наред бе учил руски, макар че в действителност щяха да му трябват само няколко добре овладени фрази. Намерението му бе след няколко часа да пътува обратно за Англия след успешно завършена мисия, както би казал старият му командир.

По пътя минаха покрай двореца на Юсупови и мислите на Хари се насочиха към Распутин. Великият манипулатор сигурно се бе наслаждавал на малката си хитрост. Хари се надяваше, че няма да бъде отровен, увит в килим и пуснат през дупка в леда на Малая Невка. Осъзна, че ако иска да се върне на летището навреме за обратния полет в 21:10 до „Хийтроу“, ще разполага само с двайсет-трийсет минути. Но това щеше да е повече от достатъчно.

Шофьорът спря пред антикварната книжарница и посочи брояча. Хари извади банкнота от пет рубли и му я подаде.

— Няма да се бавя много, така че ще бъдете ли така добър да ме изчакате?

Шофьорът прибра парите и кимна отсечено.

Веднага щом влезе в книжарницата, Хари разбра защо г-жа Бабакова е избрала точно това място за скривалище на съкровището си. Сякаш не искаха да продават нищо. Зад щанда седеше възрастна жена, забила нос в книга. Хари ѝ се усмихна, но тя дори не вдигна глава, когато звънчето на вратата иззвъня.

Хари взе две книги от първата попаднала му лавица и се престори, че ги преглежда, докато бавно се придвижваше към задната част на книжарницата, а сърцето му се разтуптяваше по-силно с всяка крачка. Щеше ли да е още там? Дали някой вече не я бе купил, само за да открие, че си е взел погрешна книга? Дали някой друг купувач се е добрал до наградата и е унищожил „Чичо Джо“ от страх, че могат да го хванат с нея? Можеше да измисли десетки причини дългата осем хиляди километра разходка да се окаже напразно пилеене на време. Но в този момент надеждата все още имаше превес пред очакването.

Когато най-сетне стигна рафта, на който г-жа Бабакова бе скрила труда на съпруга си, Хари затвори очи и се замоли. После погледна и видя, че „Тес от рода Д'Ърбървил“ вече не е на мястото си; между „Повест за два града“ и „Даниел Деронда“ зееше празно място, покрито с тънък слой прах. Г-жа Бабакова не беше споменала „Даниел Деронда“.

Хари погледна към щанда и видя как възрастната жена обръща страницата. Повдигна се на пръсти, протегна се и взе „Повест за два града“ от рафта. Посипа се прах. Когато я отвори, си помисли, че ще получи инфаркт. Държеше в ръцете си не произведението на Дикенс, а тънката книга на Анатолий Бабаков.

За да не привлича вниманието към наградата, взе други два романа от същия рафт: „Зелената мантия“ на Джон Бъкен и „Джамайка Ин“ на Дафни дю Морие, и се престори, че продължава да гледа книгите, докато вървеше бавно към щанда. Почувства се едва ли не виновен, че прекъсва четенето на жената, докато оставяше трите книги пред нея.

Тя ги отвори една по една, за да види цените. Г-жа Бабакова бе написала цената с молив. Обърнеше ли още една страница, всичко щеше да е свършено. Но тя не го направи. Използва пръстите си вместо сметало и накрая каза:

— Осем рубли.

Хари й подаде две банкноти от по пет рубли — на конференцията в Москва го бяха предупредили, че продавачите са длъжни да докладват за всеки, който се опитва да купи нещо с чужда валута и са длъжни да откажат продажбата и да конфискуват парите. Благодарни, когато жената му върна рестото. Когато излезе от книжарницата, тя вече беше обърнала друга страница.

— Към летището — каза Хари, докато се качваше в чакащото такси.

Шофьорът го погледна изненадано, но послушно обърна и пое по обратния път.

Хари отново отвори книгата, за да се увери, че не е илюзия. Тръпката от гонитбата се сменяше с ликуване. Обърна първата страница и зачете. Всички часове в учене на руски най-сетне се отплащаха. Обърна страницата.

Заради вечерното задръстване обратният път до летището се оказа по-дълъг, отколкото беше очаквал. Започна да поглежда часовника си на всеки няколко минути, изпълнен с опасение, че може да изпусне самолета. Когато таксито го остави при летището, вече бе стигнал до седма глава и смъртта на втората жена на Сталин. Подаде още пет рубли на шофьора и без да чака рестото, изтича в летището и забърза към гишетото.

— Имате ли билети за полета до Лондон от девет и десет?

— Първа или икономична? — попита служителката.

— Първа.

— До прозореца или до пътеката?

— До прозореца, ако обичате.

— Шест А — каза тя и му подаде билета.

На Хари му стана смешно, че ще се върне на същото място, на което бе седял на идване.

— Имате ли багаж за регистриране, сър?

— Не, само това — каза той и показва малкия си сак.

— Самолетът излита след малко, сър, така че е най-добре да побързате към митницата.

Хари се запита колко ли пъти на ден ѝ се налага да произнася тези думи. Побърза да се подчини и докато минаваше покрай телефонните кабинки, мислите му се насочиха към Ема и г-жа Бабакова, но трябваше да изчака да се върне в Лондон, преди да им съобщи новината.

Беше само на няколко крачки от паспортния контрол, когато усети нечия ръка на рамото си. Обърна се и видя двама яки млади милиционери, застанали от двете му страни.

— Елате с мен — каза единият, уверен, че Хари знае руски.

— Защо? — попита Хари. — Връщам се в Лондон и не искам да изпусна полета си.

— Трябва да проверим багажа ви. Ако няма нищо нередно, ще имате предостатъчно време да хванете полета си.

Хари се замоли да търсят наркотици, пари в брой или някаква друга контрабанда. Замисли се дали да не се отскубне и да побегне. Преди двайсет години може би...

Милиционерите спряха пред врата без надпис, отключиха я и тикнаха Хари вътре. Вратата се затръшна зад него и ключът се завъртя

в ключалката. Хари се огледа. Малка маса, два стола и никакви прозорци. Абсолютно голи стени, украсени единствено с черно-бяла снимка на другаря Брежнев.

След малко ключалката изщрака отново. Хари вече беше измислил наполовина версията, че е дошъл в Санкт Петербург да посети Ермитажа. Вратата се отвори и в стаята влезе мъж. Видът на високия елегантно облечен служител изпълни Хари с опасения. Мъжът носеше тъмнозелена униформа с три златни звезди на пагоните и толкова много медали на гърдите, че будеха страх. Следваха го двама съвсем различни мъже, чийто външен вид като че ли опровергаваше теорията за еволюцията на Дарвин.

— Мистър Клифтън, аз съм полковник Маринкин и водя това разследване. Отворете чантата си. — Хари отвори сака си и отстъпи назад. — Извадете всичко на масата.

Хари извади тоалетните си принадлежности, панталони, чорапи, кремава риза, ако му се наложи да преспи, и три книги. Полковникът прояви интерес единствено към книгите и след като ги разгледа няколко минути, остави две от тях на масата.

— Можете да си съберете багажа, мистър Клифтън.

Хари издиша с облекчение и прибра нещата си в сака. Поне цялото упражнение не беше пълна загуба на време. Знаеше, че книгата съществува, и дори беше прочел седем глави, които щеше да запише по време на полета.

— Знаете ли коя е тази книга? — попита полковникът и вдигна третата книга.

— „Повест за два града“ — отвърна Хари. — Една от любимите ми, макар и да не се смята за един от шедьоврите на Дикенс.

— Не си играйте с мен — каза Маринкин. — Не сме такива глупаци, за каквито ни смятате, арогантни англичани такива. Тази книга, както много добре знаете, е „Чичо Джо“ от Анатолий Бабаков. От няколко години се опитвате да се доберете до нея. Днес почти успяхте. Планирали сте всичко до най-малката подробност. Първо посещавате госпожа Бабакова в Питсбърг, за да научите къде е скрила книгата. След завръщането си в Бристол започвате да учите руски и дори впечатлявате преподавателя си. Заминавате за Ленинград само няколко дни преди визата ви да изтече. Влизате в страната само с ръчен багаж, чието съдържание показва, че не смятате дори да

преспите, и обменяте само десет паунда в рубли. Казвате на таксиметровия шофьор да ви закара до забутана антикварна книжарница в центъра на града. Купувате три книги, две от които бихте могли да откриете във всяка книжарница в Англия. После казвате на шофьора да ви откара обратно до летището и си резервирате място за следващия полет за дома, като дори получавате същото място. Кого си мислите, че заблуждавате? Не, мистър Клифтън, късметът ви свърши и ви арестувам.

— По какви обвинения? — попита Хари. — Защото съм купил книга ли?

— Спестете си тези излияния за съда, мистър Клифтън.

— Някой си мистър Бишара чака на трета линия — каза Рейчъл.
— Да ви свържа ли?

— Да — отвърна Себ, сложи ръка на микрофона и помоли двамата си колеги да го оставят за няколко минути.

— Мистър Клифтън, мисля, че е време за още една игра на табла.

— Не съм сигурен, че мога да си я позволя.

— В замяна за урока ще ви помоля само за информация.

— Какво искате да знаете?

— Попадали ли сте на човек на име Дезмънд Мелър?

— Да, попадал съм.

— И какво е мнението ви за него?

— По десетобалната система ли? Единица.

— Разбирам. Ами за някой си майор Алекс Фишър, депутат?

— Минус едно.

— Все още ли притежавате шест процента от „Фартингс“?

— Седем, но тези акции все още не се продават.

— Не това е причината да ви попитам. Какво ще кажете за десет вечерта в „Клеърмонт“?

— Не можем ли да го направим малко по-късно? Ще водя леля си Грейс на „Смъртта на търговския пътник“ в театър „Олдуич“, но тя винаги предпочита да хване последния влак за Кеймбридж, така че ще мога да дойда към единайсет.

— За мен ще е удоволствие да ви изчакам заради леля ви, мистър Клифтън. С нетърпение очаквам да се видим в единайсет в

„Клеърмонт“, за да обсъдим „Смъртта на търговския пътник“.

35.

— Отговорът на въпроса ви е арогантност и алчност — изтърси Дезмънд Мелър. — Имахте банкова полица и пари в брой, но въпреки това не ви стигаше. Искяхте още и заради глупостта ви съм изправен пред фалит.

— Сигурен съм, че не е чак толкова зле, Дезмънд. В края на краищата все още притежавате петдесет и един процента от „Фартингс“, да не говорим за останалите ви значителни активи.

— Ще ви го кажа дума по дума, Слоун, така че да сте съвсем наясно в какво положение съм и, което е по-важното, какво очаквам да направите. По ваш съвет купих от Арнолд Хардкасл петдесет и един процента от банката на цена три паунда и девет шилинга на акция, което ми струваше малко над двайсет милиона паунда. За да събера сумата, трябваше да заема единайсет милиона от моята банка, като заложих дяловете и всичките си активи наред с двете къщи, че и трябваше да подпиша лична гаранция. Тази сутрин акциите на „Фартингс“ вървят по два паунда и единайсет шилинга, което означава, че съм на загуба от над пет милиона паунда в сделка, която според вас не може да бъде губеща. Има вероятност да избягна фалита, но със сигурност ще фалирам, ако се наложи да пусна акциите си на пазара. Което, повтарям, е заради вашата арогантност и алчност.

— Не е съвсем честно — каза Слоун. — На срещата на борда миналия понеделник всички, включително и вие, се съгласихме да поискаме цена от шест паунда на акция.

— Да, но синът на килимаря ви уличи, че блъфирате. Той беше склонен да се съгласи на сделката при пет паунда на акция, което щеше да ме измъкне от положението и да донесе добра печалба на всички ни. Така че най-малкото, което можете да направите, е да купите акциите ми за три паунда осем шилинга и шест пенса и да ме извадите от ситуацията, създадена от самия вас.

— Вече ви обясних, Дезмънд, че колкото и да ми се иска да помогна, подобно предложение е в разрез със закона.

— Това не ви безпокоеше особено, когато казахте на Бишара, че имате оферта за шест паунда от „една утвърдена институция в Сити“, при положение че подобно предложение не съществуваше. Мисля, че ще откриете, че това също е незаконно.

— Повтарям, всички се съгласихме...

Телефонът на бюро на Слоун зазвъня. Той натисна копчето на интеркома и изръмжа:

— Казах да не ме прекъсвате.

— Обаждат се лейди Вирджиния Фенуик. Казва, че било спешно.

— С нетърпение очаквам да чуя какво има да каже — заяви Мелър.

— Добро утро, лейди Вирджиния — каза Слоун, като се мъчеше да скрие раздразнението си. — Много се радвам да ви чуя.

— Може и да не се зарадвате, когато разберете защо се обаждам — каза Вирджиния. — Току-що получих от адвокатите си предсъдебна фактура за двайсет хиляди паунда, която трябва да се уреди преди първия ден на делото. Помнете, Ейдриън, че ми дадохте думата си, че ще покриете всичките ми разходи по делото. Жалки пенита на фона на цялостната картина, ако си спомням правилно израза.

— Наистина го казах, лейди Вирджиния. Но и вие помнете, че предложението зависеше от успешния изход на преговорите ни с мистър Бишара, така че се боя, че...

— Но майор Фишър ми каза, че сам сте си виновен за този забележителен провал. Можете да го приемате както си искате, мистър Слоун, но ако не удържите на думата си и не покриете разходите ми, предупреждавам ви, че имам известно влияние в Сити...

— Заплашвате ли ме, лейди Вирджиния?

— Както казах, мистър Слоун, можете да го приемате както си искате.

Вирджиния тресна телефона и се обърна към Фишър.

— Ще му дам два дни да намери двайсетте хиляди, в противен случай...

— Този тип няма да се изръси нито пени, освен ако няма писмен договор, а може би дори и с такъв. Към всички се отнася по този

начин. Обеща ми място в борда на „Фартингс“, но откакто сделката с Бишара се провали, не съм го чувал.

— Е, мога да ви гарантирам, че няма да работи в Сити още дълго, ако зависи от мен. Съжалявам, Алекс, едва ли това е причината да поискате да се видите с мен.

— Не, не е това. Реших, че е добре да знаете, че днес сутринта получих писмо от адвокатите на мисис Клифтън, че възнамеряват да ме призоват като свидетел по делото.

— Съжалявам, че закъснях — каза Себ, докато седнаше на бара. — Когато излязохме от театъра, валеше и не успях да намеря такси, така че се наложи да закарам леля си до Падингтън, за да не изпусне последния влак.

— Достойно за бойскаут — отвърна Бишара.

— Добър вечер, сър — каза барманът. — Кампари и сода?

Себ остана впечатлен — беше идвал в клуба само веднъж.

— Да — отвърна той. — Благодаря.

— А какво прави леля ви в Кеймбридж? — поинтересува се Бишара.

— Тя е дон^[1] по английски в Нюнам. Синият чорап^[2] на рода. Всички сме много горди с нея.

— Толкова се различавате от останалите англичани.

— Какво ви кара да го кажете? — попита Себ, докато барманът поставяше питието пред него.

— Отнасяте се към всеки като с равен, от бармана до леля ви, и не се държите снизходително с чужденци като мен. Повечето англичани биха казали „леля ми преподава английски в Кеймбридж“, а вие просто приехте, че знам какво е дон, че Нюнам е един от петте женски колежа в Кеймбридж и че син чорап е момиче, което се интересува от наука. За разлика от онзи снизходителен идиот Ейдриън Слоун, който си мисли, че щом е учил в Хароу, е добре образован.

— Оставам с впечатлението, че се отвращавате от Слоун почти колкото мен.

— Може би и повече, особено след последния номер, който се опита да ми извърти с продажбата на банката си.

— Но банката не е негова, за да я продава. Поне не и докато вдовицата на Седрик Хардкасл притежава петдесет и един процента от акциите.

— Тя вече не ги притежава — каза Бишара. — Дезмънд Мелър неотдавна купи всичките ѝ акции.

— Това е невъзможно — отсече Себ. — Мелър е богат, но не чак толкова. Трябват му поне двацет милиона, преди да сложи ръцете си върху петдесет и един процента от „Фартингс“, а той не разполага с такива пари.

— Възможно ли е това да е била причината да се поти, когато бях в заседателната зала на „Фартингс“? — каза Бишара, сякаш говореше на себе си. — Да не би Мелър да е надскочил възможностите си и след като офертата ми вече не е на масата, да изпитва огромно желание да се отърве от акциите си?

— Каква оферта? — попита Себ, без да докосва питието си.

— Съгласих се да платя по пет паунда на акция от дела на Арнолд Хардкасл, или на майка му, ако трябва да съм точен. Тъкмо се канех да подпиша договора, когато Слоун реши да вдигне цената на шест паунда. Затова оттеглих офертата си, събрах си шатрата, взех си камилите и се върнах в пустинята.

Себ се разсмя.

— Но при цена пет паунда той и Мелър щяха да направят цяло състояние.

— Точно това искам да кажа, мистър Клифтън. Вие щяхте да уважите сделката, а не да се опитвате да промените цената в последния момент. Слоун обаче мисли за мен като за търговец на килими, от когото може да се възползва. Но ако получа отговор на два въпроса преди срещата ми с Мелър утре, пак мога да придобия „Фартингс“ и, за разлика от Слоун, бих ви приел с добре дошъл в борда.

— Какво искате да знаете?

— Мелър ли е купил акциите на мисис Хардкасл и ако да, колко е платил за тях?

— Първата ми работа утре сутринта ще е да се обадя на Арнолд Хардкасл. Но трябва да ви предупредя, че той е юрист и макар да мрази Слоун почти колкото мен, никога не би издал информация за клиент. Но това няма да ми попречи да се опитам. Кога е срещата ви с Мелър?

— В дванайсет, в офиса ми.

— Ще ви се обадя веднага щом се чуя с Арнолд Хардкасл.

— Благодаря — каза Бишара. — А сега на по-важни теми. Първият ви урок в съмнителното изкуство на таблата. Една от малкото игри, които не са изобретени от англичаните. Най-важното при таблата е, че всичко опира до проценти. Стига да можете да изчислите шансовете след всяко хвърляне на заровете, никога няма да бъдете бит от по-слаб противник. Късметът влиза в уравнението само когато двамата играчи са равносилни.

— Също като в банковото дело — отбеляза Себ, докато двамата сядаха от двете страни на дъската.

Хари отвори очи. Главата така го цепеше, че мина известно време преди погледът му да се фокусира. Остана да лежи неподвижно, чувстваше се така, сякаш излиза от упойка. Отвори отново очи и погледна към тавана. Бетонна плоча с няколко пукнатини по нея. От едната бавно капеше вода като от кран, който не е затворен докрай.

Бавно завъртя глава наляво. Влажната стена беше толкова близо, че можеше да я докосне, ако ръцете му не бяха закопчани за леглото. Обърна се на другата страна и видя врата с квадратно прозорче, през което би могъл да избяга като Алиса, ако не бяха трите железни пречки на него и двамата стражи от другата страна.

Опита се да раздвижи крака, но те също бяха закопчани. Защо бяха всички тези предпазни мерки срещу англичанин, хванат със забранена книга? Въпреки че първите седем глави бяха завладяващи, Хари усещаше, че все още не е открил истинската причина за унищожаването на книгата, и това само го изпълни с още по-голяма решимост да прочете останалите четиринайсет глави. Вероятно те щяха да обяснят и защо се отнасят с него като с двоен агент или масов убиец.

Нямаше как да разбере колко време е прекарал в килията. Часовника му го нямаше, не знаеше дори дали е ден или нощ. Започна да пее „Бог да пази кралицата“ не като израз на дързък патриотизъм, а защото искаше да чуе собствения си глас. Всъщност, ако го бяха попитали, щеше да признае, че предпочита руския химн.

Две очи го погледнаха през решетките, но той не им обърна внимание и продължи да пее. После чу някой да извиква заповед и след секунди вратата се отвори и влезе полковник Маринкин, следван от ротвайлерите си.

— Мистър Клифтън, трябва да се извиня за условията, в които сте настанен. Просто не искахме никой да научава къде сте, преди да ви освободим.

Думите „да ви освободим“ прозвучаха на Хари като тръбата на архангел Гавриил.

— Уверявам ви, че нямаме никакво желание да ви задържаме по-дълго от необходимото. Трябва само да попълним някои документи, да подпишете изявлението и сте свободен.

— Изявление? Какво изявление?

— По-скоро признание — каза полковникът. — Но след като го подпишете, ще бъдете откаран обратно на летището и ще можете да се приберете у дома.

— А ако откажа да подпиша?

— Това би било много неразумно, мистър Клифтън, защото ще бъдете изправен пред съд, в който обвинението, решението и присъдата вече са известни. В една от книгите си описвате показен процес. Ще можете да го опишете много по-точно, когато напишете следващия си роман... — той замълча за момент — след двацет години.

— Ами съдебните заседатели?

— Дванайсет внимателно подбрани партийни работници, чийто речник се ограничава единствено с думата „виновен“. И между другото, сегашното ви настаняване е като петзвезден хотел в сравнение с мястото, на което ще попаднете. Там няма да има течащи тавани, защото водата си остава замръзнала денонощно.

— Няма да ви се размине.

— Толкова сте наивен, мистър Клифтън. Нямаме високопоставени приятели, които да се погрижат за вас. Вие сте обикновен престъпник. Няма да имате адвокат, който да ви съветва или да ви защитава пред непредубедено жури. И за разлика от Америка, тук няма избор на съдебни заседатели и дори не се налага да плащаме на съдиите, за да получим присъдите, които искаме. Ще ви оставя да обмислите възможностите, но по мое мнение изборът е съвсем прост.

Можете да отлетите обратно за Лондон в първа класа или да се качите на влак до Новая Уда. Във влака няма никакви удобства впрочем. И трябва да ви предупредя, че ще ви пратим в затвор, от който никой никога не е успял да избяга.

„Грешка“, помисли Хари. От трета глава на „Чичо Джо“ знаеше, че Сталин е бил изпратен именно в този затвор през 1902 г. и е успял да се измъкне.

[1] Преподавател в Оксфорд или Кеймбридж. — Б.пр. ↑

[2] Жена с интелектуални интереси. — Б.пр. ↑

36.

— Как си, момчето ми?

— Благодаря, добре, Арнолд. А ти?

— Идеално. А милата ти майка?

— Готви се за делото следващата седмица.

— Неприятно изживяване, особено когато залогът е толкова голям. В кулоарите се говори, че изходът е на кантар, но шансовете са в полза на майка ти, тъй като никой не смята, че лейди Вирджиния ще се хареса на журито. Или ще се държи снизходително с тях, или ще ги обиди.

— Надявам се да направи и двете.

— А сега кажи защо се обаждаш, Себастиан, защото обичайната ми тарифа е на час. Не че съм включил хронометъра де.

Себ щеше да се разсмее, но подозираше, че Арнолд не се шегува.

— В Сити се говори, че си продал акциите си от „Фартингс“.

— Акциите на майка ми, ако трябва да съм точен, при това само след като ми направиха предложение, което би било крайно глупаво да откажа. Дори тогава се съгласих при условие, че Ейдриън Слоун ще бъде махнат като председател на борда и на мястото му ще застане Рос Бюканан.

— Само че това няма да стане — каза Себ. — Представителят на Слоун те е излъгал и мога да го докажа, ако решиш, че можеш да отговориш на два въпроса.

— Само ако не засягат мой клиент.

— Разбрано — каза Себ. — Надявах се да ми кажеш кой е купил акциите на майка ти и колко е платил за тях.

— Не мога да отговоря на тези въпроси, тъй като ще наруша конфиденциалността на клиент. — Себ понечи да изругае, но Арнолд добави: — Но ако предположиш името на представителя на Слоун и ако премълча, можеш да си направиш изводите. Искам обаче да изясним едно нещо. Едно и само едно име. Това не е томбола.

— Дезмънд Мелър. — Себ затаи дъх за няколко секунди, но отговор не последва. — А има ли някакъв шанс да ми кажеш колко е

платил за акциите?

— В никакъв случай — твърдо отвърна Арнолд. — Трябва да затварям, Себ. Отивам в Йоркшир да видя майка си и ако не тръгна веднага, ще изпусна влака за Хъдърсфийлд в три и девет. Предай сърдечните ми поздравии на майка си и й кажи, че й желая успех на процеса.

— А ти предай много поздравии на мисис Хардкасъл — каза Себ, но връзката вече беше прекъснала.

Погледна си часовника. Тъкмо минаваше десет, така че думите на Арнолд бяха безсмислени. Вдигна отново слушалката и набра Хаким Бишара.

— Добро утро, Себастиан. Успяхте ли да измъкнете отговорите на двата ми въпроса от вашия виден юрист?

— Да, така мисля.

— Става все по-любопитно и по-любопитно.

— Той потвърди, че купувачът е Дезмънд Мелър, и мисля, че цената е била три паунда и девет шилинга за акция.

— Защо не можете да сте сигурен? Или ви е казал цената, или не.

— Нито го направи, нито не го направи. Каза ми обаче, че трябва да тръгва веднага, за да не изпусне влака за Хъдърсфийлд в три и девет. Тъкмо минава десет, а до Юстън е само двайсет минути с такси...

— Умен мъж е вашият мистър Хардкасъл, защото съм сигурен, че не е нужно да проверяваме дали има влак до Хъдърсфийлд в три и девет. Моите поздравления. Подозирам, че никой освен вас не би могъл да изкопчи тази информация от него. Както казват в моята страна, ще ви бъда вечен длъжник, докато не се издължа напълно.

— Е, като стана дума за това, Хаким, има нещо, за което може би ще сте в състояние да ми помогнете.

Бишара внимателно изслуша молбата на Себ.

— Не съм сигурен, че командирът на скаутите би одобрил предложението ви. Ще видя какво мога да направя, но не обещавам нищо.

— Добро утро, мистър Мелър. Мисля, че вече сте виждали адвокатата ми Джейсън Морленд и главния ми счетоводител Ник Пири.

Мелър се ръкува с двамата и седна на овалната маса.

— Тъй като сте в борда на „Фартингс“ — каза Бишара, — предполагам, че сте тук като пратеник на мистър Слоун.

— Грешно предполагате — каза Мелър. — Той е последният човек, когото бих искал да представлявам на преговори. Слоун се показва като абсолютен задник, когато отхвърли офертата ви.

— Но той ми каза, че има предложение за шест паунда от утвърдена институция в Сити.

— А вие знаехте, че това не е вярно, и точно затова си тръгнахте.

— Вие пък сте склонен да се върнете, защото акциите изобщо не са били негови, за да ги продава.

— Истината е — каза Мелър, — че той играеше руска рулетка с мой патрон, който се оказа халосен. Аз обаче съм склонен да ви продам петдесет и един процента от банката на цена пет паунда за акция, както беше първоначалната оферта.

— Точно така, първоначалната оферта, мистър Мелър. Но тя вече не е на масата. В края на краищата мога да купя акции на „Фартингс“ на борсата за два паунда и единайсет шилинга. И го правя от няколко седмици.

— Но те не са онези петдесет и един процента, които ще ви дадат пълен контрол над банката. Във всеки случай не мога да си позволя да ги продам на тази цена.

— Сигурен съм, че не можете — съгласи се Бишара. — Но можете да си позволите да ги продадете за три паунда и девет шилинга на акция.

Ченето на Мелър увисна и остана в това положение няколко секунди.

— Не можете ли да ги направите на четири паунда?

— Не мога, мистър Мелър. Три паунда и девет шилинга, това е окончателното ми предложение.

Бишара се обърна към главния си счетоводител, който му връчи полица за 20 562 000 паунда. Бишара я взе и я сложи на масата.

— Може и да греша, мистър Мелър, но имам чувството, че не можете да си позволите да правите една и съща грешка два пъти.

— Къде да подпиша?

Мистър Морленд отвори една папка и постави пред Мелър три идентични договора. След като ги подписа, Мелър протегна ръка и

зачака да му дадат банковата полица.

— И подобно на мистър Слоун — каза Бишара, докато сваляше капачката на писалката си, — преди да добавя подписа си към договора, имам една малка поправка, която обещах на приятел.

Мелър го изглежда предизвикателно.

— И каква е тя?

Юристът отвори втора папка, извади писмо и го сложи пред Мелър. Той го прочете бавно.

— Не мога да подпиша това. Никога.

— Съжалявам да го чуя — каза Бишара, взе банковата полица и я върна на главния си счетоводител.

Мелър не помръдна, но когато започна да се поти, Бишара разбра, че е само въпрос на време.

— Добре, добре — каза Мелър. — Ще подпиша проклетото писмо.

Юристът свери подписа, преди да върне писмото в папката си. Бишара подписа трите договора и счетоводителят връчи на Мелър едното копие и полицата за сумата. Мелър излезе, без да каже нито дума повече. Не благодари на Бишара, нито стисна ръката му.

— Ако беше усетил, че блъфирам — каза Бишара на адвоката, след като вратата се затвори, — щях да се съглася и без да подписва писмото.

Хари зачете изявлението, което се очакваше да направи пред съда. Трябваше да признае, че е британски агент, работещ за МИ-5. Ако го направеше, щеше да бъде освободен незабавно и депортиран в Британия без право да стъпва отново в Съветския съюз.

Разбира се, близките и приятелите му нямаше да обърнат никакво внимание на това изявление. Други щяха да решат, че е нямал избор. Имаше обаче и хора, които не го познаваха, и те бяха мнозинство. Те щяха да приемат, че всичко е истина и че кампанията му за освобождаването на Бабаков е била само димна завеса, която да прикрие дейността му като шпионин. Един подпис и Хари щеше да е свободен, но репутацията му щеше да стане на пух и прах, а каузата Бабаков щеше да бъде изгубена завинаги. Не, Хари не беше склонен да съсипе репутацията си така лесно, нито тази на Анатолий Бабаков.

Така че скъса признанието и хвърли парченцата във въздуха като конфети.

Когато се върна час по-късно с химикалка в ръка, полковникът зяпна невярващо пръснатите по пода парченца.

— Само англичанин може да бъде такъв глупак — отбеляза той, обърна се, излезе от килията и затръшна вратата.

„Прав е“, помисли си Хари и затвори очи. Много добре знаеше как ще прекара всеки свободен час. Щеше да се мъчи да запомни колкото се може повече от първите седем глави от книгата. Започна да се съсредоточава. Първа глава...

Йосиф Сталин е роден като Йосиф Висарионович Джугашвили в Гори, Грузия, на 18 декември 1878 г. Като дете го наричали Сосо, но когато станал млад революционер, приел псевдонима Коба, на името на измислен герой като Робин Худ, с когото искал да се сравнява, макар че в действителност повече приличал на шерифа на Нотингам. Докато се издигал в партийните рангове и влиянието му растяло, той променил името си на Сталин („Стоманен“). Но...

— Най-сетне добра новина — каза Ема. — И исках да си първият, който да я научи.

— Лейди Вирджиния е паднала в бетонобъркачка и сега е част от някой блок на Ламбет? — предположи Себ.

— Не чак толкова добра новина, но почти.

— Татко се е върнал с копието на „Чичо Джо“?

— Не, още не се е върнал, макар да обеща, че няма да се бави повече от два дни.

— На мен ми каза, че може да посети Ермитажа и други забележителности, така че няма причини да се безпокоим. Хайде, мамо, каква е новината?

— Дезмънд Мелър се оттегли от борда на „Барингтън“.

— Посочи ли причина?

— Говореше общи неща. Каза, че било поради лични причини и че желае на компанията успех в бъдеще. Дори ми пожела успех на делото.

— Колко мило от негова страна.

— Защо оставам с ясното впечатление, че тази новина не те изненадва? — попита Ема.

— Господин председател, мистър Клифтън дойде. Да го пуснали?

— Да. — Слоун се облегна назад, доволен, че Клифтън най-сетне се е вразумил. Но въпреки това възнамеряваше да го поизпотти.

След няколко секунди секретарката отвори вратата и се дръпна, за да може Себастиан да влезе.

— Нека кажа още в началото, Клифтън, че офертата ми за пет паунда за акция вече не е валидна. Но в знак на добра воля съм готов да ви предложа три паунда на акция, което пак е значително над днешната цена.

— Наистина е по-висока, но акциите ми още не се продават.

— Тогава защо ми губите времето?

— Надявам се да не ви губя времето, защото като нов заместник-председател на борда на „Фартингс“ съм тук, за да изпълня първото си действие на този пост.

— Какви ги говорите, по дяволите? — възкликна Слоун и скочи от стола си.

— Днес в дванайсет и трийсет мистър Дезмънд Мелър продаде своите петдесет и един процента от „Фартингс“ на мистър Хаким Бишара.

— Но, Себастиан...

— Което позволи на мистър Мелър най-сетне да спази думата си.

— Накъде биете?

— Мелър обеща на Арнолд Хардкасъл, че ще бъдете отстранен от борда и че следващият председател на „Фартингс“ ще бъде Рос Бюканан.

ХАРИ И ЕМА

1970

— Къде е Хари? — извика един журналист, когато таксито спря пред Кралската съдебна палата и Ема, Джайлс и Себастиан слязоха от колата.

Ема изобщо не беше подготвена за трийсетината фотографии, чиито светкавици проблясваха зад импровизираните прегради от двете страни на входа. Журналисти крещяха въпроси, въпреки че не очакваха отговор. Най-настоятелният бе: „Къде е Хари?“.

— Не отговаряй — твърдо каза Джайлс.

„Де да знаех“, искаше да им отвърне Ема, докато вървеше под огъня на пресата. През последните четирийсет и осем часа и тя се питаше същото.

Себ изтича пред майка си и отвори вратата. Мистър Трелфорд с дългата си черна роба и вехта перука я очакваше и Ема представи брат си и сина си на изтъкнатия адвокат. Дори да беше изненадан, че мистър Клифтън отсъства, Трелфорд не го показа с нищо.

Поведе ги по широкото мраморно стълбище, като запознаваше Ема с това, какво ще стане на първото заседание.

— След като съдебните заседатели се закълнат, съдията, Нейна Чест мисис Лейн, ще ги запознае със задълженията им и когато приключи, ще ме покани да започна с встъпително изказване от ваше име. Тогава ще назова свидетелите си. Ще започна с вас. Първото впечатление е много важно. Журито често си съставя мнение през първите два дни от процеса, така че ако успеете да отбележите точка в самото начало, ще запомнят само това, също като в крикета.

Когато Трелфорд отвори вратата на зала 14, първият човек, когото Ема видя, бе лейди Вирджиния с главния ѝ адвокат сър Едуард Мейкпийс. Двамата се бяха оттеглили в един ъгъл, потънали в разговор.

Трелфорд поведе Ема към другата страна на залата и заеха местата си на предната пейка. Джайлс и Себ се настаняха на втория ред, точно зад тях.

— Защо съпругът ѝ не е с нея? — попита Вирджиния.

— Нямам представа — отвърна сър Едуард. — Но ви уверявам, че това няма отношение към делото.

— Не бих била толкова сигурна — каза Вирджиния, докато часовникът зад тях тихо отброяваше десет.

Една врата от лявата страна на залата се отвори и от нея се появи висока елегантна жена с дълга червена роба и пищна перука, готова да оглави владенията си. Всички в залата незабавно станаха и се поклониха. Съдийката отвърна на поклона им и зае мястото си на високия стол зад бюро, покрито с купища правни документи и подвързани в кожа законници. След като всички седнаха, Елизабет Лейн се обърна към журито.

— Позвовете да започна — рече тя, дарявайки заседателите с топла усмивка, — като от самото начало кажа, че вие сте най-важните хора в тази зала. Вие сте доказателство за нашата демокрация и единствените арбитри, защото вие и единствено вие сте онези, които ще решат изхода на това дело. Позвовете да ви посъветвам нещо. Несъмнено сте забелязали значителния интерес на пресата към случая, така че ви моля да избягвате отзивите на медиите за делото. Важно е единствено вашето мнение. Медиите могат да имат милиони читатели, зрители и слушатели, но нямат глас в тази зала. Същото се отнася за семействата и приятелите ви, които вероятно имат мнение за случая и ще се радват да го споделят. Но за разлика от вас — продължи съдийката, без да откъсва очи от съдебните заседатели, — те няма да чуят показанията и следователно не могат да излязат с информирано и безстрастно мнение.

— А сега, преди да обясня какво предстои да се случи, ще ви напомня дефиницията на думата клевета според Оксфордския речник — продължи тя. — „Лъжливо, незаслужено дискредитиране на личност или страна.“ В този случай ще трябва да решите дали лейди Вирджиния е обект на подобна дефиниция, или не. Мистър Трелфорд ще започне процедурата с встъпително изявление от името на клиента си мисис Клифтън и в хода на делото ще ви държа напълно в течение със ставащото. Появи ли се някакъв правен въпрос, ще спра процедурата и ще ви обясня връзката му с делото.

Обърна се към адвокатската скамейка.

— Мистър Трелфорд, можете да започнете с встъпителното си изявление.

— Благодаря, милейди.

Трелфорд стана от мястото си и отново се поклони. Подобно на съдията, той се обърна към журито, преди да започне с изявлението си. Отвори голяма черна папка, хвана реверите на дрехата си и отправи към седемте мъже и петте жени в журито още по-топла усмивка от онази на съдийката.

— Уважаеми съдебни заседатели — започна той. — Аз съм Доналд Трелфорд и представлявам ответната страна, мисис Ема Клифтън, докато видният ми приятел сър Едуард Мейкпийс представлява ищцата, лейди Вирджиния Фенуик. — Кимна бегло към тях. — Това е случай както на клевета, така и на злепоставяне. Злепоставяне, защото думите са били отправени по време на разгорещен спор, когато ответната страна е отговаряла на въпроси на годишна обща среща на акционерите на компанията „Барингтън Шипинг“, на чийто борд тя е председател. И клевета, защото тези думи по-късно са били записани в протоколите на срещата.

— Лейди Вирджиния, която е акционер в компанията, е седяла сред публиката онази сутрин и когато дошъл ред на въпросите, попитала мисис Клифтън: „Вярно ли е, че един от директорите ви е продал огромния си дял през уикенда в опит да постави компанията на колене?“. Малко след това тя зададе втори въпрос: „Ако някой от директорите ви е бил въвлечен в подобно начинание, не би ли трябвало да подаде оставката си от борда?“. Мисис Клифтън отговорила: „Ако имате предвид майор Фишър, поисках оставката му миналия петък, когато дойде да се срещне с мен в кабинета ми. Сигурна съм, че това вече ви е известно, лейди Вирджиния“. Тогава лейди Вирджиния попитала: „Какво намекувате?“. И мисис Клифтън отговорила: „Че в два случая, когато майор Фишър представляваше вас в борда, вие му позволихте да продаде всичките ви акции за един уикенд и после, след като направихте добра печалба, ги изкупихте обратно през триседмичния период на продажбата им. Когато цената на акциите се върна на предишните си нива и достигна нови висоти, направихте същото упражнение втори път, което ви донесе още по-голяма печалба. Ако намерението ви е било да поставите компанията на колене, лейди Вирджиния, значи сте се провалили... И провалът ви е достоен за оплакване, защото бяхте победена от обикновени почтени хора, които искат компанията да се развива успешно“.

— И тъй, уважаемо жури, чухте отговора на мисис Клифтън, който е причина за този процес, и от вас зависи да решите дали лейди Вирджиния е била оклеветена, или думите на клиента ми са напълно верен коментар, както твърдя аз. Например — продължи Трелфорд, като продължаваше да гледа съдебните заседатели, — ако някой от вас каже на Джак Изкормвача: „Ти си убиец“, това ще бъде безусловно верен коментар, но ако Джак Изкормвача каже на някой от вас: „Ти си убиец“ и ако твърдението след това излезе във вестника, това несъмнено ще бъде както клевета, така и злопоставяне. Този случай обаче изисква по-внимателна преценка.

— Така че нека се върнем отново на важните думи. „Ако намерението ви е било да поставите компанията на колене, лейди Вирджиния, значи сте се провалили... И провалът ви е достоен за оплакване, защото бяхте победена от обикновени почтени хора, които искат компанията да се развива успешно.“ И тъй, какво е имала предвид мисис Клифтън, когато е казала тези думи? Подозирам, че ако чуете само тези думи, които ви прочетох, няма да можете да стигнете до заключение, преди да сте чули всички свидетелства по случая и от двете страни. — Обърна се към съдията. — Предвид това, милейди, призовавам първия си свидетел, мисис Ема Клифтън.

Хари беше свикнал с постоянното присъствие на двамата стражи със зелени униформи пред вратата на килията. Не знаеше колко време е минало от последното отваряне на вратата, но бе стигнал някъде към средата на трета глава и до една история, която още го разсмиваше.

Когато решил да издигне внушителна статуя в чест на Сталин, кметът на Романовская Яков Булгуков се изправил пред потенциално опасен проблем...

Беше толкова студено, че Хари трепереше неудържимо. Опита се да поспи, но тъкмо се унасяше, когато вратата внезапно се отвори. За момент не беше сигурен дали това става наистина, или е част от съня му. Но после двамата стражи свалиха белезниците от ръцете и краката му, вдигнаха го от дюшека и го повлякоха навън.

Когато стигнаха до някакво високо стълбище, Хари направи решителен опит да го изкачи, но краката му бяха така слаби, че се подгънаха много преди тримата да стигнат най-горното стъпало. Стражите продължиха да го бутат по някакъв дълъг тъмен коридор, докато не му се прииска да закрепещи от болка, но отказа да им достави това удоволствие.

На всеки няколко крачки минаваше покрай въоръжени войници. Нямаха ли по-добър начин да си прекарват времето, отколкото да пазят петдесетгодишен мъж, който едва се държи на краката си? Продължаваха напред и напред, докато най-сетне стигнаха отворена врата. Блъснаха го безцеремонно вътре и той падна на колене.

След като успя да си поеме дъх, Хари се опита да се надигне. Подобно на хванато натясно животно, огледа помещението, което в някакви по-добри времена сигурно е било класна стая — имаше дървени пейки и малки столчета и подиум в единия край с голяма маса и три стола с високи облегалки зад нея. Черната дъска на стената издаваше първоначалното предназначение на стаята.

Събра всичките си сили и успя да се надигне на една от пейките. Не искаше да си помислят, че е прекършен. Огледа стаята по-внимателно. Отдясно на подиума имаше дванайсет стола, разположени в два реда по шест. Мъж, който не носеше униформа, а сив развлечен костюм, който всеки самоуважаващ се скитник би изхвърлил, тъкмо поставяше по един лист на всеки от столовете. След като изпълни задачата си, той седна на дървен стол срещу мястото, вероятно отделено за съдебните заседатели. Хари се вгледа по-внимателно в мъжа и се запита дали не е съдебният секретар, но той просто си седеше и явно очакваше някой да се появи.

Хари се обърна и видя още хора със зелени униформи и шинели, застанали в дъното на стаята, сякаш очакваха затворника да направи опит за бягство. Ако поне един от тях бе чувал за свети Мартин, сигурно щеше да изпита съжаление и да разреже шинела си на две, за да го подели с премръзналия обвиняем.

Докато седеше и чакаше незнайно какво, Хари се замисли за Ема, както често правеше между откраднатите моменти сън. Щеше ли да разбере защо не беше подписал признанието и не им бе позволил да забият поредния пирон в ковчега на Бабаков? Запита се как ли се развива нейното дело и се почувства виновен, че не е до нея.

Вратата в другия край на стаята се отвори и седем жени и петима мъже влязоха и седнаха на местата си, създавайки ясното впечатление, че не за първи път изпълняват тази задача.

Нито един от тях не го удостои с поглед, което не попречи на Хари да продължи да се взира в тях. Безизразните им лица предполагаха, че имат само едно общо помежду си — че умовете им са били конфискувани от държавата и че от тях не се очаква да имат собствено мнение. Дори в този мрачен момент Хари се замисли за привилегирания живот, който бе имал. Възможно ли бе сред тези безизразни клонинги да има певец, художник, актьор, музикант или дори писател, на когото така и не му е била дадена възможност да изяви таланта си? Такава е лотарията на раждането.

След секунди в стаята влязоха още двама мъже, отидоха до първата пейка и седнаха с лице към подиума и с гръб към Хари. Единият беше над петдесетте, облечен много по-добре от всички останали. Костюмът му бе по мярка и около него витаеше атмосфера на увереност, която предполагаше, че е някакъв професионалист, необходим дори на диктаторските режими, за да работят гладко.

Другият мъж бе много по-млад и непрекъснато се оглеждаше, сякаш се опитваше да разбере къде се намира. Ако тези двамата бяха обвинението и защитата, за Хари не беше трудно да се досети кой от тях ще го представлява.

Накрая вратата зад подиума се отвори, за да влязат главните актьори — трима, една жена и двама мъже, които заеха местата си зад дългата маса.

Жената — на около шейсет, със сива коса, прибрана на стегнат кок — приличаше на пенсионирана училищна директорка. Хари дори се зачуди дали не е преподавала в същата тази стая. Несъмнено беше най-важният човек в помещението, защото всички гледаха нея. Тя отвори папката пред себе си и започна да чете на глас. Хари мислено благодари на преподавателката си по руски за часовете, които бе отделила, за да четат руските класици, преди да започне да го кара да превежда цели глави от произведенията им на английски.

— Затворникът — Хари трябваше да приеме, че има предвид него, макар че тя нито веднъж не го удостои с вниманието си, — неотдавна е влязъл незаконно в Съветския съюз — на Хари му се искаше да си води бележки, но не му бяха предоставили средства за

писане, така че се налагаше да разчита на паметта си, тъй като беше приел, че ще му дадат възможност да се защити, — с една-единствена цел: да наруши закона. — Тя се обърна към журито, но не се усмихна. — Другари, вие бяхте избрани да решите дали затворникът е виновен, или не. Ще бъдат призовани свидетели, които да ви помогнат да вземете решението си.

— Другарю Косанов — продължи тя, обръщайки се към двамата мъже, — можете да представите позицията на държавата.

По-възрастният от седящите на първия ред се изправи бавно.

— Другарко комисар, случаят е съвсем ясен и едва ли ще отнеме много време на съдебните заседатели. Затворникът е добре известен враг на държавата и това не е първото му престъпление.

Хари наостри уши да чуе какво е било първото му престъпление. Не му се наложи да чака дълго.

— Затворникът е посетил Москва преди пет години като гост на нашата страна и по най-циничен начин се е възползвал от привилегированото си положение. Използвал встъпителната си реч на международна конференция да започне кампания за освобождаването на престъпник, направил пълни самопризнания и намерен за виновен в седем престъпления срещу държавата. Другарко комисар, несъмнено името Анатолий Бабаков ви е известно — той е автор на книга за почитаемия ни вожд другаря Сталин, заради която беше обвинен в противодържавна клевета и осъден на двайсет години каторга. Затворникът повтори тези клевети въпреки факта, че неведнъж му е било посочено, че нарушава закона.

Хари не можеше да си спомни подобно нещо, освен ако оскъдно облечената млада жена, която го бе посетила в хотелската стая посред нощ, не бе трябвало да му предаде посланието заедно с бутилката шампанско.

— Но в името на добрите международни отношения и за да демонстрираме великодушието си, ние му позволихме да се върне на запад, където подобни клевети и злопоставяния са част от всекидневието. Понякога се питаме дали британците си спомнят, че бяхме техни съюзници през последната война и че наш водач по онова време беше не друг, а другарят Сталин.

— По-рано тази година затворникът пътувал до Съединените щати с единствената цел да се свърже с жената на Бабаков, която

избяга на запад дни преди ареста на съпруга ѝ. Именно предателката Елена Бабакова каза на затворника къде е скрила бройка от противодържавната книга на мъжа си. Въоръжен с тази информация, затворникът се върнал в Съветския съюз да завърши мисията си — да открие книгата, да я измъкне тайно на запад и да я публикува. — Той направи многозначителна пауза.

— Вероятно ще се запитате, другарко комисар, защо затворникът е бил склонен на такава рисковано начинание. Отговорът е съвсем прост. Алчност. Той се е надявал да натрупа огромно състояние за себе си и за Бабакова, като продава тези клевети на всеки, който поиска да ги издаде, макар да е знаел, че книгата е чиста измислица от началото до края и че е написана от човек, който е срещал почитаемия ни лидер само веднъж, когато е бил студент.

Нова пауза, още по-многозначителна.

— Но благодарение на блестящото разследване на полковник Маринкин затворникът беше арестуван, докато се опитвал да се измъкне от Ленинград с книгата на Бабаков в сака си. За да може съдът да разбере напълно на какво е бил готов този престъпник, за да подрине устоите на държавата, ще призова първия си свидетел, другаря полковник Виталий Маринкин.

38.

Докато изминаваше краткото разстояние до мястото на свидетеля, Ема си мислеше, че краката ѝ ще се подкосят. Когато съдебният секретар ѝ поднесе Библията, всички видяха как ръцете ѝ треперят, а после чуха и треперещия ѝ глас.

— Кълна се във Всемогъщия Бог, че ще говоря само истината, цялата истина и нищо друго освен истината.

— Моля, кажете името си за протокола — каза мистър Трелфорд.

— Ема Грейс Клифтън.

— Занимание?

— Председател на борда на „Барингтън Шипинг“.

— Откога сте председател на тази компания?

— Заемам поста през последните единайсет години.

Ема забеляза как мистър Трелфорд леко поклати глава и си спомни думите му: „Слушайте внимателно въпросите ми, но винаги отправяйте отговорите си към журито“.

— Омъжена ли сте, мисис Клифтън?

— Да — каза Ема, обръщайки се към съдебните заседатели. — От почти двайсет и пет години.

Мистър Трелфорд не би имал нищо против тя да добави: „Съпругът ми Хари, синът ни Себастиан и брат ми Джайлс присъстват в залата“. После можеше да се обърне към тях и журито да види, че са щастливо и заедно семейство. Но Хари го нямаше, Ема дори нямаше представа къде е, затова тя продължи да гледа към журито. Мистър Трелфорд побърза да продължи:

— Бихте ли разказали на съда кога срещнахте за първи път лейди Вирджиния Фенуик?

— Да — каза Ема, връщайки се към сценария. — Брат ми Джайлс... — Този път погледна към него и понеже бе дърт професионалист, той се усмихна първо на сестра си, после на журито. — Брат ми Джайлс — повтори тя — покани съпруга ми Хари и мен на вечеря, за да ни запознае с жената, с която току-що се беше сгодил.

— И какво беше първото ви впечатление от лейди Вирджиния?

— Заше метяващо. От онази красота, която обикновено свързваме само с филмовите звезди и моделите. Бързо ми стана ясно, че Джайлс е напълно омаян от нея.

— И тогава станяхте ли приятелки?

— Не, но ако трябва да съм честна, никога не е имало вероятност да бъдем първи приятелки.

— Защо казвате това, мисис Клифтън?

— Нямахме общи интереси. Никога не съм си падала по лов, стрелба и риболов. Честно казано, произходът ни е различен и лейди Вирджиния се движеше в кръгове, в които аз не се вписвам.

— Завиждахте ли ѝ?

— Само за красотата ѝ — отвърна Ема с широка усмивка.

Отговорът ѝ бе възнаграден с няколко усмивки от съдебните заседатели.

— Но за жалост бракът на брат ви с лейди Вирджиния е завършил с развод.

— Кое то не бе изненада, поне за нашата страна на семейството — каза Ема.

— Защо така, мисис Клифтън?

— Никога не съм чувствала, че тя е подходящият човек за Джайлс.

— Значи вие и лейди Вирджиния не се разделихте като приятелки?

— Никога не сме били приятелки, мистър Трелфорд.

— И въпреки това тя се е появила отново в живота ви няколко години по-късно?

— Да, но не по мой избор. Вирджиния започна да купува акции на „Барингтън“, което бе изненада за мен, тъй като преди тя не проявяваше никакъв интерес към компанията. Не се замислих много върху това, докато секретарят на компанията не ми съобщи, че тя притежава седем и половина процента от акциите.

— Защо тези седем и половина процента са толкова важни?

— Защото ѝ осигуряват място в борда.

— И тя пое ли тази отговорност?

— Не, назначи майор Алекс Фишър да я представлява.

— Добре ли посрещнахте това назначение?

— Не. Още от първия ден майор Фишър съвсем ясно даде да се разбере, че е в борда с единствената цел да изпълнява желанията на лейди Вирджиния.

— Можете ли да бъдете по-конкретна?

— Разбира се. Майор Фишър гласуваше против почти всяко предложение, което правех на борда, и често излизаше със свои идеи, за които несъмнено знаеше, че могат да причинят единствено вреда на компанията.

— Но накрая майор Фишър си е подал оставката.

— Ако не го беше направил, щях да го изхвърля.

Мистър Трелфорд се намръщи, защото клиентката му бе излязла от пистата. Сър Едуард се усмихна и си записа нещо в бележника.

— А сега да минем на годишната среща на акционерите, проведена в Колстън Хол в Бристол сутринта на двацет и четвърти август шейсет и четвърта година. По онова време вие сте били председател на борда и...

— Може би мисис Клифтън ще ни разкаже с нейни думи, мистър Трелфорд — прекъсна го съдията. — Без да бъде непрекъснато водена от вас.

— Както кажете, милейди.

— Тъкмо бях представила годишния отчет — каза Ема. — Годишната бе минала доста добре и една от причините бе, че можех да обявя датата на пускането на първия ни луксозен лайнер „Бъкингам“.

— И доколкото си спомням — каза Трелфорд, — церемонията по кръщаването бе изпълнена от Нейно Величество Кралицата майка...

— Умно, мистър Трелфорд, но не си играйте с търпението ми — каза съдията.

— Извинявам се, милейди, просто си помислих...

— Много добре знам какво си мислите, мистър Трелфорд. А сега бъдете така добър да оставите мисис Клифтън да говори сама за себе си.

— И след речта ви — каза Трелфорд, обръщайки се към клиентката си, — започнахте да отговаряте на въпроси от залата?

— Да.

— И сред питащите е била лейди Вирджиния Фенуик. Тъй като изходът на това дело зависи от тази размяна на реплики, с ваше позволение, милейди, ще прочета на съда думите, изречени от мисис

Клифтън, които са причината да сме тук. В отговор на въпрос от лейди Вирджиния тя каза: „Ако намерението ви е било да поставите компанията на колене, лейди Вирджиния, значи сте се провалили... И провалът ви е достоен за оплакване, защото бяхте победена от обикновени почтени хора, които искат компанията да се развива успешно“. След като чувате отново тези думи, мисис Клифтън, съжелявате ли за тях?

— Категорично не. Просто казах нещата такива, каквито са.

— Значи не сте имали никакво намерение да опозорите лейди Вирджиния?

— В никакъв случай. Просто исках акционерите да знаят, че майор Фишър, нейният представител в борда, е купувал и продавал акции на компанията, без да уведоми мен или някой друг от колегите си.

— Ясно. Благодаря, мисис Клифтън. Нямам повече въпроси, милейди.

— Желаете ли да разпитате свидетелката, сър Едуард? — попита Нейна Чест Лейн, като много добре знаеше какъв ще е отговорът му.

— Определено желая, милейди — каза сър Едуард, докато се изправяше бавно и наместваше древната си перука.

Адвокатът погледна първия си въпрос, обърна се и отправи към журито най-добродушната си усмивка с надеждата, че ще го възприемат като уважаван семеен приятел, към когото всички се обръщат за съвет.

— Мисис Клифтън — започна той, обръщайки се към свидетелското място, — нека говорим направо. Истината е, че сте били против лейди Вирджиния да се омъжи за брат ви от мига, когато сте се срещнали. Всъщност дали не сте решили да не я харесвате още преди да се запознаете?

Трелфорд беше изненадан. Не беше помислял, че Еди ще забие камата толкова бързо, въпреки че бе предупредил Ема, че кръстосаният разпит няма да е приятно изживяване.

— Както казах, сър Едуард, ние не бяхме приятелки.

— Но не е ли вярно, че още от самото начало сте я нарочили за свой враг?

— Не бих отишла толкова далеч.

— Присъствахте ли на сватбата на брат ви с лейди Вирджиния?

— Не бях поканена.

— Това изненада ли ви след начина, по който сте се отнасяли с нея?

— Бях по-скоро разочарована, отколкото изненадана.

— А съпругът ви — каза сър Едуард и се загледа в залата, сякаш се мъчеше да го открие, — беше ли поканен?

— Нито един член от семейството не получи покана.

— И каква е причината според вас?

— Би трябвало да попитате лейди Вирджиния, сър Едуард.

— Възнамерявам да го направя, мисис Клифтън. А сега позволете да продължим със смъртта на майка ви. Доколкото разбирам, имало е спорове около завещанието ѝ.

— Които бяха решени от Върховния съд, сър Едуард.

— Точно така. Но ме поправете, ако греша, както несъмнено ще го направите, мисис Клифтън, че вие и сестра ви Грейс сте наследили почти цялото имение, докато брат ви, съпругът на лейди Вирджиния, е останал с празни ръце.

— Това не беше по мой избор, сър Едуард. Всъщност опитах се да убедя майка ми да не го прави.

— Разполагаме само с думата ви за това, мисис Клифтън.

Мистър Трелфорд скочи на крака.

— Милейди, възразявам!

— Да, да, мистър Трелфорд, съгласна съм. Сър Едуард, това няма връзка с делото.

— Извинявам се, милейди. Мисис Клифтън, мога ли да ви попитам дали сър Джайлс беше шокиран от решението на майка ви?

— Сър Едуард — обади се съдийката още преди мистър Трелфорд да успее да се изправи.

— Моите извинения, милейди. Аз съм просто един стар търсач на истината.

— Беше ужасен шок за всички ни — каза Ема. — Майка ми обожаваше Джайлс.

— Но явно, подобно на вас, не е обожавала лейди Вирджиния, иначе би се погрижила за него в завещанието си — отбеляза сър Едуард и бързо добави: — Но да продължим нататък. Уви, бракът между брат ви и лейди Вирджиния е приключил с развод заради негова изневяра.

— Както много добре знаете, сър Едуард — каза Ема, мъчейки се да се сдържа, — това стана по време, когато един мъж трябваше да прекара нощта с наета жена в хотел „Брайтън“, за да получи развод. Джайлс го направи по молба на Вирджиния.

— Много съжалявам, мисис Клифтън, но в искането за развод като причина е посочена просто изневяра. Но поне сега всички знаем как реагирате, когато имате силно отношение към нещо.

Един поглед към журито ясно показва, че сър Едуард е постигнал своето.

— Последен въпрос относно развода, мисис Клифтън. Той беше ли причина за празнуване за вас и семейството ви?

— Милейди! — Трелфорд скочи на крака.

— Сър Едуард, отново прекалявате.

— Ще направя всичко възможно да не го правя в бъдеще, милейди.

Но когато погледна към журито, Трелфорд разбра, че скастриянето на сър Едуард е подействало в негова полза.

— Мисис Клифтън, да продължим с по-важни неща, а именно онова, което сте казали и което сте имали предвид, когато клиентката ми ви е задала напълно основателен въпрос на общата годишна среща на акционерите на „Барингтън Шипинг“. В интерес на точността ще повторя въпроса на лейди Вирджиния: „Вярно ли е, че един от директорите ви е продал огромния си дял през уикенда в опит да постави компанията на колене?“. Ако позволите да кажа, мисис Клифтън, вие сръчно и блестящо сте избегнали да отговорите на този въпрос. Бихте ли го направили сега?

Ема погледна към Трелфорд. Той я беше посъветвал да не отговаря на въпроса, така че тя запази мълчание.

— Да предполагам ли, че причината да не искате да отговорите на този въпрос е, че лейди Вирджиния е продължила с: „Ако някой от директорите ви е бил въвлечен в подобно начинание, не би ли трябвало да подаде оставката си от борда?“. И вие сте отговорили с: „Ако имате предвид майор Фишър...“, макар че тя не е говорила за него, както много добре знаете. Имала е предвид вашия близък приятел и колега мистър Седрик Хардкасъл, нали?

— Един от най-фините джентълмени, които съм познавала — каза Ема.

— Наистина ли? — отвърна сър Едуард. — Е, нека тогава разгледаме изявлението ви по-подробно, защото ми се струва, че намекувате, че когато ваш близък приятел, един от „най-фините джентълмени“, които сте познавали, продаде акциите си за една нощ, го е направил, за да *помогне* на компанията, а когато лейди Вирджиния продава своите акции, целта ѝ е била да *навреди* на компанията. Може би журито ще сметне, че не може да бъде и едното, и другото, мисис Клифтън. Разбира се, освен ако не намерите слабо място в аргумента ми и не обясните на съда тънката разлика между действията на мистър Хардкасл от името на компанията и действията на майор Фишър от името на клиентката ми.

Ема знаеше, че не може да оправдае онова, което Седрик беше направил с добро намерение, и че ще е изключително трудно да обясни на заседателите причината, поради която е продал акциите си. Трелфорд я беше посъветвал просто да не отговаря, когато се колебае, особено ако отговорът може да я zlepостави.

Сър Едуард почака известно време, след което каза:

— Е, тъй като явно не желаете да отговорите на въпроса ми, какво ще кажете да продължим със следващите ви думи? „Ако намерението ви е било да поставите компанията на колене, лейди Вирджиния, значи сте се провалили... И провалът ви е достоен за оплакване, защото бяхте победена от обикновени почтени хора, които искат компанията да се развива успешно“. Можете ли да отречете, мисис Клифтън, че онази сутрин в Колстън Хол в Бристол сте намекували на всички присъстващи, че лейди Вирджиния не е обикновен почтен човек? — Адвокатът наблегна на последните три думи.

— Тя определено не е обикновена.

— Съгласен съм с вас, мисис Клифтън, тя е необикновена. Но аз твърдя пред журито, че намекуът, че клиентката ми не е обикновен почтен човек и че целта ѝ е да срина компанията ви, е клевета, мисис Клифтън. Или това според вас е също нищо друго освен истината?

— Имах предвид точно това, което казах — отвърна Ема.

— И сте били така убедена в правотата си, че сте настояли думите ви да бъдат внесени в протокола на годишната среща.

— Да.

— Секретарят на компанията посъветва ли ви да не го правите?

Ема се поколеба.

— Винаги мога да призова мистър Уебстър да даде показания — каза сър Едуард.

— Мисля, че май го направи.

— Питам се тогава защо не го послушахте? — саркастично попита сър Едуард. Ема продължи да се взира в него, като много добре си даваше сметка, че той не очаква отговор. — Възможно ли е да не е искал да добавя клевета към zlepоставянето, което вече сте извършили?

— Искях думите ми да бъдат вписани в протокола — каза Ема.

— Наистина ли? — попита сър Едуард и Трелфорд наведе глава. — Значи дотук установихме, мисис Клифтън, че сте били против клиентката ми от деня на първата ви среща, че тази неприязън се е засилила, когато не сте били поканена на сватбата на брат си, и че години по-късно, на годишната среща на акционерите, пред пълна зала сте унизили лейди Вирджиния с намека, че тя не е обикновен почтен човек, а човек, който желае да постави компанията на колене. След това сте отхвърлили съвета на секретаря си и сте настояли zlepоставящите ви думи да бъдат записани в протокола на срещата. Не е ли вярно, мисис Клифтън, че вие просто сте искали да си отмъстите на обикновен почтен човек, който сега просто иска възмездие за думите ви? Мисля, че Бардът го е обобщил най-добре, когато казва: „Но който открадне ми доброто име, той, макар и сам да не забогатява от кражбата, оставя мен все пак по-беден от последния бедняк!“^[1].

Сър Едуард продължи да гледа свирепо Ема, хванал реверите на древната си износена одежда. Когато реши, че е постигнал желания ефект, се обърна към съдията.

— Нямам повече въпроси, милейди.

Трелфорд погледна към съдебните заседатели и си помисли, че всеки момент ще избухнат в аплодисменти. Реши, че трябва да поеме риск, макар да се съмняваше, че ще му се размине.

— Имате ли други въпроси към клиента си, мистър Трелфорд? — попита Нейна Чест Лейн.

— Само един, милейди. Мисис Клифтън, сър Едуард повдигна въпроса за завещанието на майка ви. Тя споделяла ли е някога с вас мнението си за лейди Вирджиния?

— Мистър Трелфорд — намеси се съдийката преди Ема да успее да отговори. — Както много добре знаете, това ще бъде прието за слух и няма да бъде допуснато за разглеждане.

— Но майка ми записа мнението си за лейди Вирджиния в завещанието си — каза Ема.

— Не съм сигурна, че ви разбирам, мисис Клифтън — каза съдийката.

— В завещанието си тя посочи причините да не остави нищо на брат ми.

Трелфорд взе завещанието.

— Мога да прочета съответния текст, милейди. Ако смятате, че ще бъде от полза — добави той с физиономията и гласа на невинен ученик.

Сър Едуард тутакси скочи на крака.

— Това несъмнено е просто още една клевета, милейди — каза той, тъй като знаеше много добре какво има предвид Трелфорд.

— Но това е публичен нотариално заверен документ — каза Трелфорд и размахва завещанието под носовете на журналистите, седящи на местата за пресата.

— Може би ще е по-добре да прочета думите, преди да взема решение — каза Нейна Чест Лейн.

— Разбира се, милейди. — Трелфорд подаде завещанието на секретаря, който го връчи на съдийката.

Тъй като Трелфорд бе подчертал само два реда, Нейна Чест Лейн явно ги прочете няколко пъти, преди да вдигне глава.

— По моя преценка това доказателство е недопустимо, тъй като може да се изтълкува извън контекста. Но ако искате да прекратя заседанието, мистър Трелфорд — добави тя, — за да можете да докажете становището си, съм готова да опразня залата, за да го направите.

— Не, благодаря, милейди. Приемам преценката ви — каза Трелфорд; много добре знаеше, че журналистите, някои от които вече излизаха, ще цитират съответния откъс на първите страници на утрешните вестници.

— Тогава да продължим нататък — каза съдийката. — Вероятно искате да призовете следващия си свидетел, мистър Трелфорд.

— Не мога да го направя, милейди, тъй като той в момента участва в заседание в Камарата на общините. Майор Фишър ще може да се яви утре в десет сутринта.

[1] Шекспир, „Отело“, трето действие, трета сцена. Превод Валери Петров. — Б.пр. [↑](#)

39.

Полковник Маринкин влезе в импровизирания съд и отдаде чест на прокурора.

Беше с по-елегантна униформа от онази, в която го помнеше Хари — несъмнено тази бе за специални случаи. Шестте копчета на куртката му сияеха, ръбът на панталоните му бе идеален, а ботушите му бяха така излъскани, че ако погледнеше надолу, можеше да види отражението си в тях. Петте реда медали не оставяха никакво съмнение, че е поглеждал врага в очите.

— Другарю полковник, бихте ли казали на съда кога за първи път научихте за обвиняемия?

— Да, другарю прокурор. Той дойде в Москва преди около пет години като британски представител на международна литературна конференция и изнесе програмната реч в деня на откриването.

— Чухте ли тази реч?

— Да, и още тогава ми стана ясно, че вярва, че предателят Бабаков е работил дълги години в Кремъл и е бил близък сътрудник на покойния другар Сталин. Думите му бяха така убедителни, че когато си седна, почти всички присъстващи в залата вярваха в същото.

— Опитайте ли се да се свържете с обвиняемия, докато е бил в Москва?

— Не, защото на следващия ден той пътуваше обратно за Англия, а признавам, че си помислих, че подобно на много други кампании, които провежда Западът, тази скоро ще отшуми и ще престане да представлява интерес за нетърпеливите им умове.

— Но в конкретния случай не е станало така.

— Да. Обвиняемият явно беше убеден, че Бабаков е казвал истината и че ако книгата му бъде издадена, целият свят също ще му повярва. По-рано тази година обвиняемият е пътувал до Съединените щати на луксозен лайнер, собственост на семейството на съпругата му. При пристигането си в Ню Йорк той посетил известен издател. Целта несъмнено е била да обсъдят издаването на книгата на Бабаков, защото на следващия ден той взел влак до Питсбърг, с цел да се срещне с

изменницата Елена Бабакова, съпруга на предателя. В тази папка имам няколко снимки, направени от наш агент по време на посещението на обвиняемия в Питсбърг.

Маринкин предаде папката на секретаря, който я предаде на председателя на трибунала. Тримата съдии разглеждаха известно време снимките.

— Колко време е прекарал затворникът с Бабакова? — попита накрая съдийката.

— Малко повече от четири часа. След това се върнал в Ню Йорк. На следващата сутрин отново посетил издателя, а по-късно през деня се качил на кораба на жена си и отплавал обратно за Англия.

— След завръщането му продължихте ли да го държите под непрекъснато наблюдение?

— Да. Един от старшите ни оперативни работници наблюдаваше действията му и докладва, че обвиняемият се е записал на курс по руски език в Бристолския университет, който се намира недалеч от мястото, където живее. Един от агентите ми се записа в същия курс и съобщи, че обвиняемият бил много съвестен и полагал много повече труд от останалите. Малко след завършването на курса той отлетял за Ленинград, само няколко седмици преди изтичането на визата му.

— Защо не го арестувахте веднага след пристигането му в Ленинград и не го качихте на първия самолет за Лондон?

— Защото исках да открия дали няма съучастници в страната.

— И имаше ли?

— Не. Този човек е самотник, романтик, който би се чувствал по-добре в древността, когато също като Язон би тръгнал да дири Златното руно, което за него през два века е също така измислената история на Бабаков.

— И успя ли?

— Да, успя. Очевидно Бабакова му е казала къде точно може да намери книгата на съпруга ѝ, защото веднага след пристигането си в Ленинград той взе такси до антикварната книжарница „Пушкин“. Нужни му бяха само няколко минути да открие търсената книга, която беше скрита в обложката на друга книга и явно се е намирала точно на мястото, посочено му от Бабакова. Плати за книгата и за две други, след което каза на чакащото го такси да го откара обратно до летището.

— Където го арестувахте ли?

— Да, но не веднага, защото исках да видя дали няма съучастник, на когото ще се опита да предаде книгата. Той обаче просто си купи билет за същия самолет, с който беше пристигнал. Задържахме го точно преди да направи опит да се качи на борда.

— Къде е книгата сега? — попита председателката на трибунала.

— Беше унищожена, другарко председател, но запазих титулната страница за протокола. За съда може би ще е интересно да знае, че книгата е предварително копие и че по всяка вероятност то е било единственото съществуващо.

— Когато арестувахте обвиняемия, как реагира той? — попита прокурорът.

— Явно не осъзнаваше сериозността на престъплението си, защото продължаваше да пита по какви обвинения го задържахме.

— Разпитайте ли таксиметровия шофьор и възрастната жена, която е работила в книжарницата, за да видите дали не сътрудничат на обвиняемия? — попита прокурорът.

— Да, разпитах ги. И двамата се оказаха честни партийни членове и бързо стана ясно, че не са имали никакви предишни връзки с обвиняемия. Освободих ги след кратък разговор, тъй като сметнах, че колкото по-малко знаят за разследването, толкова по-добре.

— Благодаря, другарю полковник, нямам повече въпроси — каза прокурорът. — Колегата ми обаче може да има — добави той, преди да си седне.

Председателката погледна младия мъж, който седеше в другия край на пейката. Той се изправи и отвърна на погледа ѝ, но не каза нищо.

— Искате ли да разпитате свидетеля? — попита тя.

— Не е необходимо, другарю председател. Показанията, дадени от другаря полковник, са ми напълно достатъчни. — Адвокатът си седна.

Председателката отново насочи вниманието си към полковника.

— Поздравявам ви, другарю полковник, за съвестното и подробно разследване — каза тя. — Има ли нещо, което искате да добавите и което би ни помогнало да вземем решение?

— Да, другарко. Убеден съм, че задържаният е просто наивен и доверчив идеалист, който вярва, че Бабаков наистина е работил в Кремъл. Смятам, че следва да му се даде още един шанс да подпише

признание. Ако го направи, лично аз ще се погрижа за депортирането му.

— Благодаря, другарю полковник, ще го имам предвид. А сега можете да се върнете към важните си задължения.

Полковникът отдаде чест. Докато се обръщаше да излезе, хвърли поглед към Хари. В следващия миг вече го нямаше.

И тогава Хари разбра, че това е особен показен процес. Единствената им цел беше да го убедят, че Анатолий Бабаков е лъжец, за да се върне в Англия и да разкаже на всички истината такава, каквато е била показана в съдебната зала. Но внимателно замислената постановка пак изискваше от него да подпише признание и Хари се запита докъде ли са готови да стигнат, за да постигнат целта си.

— Другарю прокурор, можете да повикате следващия свидетел — каза съдийката.

— Благодаря, другарко председател — отвърна той и отново се изправи. — Призовавам Анатолий Бабаков.

40.

Джайлс седна да закуси и започна да преглежда сутрешните вестници. Беше на втората чаша кафе, когато Себастиан се присъедини към него.

— Какво пишат?

— Мисля, че някой театрален критик би казал, че първият ден е предизвикал смесени отзиви.

— В такъв случай може би е добре, че съдийката заръча на заседателите да не четат вестници — каза Себ.

— Ще ги прочетат, бъди сигурен — каза Джайлс. — Особено след като отказа на Трелфорд да им каже какво пише майка ми за Вирджиния в завещанието си. Налей си кафе, а аз ще ти прочета. — Джайлс взе „Дейли Мейл“ и изчака Себ да се върне на масата, преди да си сложи очилата и да започне да чете. — „Останалото... остава за любимите ми дъщери Ема и Грейс, които да се разпореждат с тях както намерят за добре, с изключение на сиамската ми котка Клеопатра, която завещавам на лейди Вирджиния Фенуик, защото двете имат много общи неща. И двете са прекрасни, добре поддържани, суетни, коварни, манипулативни хищници, които смятат, че всички останали съществуват, за да им служат, в това число и сляпо влюбеният ми син, за когото мога само да се моля, че ще се освободи от магията ѝ, преди да е станало прекалено късно.“

— Браво — каза Себ, когато вуйчо му остави вестника. — Невероятна дама. Да можеше само да заеме мястото на свидетеля. А другите вестници какво казват?

— „Телеграф“ си връзва гащите, макар че хвали Мейкпийс за професионалния му и аналитичен разпит на Ема. „Таймс“ спекулира с въпроса защо Фишър е призован от защитата вместо от обвинението. Материалът е под заглавие „Враждебен свидетел“ — каза Джайлс и плъзна вестника по масата.

— Имам чувството, че Фишър няма да получи смесени отзиви.

— Просто гледай да го зяпаш непрекъснато, докато е на свидетелското място. Това няма да му хареса.

— Странно — каза Себ, — но една жена от журито пък непрекъснато зяпа мен.

— Това е добре — каза Джайлс. — Гледай да й се усмихваш от време на време, но не прекалено често, за да не забележи съдийката — добави той, докато Ема влизаше в стаята.

— Как е? — попита тя и кимна към вестниците.

— Горедолу толкова добре, колкото очаквахме — отвърна Джайлс. — „Мейл“ превърна завещанието на майка ни във фолклор, а сериозните журналисти искат да знаят защо Фишър е призован от нас, а не от тях.

— Скоро ще разберат — каза Ема, докато седнаше на масата. — С кой да започна?

— Може би с „Таймс“ — отвърна Джайлс. — Не си губи времето с „Телеграф“.

— Няма да ми е за първи път — каза Ема и взе „Телеграф“. — Искате ми се да можех днес да чета утрешните вестници.

— Добро утро — каза Нейна Чест Лейн, след като журито седна по местата си. — Днешната процедура ще започне с доста необичайно събитие. Депутатът майор Александър Фишър, следващият свидетел на мистър Трелфорд, няма да дава показания по свой избор, а е призован от защитата. Когато мистър Трелфорд поиска изпращането на призовка, трябваше да реша дали основанията му са допустими. Накрая прецених, че мистър Трелфорд има правото да призове майор Фишър, тъй като името му се споменава по време на размяната на реплики между мисис Клифтън и лейди Вирджиния, която е в основата на случая, и следователно той може да успее да хвърли известна светлина върху ситуацията. Не бива обаче — наблегна тя — да си вадите никакви заключения от факта, че майор Фишър не е включен в списъка свидетели на сър Едуард Мейкпийс.

— Но те ще го направят — прошепна Джайлс на Ема.

Съдийката погледна надолу към съдебния секретар.

— Майор Фишър пристигна ли?

— Да, милейди.

— Тогава го извикайте, моля.

— Съдът призовава майор Александър Фишър, депутат — извика секретарят.

Двойната врата в дъното на залата се отвори и се появи Фишър. Движеше се с наперена походка, която изненада дори Джайлс. Явно влизането му в Парламента само бе раздуло и без това голямото му самочувствие.

Той взе Библията в дясната си ръка и изрече клетвата, без нито веднъж да погледне картичката, която му бе дал секретарят. Когато мистър Трелфорд стана от мястото си, Фишър го изгледа, сякаш гледа враг през мерника си.

— Добро утро, майор Фишър — каза Трелфорд, но не получи отговор. — Ще бъдете ли така добър да кажете за съдебния протокол името и заниманието си.

— Казвам се майор Александър Фишър и съм представител на Бристолското пристанище в Парламента — каза Фишър, като гледаше към Джайлс.

— По времето на годишната обща среща на акционерите на „Барингтън Шипинг“, която е тема на това дело, бяхте ли директор на компанията?

— Да.

— Мисис Клифтън ли ви покани в борда?

— Не.

— Тогава кой ви е помолил да го представлявате като директор?

— Лейди Вирджиния Фенуик.

— И защо, ако мога да попитам? Приятели ли бяхте, или става дума просто за професионални отношения?

— Надявам се, че и двете — отвърна Фишър и хвърли поглед към лейди Вирджиния, която кимна и се усмихна.

— И каква по-точно експертиза сте могли да предложите на лейди Вирджиния?

— Преди влизането ми в Парламента известно време бях борсов агент.

— Разбирам — каза Трелфорд. — Значи сте можели да съветвате лейди Вирджиния за акциите ѝ и поради ценните ви съвети тя ви е поканила да я представлявате в борда на „Барингтън“.

— Не бих могъл да се изразя по-добре, мистър Трелфорд — каза Фишър и на лицето му се появи самодоволна усмивка.

— Напълно ли сте сигурен, че това е единствената причина лейди Вирджиния да избере вас, майоре?

— Да, напълно — рязко отвърна Фишър и усмивката му изчезна.

— Просто ми е малко чудно, майоре, как един брокер от Бристол става професионален съветник на лейди от Лондон, която несъмнено има достъп до редица водещи борсови агенти в Сити. Така че може би е по-добре да ви попитам как се запознахте.

— Лейди Вирджиния ме подкрепи, когато се кандидатирах за първи път за Парламента като кандидат на консерваторите от Бристолското пристанище.

— А кой беше кандидатът на лейбъристите в онези избори?

— Сър Джайлс Барингтън.

— Бившият съпруг на лейди Вирджиния и брат на мисис Клифтън?

— Да.

— Е, вече знаем защо лейди Вирджиния е избрала вас за свой представител в борда.

— Какво намекувате? — озъби се Фишър.

— Нещо съвсем просто. Че ако се бяхте кандидатирали за Парламента в който и да било друг избирателен район, никога нямаше да се срещнете с лейди Вирджиния. — Мистър Трелфорд погледна към журито, докато чакаше отговора на Фишър, защото беше сигурен, че отговор няма да има. — След като изяснихме отношенията ви с ищцата, нека разгледаме стойността и важността на професионалните ви съвети. Помнете, майоре, че преди малко ви питах дали сте съветвали лейди Вирджиния за акциите ѝ и вие потвърдихте.

— Точно така.

— Тогава бихте ли казали на журито за кои други акции освен тези на „Барингтън Шипинг“ сте я съветвали? — Мистър Трелфорд отново зачака търпеливо отговор, след което продължи: — Подозирам, че отговорът е за никои и че тя е имала интерес от вас единствено като вътрешен човек, който да я държи в течение със ставащото в „Барингтън“, така че и двамата да се възползват от всяка информация, до която сте имали достъп като член на борда.

— Това е възмутително — каза Фишър и погледна нагоре към съдийката, но тя остана безизразна.

— Ако наистина е така, майоре, ще отречете ли, че на три пъти сте съветвали лейди Вирджиния да продаде акциите си в „Барингтън“ — тук разполагам с датите, часовете и количествата — и при всеки такъв случай само няколко дни по-късно компанията е обявявала някаква лоша новина?

— Точно затова са съветниците, мистър Трелфорд.

— И около три седмици по-късно сте изкупували акциите обратно, според мен поради две причини. Първо, за да направите бърза печалба, и второ, за да сте сигурни, че тя ще запази своите седем и половина процента, за да не изгубите мястото си в борда. В противен случай не бихте могли да имате достъп до вътрешна информация, нали?

— Това е отвратително опетняване на професионалната ми репутация! — викна Фишър.

— Нима? — отвърна Трелфорд и вдигна някакъв лист, за да го видят всички, след което зачете числата на него. — При трите въпросни трансакции лейди Вирджиния е спечелила съответно седемнайсет хиляди и четиристотин, дващест и девет хиляди триста и дващест и седемдесет хиляди и сто паунда.

— Не е престъпление да правиш печалба от името на клиент, мистър Трелфорд.

— Определено не е, майоре, но защо е трябвало да използвате брокер в Хонконг, за да изпълни тези инструкции? Някой си мистър Бени Дрискол?

— Бени е стар приятел, с когото работих навремето, а аз съм лоялен към приятелите си, мистър Трелфорд.

— Не се съмнявам, майоре, но били ли сте наясно, че по време на деловите ви отношения ирландските служби са имали заповед за арест на мистър Дрискол за измама и борсови манипулации?

Сър Едуард скочи на крака.

— Да, да, сър Едуард — каза Нейна Чест Лейн. — Нали не намекувате, мистър Трелфорд, че майор Фишър е знаел за тази заповед, но въпреки това е бил склонен да прави бизнес с мистър Дрискол?

— Това щеше да е следващият ми въпрос, милейди — каза Трелфорд и отново погледна като невинен ученик.

— Не, не знаех — запротестира Фишър. — Ако знаех, определено не бих продължил да работя с него.

— Това е окуражаващо — отбеляза Трелфорд, отвори голяма черна папка и извади покрит с числа лист. — Когато купувахте акции от името на лейди Вирджиния, как ви се плащаше?

— С комисиона. Един процент от продажната или изкупната цена, както е обичайната практика.

— Много правилно и уместно — каза Трелфорд и показно върна листа в папката. След това извади втори и го разучи с не по-малък интерес. — Кажете ми, майоре, знаехте ли, че всеки път, когато сте заръчвали на верния си приятел мистър Дрискол да изпълни трансакциите от името на лейди Вирджиния, той е купувал и продавал акции на „Барингтън“ и от собствено име, което със сигурност знаете, че е незаконно?

— Нямах представа, че го прави, и щях да го докладвам на Фондовата борса, ако знаех.

— Наистина ли? Значи сте нямали представа, че той е направил няколко хиляди паунда покрай вашите трансакции?

— Да, нямал.

— И че неотдавна е лишен от права от Фондовата борса на Хонконг заради непрофесионални действия?

— Не знаех това, но пък и от няколко години не съм работил с него.

— Нима? — попита Трелфорд, докато връщаше втория лист в папката и вадеше трети. Намести очилата си и изучи редицата числа, след което попита: — А търгувахте ли на три пъти с акции от свое име, като всеки път правехте печалба?

Трелфорд продължи да се взира в листа в ръцете си, като болезнено си даваше сметка, че ако Фишър отрече, с блъфирането му е свършено. Майорът обаче се поколеба за момент, което позволи на Трелфорд да добави в настъпилото мълчание:

— Вие сте член на Парламента и едва ли е нужно да ви напомням, майор Фишър, че се намирате под клетва и какви са последиците за лъжесвидетелстване. — И продължи да изучава числата пред себе си.

— Но не направих печалба при третата трансакция — изтърси Фишър. — Всъщност изгубих.

Залата ахна, след което всички замърмориха. Трелфорд изчака да настъпи пълна тишина, след което продължи:

— Значи сте направили печалба при първите две трансакции, но сте били на загуба при третата?

Фишър се размърда неспокойно, но не направи опит да отговори.

— Майор Фишър, по-рано заявихте пред съда, че не е престъпление да направиш печалба от името на клиент — каза Трелфорд, като направи справка със записките си, за да цитира точните думи.

— Да — потвърди Фишър, който се мъчеше да дойде на себе си.

— Но като квалифициран борсов агент вие несъмнено знаете, че е престъпление — продължи Трелфорд, докато вземаше от масата дебел том, подвързан в червена кожа и го отваряше на предварително отбелязана страница, — да търгувате с акции на компания, в чийто борд участвате. — Трелфорд прочете точните думи: — „... освен ако това не стане със знанието на председателя на борда на компанията и след правна консултация.“ — Замълча многозначително след последните думи, след което шумно затвори тома и попита тихо: — Уведомихте ли мисис Клифтън и потърсихте ли правна консултация?

Фишър се вкопчи в парапета, за да спре треперенето на ръцете си.

— Можете ли да кажете на съда каква печалба направихте от покупко-продажбата на акции на „Барингтън“? — попита Трелфорд, като продължаваше да гледа хотелска сметка от скорошното си пътуване до Хонконг. Изчака известно време, върна сметката в папката и погледна към съдийката. — Милейди, тъй като майор Фишър явно не желае да отговаря на повече въпроси, не виждам смисъл да продължавам.

Седна и се усмихна на Ема.

— Сър Едуард — каза Нейна Чест Лейн. — Желаете ли да разпитате свидетеля?

— Само два въпроса, ако може — отвърна сър Едуард с необичайно унил тон. — Майор Фишър, има ли нещо, което да намеква, че лейди Вирджиния е знаела, че търгувате с акции на „Барингтън“ от свое име?

— Не, сър.

— Поправете ме, ако греша, но вие сте били просто неин съветник и всички трансакции, извършени от нейно име, са били направени изцяло в рамките на закона, нали?

— Точно така, сър Едуард.

— Задължен съм ви затова разяснение. Нямам повече въпроси, милейди.

Съдийката пишеше яростно, а Фишър стоеше на свидетелското място, вцепенен като заек, попаднал в светлините на автомобил. Накрая тя остави писалката си и каза:

— Преди да напуснете съда, майор Фишър, трябва да ви уведомя, че възнамерявам да изпратя препис от показанията ви в прокуратурата, която да реши дали да предприеме по-нататъшни действия.

Майорът напусна свидетелското място и тръгна към изхода, а журналистите зарязаха пейките си и го последваха в коридора като хрътки, подгонили ранена лисица.

Джайлс се наведе напред и потупа Трелфорд по гърба.

— Чудесна работа, сър. Направо го разпнахте.

— Него да, но не и нея. Благодарение на двата разясняващи въпроса на сър Едуард лейди Вирджиния засега се измъкна.

41.

Нещо не беше наред. Това не можеше да е Анатолий Бабаков. Хари се взираше в приличащия на скелет човек, който влезе в залата, като тътреше крака, и се свлече в стола срещу държавния обвинител.

Бабаков беше с костюм и риза, които висяха на него като на закачалка. Дрехите му бяха няколко номера по-големи и първата мисъл на Хари бе, че сигурно ги е заел от някого. Едва по-късно осъзна, че костюмът и ризата са на Бабаков, но той просто не ги е слагал от деня, в който е бил пратен в затвора преди толкова много години. Косата му оредяваше и няколкото останали кичура бяха посивели. Очите му, също сиви, бяха хлътнали в черепа, а кожата му бе сбръчкана и изсушена — не от горещото слънце, а от ледените ветрове в Сибир. Изглеждаше на седемдесет или дори осемдесет, макар Хари да знаеше, че са от едно поколение, така че не би могъл да е на повече от петдесет.

Прокурорът се изправи — и в миг от подлизурко се превърна в грубиян. Гледаше право през Бабаков и му говореше със студена арогантност, така различна от начина, по който се обръщаше към другаря полковник, когато онзи беше на мястото на свидетеля.

— Кажете на съда името и номера си — заповяда той.

— Бабаков, седем четири едно шест две, другарю прокурор.

— Не се обръщайте към мен с „другарю“.

Затворникът сведе глава.

— Извинете.

— Преди да бъдете осъден с какво се занимавахте?

— Бях учител в седми район в Москва.

— Колко години преподавахте?

— Тринайсет.

— Какъв предмет?

— Английски.

— Каква е специалността ви?

— Завърших Московския институт за чужди езици през четирийсет и първа.

— Значи след завършването първата ви работа е била като учител и никога не сте работили нещо друго?

— Да, не съм.

— През тези тринайсет години като учител посещавали ли сте Кремъл?

— Не. Никога.

Решимостта, с която Бабаков каза „Никога“, ясно показва на Хари, че човекът смята показния процес за достоен единствено за подигравка. Всеки съветски ученик е посещавал Кремъл в един момент, за да отдаде почит на гробницата на Ленин. Ако е бил учител, Бабаков би трябвало да води подобни посещения. Хари нямаше как да му покаже, че е разбрал посланието, без да наруши тънката черупка на заблудата.

— Среждали ли сте се някога с нашия почитаем вожд, председателя на Президиума другаря Сталин? — продължи прокурорът.

— Да, веднъж, като студент. Той посети института, за да връчи годишните държавни награди.

— Той разговаря ли с вас?

— Да, поздрави ме, докато ми връчваше грамотата.

Хари знаеше, че Бабаков е спечелил Ленински медал и е завършил с пълно отличие. Защо не споменаваше това? Защото то не беше част от старателно подготвения сценарий, който явно му бяха връчили и към който се придържаше. Отговорите му вероятно бяха написани от същия човек, който в момента задаваше въпросите.

— Освен този кратък случай срещали ли сте се отново с другаря Сталин?

— Не, никога. — Отново ударението падна на „никога“.

В главата на Хари започна да се оформя план. Ако искаше да проработи, трябваше да убеди онези трима другари с каменни лица, които седяха в президиума, че вярва на всяка дума на Бабаков и че е ужасен, че е бил подведен от него.

— А сега да минем на петдесет и четвърта година, когато се опитахте да издадете книгата си, в която твърдите, че в продължение на тринайсет години сте работили в близкия екип на председателя като негов личен преводач, когато всъщност никога не сте влизали в

Кремъл. Какво ви накара да си мислите, че подобна измама може да ви се размине?

— Защото, също като мен, никой от работещите в издателство „Саркоски“ не е стъпвал в Кремъл. Те бяха виждали другаря Сталин само отдалеч, по време на военните паради и манифестациите на Първи май. Не беше трудно да ги убедя, че съм член на вътрешния му кръг.

Хари поклати отвратено глава и изгледа намръщено Бабаков, като се надяваше, че са забелязали реакцията му. Видя, че председателката си отбеляза нещо в бележника. Нямаше ли дори намек за усмивка?

— Вярно ли е също, че сте смятали да избягате с надеждата да издадете книгата си на запад с единствената цел да спечелите значителна сума пари?

— Да, помислих си, че щом мога да излъжа онези от „Саркоски“, ще ми е много по-лесно да убедя американците и англичаните, че съм бил партийен функционер, работещ рамо до рамо с председателя. В края на краищата колко хора от Запада са посещавали Съветския съюз? И колко от тях са разговаряли с другаря председател, щом на всички е известно, че той не е знаел нито дума английски?

Хари скри лице в шепите си и когато вдигна глава, изгледа Бабаков с презрение. Председателката отново си записа нещо.

— След като завършихте книгата, защо не избягахте при първа възможност?

— Нямах достатъчно пари. Беше ми обещан аванс в деня на издаването, но бях арестуван, преди да го взема.

— Но жена ви все пак избяга.

— Да, изпратих я преди мен с всичките ни спестявания с надеждата, че по-късно ще се присъединя към нея.

Хари беше ужасен от начина, по който прокурорът смесваше полуистини и лъжи, и се запита как изобщо може да им мине през ума, че могат да го заблудят с подобно представление. Но това бе тяхната слабост. Явно всички те бяха повлияни от собствената си пропаганда, така че Хари реши да ги изиграе в собствената им игра.

Кимаше всеки път, когато прокурорът сякаш отбелязваше точка. Но после престана, след като си спомни как учителят му по драматургия неведнъж го беше мъмрил, че преиграва.

— Жена ви взе ли екземпляр от книгата със себе си? — остро попита прокурорът.

— Не. Когато тя избяга, книгата още не беше излязла, пък и щяха да я претърсят на границата и щяха да я арестуват и да я върнат в Москва, ако открият бройка у нея.

— Но благодарение на отличната детективска работа вие сте били арестуван, обвинен и осъден преди и едно копие от книгата ви да стигне до книжарниците.

— Да — каза Бабаков и отново сведе глава.

— Когато ви обвиниха в престъпления срещу държавата, какво пледирахте?

— Виновен по всички обвинения.

— И народният съд ви осъди на двацет години каторжен труд.

— Да. Късметлия съм, че получих такова леко наказание за долното престъпление, което извърших срещу народа.

Хари отново осъзна, че Бабаков му показва, че смята целия процес за инсценировка. Но беше все така важно Хари да изглежда, че се е хванал на въдицата.

— Приключих с разпита на свидетеля, другарко председател — каза прокурорът, поклони се и седна.

Председателката погледна младия мъж, който седеше в другия край на пейката.

— Имате ли въпроси към свидетеля?

Мъжът се изправи несигурно.

— Нямам, другарко председател. Няма съмнение, че затворникът Бабаков е враг на народа.

Хари изпита съжаление към младия мъж, който вероятно вярваше на всяка дума, която бе чул тази сутрин в съдебната зала. Кимна леко, за да покаже, че е съгласен с думите му, макар че неопитността на адвоката отново издаде постановката. Ако беше чел по-внимателно Чехов, щеше да разбере, че мълчанието често може да е по-силно от изреченото слово.

— Отведете го — каза председателката на трибунала.

Докато извеждаха Бабаков, Хари наведе глава, сякаш вече не искаше да има нищо общо с него.

— Другари, денят беше дълъг — каза председателката, като се обръщаше към съдебните заседатели. — Понеделник е национален

празник, на който си спомняме всички онези храбри мъже и жени, жертвали живота си в обсадата на Ленинград, затова съдът ще заседава отново във вторник сутринта, когато ще обобща становището на обвинението, за да можете да решите дали обвиняемият е виновен.

На Хари му идеше да се изсмее. Дори не му бяха позволили да говори, но вече добре си даваше сметка, че това не е комедия, а трагедия и че той все още има роля, която да изиграе в нея.

Председателката на трибунала стана и напусна залата, следвана от колегите си. Веднага щом вратата зад тях се затвори, двама надзиратели сграбчиха Хари за ръцете и го повлякоха навън.

Тъй като разполагаше с почти четири дни на усамотение, Хари вече очакваше с нетърпение предизвикателството да види колко още може да си спомни от „Чичо Джо“. Трета глава. Започна да реди думите, докато го изкарваха от съда.

Сталин не само твореше история, но и с удоволствие я пренаписваше и за това няма по-добър пример от начина, по който се отнасяше към семейството си. Втората му жена Надя отне собствения си живот, защото предпочитала да умре, отколкото да остане омъжена за „такъв зъл тиранин“. Щом научи за смъртта ѝ, Сталин незабавно нареди самоубийството ѝ да остане държавна тайна, защото се страхуваше, че истината ще го опозори както в очите на другарите, така и на враговете...

Единият страж отключи тежката врата на килията, а другият бутна затворника вътре.

Още докато падаше на пода Хари усети, че не е сам. Вдигна очи и го видя, свит в ъгъла, с пръст на устните.

— Говорете само на английски — бяха първите думи на Бабаков.

Хари кимна и се обърна. Единият надзирател гледаше през решетките. Представлението продължаваше. Той клекна на няколко стъпки от Бабаков.

— Трябва да повярват, че сте убеден от всичко, което видяхте — прошепна Бабаков. — Стане ли това, ще ви пуснат да се приберете у дома.

— Но как това ще помогне на вас? — попита Хари. — Особено ако трябва да подпиша признание, в което да приема, че сте си измислили всичко.

— Защото мога да ви кажа как да се доберете до копие на „Чичо Джо“, без да ви хванат.

— Нима това още е възможно?

— Да — каза Бабаков.

След като изслуша внимателно обяснението на новия си съкилийник, Хари се усмихна.

— Как не се сетих!

— Благодаря, че намери време да се срещнеш с мен — каза Гриф. — Особено когато делото на сестра ти е в разгара си.

— Спешно не е дума, която използваш често — отвърна Джайлс.

— И тъй като си хванал първия влак за Лондон, предположих, че трябва да е нещо сериозно.

— Няма да се разгласи още няколко дни, но моя къртица в местната партийна организация на торите ми каза, че довечера ще има заседание на изпълнителния им комитет с една-единствена точка в дневния ред. Искане на оставката на представителя им в Парламента.

— Кое то означава извънредни избори — замислено каза Джайлс.

— Точно затова хванах първия влак за Лондон.

— Но централата на консерваторите никога няма да позволи на Фишър да се оттегли, докато правителството е с такова ниско одобрение.

— Няма да имат особен избор, ако пресата продължи да нарича Фишър „галопиращия майор“, а ти много добре знаеш какви са журналистите, когато надушат кръв. Честно казано, не виждам как Фишър ще се удържи повече от няколко дни. Така че колкото по-скоро се върнеш в избирателния си район, толкова по-добре.

— Ще го направя веднага щом делото приключи.

— Кога ще стане това според теб?

— След няколко дни. Най-много седмица.

— Ако си дойдеш за уикенда, ако те видят да пазаруваш на Бродмийд в събота сутринта, гледаш мача на „Роувърс“ следобед и

отидеш на утринната служба в „Сейнт Мери Редклиф“ в неделя, това ще напомни на хората, че все още си здрав и читав.

— Ако се стигне до извънредни избори, какви са шансовете ми според теб?

— За посочването ти като кандидат или за извоюване на мястото ти?

— И двете.

— Все още си предпочитаният кандидат, макар че някои жени в комитета повдигнаха въпроса, че имаш два провалени брака. Но аз работя върху тях и е добре, че отказа мястото в Камарата на лордовете, защото искаш да се бориш отново за мястото.

— Казах ти това строго поверително — напомни му Джайлс.

— А аз го казах строго поверително на всички шестнайсет членове на изпълнителния комитет — отвърна Гриф.

Джайлс се усмихна.

— А какви са шансовете ми да си върна мястото?

— Дори пудел с розова панделка би спечелил извънредни избори, докато Тед Хийт обявява извънредно положение всеки път, когато има стачка.

— В такъв случай май е време да ти кажа другата новина.

Гриф повдигна вежда.

— Смятам да помоля Карин да се омъжи за мен.

— Не може ли да го направиш след изборите? — замоли се Гриф.

42.

За всички свързани с делото за клевета уикендът се оказа дълъг.

След кратко съвещание с мистър Трелфорд веднага след разпускането на съда Джайлс откара Ема до Глостършър.

— Няма ли да е по-добре да дойдеш за уикенда? Марсдън ще се погрижи за теб.

— Много мило от твоя страна — отвърна Ема, — но трябва да съм у дома, ако Хари се обади.

— Не мисля, че е много вероятно — тихо каза Джайлс.

— Защо? — настоятелно попита Ема.

— Вчера сутринта преди съдебното заседание посетих сър Алън на номер десет и той ми каза, че Хари си е взел билет за последния полет миналия петък, но така и не се качил в самолета.

— Значи са го арестували?

— Боя се, че да.

— Защо не ми каза веднага?

— Точно преди да заемеш свидетелското място? Едва ли щеше да ти помогне особено.

— Сър Алън имаше ли други новини?

— Каза ми, че ако не чуем новини от Хари до понеделник сутринта, външният министър ще извика руския посланик и ще настоява за обяснение.

— Каква полза ще има от това?

— Посланикът ще си даде сметка, че ако не го освободят, на следващия ден Хари ще се появи на първите страници на всички вестници по света. А това е последното, което биха поискали руснаците.

— Тогава защо им е било изобщо да го арестуват? — попита Ема.

— Намислили са нещо, но дори сър Алън не може да се досети какво точно.

Джайлс не каза на Ема за неотдавнашните си преживявания, когато се беше опитал да влезе в Източен Берлин, понеже беше

предполагал, че Хари няма да мине дори през паспортната проверка, а ще бъде качен на следващия самолет за „Хийтроу“. Виждаше му се безсмислено да задържат президента на Асоциацията на английските писатели без основателна причина. Дори руснаците предпочитаха да избягват по възможност лошата реклама. Подобно на сър Алън обаче Джайлс не можеше да се сети какво са намислили.

През безсънния уикенд Ема запълни времето си, като отговаряше на писма, четеше, дори се зае да лъсне сребърните сервизи, но нито веднъж не се отдалечи на повече от няколко крачки от телефона.

В събота сутринта Себастиан се обади и когато чу гласа му, тя за момент си помисли, че е Хари.

„Можем да изгубим“ — беше изразът, който сър Едуард използва по време на консултациите с лейди Вирджиния в кабинета му в петък вечерта. Посъветва я да прекара тих уикенд, да не остава до късно през нощта и да не прекалява с алкохола. Трябваше да е отпочинала, спокойна и готова за битка с Трелфорд, когато излезе на свидетелското място в понеделник сутринта.

— Просто потвърдете, че винаги сте позволявали на майор Фишър като ваш професионален съветник да се занимава с всичко свързано с „Барингтън“ независимо и равнопоставено — повтаряше той. — Никога не сте чували за мистър Бени Дрискол и сте били шокирана, когато сте открили, че Седрик Хардкасл е пуснал всичките си акции на пазара през уикенда преди годишната среща. Просто като акционер сте сметнали, че мисис Клифтън трябва да каже истината, а не да ви пробутва изтъркани фрази. И в никакъв случай не се хвърляйте на стръвта на Трелфорд, защото ще се опита да ви улови като пъстърва. Плувайте в дълбокото и не се изкушавайте да се издигнете до повърхността, защото ако го направите, ще ви закачи и бавно ще ви изкара на сухо. И накрая, само защото нещата засега вървят добре за нас не означава, че трябва да ставате прекалено самоуверена. Неведнъж съм виждал как дела се губят в последния ден от клиент, който е решил, че вече е победител. Запомнете — повтори той, — можем да изгубим.

Себастиан прекара по-голямата част от уикенда на работното си място в опит да навакса с кореспонденцията и десетките „спешни“ въпроси, които Рейчъл му беше оставила при входящите документи. Отне му цяла събота сутрин да се справи само с първата купчина.

Въодушевеният избор на мистър Бишара за нов председател на „Фартингс“ беше приет с овации в Сити, което направи живота на Себ много по-лесен. Неколцина клиенти закриха сметките си след оттеглянето на Слоун, но много други се върнаха, когато откриха, че наследникът му ще е Рос Бюканан — опитен и прозорлив човек с ясни цели, както го описа „Сънди Таймс“.

Себастиан се обади на майка си малко преди обяд в сряда и се опита да я увери, че няма за какво да се тревожи.

— Сигурно не е могъл да се свърже. Можеш ли да си представиш какво представляват телефонните услуги на руснаците?

Но самият той не беше убеден в думите си. Баща му ясно му бе казал, че ще се върне за процеса, и Себ не можеше да не си спомни една от любимите му максими: „Има само едно извинение да закъснееш за среща с дама — смъртта“.

Хапна набързо с Вик Кауфман, който също се тревожеше за баща си, но поради друга причина. За първи път спомена Алцхаймер.

— Започвам болезнено да осъзнавам, че баща ми е човекът оркестър. Бие големия барабан, докато на останалите ни се позволява от време на време да ударим цимбалите. Може би е време „Фартингс“ и „Кауфман“ да се замислят за сливане.

Себ не можеше да се преструва, че идеята не му е минавала през ума, откакто бе станал заместник-председател, но предложението на Вик дойде в най-неподходящото време, когато беше затрупан с толкова много неща.

— Да поговорим за това веднага след края на делото. И между другото — добави Себ, — гледай да следиш изкъсо Слоун, защото се носи слух, че той също проявява жив интерес към здравословното състояние на баща ти.

Себ се върна на работното си място малко след два часа и прекара остатъка от деня в борба с купчината неотворена поща. Прибра се у дома едва след полунощ.

Охранителят го пусна в банката в неделя сутринта, но едва в късния следобед той попадна на кремав плик с надпис „ЛИЧНО И ПОВЕРИТЕЛНО“ и с шест марки с лика на Джордж Вашингтон в горния десен ъгъл. Отвори го и прочете писмото от Розмари Улф. Как би могъл точно сега да вземе отпуска, за да иде в Америка? И как би могъл да не го направи?

Джайлс направи точно така, както му беше казано. В събота сутринта се разхождаше по Бродмийд с голяма празна торба на „Маркс и Спенсър“. Ръкува се с всички, които го спираха да му говорят за ужасното консервативно правителство и онзи отвратителен Тед Хийт. Ако някой повдигаше въпроса за майор Фишър, Джайлс отговаряше дипломатично.

„Иска ми се още да бяхте наш представител.“

„Ако знаех, никога нямаше да гласувам за него.“

„Това е скандално. Този проклетник трябва да подаде оставка.“

На всичко това Джайлс имаше предварително готов отговор: „Това е решение, което трябва да вземат майор Фишър и партията му, така че просто трябва да изчакаме и да видим“.

По-късно седна на бара на препълнен шумен пъб и обядва хляб и сирене с Гриф, прокарани с пинта „Съмърсет сайдер“.

— Ако Фишър подаде оставка и се стигне до извънредни избори — каза Гриф, — вече казах на „Бристол Ивнинг Нюз“, че местната организация на лейбъристите няма да разглежда други кандидатури, освен тази на предишния ни представител.

— Наздраве — вдигна чаша Джайлс. — Как успя да го постигнеш?

— Няколко извити ръце, една-две заплахи, два-три подкупа и обещах на председателя, че ще го уредя с Ордена на Британската империя.

— Значи нищо ново?

— Освен че напомних на комитета, че щом торите ще сложат ново име на бюлетината си, няма да е зле да се придържахме към кандидат, когото избирателите познават.

— Какво правите със засиления шум от въздушния трафик от Филтън? — попита един клиент. — Направо не се живее!

— Вече не съм ваш представител в Парламента — любезно му напомни Джайлс и тръгна към вратата.

— Не знаех. Кога е станало?

Дори Гриф си позволи великодушното да се разсмее. След като излязоха, двамата си сложиха синьо-белите шалчета и заедно с шест хиляди други запалянковци гледаха как „Бристол Роувърс“ биха „Честърфийлд“ с 3:2.

Ема дойде в Барингтън Хол за вечеря, но не беше много добра компания. Тръгна си преди Марсдън да поднесе кафето.

Джайлс се настани в любимото кресло на дядо си в кабинета с бренди в едната ръка и пура в другата. Мислеше си за Карин, когато телефонът иззвъня. Той грабна слушалката с надеждата, че ще чуе гласа на Хари, но беше Гриф. Кой друг можеше да му звъни по това време? Когато Гриф му каза новината за Фишър, Джайлс за първи път през живота си изпита искрено съжаление за него.

Мистър Трелфорд прекара уикенда в подготовка за разпита на лейди Вирджиния. Не беше лесно. Тя несъмнено се беше поучила от грешката на Фишър и той почти чуваше как Еди Мейкпийс я съветва да запази спокойствие и да не му позволява да я прилъже. Колкото и да се мъчеше, не можеше да измисли начин да пробие защитата ѝ.

Кошчето беше пълно, а листата в бележника А4 свършиха. Как можеше да покаже на журито, че майката на Ема е била права, когато е сравнила Вирджиния със сиамската си котка Клеопатра? „И двете са прекрасни, добре поддържани, суетни, коварни, манипулативни хищници, които смятат, че всички останали съществуват, за да им служат.“

Беше два след полунощ и той преглеждаше някои стари протоколи от заседания на борда на „Барингтън“, когато му хрумна нещо ново.

* * *

Майор Фишър се качи в колата си на паркинга на Парламента малко след като Камарата беше разпусната в петък следобед. Един-

двама колеги му пожелаха успех, но не звучаха убедително. Докато караше на запад, той си мислеше за писмото, което трябваше да напише, ако местният изпълнителен комитет не го подкрепи.

Следващия ден прекара в апартамента си, без да обърне първите страници на сутрешните вестници, без да закуси и обядва, докато самотните часове се изнизваха един след друг. Много преди слънцето да залезе започна да отваря и изпразва бутилки. Вечерта седеше до телефона и с нетърпение чакаше да научи как е гласувал комитетът по искането за оттегляне на доверието. Върна се в кухнята, отвори консерва сардели, но я остави недокосната на масата. Седна в дневната да гледа епизод от „Татковата армия“, но не се разсмя нито веднъж. Накрая взе петъчния „Бристол Ивнинг Поуст“ и отново погледна заглавието на първата страница:

МЕСТНИТЕ КОНСЕРВАТОРИ РЕШАВАТ СЪДБАТА НА ДЕПУТАТ. ПОДРОБНОСТИ НА С. 11

Обърна на страница 11. Двамата с редактора открай време бяха в добри отношения, така че се надяваше... но стигна само до заглавието.

ПОСТЪПЕТЕ ПОЧТЕНО, МАЙОРЕ

Захвърли вестника и не включи осветлението, когато слънцето изчезна зад най-високите сгради.

Телефонът иззвъня в десет без дванайсет. Той грабна слушалката и веднага позна гласа на местния партиен председател.

— Добър вечер, Питър.

— Добър вечер, майоре. Няма да говоря общи приказки. Със съжаление трябва да ти кажа, че комитетът не те подкрепи.

— Резултатът почти равен ли беше?

— Боя се, че не — каза Мейнард. — Решението беше взето единодушно. Така че няма да е зле да напишеш оставката си, вместо да

чакаш изпълнителният комитет да те отзове официално. Така е много по-цивилизовано, не мислиш ли? Съжалявам, Алекс.

Щом Фишър затвори, телефонът иззвъня отново. Репортер от „Поуст“ го попита дали ще коментира единодушното решение да му се поиска оставката. Той тресна слушалката, без дори да си направи труда да каже: „Без коментар“.

В алкохолната мъгла отиде несигурно в кабинета, седна и скри лице в шепа, докато формулираше оставката си. Извади бланка на Камарата на общините и започна да пише. Когато приключи, изчака мастилото да изсъхне, сгъна листа, сложи го в плик, запечата писмото и го остави на бюрото си.

Наведе се, отвори най-долното чекмедже, извади служебния си револвер, пъкна дулото в устата си и дръпна спусъка.

43.

Съдебната зала беше претъпкана, двете страни — готови за сблъсък. Трябваше само да прозвучи гонг, за да бъде нанесен първият удар.

От едната страна на ринга седеше мистър Трелфорд, който преглеждаше за последен път последователността на въпросите си. Джайлс, Ема и Себ седяха зад него и разговаряха тихо, за да не го смущават.

Джайлс вдигна поглед, когато в залата влезе полицаи, отиде до скамейката на защитата и връчи на мистър Трелфорд плик. Под името му беше изписана думата „СПЕШНО“. Трелфорд го отвори, извади писмото и го прочете бавно. Джайлс не разбра нищо от физиономията на адвоката, но позна познатия герб със зелен портикул в началото на листа.

Сър Едуард седеше сам с клиентката си от другата страна на ринга и даваше последните си инструкции.

— Бъдете спокойна, обмислете добре отговора на всеки въпрос — прошепна той. — Не бързате за никъде. Гледайте към журито и не забравяйте, че те са единствените в тази зала, които са от значение.

Множеството се смълча и всички станаха, когато прозвуча звънецът за първия рунд и реферът излезе на ринга. Дори да беше изненадана от претъпканите галерии за журналистите и зрителите, Нейна Чест съдия Лейн не го показва. Тя се поклони и присъстващите отвърнаха на комплиментите. След като всички с изключение на сър Едуард седнаха, тя покани видния юрист да призове първия си свидетел.

Вирджиния бавно отиде на мястото на свидетеля и изрече клетвата толкова тихо, че почти не се чуваше. Беше с черен костюм, който подчертаваше стройната ѝ фигура, черна шапчица, без никакви бижута и съвсем малко грим, явно за да напомни на всички присъстващи за ненавременната смърт на майор Фишър. Ако съдебните заседатели трябваше да се оттеглят сега, за да вземат

решението си, резултатът щеше да е единодушен и сър Едуард би го приветствал.

— За протокола, бихте ли казали пред съда името и адреса си? — започна сър Едуард, като наместваше перуката си.

— Вирджиния Фенуик. Живея сама в скромен апартамент в Кадоган Гардънс.

Джайлс се усмихна. По-точно щеше да е: „Името ми е лейди Вирджиния Фенуик, единствена дъщеря на деветия граф Фенуик, имам къщи в Шотландия и Тоскана, както и голям апартамент на три етажа на Нйтсбридж, с иконом, домашна прислужница и шофьор“.

— Можете ли да потвърдите, че сте били омъжена за сър Джайлс Барингтън, с когото после сте се развели?

— Уви, да — каза Вирджиния, обръщайки се към журито. — Джайлс беше любовта на живота ми, но семейството му така и не ме сметна за достатъчно добра за него.

Джайлс с радост би я удушил, а на Ема ѝ се искаше да скочи и да протестира. Мистър Трелфорд задраска четири от добре подготвените си въпроси.

— Но въпреки това и въпреки всичко, през което сте минали, вие не таите неприязън към мисис Клифтън?

— Не. Честно казано, подадох този иск с натежало сърце, защото мисис Клифтън има много достойни за възхищение качества и беше несъмнено изключително добър председател на публична компания, което я прави пример за амбициозна професионалистка.

Мистър Трелфорд започна да пише нови въпроси.

— Тогава защо подадохте иска?

— Защото тя ме обвини в преднамерен опит да унищожа семейната ѝ компания. Нищо не може да е по-далеч от истината. Аз просто исках да разбера от името на обикновените акционери като мен дали някой от директорите на борда не се е освободил от всичките си акции през уикенда преди общата годишна среща, защото според мен подобно нещо би нанесло тежък удар върху компанията. Но вместо да отговори на въпроса ми, тя предпочете да ме омаловажи, създавайки у всички събрали се впечатлението, че не зная за какво говоря.

— Идеално заучено — каза под нос Джайлс.

Коментарът му накара мистър Трелфорд да се усмихне. Той се обърна и прошепна:

— Така е, но пък докато сър Едуард стои прав, тя знае какви въпроси да очаква. Няма да може да разчита на пищов, когато дойде мой ред да я разпитам.

— По-конкретно — продължи сър Едуард — имате предвид отговора на мисис Клифтън на съвсем основателния въпрос, зададен от вас на годишната среща.

— Да. Вместо да отговори на въпроса ми, тя реши да ме унизи и да съсипе репутацията ми пред всички присъстващи, много от които са мои приятели. Не ми остана друг избор, освен да се обърна към съда.

— И сте имали предвид не майор Фишър, както погрешно е предположила мисис Клифтън, а Седрик Хардкасъл, който, както посочихте, е продал всичките си акции през уикенда преди годишната среща, като по този начин е изложил компанията на риск.

— Точно така, сър Едуард.

— Запърха ли с клепачи, или така ми се стори? — прошепна Джайлс.

— И покойният майор Фишър е бил един от финансовите ви съветници?

— Да. Всеки път, когато ми препоръчваше да купувам или да продавам акции, аз следвах съвета му. Винаги съм го смятала за честен, благонадежден и безупречен професионалист.

Ема не можеше да събере сили да погледне към журито. Джайлс го направи и видя, че заседателите попиват жадно всяка дума на Вирджиния.

Сър Едуард сниши глас като някакъв голям актьор, настояващ за тишина, преди да каже последните си думи.

— И накрая ще ви попитам, лейди Вирджиния, съжалявате ли, че заведохте дело за клевета срещу мисис Клифтън?

— Да, сър Едуард. Трагичната и ненужна смърт на скъпия ми приятел майор Алекс Фишър прави изхода от това дело маловажен. Ако оттеглянето на иска можеше да върне живота му, бих го направила без никакво колебание. — Тя се обърна към съдебните заседатели, извади кърпичка и избърса несъществуваща сълза.

— Съжалявам, че минавате през такова изпитание, лейди Вирджиния, толкова скоро след смъртта на вашия приятел и съветник майор Фишър. Нямам повече въпроси, милейди.

Ако бяха сами в залата, Трелфорд щеше да поздрави видния си приятел за майсторския разпит. Но после отвори папката си и видя думите на Джайлс, написани в началото на първата страница: „Накарайте я да изгуби самообладание“. После погледна към първия си, съставен преди малко въпрос.

— Лейди Вирджиния — започна той, като наблегна върху „лейди“, — споделихте пред съда възхищението си от мисис Клифтън и всеотдайната си любов към брат й сър Джайлс Барингтън, но въпреки това не сте поканили нито един представител на семейства Барингтън и Клифтън на сватбата ви със сър Джайлс.

— Това бе общо решение, мистър Трелфорд. Джайлс напълно споделяше становището ми.

— Ако наистина е така, лейди Вирджиния, как ще обясните думите на баща ви по време на сватбата, записани в „Дейли Експрес“ от Уилям Хики: „Дъщеря ми беше готова да се откаже от всичко това, ако Джайлс не се бе съгласил с исканията й“?

— Вестникарски клюки, целящи продаването на вестника, мистър Трелфорд. Честно казано, изненадана съм, че ви се налага да прибегвате до подобна тактика.

Сър Едуард не успя да сдържи усмивката си. Клиентката му явно се беше досетила, че ще й бъде зададен подобен въпрос.

— А по-късно, в показанията си — каза Трелфорд, бързо минавайки нататък, — вие обвинявате мисис Клифтън за развода ви.

— Тя може да бъде много решителна жена, както несъмнено сте разбрали — отвърна Вирджиния.

— Но вашият развод няма нищо общо с мисис Клифтън, а до него се е стигнало заради разправииите със съпруга ви, задето е бил изключен от завещанието на майка си.

— Не е вярно, мистър Трелфорд. Наследството на Джайлс никога не ме е интересувало. Не се омъжих за него заради богатството му, а и честно казано, аз бях по-богата от него.

Думите й предизвикаха смях в залата и съдийката се намръщи заплашително от мястото си.

— Значи не сте настоявали сър Джайлс да заведе дело срещу собствената си сестра и да оспори валидността на завещанието на майка си? И това ли е било общо решение?

— Не, това бе решение на Джайлс. Мисля, че тогава го посъветвах да не го прави.

— Може би няма да е зле да обмислите отговора си, лейди Вирджиния, защото винаги мога да призова сър Джайлс като свидетел и да го помоля да изясни нещата.

— Е, признавам, че имах чувството, че Джайлс е третиран доста зле от семейството си и че има право поне да оспори валидността на завещанието на майка си, тъй като то бе пренаписано, докато горката жена беше в болница, само дни преди да умре.

— И какво беше решението на съда по въпроса?

— Съдията отсъди в полза на мисис Клифтън.

— Не, лейди Вирджиния, не го е направил. Пред мен е решението на Негова Чест Камерон. Той е отсъдил, че завещанието е валидно и че майката на мисис Клифтън е била със здрав разум, когато го е написала. Кое е особено важно, като се има предвид онова, което е казала за вас в него.

Сър Едуард тутакси скочи.

— Мистър Трелфорд — остро рече съдийката, преди сър Едуард да успее да каже и една дума. — Вече минахме по този път и видяхме, че е задънен. Ясно ли се изразих?

— Моите извинения, милейди. Ще възразите ли, ако попитам лейди Вирджиния дали мога да прочета...

— Ще възразя, мистър Трелфорд. А сега продължавайте — остро отвърна тя.

Трелфорд погледна към съдебните заседатели. По лицата им си личеше, че са пренебрегнали заръката на съдийката да не четат вестници и много добре знаят какво е било мнението на майката на мисис Клифтън за лейди Вирджиния. Поради това Трелфорд нямаше нищо против да се подчини на желанието на съдийката и да продължи нататък.

— Лейди Вирджиния, знаете ли, че въпреки решението на уважаемия съдия в полза на мисис Клифтън и на сестра ѝ доктор Грейс Барингтън те са се съгласили, че брат им може да продължи да живее в къщата им в Глостършър и в къщата в Лондон на Смит Скуеър, докато мисис Клифтън и съпругът ѝ продължили да живеят в далеч по-скромното Имение?

— Нямам представа как е бил настанен Джайлс, след като се разведох с него за изневяра, още по-малко какви ги е вършила мисис Клифтън.

— Нямали сте представа какви ги е вършила мисис Клифтън — повтори мистър Трелфорд. — В такъв случай, лейди Вирджиния, явно имате или много къса, или много избирателна памет, защото само преди малко казахте на журито колко много се възхищавате на мисис Клифтън. Позволете да ви напомня точните ви думи. — Той бавно обърна страница в папката си. — „Ема има много достойни за възхищение качества и беше несъмнено изключително добър председател на публична компания, което я прави пример за амбициозна професионалистка.“ Мнението ви винаги е било такова, нали, лейди Вирджиния?

— Мнението ми за мисис Клифтън не се е променило и заставам зад думите си.

— Купихте ли седем и половина процента от акциите на „Барингтън“?

— Майор Фишър го направи от мое име.

— С каква цел?

— Дългосрочна инвестиция.

— А не защото сте искали да получите място в борда на компанията?

— Не. Майор Фишър, както много добре знаете, представляваше интересите ми в борда.

— Не и през петдесет и осма година, защото тогава вие сте се появили на извънредната обща среща на „Барингтън“ в Бристол и сте заявили правото си да седите в борда и да гласувате кой да бъде следващият председател на компанията. За протокола, лейди Вирджиния, за кого гласувахте?

— За майор Фишър.

— Или по-точно срещу мисис Клифтън?

— Категорично не. Изслушах много внимателно представянето и на двамата и прецених, че ще подкрепя майор Фишър, а не мисис Клифтън.

— Е, значи явно сте забравили какво сте казали тогава, но тъй като има протоколи от срещата, позволете да ви напомня: „Не вярвам, че жените са създадени да оглавяват бордове, да застават начело на

трейдюниони, да строят луксозни лайнери и да осигуряват огромни суми от банкерите в Сити“. Едва ли може да се нарече одобрение за една амбициозна професионалистка.

— Може би няма да е зле да прочетете и по-нататък, мистър Трелфорд, и да не бъдете така избирателен с цитатите си.

Трелфорд погледна след подчертания абзац и се поколеба.

Нейна Чест Лейн го побутна.

— Бих искала да чуя какво още е имала да каже лейди Вирджиния на онази среща.

— Аз също — обади се сър Едуард достатъчно високо, за да го чуят всички.

Трелфорд с неохота прочете следващите няколко реда:

— „Колкото и да се възхищавам на мисис Клифтън и всичките й постижения, смятам да подкрепя майор Фишър и мога само да се надявам, че тя ще приеме щедрото му предложение да бъде негов заместник.“ — Той млъкна и вдигна очи.

— Моля продължете, мистър Трелфорд — подкани го лейди Вирджиния.

— „Дойдох тук без предубеждения и склонна да приема всичко, но за съжаление тя не оправда очакванията ми.“

— Мисля, мистър Трелфорд, че вие имате или много къса, или много избирателна памет, а не аз — каза Вирджиния.

Сър Едуард изръкопляска, без дланите му да се докосват.

Мистър Трелфорд бързо смени темата.

— Какво ще кажете да продължим с думите на мисис Клифтън, които смятате за клевета и унижение?

— С най-голямо удоволствие.

— „Ако намерението ви е било да поставите компанията на колене, лейди Вирджиния, — продължи Трелфорд, сякаш не е бил прекъсван, — значи сте се провалили... И провалът ви е достоен за оплакване, защото бяхте победена от обикновени почтени хора, които искат компанията да се развива успешно.“ Майор Фишър призна, че е търгувал с акции на „Барингтън“ просто за да направи пари, което в неговия случай е било незаконно...

— В неговия, но не и в моя — каза лейди Вирджиния. — В моя случай той просто действаше от мое име. Доколкото знам, давал е абсолютно същия съвет и на други свои клиенти.

— Значи майор Фишър не ви е бил близък приятел, който ви е държал в течение с всичко ставащо в борда на „Барингтън“, а просто професионален съветник?

— Макар да бяхме приятели, мистър Трелфорд, когато ставаше въпрос за бизнес, всичко се правеше независимо и равнопоставено.

— Предполагам, лейди Вирджиния, че когато е ставало въпрос за бизнес, всичко съвсем не е било независимо, а доста свързано и, както каза мисис Клифтън, вие двамата сте планирали на три пъти да сринете компанията.

— Мистър Трелфорд, мисля, че ме бъркате с мистър Седрик Хардкасл, член на борда на компанията, който продаде всичките си акции през уикенда преди годишната среща. Когато зададох на мисис Клифтън напълно основателен въпрос кой е този директор, тя сякаш много удобно забрави името му. Още един пример на или много къса, или много избирателна памет.

Усмивката на сър Едуард ставаше все по-широка и по-широка, а Трелфорд изглеждаше все по-неуверен и по-неуверен. Той бързо обърна на нова страница.

— Всички съжаляваме за трагичната смърт на майор Фишър...

— Аз определено — каза Вирджиния. — И както вече казах, което несъмнено сте си записали дума по дума, мистър Трелфорд, никога не бих завела дело за клевета, ако ми бе минало през ума, че това може да доведе до трагичната и ненужна смърт на мой скъп приятел.

— Наистина си спомням думите ви, лейди Вирджиния, но се питам дали забелязахте, че точно преди началото на заседанието един полицаи влезе в съда и ми връчи едно писмо?

Сър Едуард се наведе напред, готов да скочи на крака.

— Ще се изненадате ли, ако ви кажа, че то е адресирано до мен и че е написано от скъпия ви приятел майор Фишър?

Дори мистър Трелфорд да беше поискал да продължи, думите му щяха да бъдат заглушени от надигналата се в залата какофония. Единствено съдийката и журито останаха безстрастни. Адвокатът изчака да настъпи пълна тишина и продължи:

— Лейди Вирджиния, желаете ли да прочета пред съда последните думи на скъпия ви приятел майор Фишър, написани малко преди смъртта му?

Сър Едуард скочи.

— Милейди, не съм виждал това писмо сред доказателствата и съответно нямам представа дали е допустимо, или дори автентично.

— Кървавото петно върху плика предполага, че е автентично, милейди — каза Трелфорд и размаха плика пред журито.

— Аз също не съм виждала писмото, сър Едуард — каза съдийката, — така че то определено не може да се допусне като доказателство, докато не реша.

Трелфорд нямаше нищо против да ги остави да дискутират дали писмото е допустимо, или не, тъй като чудесно си даваше сметка, че е нанесъл удара си, без да е нужно да показва доказателства.

Джайлс се вгледа в безстрастното като на сфинкс лице на Трелфорд и не беше сигурен дали адвокатът на Ема желае писмото да бъде прочетено в съда, но след първоначалния триумф на лейди Вирджиния тази сутрин той отново бе посял семето на съмнението в умовете на съдебните заседатели. Всички в залата бяха приковали поглед в него.

Мистър Трелфорд прибра писмото във вътрешния джоб на сако си и се усмихна на съдийката.

— Нямам повече въпроси, милейди.

44.

Когато във вторник сутринта вратата на килията се отвори, двамата стражи завариха Хари и Бабаков седнали на пода в противоположни ъгли на помещението, без да говорят.

Сграбчиха Бабаков и докато го извличаха навън, Хари наведе глава, сякаш не искаше да има нищо общо с този човек. След малко се появиха други двама стражи, които се движеха по-спокойно. Макар че хванаха здраво Хари за ръцете, не го избутаха или повлякоха навън и това го накара да се запита дали планът на Бабаков не е проработил. Дватамата обаче не пуснаха Хари, докато го водеха нагоре по стълбите и по коридора към съдебната зала, сякаш се страхуваха, че може да се опита да побегне. Но къде би могъл да избяга и колко далеч би стигнал, преди да го хванат?

Хари бе настоял Бабаков да спи на единствения тънък дюшек в тясната килия, но руснакът бе отказал с обяснението, че не може да си позволи да свиква с такъв лукс, щом ще се върне на каменния под в Сибир във вторник вечерта. Спането върху пръснатата по пода слама било достатъчно луксозно за един уикенд. Истината бе, че и двамата не бяха спали особено дълго, което събуди у Хари спомени за дните в тила на врага. Когато стражите дойдоха да ги отведат във вторник сутринта, двамата бяха умствено и физически изтощени, след като бяха използвали всеки час в подготовка за предизвикателството, което ги чакаше.

Когато стражите го въведоха в съда, Хари с изненада откри, че прокурорът и съдебните заседатели вече са заели местата си. Едва успя да си поеме дъх, когато вратата в дъното на стаята се отвори и тримата съдии влязоха и заеха местата си на подиума.

Председателката на трибунала отново не удостои Хари с поглед, а веднага се обърна към журито: отвори папката пред себе си и зачете нещо, което според Хари бе обобщението ѝ. Речта продължи само няколко минути, през които тя рядко вдигаше поглед от папката. Хари можеше само да се пита кой е писал текста и кога.

— Другари, чухте всички доказателства и имахте предостатъчно време да обмислите решението си. Може ли да има съмнение, че затворникът е виновен в престъпленията, в които е обвинен, и че заслужава да изтърпи дългогодишна присъда? На съдебните заседатели ще им е интересно да научат, че обвиняемият няма да влезе за първи път в затвора. Той вече е лежал за убийство в Съединените щати, но нека това не влияе на решението ви, защото вие и единствено вие трябва да решите дали е виновен.

Хари се възхити на начина, по който другите двама съдии успяха да запазят безизразни физиономии, докато председателката продължаваше да чете предварително подготвеното изявление.

— Другари, първо ще ви попитам дали искате да се оттеглите, за да обмислите решението си.

Мъжът, който седеше в десния край на първия ред, както подобава на статист в постановка, стана и отвърна по сценарий:

— Не, другарко председател.

— Решението ви единодушно ли е?

— Да, другарко председател.

— И какво е то?

Дванайсетимата съдебни заседатели като един взеха листовите от столовете си и ги вдигнаха високо във въздуха. На всички пишеше „виновен“.

Хари искаше да посочи, че на столовете има само един лист, но вместо това се вслуша в съвета на Анатолий и погледна виновно, когато другарката председател се обърна да го погледне за първи път.

— Съдебните заседатели — заяви тя — единодушно ви намират за виновен в преднамерено престъпление срещу държавата и затова без никакво колебание бих ви осъдила на десет години трудов лагер, където отново да делите килия с престъпния си приятел Бабаков. — Тя затвори папката и замълча дълго, преди да добави: — Но, както препоръча полковник Маринкин, ще ви предложи един последен шанс да подпишете изявление, с което да признаете престъплението си и ужасната грешка, която сте направили. Ако го направите, присъдата ви ще бъде отменена, ще бъдете екстрадиран и никога няма да ви бъде позволено да стъпите отново в Съветския съюз или в някой от сателитите му. Направите ли го, присъдата ви автоматично ще влезе в

сила. — И след кратка пауза попита: — Желаете ли да подпишете признанието?

Хари наведе глава и каза едва чуто:

— Да.

За пръв път и тримата съдии демонстрираха емоция — изненада. Председателката не можеше да скрие облекчението си, с което неволно разкри какво е било намерението на господарите ѝ от самото начало.

— В такъв случай приближете се до подиума — каза тя.

Хари стана и отиде при съдиите. Показаха му две копия на признанието, на руски и на английски. Той ги прочете внимателно.

— Сега ще прочетете изявлението си пред съда.

Хари прочете първо руската версия, което предизвика усмивка у другарката председател. След това продължи с английската. Празните погледи го накараха да се зачуди дали някой в съда разбира и дума английски. Реши да рискува и да промени някоя дума, за да види каква ще е реакцията им.

— Аз, Хари Клифтън, гражданин на Обединеното кралство и президент на Асоциацията на английските писатели, *против* своята воля и с принуда подписвам настоящото *извъщение*. Прекарах последните три години с Анатолий Бабаков, който недвусмислено ми каза, че е работил в Кремъл и се е срещал с другаря Сталин на няколко пъти, включително при получаването на грамотата си. Бабаков призна също, че книгата му за другаря Сталин е *достоверна*, а не е плод на въображението. Ще *продължа* да настоявам за освобождаването на Бабаков от затвора, след като знам докъде може да стигне *съдът*, за да излъже обществото с тази измислица. Изразявам дълбоката си благодарност към съда за неговата *летаргия* по случая и задето ми позволява да се завърна в страната си.

Председателката му подаде писалка. И тъкмо преди да подпише и двете копия, Хари реши да поеме още един риск.

— Уважаеми членове на журито — каза Нейна Чест Лейн. — Сега трябва да обобща сложния случай. Някои от фактите не подлежат на обсъждане. Мисис Клифтън не отрича, че когато е говорила на годишната обща среща на акционерите на семейната ѝ компания, е отговорила по следния начин на въпрос на лейди Вирджиния Фенуик,

като думите ѝ по-късно са били отразени в протокола: „Ако намерението ви е било да поставите компанията на колене, лейди Вирджиния, значи сте се провалили... И провалът ви е достоен за оплакване, защото бяхте победена от обикновени почтени хора, които искат компанията да се развива успешно“. Ответницата мисис Клифтън заяви пред съда, че смята думите си за основателни, докато ищцата лейди Вирджиния твърди, че са клевета. Целта на това дело е да реши дали те наистина са такива, или не, и окончателното решение е вашето.

Млъкна за момент и погледна заседателите.

— Ще си позволя да допусна, че най-голямото предизвикателство за вас е да вземете решение за двете жени, замесени в този случай. Видяхте ги на свидетелското място и предполагам, че сте си съставили мнение на коя от тях може да се вярва повече. Не се влияйте от факта, че мисис Клифтън е начело на публична компания, поради което следва да ѝ се даде известна свобода на действие, когато е отговаряла на въпроса на човек, когото смята за враждебно настроен. Онова, което трябва да решите, е дали тя е оклеветила лейди Вирджиния, или не. Също така не бива да се влияете от факта, че лейди Вирджиния е дъщеря на граф. Трябва да гледате на нея по същия начин, по който бихте гледали на съседа си.

— Когато се оттеглите да обмислите решението си, мислете внимателно. Аз не бързам. И не забравяйте, че решението, което ще вземете, ще остави траен отпечатък в живота и на двете жени... Но първо трябва да изберете един от вас, който да играе ролята на председател — завърши тя. — Когато стигнете до решение, кажете на пристава, че искате да се върнете в залата, за да мога да съобщя на всички пряко и непряко свързани със случая, че трябва да се върнат, за да чуят решението ви. А сега ще помоля пристава да ви заведе в съвещателната зала, за да започнете разискванията си.

Висок елегантен мъж с военна осанка и облечен в нещо като преподавателска роба пристъпи напред и изведе от залата седемте мъже и петте жени. Секунди след това съдийката стана, поклони се на залата и се оттегли.

— Как преценявате обобщението? — попита Ема.

— Премерено и честно — увери я мистър Трелфорд. — Няма от какво да се оплаквате.

— А колко време според вас ще е нужно на заседателите да вземат решение? — попита Джайлс.

— Невъзможно е да се предскаже. Ако всички са на едно мнение, което е много малко вероятно, ще са им нужни не повече от два часа. Ако са разделени, могат да им потрябват и два дни.

— Мога ли да прочета писмото, което ви е написал майор Фишър? — невинно попита Себастиан.

— Не можете, мистър Клифтън — отвърна Трелфорд и напъха още по-дълбоко плика в джоба си. — Не може да го направи и никой друг, докато Нейна Чест Лейн не ми позволи да разкрия съдържанието му. Не мога и няма да престъпя ясно изразеното желание на съдията. Все пак опитът си го биваше — добави той и се ухили на Себ.

— Колко време ще се мотаят според вас? — попита Вирджиния, която седеше с адвоката си в другия край на залата.

— Нямам представа — отвърна сър Едуард. — Ако трябва да гадая, бих казал един ден, може би два.

— И защо майор Фишър е адресирал последното си писмо до Трелфорд, а не до вас?

— Не мога да проумея. Но признавам, че съм озадачен защо Трелфорд не притисна повече съдията да му бъде позволено да прочете писмото на журито, ако това ще е от полза за клиентката му.

— Може би блъфира?

— Или е двоен блъф.

— Мога ли да изляза за два часа? — попита Вирджиния. — Трябва да свърша една работа.

— Защо не? Не ми се вярва журито да се върне преди следобеда.

45.

Хари не беше очаквал да го закарат с кола на летището и остана още по-изненадан, когато видя кой е шофьорът.

— Просто искам да съм сигурен, че ще се качите на самолета — каза полковник Маринкин.

— Много мило от ваша страна, полковник — каза Хари, който напълно забрави да играе ролята си.

— Не ми се правете на умен, мистър Клифтън. Железопътната гара е по-близо от летището и не е късно да направите компания на Бабаков по път, за който няма обратен билет през близките десет години.

— Но аз подписах признанието.

— И несъмнено ще се радвате да научите, че то вече е пратено до всеки влиятелен вестник на Запад, от „Ню Йорк Таймс“ до „Гардиан“. Ще се появи на първите им страници преди самолетът ви да е кацнал на „Хийтроу“, така че дори да се опитате да го отречете...

— Мога да ви уверя, полковник, че за разлика от свети Петър, не е нужно да отричам каквото и да било. Видях какво представлява Бабаков. Пък и ние англичаните държим на думата си.

— Радвам се да го чуя — каза полковникът, настъпи газта и се понесе по магистралата.

Само след секунди стрелката вече показваше сто и шейсет километра в час. Хари се вкопчи в таблото, докато полковникът задминаваше другите коли, и за първи път, откакто бе стъпил в Русия, изпита истински страх. Докато прелитаха покрай Ермитажа, полковникът не се сдържа и попита:

— Посещавали ли сте Ермитажа, мистър Клифтън?

— Не — отвърна Хари. — Но винаги ми се е искало да го разгледам.

— Жалко, защото никога няма да го направите — каза полковникът, докато задминаваше два камиона.

Хари започна да се отпуска едва когато видя терминала и полковникът намали до сто. Надяваше се, че самолетът му ще излети

преди да излязат първите издания, иначе пак можеше да е на онзи влак за Сибир. И тъй като митническата проверка със сигурност щеше да продължи поне два часа, опасността си оставаше.

Внезапно колата рязко отби от пътя, мина през някакъв портал и се озова на пистата. Полковникът караше между спрелите самолети така небрежно, както бе изпреварвал колите на магистралата. Наби рязко спирачки пред стълбата на една машина. Двамата охранители, които несъмнено го очакваха, застанаха мирно и козируваха още преди да е слязъл от колата. Маринкин изскочи навън и Хари го последва.

— Да не ви задържам — каза полковникът. — Само гледайте да не се връщате, защото ако го направите, ще ви чакам пред стълбата.

Не си стиснаха ръцете.

Хари се заизкачва колкото можеше по-бързо — знаеше, че ще се почувства в безопасност едва когато самолетът се откъсне от земята. Когато стигна горното стъпало, старшият стюард пристъпи напред.

— Добре дошли на борда, мистър Клифтън. Позволете да ви отведе до мястото ви.

Явно го очакваха. Стюардът го заведе до последния ред на първа класа и Хари с облекчение видя, че мястото до неговото е празно. Веднага щом седна, вратата на самолета се затвори и светна знак пътниците да си сложат коланите. Хари все още не смееше да въздъхне с облекчение.

— Мога ли да направя нещо преди да излетим, мистър Клифтън?
— попита стюардът.

— Колко време ще продължи полетът?

— Пет и половина часа, с едно спиране в Стокхолм.

— Силно чисто кафе без захар, две химикалки и колкото се може повече листа. И бихте ли ме уведомили, когато излезем от руското въздушно пространство?

— Разбира се, сър — отвърна стюардът, сякаш чуваше подобни молби всеки ден.

Хари затвори очи и се опита да се съсредоточи, докато самолетът рулираше към края на пистата в подготовка за отлитане. Анатолий му беше обяснил, че знае книгата наизуст и че през последните шестнайсет години я е повтарял наум отново и отново с надеждата, че един ден ще бъде освободен и ще може да я издаде.

Веднага щом сигналът за коланите угасна, стюардът дойде и връчи на Хари бланки на авиокомпанията и две химикалки.

— Боя се, че това няма да е достатъчно дори за първата глава — каза Хари. — Ще ми намерите ли още хартия?

— Ще направя всичко по силите си — каза стюардът. — Не възнамерявате ли да поспите час-два по време на полета?

— Не и ако мога да го избегна.

— В такъв случай ви съветвам да включите лампата за четене, така че да продължите да работите, когато намалят осветлението в салона.

— Благодаря.

— Желаете ли да видите менюто за първа класа, сър?

— Само ако мога да пиша на гърба му.

— Какво ще кажете за един коктейл?

— Не, ще се придържам към кафето, благодаря. Позволете ми да кажа нещо, което ще прозвучи невероятно грубо, но ви уверявам, че намерението ми не е такова.

— Разбира се, сър.

— Мога ли да ви помоля да не ми говорите, докато не кацнем в Стокхолм?

— Както желаете, сър.

— Само ми кажете, когато напуснем руското въздушно пространство.

Старшият стюард кимна.

— Благодаря — каза Хари, взе едната химикалка и започна да пише.

За първи път срещнах Йосиф Сталин, когато завършвах Института за чужди езици през 1941 г. Бях на конвейера студенти, получаващи дипломите си, и ако ми бяха казали, че през следващите тринайсет години ще работя за чудовище, в сравнение с което Хитлер прилича на пацифист, нямаше да повярвам. Но вината е единствено моя, защото нямаше да ми предложат работа в Кремъл, ако не бях завършил с най-висок успех в курса и не бях награден с Ленински медал. Ако бях на второ място, щях

да преподавам английски в училище като жена ми Елена и нямаше да бъда дори бележка под линия в историята.

Хари спря и се опита да си спомни абзаца, който започваше с „През първите шест месеца...“

През първите шест месеца работих в малък кабинет в една от многото спомагателни сгради зад червената стена, опасваща двайсет и осемте хектара на Кремъл. Работата ми бе да превеждам речите на вождата от руски на английски, без да имам никаква представа дали някой ще си направи труда да ги прочете. Но един прекрасен ден пред бюрото ми се появиха двама служители на тайните служби (НКВД) и ми наредиха да тръгна с тях. Изведоха ме навън, прекосихме двора и влязохме в Сенатския дворец, в който дотогава не бях стъпвал. Обискираха ме най-малко десет пъти, преди да ме въведат в голям кабинет, където се озовах пред другаря Сталин, генерален секретар на партията. Извисях се над него, макар че съм висок едва метър седемдесет и пет, но най-силно помня пронизващия поглед на жълтите му очи. Надявах се, че не забелязва, че се треса. Години по-късно научих, че е бил подозрителен към всеки държавен служител, който не трепери при първата си среща с него. Защо искаше да ме види? Клемент Атли току-що бе избран за премиер на Великобритания и Сталин искаше да знае как е възможно такъв незначителен дребен човек (Атли беше два сантиметра по-висок от него) да замести Уинстън Чърчил, на когото се възхищаваше и когото уважаваше. След като му обясних странностите на британската изборна система, единствените му думи бяха: „Това е категорично доказателство, че демокрацията не работи“.

Мълчаливият старши стюард донесе на Хари димящо второ кафе и още листове с различни размери и форми.

Малко след единайсет Себастиан взе такси до Върховния съд. Точно преди да излезе, Рейчъл остави на бюрото му сутрешната поща и три въздебели папки. Той се опита да се самоубеди, че следващата седмица нещата отново ще тръгнат по нормалния начин. Вече не можеше да отлага да каже на Рос Бюканан, че възнамерява да замине за Америка, за да види дали няма поне малък шанс да си върне Саманта, макар че изобщо не беше сигурен дали тя ще поиска да го види. Рос се беше запознал със Саманта по време на първото плаване на „Бъкингъм“ и по-късно я описа като най-ценното нещо, от което се е освободил някога.

— Не съм се освобождавал от нея — опита се да обясни Себ. — И ако мога да си я върна, ще го направя. На всяка цена.

Докато таксито се влачеше в сутрешния трафик, той непрекъснато поглеждаше часовника си, с надеждата да пристигне преди появата на журито.

Докато плащаше на шофьора, забеляза Вирджиния и замръзна. Въпреки че бе с гръб към него, нямаше как да я сбърка с друга. Уверената атмосфера на минали поколения, стилът, класата я караха да изпъква във всяка тълпа. Но защо се криеше в страничната уличка и разговаряше не с друг, а с Дезмънд Мелър? Себ дори нямаше представа, че двамата се познават, но нима това трябваше да го изненада? Реши незабавно да каже на вуйчо си Джайлс и да остави на него да решава дали да кажат на Ема. Може би щеше да е по-добре първо да изчакат края на делото.

Смеси се с пешеходците, за да не го забележат. Влезе в съда и изтича по широкото стълбище, като се промушваше покрай адвокати с перуки, свидетели и ответници, на които определено не им се искаше да са на това място. Накрая стигна фоайето пред четиринайсета зала.

— Насам, Себ — разнесе се глас.

Себ се обърна и видя майка си и Джайлс, които седяха в ъгъла на фоайето и разговаряха с мистър Трелфорд, за да убият времето.

Отиде при тях. Джайлс му каза, че няма признаци, че журито ще излезе с решение. Себ изчака майка му да продължи разговора с мистър Трелфорд, отведе Джайлс настрана и му каза какво е видял току-що.

— Седрик Хардкасл ме е учил да не вярвам в съвпадения — завърши той.

— Особено когато е замесена Вирджиния. При нея всичко е планирано до най-малката подробност. Не мисля обаче, че моментът е подходящ да кажем на майка ти.

— Но как е възможно двамата да се познават?

— Явно общият фактор е бил Алекс Фишър — каза Джайлс. — Тревожи ме обаче фактът, че Дезмънд Мелър е много по-опасен и умен от Фишър. Така и не разбрах защо се оттегли от „Барингтън“ малко след като стана заместник-председател на борда.

— Аз съм причината да го направи — каза Себ и обясни сделката, която бе направил с Хаким Бишара.

— Хитро, но имай предвид, че Мелър не е от хората, които прощават и забравят.

— Моля всички свързани с делото Фенуик срещу Клифтън да влязат в зала четиринайсет — чу се висок глас.

Четиримата станаха като един и бързо влязоха в залата; съдийката вече бе заела мястото си. Всички гледаха към вратата, от която трябваше да се появят съдебните заседатели, подобно на зрители, очакващи вдигането на завесата в театъра.

Приставът въведе дванайсетимата си подопечни и след като се настаниха, помоли говорителя да стане.

Избраникът нямаше вид на човек, когото биха избрали за лидер дори на такава разнолика група. Беше някъде на шейсет, висок едва метър и петдесет, плешив, с костюм с жилетка, бяла риза и раирана вратовръзка, вероятно символ на клуба или на училището му. Човек можеше да се размине с него на улицата, без изобщо да го забележи. Но щом отвори уста, всички разбраха защо са избрали него. Мъжът говореше с тих авторитет и Джайлс нямаше да се изненада, ако научеше, че е адвокат, училищен директор или дори високопоставен обществен служител.

— Господин председател — каза съдийката, — журито стигна ли до решение?

— Не, милейди — отвърна той със спокоен тон. — Но сметнах, че трябва да ви уведомя за безизходното положение, в което се озовахме, с надеждата, че ще можете да ни посъветвате как да постъпим.

— Определено ще се опитам — каза Нейна Чест Лейн, сякаш разговаряше с доверен колега.

— Гласувахме много пъти и резултатът винаги бе осем на четири. Не сме сигурни дали има смисъл да продължаваме.

— Не бих искала да се отказвате на такъв ранен етап — каза съдийката. — На това дело е посветено значително време, усилия и разходи, така че най-малкото, което трябва да направи всеки от нас, е да се увери, че е положил всички усилия за постигане на решение. Ако мислите, че това ще ви помогне, бих приела мнозинство от десет на два гласа, но всяка по-малка разлика е неприемлива.

— В такъв случай ще опитаме отново, милейди — каза председателят на журито и без нито дума повече изведе групата си от залата.

Щом вратата зад тях се затвори, всички заприказваха още преди съдийката да се е оттеглила.

— Кой е получил осем гласа и кой четири? — бе първият въпрос на Вирджиния.

— Вие имате осем — каза сър Едуард. — И мога да посоча почти всички, гласували за вас.

— Откъде сте толкова сигурен?

— Поради две причини. Докато председателят говореше, аз следях журито, а повечето от тях гледаха вас. От опит знам, че съдебните заседатели не гледат губещите.

— А втората причина?

— Погледнете Трелфорд и ще видите един оклюмал човек, защото е направил същото упражнение.

— Кой е получил мнозинство? — попита Джайлс.

— Никога не е лесно да отгатнеш какво е решило журито — каза Трелфорд и докосна плика във вътрешния си джоб, макар да бе почти сигурен, че не клиентката му е онази, която трябва да спечели два гласа, за да спечели делото. Така че може би беше дошло време да позволи на мисис Клифтън да види писмото на майора и да реши дали иска то да бъде прочетено в съда.

Щеше да я посъветва да направи точно това, ако все още се надяваше да спечели, но след като бе опознал клиентката си през последните няколко месеца, нямаше да се изненада, ако тя реши друго.

Докато излежавал първата си присъда през 1902 г. на двайсет и три годишна възраст, Сталин, подобно на много други амбициозни членове на партията, решил да научи немски, за да може да чете Карл Маркс в оригинал, но в крайна сметка останал само с повърхностни познания по езика. Сформирал самозван политически комитет от убийци и биячи, който управлявал другите затворници. Всеки, който не му се подчинявал, бил пребиван. Не след дълго дори надзирателите започнали да се страхуват от него и сигурно изпитали облекчение, когато избягал. Веднъж ми каза, че никога не е убивал човек, което може би е самата истина, защото е било достатъчно само да намекне, да спомене име и повече никой не чувал нищо за споменатия.

Най-долното нещо, което научих за Сталин по време на работата ми в Кремъл и което не споменах нито веднъж дори на жена си от страх да не пострада, беше, че когато бил заточен в селцето Курейка в Сибир, Сталин започнал връзка с тринайсетгодишната Лидия Перепригина, която на два пъти забременяла от него. След като избягал от заточението, той не се върнал и никога не се свързал с нея.

Хари разкопча колана си и се разходи по пътеката. Мислеше си за следващата глава. Започна да пише веднага щом се върна на мястото си.

Наред с това Сталин редовно ни разказваше как е извършил серия банкови обири в цялата страна, за да събере средства за Ленин и революцията. Това със сигурност е станало причина за бързото му издигане, макар че Сталин е копнеел да бъде политик, а не да го мислят само за някакъв си кавказки бандит. Когато споделил амбициите си с приятеля си другаря Леонов, той само се

усмихна и казал: „Не можеш да направиш революция с копринени ръкавици“. Сталин кимнал на един от биячите си и той последвал Леонов навън от стаята. Повече никой не видял Леонов.

— Вече не сме в руското въздушно пространство, мистър Клифтън — каза стюардът.

— Благодаря — отвърна Хари.

Арогантността и чувството за несигурност на Сталин достигнали фарсови размери, когато великият режисьор Сергей Айзенщайн бил избран да създаде филма „Октомври“, който трябвало да се прожектира в Большой театър по случай десетгодишнината от Октомврийската революция. Сталин се появил ден преди премиерата и след като видял филма, наредил на Айзенщайн да отреже всички споменавания за Троцки, който бил признат от болшевишката партия като гения зад октомврийския преврат и когото Сталин смятал за свой най-опасен съперник. Когато на следващия ден филмът бил показан на публиката, Троцки не се споменаван нито веднъж от началото до края и всички сцени с него били изрязани.

Вестник „Правда“ описал филма като шедевър и не споменал нито дума за заличения революционер. Предишният главен редактор на „Правда“ Сергей Перески бил сред хората, изчезнали безследно заради това, че си позволили да критикуват Сталин.

— Хартията свърши — каза стюардът.

— Още колко има до Стокхолм? — попита Хари.

— Около час, сър. — Стюардът се поколеба. — Имам още един източник, който би могъл да ви свърши работа.

— Съгласен съм на всичко, само да не изгубя цял час.

— Имаме две разновидности — каза стюардът. — Първа и икономична класа, но според мен икономичната ще е по-подходяща,

защото е по-плътна и не попива толкова много.

Когато стюардът се появи с руло в едната ръка и кутия в другата, двамата се закискаха като момчета. Хари прие съвета му и избра икономичната.

— Между другото, сър, много харесвам книгите ви.

— Тази книга не е моя — отвърна Хари и продължи да пише.

Според друг упорит слух на младини Сталин бил двоен агент и освен че бил сред най-доверените сътрудници на Ленин, работел и като агент на царската тайна полиция. Когато враговете му научили за редовните му срещи с тайната полиция, Сталин заявил, че ги вербува като двойни агенти, и всеки, който докладвал за него, изчезвал загадъчно малко след това. Така никой не може да каже за коя страна е действал Сталин. Един циник изказал предположението, че за печелившата; този човек също изчезнал безследно.

Хари спря за момент, за да си припомни началото на следващата глава.

Вече сигурно се питате дали се страхувах за собствения си живот. Не, защото бях като тапет — просто се сливах с фона и никой не ме забелязваше. Повечето хора от вътрешния кръг на Сталин дори не знаеха името ми. Никой не е търсил мнението ми за каквото и да било, нито пък подкрепата ми. Аз бях апаратчик, младши служител без никакво значение, и ако ме бяха сменили с друг тапет, щяха да ме забравят след не повече от час.

Работех в Кремъл от малко повече от година, когато за първи път си помислих дали да не напиша мемоари за човека, за когото никой не смееше да говори по друг начин, освен почтително — дори зад гърба му. Мина обаче още година преди да събера кураж да напиша първата страница. Три години по-късно, когато увереността ми се засили,

всяка вечер се връщах в малкия си апартамент и написвах по една-две страници за онова, което се бе случило през деня. И преди да си легна научавах всичко наизуст, подобно на актьор, научаващ репликите си, след което унищожавах написаното.

Толкова се страхувах да не ме хванат, че докато пишех, Елена седеше до прозореца и наблюдаваше за неканени гости. Във всеки един момент бях готов да хвърля листа в печката. Но никой не ми дойде на гости, защото никой не ме смяташе за заплаха за никого.

— Моля, закопчайте коланите си. След няколко минути ще кацнем в Стокхолм.

— Мога ли да остана в самолета? — попита Хари.

— Боя се, че не, сър, но имаме първокласна чакалня, където ще сервират закуска и където несъмнено ще намерите безкрайни запаси от хартия.

Хари слезе от самолета пръв и след минути седеше на една маса в чакалнята с кафе, няколко вида бисквити и купища машинописна хартия. Сигурно беше единственият, който се зарадва, че полетът ще закъснее поради механична повреда.

Когато решил да издигне внушителна статуя в чест на Сталин, кметът на Романовская Яков Булгуков се изправил пред потенциално опасен проблем. Статуята била два пъти по-голяма от човешки ръст и се издигала на брега на Волго-Донския канал. Всяка сутрин кметът изпадал в ужас, когато идвал на работа и виждал, че главата на вожд е покрита с курешки. Булгуков намерил драстично решение на проблема — наредил по главата на статуята да пуснат ток. Един служител бил натоварен със задачата всяка сутрин преди изгрев-слънце да събира убитите птички.

Хари се съсредоточи и започна третата глава.

Сталин имаше лично подбрани охранители начело с генерал Николай Сидорович Власик, на когото доверяваше живота си. Трябваше да му се доверява заради многото врагове, които си създаде с чистките, целящи премахването на всеки потенциален съперник, сегашен или бъдещ. Бе изгубил броя на хората, които един ден се радваха на благоразположението му, а на следващия изпадаха в немилост. Достатъчно бе негов довереник само да намекне, че някой крои заговор, и въпросният човек изчезваше безследно. Сталин не вярваше в ранното оттегляне и в пенсионирането. Веднъж ми каза, че ако убиеш един човек, ставаш убиец, но убиеш ли хиляди, това вече е просто статистика.

Сталин се хвалеше, че личната му охрана е класи над Сикрет Сървис, охраняващи президента на Съединените щати, и това не беше далеч от истината. Когато вечер напускаше Кремъл на път за дачата си и когато се връщаше на сутринта, Власик винаги бе плътно до него, готов да посрещне куршума на евентуален атентатор, макар че по деветкилометровия маршрут непрекъснато патрулираха три хиляди въоръжени агенти, а бронираната му лимузина ЗИЛ рядко се движеше с по-малко от 130 км/ч.

Когато повикаха пътниците да се качат на борда, Хари беше на седемдесет и деветата страница от ръкописа; междувременно Сталин гледаше на себе си като на нещо средно между Хенри VIII и Екатерина Велика. Хари отиде до гишетото и попита:

— Може ли да сменя полета си с някой по-късен?

— Разбира се, сър. След два часа излита самолет за Амстердам, но за съжаление връзката за Лондон е чак след четири часа.

— Идеално.

На следващата сутрин Джайлс прочете подписаното признание на Уилям Уоруик на първата страница на „Таймс“ и дълго не успя да спре да се смее.

Как не бяха забелязали, че подписът не е на Хари? Предположи, че руснаците така са бързали да пуснат признанието на международната преса преди завръщането му в Англия, че са се издънили. Подобни неща се случваха често, докато Джайлс беше министър, но гафове рядко стигаха по-далеч от пресотдела. Спомни си, че при посещението си в Америка малко след войната Чърчил помолил посолството да му уреди среща с видния философ Айзая Бърлин, но вместо с него се наложило да пие чай с композитора Ървинг Бърлин.

Снимките на Хари се мъдреха на първите страници на повечето вестници, а на вътрешните имаше обширни материали за популярния писател и дългата му битка за освобождаването на Анатолий Бабаков.

Карикуристите също имаха напрегнат ден и изобразяваха Хари или като св. Георги, поразяващ змея, или като Давид, повалящ Голиат. Любимата карикатура на Джайлс обаче беше от „Дейли Експрес“, на която Хари се дуелираше с перо за писане срещу мечка със счупен меч. Текстът отдолу гласеше: „По-силно от меч“.

Джайлс още се смееше, докато прочиташе за втори път признанието на Уилям Уоруик. Предположи, че в Русия ще се търкалят глави, при това в буквалния смисъл.

— Какво ти е толкова смешно? — попита Ема, когато дойде да закуси. Изглеждаше така, сякаш ѝ трябва още здрав сън.

— За един ден Хари успя да zlepостави руснаците повече, отколкото Външно министерство за цяла година. Има и още по-добра новина. Само погледни „Телеграф“. — Той вдигна вестника, за да ѝ покаже заглавието.

— Изобщо не е за смях — каза Ема, докато отместваше вестника.
— Ако беше в Русия, когато са излезли първите бройки, заглавието щеше да е съвсем различно.

— Е, поне погледни на нещата откъм добрата страна.

— Има ли такава?

— Разбира се, че има. Досега всички питаха защо Хари не те подкрепя в съда. Е, сега всички знаят, което няма как да не повлияе на журито.

— Само дето Вирджиния се представи блестящо. Беше по-убедителна от мен.

— Подозирам, че заседателите вече са разбрали що за стока е.

— Ако случайно си забравил, на теб ти отне малко повече време.

Джайлс уместно се засрами.

— Току-що се чух с него по телефона — каза Ема. — Задържал се е в Стокхолм. Умът му беше зает с нещо и не каза много. Спомена само да не го чакаме на „Хийтроу“ преди пет следобед.

— Успял ли е да се добере до книгата на Бабаков?

— Монетите му свършиха преди да успея да го попитам — отвърна Ема, докато си наливаше кафе. — Пък и ми беше поинтересно да разбера защо му беше нужна почти седмица да измине път, който други изминават са по-малко от четири часа.

— И какво беше обяснението му?

— Никакво. Каза, че ще ми разкаже всичко, когато се прибере. — Ема отпи глътка кафе и добави: — Премълчава нещо. Нещо, което не е стигнало до първите страници на вестниците.

— Обзалагам се, че е свързано с книгата на Бабаков.

— Книгата да върви по дяволите — отвърна Ема. — Какво го накара да поема такъв риск, щом го заплашваше затвор?

— Не забравяй, че същият този човек се справи с цяла немска дивизия, въоръжен само с пистолет, джип и един ирландски ефрейтор.

— И е изкарал късмет, че е оцелял.

— Знаеше какъв е много преди да се омъжиш за него. — И добави: — В добро и зло... — Джайлс хвана ръката на сестра си и я стисна.

— Но нима не разбира на какво изпитание подложи семейството си през последната седмица? И какъв късмет е, че са го качили на самолета за Англия вместо на влак за Сибир заедно с приятелчето му Бабаков?

— Подозирам, че една част от него е искала да бъде във влака с Бабаков — тихо каза Джайлс. — Точно затова и двамата му се възхищаваме толкова много.

— Никога вече няма да го пусна в чужбина — възкликна Ема.

— Е, стига да пътува само на запад, всичко би трябвало да е наред — отвърна Джайлс с надеждата, че ще разведри обстановката.

Ема наведе глава и внезапно избухна в сълзи.

— Разбираш колко обичаш някого едва когато си помислиш, че никога вече няма да го видиш.

— Много добре знам как се чувстваш — отвърна Джайлс.

През войната на Хари веднъж му се бе случило да будова трийсет и шест часа, но по онова време бе много по-млад.

Една от многото теми, които никой не смееше да повдигне пред Сталин, беше за ролята му по време на обсадата на Москва, когато изходът от Втората световна война още беше на кантар. Дали беше избягал в Куйбшиев на Волга, подобно на повечето министри и висши държавни служители, или, както твърдеше самият той, е отказал да напусне столицата и останал в Кремъл, за да организира лично отбраната на града? Неговата версия се превърна в легенда, в част от официалната история на Съветския съюз, макар че няколко души са го видели на перона минути преди влакът да потегли за Куйбшиев, а няма достоверни сведения, че някой го е виждал в Москва преди руската армия да отблъсне врага от града. Малцина от изразилите някакво съмнение във версията на Сталин са останали живи.

С химикалка в едната ръка и резен сирене в другата Хари продължи да пише страница след страница. Почти чуваше как Джесика го упреква. *Как можеш да седиш на летището и да пишеш нечия друга книга, когато си само на няколко минути път от най-добрите колекции на Рембранд, Вермеер, Стеен и Де Витте в света?* Не минаваше нито ден, без да си помисли за Джесика. Надяваше се, че би разбрала защо временно му се налага да замести Рембранд с Бабаков.

Сталин винаги твърдеше, че по време на погребението на Надя е вървял след ковчега. Всъщност го направи само за няколко минути, защото се страхуваше от покушение. Когато кортежът стигна първите сгради на Манежния площад, той се скри на задната седалка на колата, а вместо него зад ковчега застана зет му Альоша Сванидзе, който също бе нисък и набит, с черен мустак. Сванидзе беше облякъл шинела на Сталин, та хората да си помислят, че виждат опечаления вдовец.

— Моля всички пътници...

Нейна Чест Лейн разпусна съда в четири следобед, но не и преди да се убеди, че журито не е успяло да стигне до решение.

— Тръгвам за „Хийтроу“ — каза Ема и си погледна часовника.

— С малко късмет ще пристигна навреме да посрещна Хари.

— Искаш ли да дойдем с теб? — попита Джайлс.

— Категорично не. Искам го само за себе си през първите няколко часа, но довечера ще го доведа на Смит Скуеър, за да вечеряме заедно.

Таксиметровите шофьори винаги се усмихват, когато клиентът каже „Хийтроу“. Ема се качи в колата, уверена, че ще стигне до летището преди кацането на самолета.

Първото, което направи при влизането в терминала, бе да погледне таблото на пристигащите. Малките числа и букви се сменяха на всеки няколко секунди, за да дадат последна информация за всеки

полет. Таблото показваше, че пътниците от Полет 786 от Амстердам в момента вземат багажа си. И тогава Ема си спомни, че Хари беше тръгнал с малък сак, тъй като възнамеряваше да остане в Ленинград само за няколко часа, най-много с едно преспиване. Пък и винаги беше сред първите слезли от самолета, защото обичаше да потегли по магистралата за Бристол преди последните пътници да са минали през митницата. Така имаше чувството, че изпреварва времето.

Притесни се, да не би да го е изпуснала. Покрай нея вече минаваха хора с багаж, върху който имаше лепенки от Амстердам. Канеше се да потърси телефон и да се обади на Джайлс, когато Хари най-сетне се появи.

— Ужасно съжалявам — каза той, докато я прегръщаше. — Нямах представа, че ще ме чакаш. Помислих си, че си още в съда.

— Съдийката ни пусна в четири, защото нямаше изгледи, че журито ще стигне до решение.

Хари я пусна и я погледна в очите.

— Мога ли да отправя най-странната си молба?

— Всичко, скъпи.

— Може ли да отседнем в някой хотел наблизо за няколко часа?

— От доста време не сме го правили — ухили се Ема.

— По-късно ще ти обясня защо — каза Хари. И не каза нито дума повече, докато не подписа формуляра за регистрация и не се качиха в стаята си.

Ема легна на леглото и загледа как Хари, седнал на малкото писалище до прозореца, пишеше така, сякаш от това зависи животът му. Беше й забранено да говори, да пуска телевизора и дори да използва румсървиса, така че в нетърпението си тя взе страниците на първата глава с очакването, че ще зачете най-новия роман за Уилям Уоруик.

Още първото изречение я грабна. След три часа и половина, когато Хари най-сетне остави химикалката и се просна на леглото до нея, тя каза само:

— Не говори. Просто ми дай следващата глава.

Всеки път, когато ме викаха в дачата (което не се случваше често), винаги се хранех в кухнята. Истинско

угощение, защото готвачът на Сталин, Спиридон Иванович Путин, даваше на мен и на тримата опитвачи същата храна, която се поднасяше на Сталин и гостите му в трапезарията. Това едва ли бе изненадващо. Тримата опитвачи бяха поредният пример за параноята на Сталин и убеждението му, че някой ще се опита да го отрови. Те седяха мълчаливо на масата в кухнята и си отваряха устите само за да ядат. Самият Путин също не говореше много, тъй като смяташе, че всеки, който влиза в царството му — кухненски работници, сервитьори, охрана, опитвачи — е със сигурност шпионин, и аз не правех изключение. Когато отваряше уста, което се случваше едва след като храната се отсервираше и последните гости напускаха трапезарията, говореше само за семейството си, с което се гордееше страшно много, особено с най-малкия си внук Владимир.

След като гостите си отиваха, Сталин се оттегляше в кабинета си и четеше до малките часове. Над бюрото му имаше портрет на Ленин; настолната лампа светеше непрекъснато. Сталин обичаше да чете руски романи и често пишеше коментари по полетата. Ако не можеше да заспи, излизаше в градината, подрязваше розите и се наслаждаваше на пауните, които се разхождаха на свобода.

Когато най-сетне се връщаше вътре, решаваше в последния момент в коя стая ще спи — не можеше да се отърси от спомените за младия революционер, който винаги е бил в движение и никога не е знаел къде ще го свари нощта. Подремваше няколко часа на дивана, на заключена врата и с охрана отвън, която не смееше да отвори, докато не бъде повикана. Сталин рядко ставаше преди пладне и след лек обяд без алкохол потегляше за Кремъл. Пътуваше с конвой и никога в една и съща кола. Когато пристигаше, незабавно се захващаше за работа с шестимата си секретари. Нито веднъж не съм го виждал да се прозява.

Ема обърна страницата, а Хари потъна в сън. Когато малко след полунощ Хари се събуди, Ема беше стигнала дванайсета глава (която започваше на обратната страна на менюто за първа класа). Тя събра листовите и ги прибра в сака на Хари, помогна му да стане и го поведе към асансьора. След като слязоха, Ема плати сметката и помоли пиколото да извика такси.

Младежът отвори задната врата, за да може изтощеният старец да се качи в колата с приятелката си.

— Накъде, мис? — попита шофьорът.

— Смит Скуеър двайсет и три.

По пътя към Лондон Ема запозна Хари с развитието на делото, смъртта на Фишър, подготовката на Джайлс за извънредните избори, представянето на Вирджиния в съда и писмото от Фишър, което мистър Трелфорд беше получил тази сутрин.

— Какво пише в него? — попита Хари.

— Не знам и не съм сигурна, че искам да научавам.

— Но то може да помогне в съда.

— Струва ми се малко вероятно, след като е от Фишър.

— А ме нямаше само седмица — каза Хари, докато таксито спираше пред дома на Джайлс на Смит Скуеър.

Джайлс отвори веднага и видя най-добрия си приятел да се подпира с една ръка на сестра му, а с другата на парапета, за да не се свлече на земята. Двамата му нови охранители го поеха, почти го внесоха в къщата и го качиха в стаята за гости. Хари не отговори, когато Джайлс му каза: „Наспи се добре, друже“ и затвори вратата.

Докато събличаше съпруга си и окачваше костюма му, Ема вече болезнено знаеше как мирише руска затворническа килия. Хари беше заспал дълбоко, когато тя стигна до чорапите му.

Легна до него и макар да знаеше, че той не я чува, прошепна твърдо: „Оттук нататък ще ти позволя да пътуваш най-много до Кеймбридж“. После запали нощната лампа и продължи да чете „Чичо Джо“. Мина още час преди напълно да разбере защо руснаците са положили такива усилия никой да не види тази книга.

Седемдесетата годишнина на другаря Сталин беше чествана в цялата съветска империя по начин, който би впечатлил и Цезар. Никой не посмиваше да продума за оттеглянето му, ако му беше мил животът. Младите се страхуваха от ранно повишение, защото то обикновено вешаеше ранно уволнение, и тъй като Сталин изглеждаше твърдо решен да остане на власт, всеки намек, че е смъртен, означаваше погребение, но не неговото.

Докато седях отзад на безкрайните срещи в чест на постиженията на Сталин, започнах да кроя свои собствени планове за мъничко късче безсмъртие. Издаването на нецензурираната му биография, която бях написал. Но трябваше да чакам може би години след смъртта на Сталин, преди да дойде удобен момент и да се обърна към издател — храбър издател, който би се съгласил да пусне „Чичо Джо“.

Не бях предвидил, че Сталин ще остане жив толкова дълго, че няма намерение да пусне кормилото на властта преди да спуснат ковчега му в гроба и че мнозина от враговете му ще продължат да мълчат няколко дни след смъртта му от страх, че може да възкръсне.

Стигна до последните думи на Бабаков.

За смъртта на Сталин е писано много. Според официалното комюнике, което преведох за международната преса, той умрял на бюрото си в Кремъл, след като получил удар; в продължение на много години това бе общоприетата версия. В действителност той бил в дачата си и след вечерен запой с приближените си, сред които Лаврентий Берия, неговият заместник и бивш шеф на тайните служби, Никита Хрущов и Георгий Маленков, отишъл да си легне, но едва след като гостите му си тръгнали.

Берия, Маленков и Хрущов се страхуваха за живота си, защото знаеха, че Сталин възнамерява да ги смени с по-млади и по-верни кадри. В края на краищата точно по този начин и самите те бяха стигнали до постове си.

На следващия ден Сталин не се появил до късно следобед и един от охранителите му се разтревожил, че може да му е станало нещо, и се обадил на Берия. Берия разсеял опасенията му, като казал, че Сталин сигурно още спи след тежката вечер. След час охранителят отново позвънил на Берия. Този път той извикал Хрущов и Маленков и тримата незабавно тръгнали към дачата.

Берия наредил да отключат вратата на стаята, в която Сталин прекарал нощта, и когато тримата влезли колебливо, заварили вожд да лежи на пода. Бил в безсъзнание, но още дишал. Когато Хрущов се навел да провери пулса му, вождът внезапно се размърдал, вперил поглед в Берия и се вкопчил в ръката му. Хрущов хванал Сталин за врата и го удушил. Сталин се съпротивлявал няколко минути, докато Берия и Маленков го държали прикован за пода.

След като се уверили, че е мъртъв, тримата излезли и заключили стаята. Берия незабавно наредил личната охрана на Сталин — общо шестнайсет души — да бъде разстреляна, за да няма свидетели на случилото се. Никой не научил за смъртта на Сталин до преведеното от мен официално съобщение, което бе направено няколко часа по-късно и в което се твърдеше, че е умрял от удар, докато работел в Кремъл. В действителност той бил удушен от Хрущов и оставен да лежи няколко часа в локва от собствената си урина, преди тялото му да бъде изнесено от дачата.

През следващите четиринайсет дни тялото на Сталин беше изложено в Колонната зала, облечено в парадна военна униформа, с медалите Герой на Съветския съюз и Герой на социалистическия труд. Берия, Маленков и Хрущов стояха с почиттелно сведени глави до балсамирания труп на бившия си вожд.

Същите тези грабнаха властта след него, макар че Сталин не ги смяташе за достойни да го наследят и те отлично го знаеха. Хрушчов, смятан за прост селяк, стана генерален секретар на партията. Маленков, когото Сталин веднъж описа като тлъст безгръбначен писарушка, стана министър-председател, а жестокият Берия, когото Сталин смяташе за долен сексуален маниак, оглави службите за сигурност.

След няколко месеца, през юни 1953 г., Хрушчов нареди Берия да бъде арестуван и малко след това ексекутиран за държавна измяна. Година по-късно вече беше отстранил Маленков и бе заел мястото му на министър-председател и върховен водач. Пощади живота на Маленков, след като той се съгласи да заяви публично, че убиецът на Сталин е Берия.

Ема заспа.

Когато се събуди, Ема видя, че Хари е коленичил на пода и се опитва да подреди различните парчета хартия — бланки на авиокомпанията, гърбовете на менюта за първа класа и дори тоалетна хартия. Тя се зае да му помогне, като се съсредоточи върху тоалетната хартия. След четирийсет минути книгата беше събрана.

— Кога трябва да сме в съда? — попита Хари, докато слизаха да закусят с Джайлс.

— На теория в десет, но мистър Трелфорд не вярва, че журито ще е готово преди обяд — отвърна Ема.

Закуската беше първото истинско хранене за Хари през изминалата седмица, но въпреки това той се изненада колко малко успя да изяде. Останалите седяха мълчаливо, докато им разказваше всичко, което бе преживял. Описа им таксиметровия шофьор, възрастната жена в книжарницата, полковника от КГБ, председателката на трибунала, прокурора, адвоката, съдебните заседатели и накрая Анатолий Бабаков, когото бе харесал и на когото се възхищаваше. Сподели как този наистина забележителен човек през цялото време, през което можел да остане буден, му разказвал историята си.

— Няма ли да бъде изложен на голяма опасност, ако книгата му бъде издадена? — попита Джайлс.

— Отговорът определено е да, но той бе непреклонен, че „Чичо Джо“ трябва да излезе преди да умре, защото така жена му ще може да живее комфортно до края на живота си. Така че щом делото приключи, смятам да отлетя за Щатите и да дам ръкописа на Харолд Гинзбърг. После ще ида в Питсбърг да видя Елена Бабакова и да ѝ предам няколко съобщения от съпруга ѝ — добави той, когато Биг Бен започна да отброява десет.

— Не може да е толкова късно — каза Ема и скочи от масата. — Себ, иди да намериш такси, докато с баща ти се приготвим.

Себ се усмихна и се запита кога ли майките ще престанат да се държат с децата си сякаш са вечно на петнайсет.

След десет минути пътуваха към Странд.

— Очакваш ли с нетърпение да се върнеш в Камарата? — попита Хари, докато минаваха по Даунинг стрийт.

— Още не са ме избрали дори за кандидат — отвърна Джайлс.

— Е, поне този път Алекс Фишър няма да ти причинява неприятности.

— Не съм толкова сигурен — каза Джайлс.

— Със сигурност ще спечелиш — каза Ема.

— В политиката няма сигурни победители — увери я Джайлс, докато спираха пред съда.

Светкавиците започнаха да проблясват още преди Ема да е слязла от колата. Хванати за ръце, двамата с Хари минаха през фалангата журналисти и фотографи, повечето от които май проявяваха по-голям интерес към съпруга на ответницата, отколкото към нея.

— Олекна ли ви, че се върнахте у дома, сър? — извика един.

— В Лондон по-студено ли е, отколкото в Сибир? — обади се друг.

— Радвате ли се, че се върна, мисис Клифтън? — подвижна трети.

Ема наруши златното правило на Джайлс и отговори:

— Да, определено се радвам. — И стисна ръката на Хари.

— Мислите ли, че ще спечелите днес? — настоятелно попита един журналист, но Ема се престори, че не е чула въпроса.

Себ ги беше изпреварил и отвори тежката врата пред тях.

— Надявате ли се да станете кандидат на лейбъристите за извънредните избори в Бристол, сър Джайлс? — Но Джайлс само махна с ръка и им се усмихна, давайки им картина без думи, след което изчезна в сградата.

Четиримата се качиха по широкото мраморно стълбище и завариха мистър Трелфорд на любимата му пейка в ъгъла на първия етаж. Трелфорд стана веднага щом видя приближаващата Ема. Тя му представи Хари.

— Добро утро, детектив инспектор Уоруик — каза Трелфорд. — С нетърпение очаквах да се запознаем.

Хари стисна топло ръката на адвоката.

— Трябва да се извиня, че не се появих по-рано, но бях...

— Знам — каза Трелфорд. — И с нетърпение очаквам да го прочета.

Високоговорителят на стената изпраща.

— Моля всички свързани с делото лейди Вирджиния Фенуик срещу...

— Журито явно е решило — каза Трелфорд, който вече бе тръгнал. Обърна се да види дали го следват и се сблъска с някого. Извини се, но младият мъж не го погледна. Себастиан, който беше избързал напред, отвори вратата на зала 14, за да може майка му и адвокатът ѝ да заемат местата си на първия ред.

Ема беше прекалено нервна, за да говори, и докато чакаха появяването на журито, поглеждаше нервно през рамо към Хари, който седеше точно зад нея.

Когато Нейна Чест Лейн влезе, всички станаха. Тя се поклони и зае мястото си. Ема насочи вниманието си към затворената врата зад местата на журито. След малко тя се отвори и се появи приставът, следван от дванайсетимата си подопечни. Те заеха местата си с много туткане, сякаш са на театър. Приставът ги изчака да се настанят, удари три пъти с жезъла си в пода и извика:

— Моля председателят на журито да стане.

Председателят се изправи в целия си ръст от метър и шейсет и погледна нагоре към съдийката. Нейна Чест Лейн се наведе напред.

— Стигнахте ли до единодушно решение?

Ема си помисли, че сърцето ѝ ще спре, докато чакаше отговора.

— Не, госпожо.

— А стигнахте ли до решение с мнозинство поне десет на два гласа?

— Да, госпожо — отвърна председателят, — но за съжаление в последния момент един заседател размисли и през последния час отново си останахме девет на три. Не съм уверен, че това ще се промени, така че отново търся съвета ви какво да правим.

— Смятате ли, че можете да достигнете до мнозинство десет на две, ако ви дам още малко време?

— Да, милейди, защото всички сме единодушни по един въпрос.

— И какъв е той?

— Ако позволите да се запознаем със съдържанието на писмото на майор Фишър до мистър Трелфорд, може и да успеем да стигнем доста бързо до решение.

Всички гледаха съдийката, с изключение на сър Едуард Мейкпийс, който следеше внимателно Трелфорд. Той или беше невероятен играч на покер, или не искаше журито да научи какво пише в онова писмо.

Трелфорд стана, бръкна във вътрешния си джоб... и откри, че писмото не е там. Погледна към отсрещната страна. Лейди Вирджиния му се усмихваше.

Той отвърна на усмивката ѝ.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.